Κατεχωρίσθη ἐν τῷ βιβλίῳ δωρεῶν
αὐξ. ἀριθ. 961 *τοῦ* 1917

ΕΤΟΣ ΙΓ'-ΑΡΙΘ. 146-152 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1916-ΙΟΥΝΙΟΣ 1917

"Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ,,

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩι 1904

ΙΔΡΥΤΗΣ: Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ – Κ. ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ

ΕΤΟΣ ΙΓ' – ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡ. 21Α — ΤΗΛΕΦ. ΑΡ. 1016

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Ἐσωτερικοῦ καὶ Ρουμανίας	Δρ. 20	Ἀμερικῆς	Δολλάρια 4
Ἐξωτερικοῦ	» 22	Ρωσσίας	Ρούβλια 14

Ἑξάμηνος εἰς τὸ ἥμισυ.

Εἰς οὐδένα ἀπολύτως στέλλεται τὸ φύλλον, ἂν μὴ ληφθῇ τὸ ἰσότιμον τῆς συνδρομῆς.
Ἐγγραφαὶ ἐνεργοῦνται ἀπὸ ὁποιουδήποτε μηνός.
Πᾶσα ἐν γένει ἀποστολὴ καὶ πᾶν ἔμβασμα δέον ν' ἀποστέλληται οὕτω:
Κοὺς Κοὺς ***Δ. Βρατσάνον*** *καὶ* ***Κ. Λαδόπουλον****, Διευθυντὰς - Ἰδιοκτήτας τῆς «Εἰκονογραφημένης» ὁδὸς Λέκα 21α,* ***Ἀθήνας.***

"ΑΙΩΝΙΑ,,

ΜΕΛΑΝΗ ΣΦΡΑΓΙΔΩΝ ΑΝΕΞΙΤΗΛΟΣ

ΕΡΥΘΡΑ ΚΑΙ ΙΟΧΡΟΥΣ

Δὲν ἐξαλείφεται μὲ κανένα τρόπον.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ, ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ 21Α

ΤΙΜΑΙ: Τὸ κιλὸ Δρ. 20.— Τὸ 1/2 κιλὸ Δρ. 11.—
Τὸ 1/4 » » 6.— Τὸ 1/8 » » 3.50

Ζητήσατε δείγματα. — Ζητοῦνται Πράκτορες εἰς τὰς Ἐπαρχίας.

"ÆΟΝΙΑ,,

ENGRE A TAMPONS INALTÉRABLE

ROUGE ET VIOLETTE

REPR. GENERALE:

SOCIÉTÉ DE REPRESENTATIONS COMMISSIONS - ENTREPRISES

ATHENES, Rue Leca 21A

PRIX: Le Kilo Dr. 20.— Le 1/2 Kilo Dr. 11.—
Le 1/4 » » 6.— Le 1/8 » » 3.50

Demandez des échantillons.

ΑΙ ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΜΑΣ. — Α. Μ. Λονδῖνον. — Γ. Δ. Ναύπλιον. — Σ. Κ. Τριάδα, Εὐβοίας. — Ν. Κ. Μηλίνα, Βόλου.— Κ. Π. Ροστώνην.— The Smugler Mining C° Telluride Colo. —Ἐμβάσματά σας ἐλήφθησαν· εὐχαριστοῦμεν ἀπείρως.

Ο ΟΔΟΝΤΟΪΑΤΡΟΣ

ΙΩ. ΜΟΡΟΣ

(ΣΤΡ. ΙΑΤΡΟΣ)

Δέχεται καθ' ἑκάστην
11-12 π. μ.

ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 12

(No — 116)

Τὰ Ὀφθαλμικὰ
Καταρράκτης, στραβισμός, τραχώματα κ. λ.
Θεραπεύονται ἐν τῇ νέᾳ μεγάλῃ κλινικῇ

ΣΠΗΛΙΟΥ Ι. ΧΑΡΑΜΗ

Τ. ὑφηγητοῦ. Ὀφθαλμολόγου Παρισίων
Ἀθῆναι *27 ὁδὸς Μενάνδρου 27* Τηλέφωνον 654.

(No — 146)

ΒΑΣ. ΤΟΥΦΕΞΗΣ

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Ὧραι ἐπισκέψεως
10-12 π. μ.— 5-7 μ. μ.

ΟΔΟΣ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ

(No — 146)

ΕΔΩΔΙΜΑ ΑΠΟΙΚΙΑΚΑ

ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΤΗΣ Β. ΑΥΛΗΣ

21, ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ - ΑΘΗΝΑΙ - ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 177

Τὰ ἐκλεκτότερα εἴδη καὶ τὰς καλητέρας μάρκας εἰς πλουσίαν συλλογὴν πάντοτε.— Εἰδικότης διὰ γεύματα, **après midi**, γάμους καὶ ἐκδρομάς.— Ζαμπόνια, Μπισκούϊτς, Σαμπάνιες, Τσάϊα, Κρασιά, Λικέρ, Βούτυρα, Τυριὰ εὐρωπαϊκά.— Μέλια ἐλῃὲς Καλαμῶν, τουρσιά, αὐγοτάραχα Μεσολογγίτικα γνήσια.

Ἡ «Εἰκονογραφημένη» ἰδιαιτέρως συνιστᾷ εἰς τοὺς συνδρομητάς της τὸ ἄνω Κατάστημα διὰ τὸν πλοῦτον τῶν εἰδῶν του, τὴν εὐθηνίαν του καὶ τὴν εἰλικρίνειάν του. (No + 150)

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΠΑΛΛΗ & ΚΟΤΖΙΑ

ΟΙΚΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΤΩι 1870

ΔΙΑΔΟΧΟΙ Α. ΠΑΛΛΗΣ & Σ^ΙΑ

Μεγάλαι ἀποθῆκαι χάρτου Ἐφημερίδων, Περιοδικῶν καὶ πάσης ποιότητος. — Μεγάλαι ἀποθῆκαι εἰδῶν Γραφικῆς Ὕλης. — Ἐργοστάσια Κατασίχων, Φακέλλων, Φωτογραφικῶν χαρτονίων κ. λ. π. — Τμῆμα εἰδικὸν διὰ σφραγῖδας ἐξ ἐλαστικοῦ καὶ μετάλλου ὡς καὶ δι' ἐπιγραφὰς διὰ θύρας. — Ἀτμοκίνητον Τυπογραφεῖον μὲ 10 πιεστήρια.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΕΙΔΗ — ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ ΣΤΙΓΜΙΑΙΩΣ

(No — 66)

Σ. Π. Α. Π.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ

6.30 π. μ. Διὰ Κόρινθον. Ναύπλιον, Τρίπολιν, Μεγαλόπολιν, Κυπαρισσίαν, Καλάμας.

8.30 π. μ. Διὰ Κόρινθον, Μεγ. Σπήλαιον, Καλάβρυτα, Πάτρας.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚ ΠΑΤΡΩΝ

8.05 π. μ. Διὰ Κόρινθον, Ἀθήνας.

6.30 π. μ. Διὰ Κυλλήνην, Πύργον, Ὀλυμπίαν, Κυπαρισσίαν.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚ ΚΑΛΑΜΩΝ

7 π. μ. Διὰ Κυπαρισσίαν, Ὀλυμπίαν, Πύργον, Πάτρας, Μεγαλόπολιν.

11 π. μ. Ἐκ Τριπόλεως διὰ Καλάμας καὶ Κυπαρισσίαν.

6.45 Δι' Ἀθήνας καὶ Πάτρας.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

6.55 Ἐκ Πατρῶν, Μεγ. Σπηλαίου, Καλαβρύτων.

4.55 μ. μ. Τριπόλεως, Ναυπλίου.

ΧΙΛΙΟΜ. ΒΙΒΛΙΑΡΙΑ	1000 χιλιόμ.	Α' Θέσις Δρ. 96		διαρκείας
	ἐκπτωσις 25 %	Β' » » 80		6 μηνῶν
		Γ' » » 48		
	2500 χιλιόμ.	Α' Θέσις Δρ. 224		διαρκείας
	ἐκπτωσις 30 %	Β' » » 186		12 μηνῶν
		Γ' » » 112		

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ἰσχύοντα μεταξὺ Πειραιῶς-Ναυπλίου-Μύλων-Κορίνθου-Κυλλήνης-Πύργου-Ὀλυμπίων:

Α' Θέσις:	ἐτήσια Δρ. 554	ἑξάμηνα Δρ. 323	τρίμηνα Δρ. 185
Β' »	» » 398	» » 232	» » 133

(No — 146)

Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΙΓ' ΕΤΟΣ — ΑΡΙΘ. 146 - 152 ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ - Κ. ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1916 - ΙΟΥΝΙΟΣ 1917

Η ΠΑΡΑΜΟΝΗ

Ἐνῷ ἔξω λυσσᾷ ὁ παγερὸς βορηᾶς καὶ στροβιλίζουν αἱ χιονονιφάδες μέσα εἰς τὰ πυκνὰ σκότη τῆς νυκτός, ἡ πτωχὴ παιδούλα, καθισμένη εἰς τὴν ἄκρην τοῦ τζακιοῦ ὑπὸ τοὺς τριγμοὺς τῶν καιομένων ξύλων καὶ τοὺς λαμπυρισμοὺς τῆς φλογός, ὀνειρεύεται τὰ ἀθῶα παιδικὰ ὄνειρα ποὺ σκιτσάρουν εἰς τὴν φαντασίαν της ὅλες τὶς πρωτοχρονιάτικες παιδικὲς εὐτυχίες.

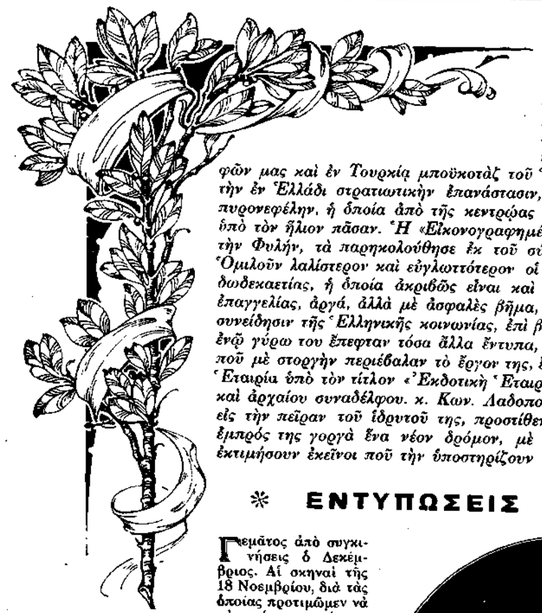

Δήλωσις. *Δώδεκα ὁλόκληρα χρόνια διέρρευσαν ἀφ' ἧς εἶδε τὸ φῶς ἡ «Εἰκονογραφημένη». Δώδεκα χρόνια ἀγώνων ἐντεταμένων πρὸς ἐδραίωσιν καὶ ἐπικράτησιν τοῦ περιοδικοῦ. Ἀντίκρυσεν ἡ «Εἰκονογραφημένη» κατὰ τὸ διάστημα αὐτό, τὴν μεταπολεμικὴν ἐν Ρωσσίᾳ κατάστασιν, ἡ ὁποία εἶχε δημιουργήσῃ καὶ εἰς τοὺς ἐν Καυκάσῳ ὁμογενεῖς σημαντικὴν κρίσιν, καὶ ἐν Αἰγύπτῳ ὁμοίαν κατάστασιν, καὶ τοὺς διωγμοὺς τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ρουμανίᾳ ἀδελφῶν μας καὶ ἐν Τουρκίᾳ μποϋκοτὰζ τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου μὲ τὴν σύγχρονον ἐκεῖ πολιτειακὴν μεταβολὴν καὶ τὴν ἐν Ἑλλάδι στρατιωτικὴν ἐπανάστασιν, καὶ τοὺς δύο πολέμους μας, διὰ νὰ φθάσῃ τέλος εἰς τὴν τερατώδη πυροκεφάλην, ἡ ὁποία ἀπὸ τῆς κεντρῴας Εὐρώπης ἀνέθωρε διὰ νὰ ἁπλωθῇ καὶ νὰ ριπίζεται σήμερον ἐπὶ τὴν ὑπὸ τὸν ἥλιον πᾶσαν. Ἡ «Εἰκονογραφημένη» καυχᾶται ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ γεγονότα, τὰ ἀντίξοα καὶ εὐμενῆ διὰ τὴν Φυλήν, τὰ παρηκολούθησε ἐκ τοῦ σύνεγγυς καὶ ἐνημερότατατα, μὴ φεισθεῖσα οὐδὲ κόπων, οὐδὲ δαπάνης. Ὁμιλοῦν λαλίστερον καὶ εὐγλωττότερον οἱ δώδεκα τόμοι της, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τὴν ἱστορίαν τῆς τελευταίας δωδεκαετίας, ἡ ὁποία ἀκριβῶς εἶναι καὶ ἡ ἱστορία τῆς «Εἰκονογραφημένης». Σιγὰ - σιγά, χωρὶς πομπώδεις ἐπαγγελίας, ἀργά, ἀλλὰ μὲ ἀσφαλὲς βῆμα, ἐχωρυοῦσε ἐμπρὸς τὸ περιοδικόν, κατακτοῦν καὶ ἑδραιούμενον εἰς τὴν συνείδησιν τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, ἐπὶ βάσεων ὑγειῶν, ἐπὶ μιᾶς τροχιᾶς εὐσυνειδήτου, ἀπαύστως βελτιούμενον, ἐνῷ γύρω του ἔπεφταν τόσα ἄλλα ἔντυπα, πολὺ πρὸ αὐτοῦ ἰδόντα τὸ φῶς. Τώρα ἡ Διεύθυνσίς του, εἰς ἐκείνους ποῦ μὲ στοργὴν περιέβαλαν τὸ ἔργον της, ἔχει νὰ ἀναγγείλῃ μὲ χαράν, ὅτι ἡ «Εἰκονογραφημένη» ἔγινε ἐμπορικὴ Ἑταιρία ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐκδοτικὴ Ἑταιρία ἡ Εἰκονογραφημένη» καὶ προσληφθέντος τοῦ γνωστοῦ λογογράφου καὶ ἀρχαίου συναδέλφου. κ. Κων. Λαδοπούλου, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Δ. Βρατσάνος καὶ Κ. Λαδόπουλος. Οὕτως, εἰς τὴν πεῖραν τοῦ ἱδρυτοῦ της, προστίθενται τὰ πολύτιμα ἐφόδια τοῦ νέου συνιδιοκτήτου της, διὰ νὰ χαράξῃ ἐμπρός της γοργὰ ἕνα νέον δρόμον, μὲ πολλὰς μεταρρυθμίσεις, τὰς ὁποίας πολὺ γρήγορα θὰ ἰδοῦν καὶ θὰ ἐκτιμήσουν ἐκεῖνοι ποῦ τὴν ὑποστηρίζουν τόσα χρόνια τώρα.*

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

✻ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΤΑ ΜΗΝΑΣ ✻

Γεμάτος ἀπὸ συγκινήσεις ὁ Δεκέμβριος. Αἱ σκηναὶ τῆς 18 Νοεμβρίου, διὰ τὰς ὁποίας προτιμῶμεν νὰ μὴ γράψωμεν τίποτε, ἐκράτησαν εἰς διαρκῆ ἀγωνίαν τὴν κοινωνίαν τῶν Ἀθηνῶν.

Ἂς μὴ τὰς ἀναφέρωμεν κἂν καὶ ἂς μὴ παραδώσωμεν διὰ τῶν σελίδων μας εἰς τὴν Ἀθανασίαν καὶ τὴν Ἱστορίαν τὰς βδελυγμίας ἐκείνας.

✻

Χριστούγεννα! Μὰ τί Χριστούγεννα! Ἐπέχυσαν εἰς τὴν ψυχήν μας αἱ ἄγιαι ἡμέραι τὴν γαλήνην καὶ τὴν παραμυθίαν. Ἀλλὰ φαντασθῆτε Χριστούγεννα χωρὶς ψωμί, χωρὶς τρόφιμα, χωρὶς χριστόψωμα, χωρὶς βασιλόπητα. Ἡ Εὐρώπη τιμωροῦσα ἀπέκλεισε τὴν Ἑλλάδα.

Οὐδέποτε ἄλλοτε, οὔτε καὶ ὑπὸ τὴν Τουρκοκρατίαν, ἐπέρασε τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἡ Ἑλλὰς ὅπως ἐπέρασε τὰ Χριστούγεννα τοῦ μοιραίου ἔτους 1916.

Ποῖος εἶναι ὁ αἴτιος; Δὲν ἀπόκειται εἰς ἡμᾶς νὰ τὸν εὕρωμεν. Θὰ τὸν ἀναδείξῃ ἡ Ἱστορία, καὶ αὐτὴ πρῶτον καὶ ὁ Θεὸς κατόπιν, ἂς τὸν κρίνῃ.

Ἐνώπιον αὐτῶν θὰ δώσῃ λόγον ὁ ὑπεύθυνος διὰ τὸν θάνατον τόσων ἀθώων ὑπάρξεων, τὰς ὁποίας ὤθησαν μὲ τὸ ὅπλον ἀνὰ χεῖρας, διὰ τὸν σφαγιασμὸν ἐκεῖνον καὶ διὰ τὸν θάνατον τόσων ἄλλων ποῦ ὑπέκαψαν εἰς τὴν ἀσιτίαν καὶ τὰς στερήσεις.

✻

Ὅμοιος καὶ ὁ Ἰανουάριος. Πεῖνα τῶν γονέων, ἀλλὰ πρὸ παντὸς καὶ τῶν.... παιδιῶν καὶ νηπίων. Τὸ γάλα, ἡ μόνη τροφὴ τῶν ἀθώων αὐτῶν πλασμάτων, εἰς ὕψη δυσθεώρητα. Τὸ γάλα τοῦ κουτιοῦ, ἡ κρὲμ ντὲ ρὶ τὸ Κῶκερ Ὄτς, Κόρν-Φλάτερ κτλ. ποῦ ἠμποροῦσαν νὰ τὰ διατηρήσουν ἐν τῇ ζωῇ σπανίζουν, καθίστανται ἀπρόσιτα καὶ τέλος ἐξαφανίζονται, διὰ νὰ καταληφθοῦν ὑπὸ ἀπογνώσεως οἱ γονεῖς.

Καὶ τὰ παιδάκια, τὰ πρὶν παχουλὰ καὶ χαρωπά, ξεπέφτουν κλυβμηρίζοντα κιτρινίζουν καὶ μαζὺ μ' αὐτά, μὲ τὴν σπάνιν καὶ τὸ ἀπρόσιτον τῶν κρεάτων, τοῦ ψωμιοῦ, τῶν ὀσπρίων καὶ τὴν ὀργιάζουσαν αἰσχροκέρδειαν, ἐξαντλοῦνται καὶ οἱ μεγάλοι, οἱ γέροντες καὶ οἱ ἀσθενικοὶ κύττουν πρῶτοι καὶ οἱ πρὶν ὑγιεῖς ὠχριοῦν καὶ ἡ ράτσα γίνεται ἀσθενικὴ διὰ νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν φοβερὰν φυματίωσιν.

✻

Ὁ ἀποκλεισμὸς παρατείνεται. Νὰ τώρα καὶ ἔλλειψις γαιανθράκων. Ὅλα τὰ ἀτμοκίνητα ἐργοστάσια σταματοῦν καὶ χιλιάδες ἐργατῶν ἀπομένουν εἰς τοὺς δρόμους. Ἀραιοῦνται καὶ τὰ δρομολόγια τῶν σιδηροδρόμων. Τὰ ἀτμόπλοια δένονται κάτω εἰς τὰ κρηπιδώματα τοῦ Πειραιῶς. Καὶ σταματᾷ τὸ γκάζ.

Ἡ πόλις βυθίζεται εἰς τὸ σκότος. Τὰ σπίτια ἀνάβουν κεριά καὶ λυχνίαι τοῦ λαδιοῦ, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦσαν ἕως τώρα κοσμήματα καὶ μπιμπελὸ τῶν σαλονιῶν, κατῆλθον μέχρι τῆς πεζότητος τῆς κουζίνας καὶ τῆς τραπεζαρίας, τεθεῖσαι ἐν χρήσει ἐξ ἀνάγκης. Κάθε ζωὴ καὶ κάθε κίνησις τῆς πρωτευούσης ἔχει σταματήσει ὁλοτελῶς. Εἰς τὰ νυκτερινὰ κέντρα ἡ κίνησις διακόπτεται μόλις σκοτινιάσει. Καὶ αἱ ἡμέραι παρατείνονται ἐν μέσῳ θλιβερᾶς καὶ μονοτόνου ζωῆς ἐν μέσῳ βασάνων καὶ στερήσεων. Τὰ διάφορα εἴδη ἐξαντλοῦνται καὶ καθ' ἡμέραν δημιουργοῦνται νέαι ἐλλείψεις. Ἡ ζωὴ καταντᾷ πιὰ ἀφόρητος καὶ οἱ δυστυχεῖς οἰκογενειάρχαι εὑρίσκονται διαρκῶς πρὸ νέων προβλημάτων, τῶν ὁποίων τοὺς τίθεται ἡ λύσις διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ζωῆς, μιᾶς ζωῆς διαρρεούσης μέσα εἰς τρομοκρατίαν, εἰς ἐγκατάλειψιν ἀπὸ ὅλους τοὺς φίλους.

✻

Ἔτσι περνᾷ καὶ ὁ Ἰανουάριος καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὸν Φεβρουάριον, μὲ μίαν ἐλπίδα, ὅτι τὰ βάσανά μας θὰ τελειώσουν ἐπιτέλους. Ματαία ἐλπίς! Ὁ ἀποκλεισμὸς μᾶς σφίγγει ὁλοὲν καὶ περισσότερον, αἱ βιωτικαὶ ἀνάγκαι ὠρθοῦνται πρὸ ἡμῶν περισσότερον ἀνυπέρβλητοι, ἡ κρατικὴ παραλυσία καὶ ἐξάρθρωσις φθάνει εἰς τὸ κατακόρυφον. Ἐπωφελουμένη ἐξ αὐτῆς ἡ αἰσχροκέρδεια ὀργιάζει εἰς βάρος τοῦ πτωχοῦ λαοῦ, εἰς βάρος τῶν ἀστικῶν τάξεων, εἰς βάρος ὅλων τῶν πολιτῶν. Τὸ κράτος ἀδυνατεῖ νὰ τὴν συγκρατήσῃ εἰς τὴν ἀχαλίνωτον ὁρμήν της καὶ μόνον ὀλίγοι προνομιοῦχοι, «φίλοι» καὶ «ἡμέτεροι» ἀποκτοῦν τὸ προνόμιον νὰ καλοπερνοῦν! Ὁ κόσμος διερωτᾶται ποῦ θὰ φθάσῃ ἐπιτέλους ἕως πότε θὰ ἐξακολουθήσῃ αὐτὴ ἡ κατάστασις. Ἀπάντησις ἀπὸ πουθενὰ δὲν δίδεται. Εἰς ἐπίμετρον δὲ ἐν μέσῳ ὅλων τῶν βασάνων καὶ τῶν θλίψεων ἐπέρχεται καὶ ἡ ὁλοτελὴς ἔλλειψις τοῦ ἄρτου! Τὸ ψωμί, ἡ βάσις αὐτὴ τῆς διατροφῆς τοῦ λαοῦ, ἡ τροφὴ τὴν ὁποίαν ὁ Ἕλλην ἐσυνήθισε νὰ βλέπῃ ἐν ἀφθονίᾳ εἰς τὸ τραπέζι του, ἐλλείπει παντελῶς, χάρις εἰς τὴν ἀμεριμνησίαν καὶ τὴν κακὴν διαχείρισιν τῆς πολιτικῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐπισήμου κράτους. Τηλεγραφήματα ἐπὶ τηλεγραφημάτων καταφθάνουν ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας περιγράφοντα τὴν κατάστασιν ποῦ ἐπικρατεῖ ἐκεῖ, φρικιαστικὴν καθ' ὅλα καὶ τὴν ἔλλειψιν παντὸς εἴδους τροφίμων. Αἱ ἀσθένειαι, λόγῳ τῆς κακῆς διατροφῆς καὶ τῆς ἐλλείψεως κάθε εἴδους τροφῆς διὰ τὰ παιδιά, λυμαίνονται κυριολεκτικῶς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν καὶ δὲν ἀργοῦν νὰ εἰσχωρήσουν καὶ εἰς τὰς τάξεις τῶν μεγάλων, τῶν ὁποίων ὁ ὀργανισμὸς ἔχει βλαβῆ ἀπὸ τὴν κακὴν καὶ ἐλλιπῆ διατροφὴν καὶ ἀπὸ τὴν ἀθρόαν κατανάλωσιν κάθε βλαβερᾶς οὐσίας, διὰ τὸν κορεσμὸν τῶν ἀναγκῶν τοῦ στομάχου.

Αἱ ὁδοὶ καὶ τὰ διάφορα κέντρα τῆς πρωτευούσης παρουσιάζουν τὸ θλιβερὸν καὶ φρικιαστικὸν θέαμα ἀνδρώπων λιμοκτονούντων καὶ κατατρωγόντων μὲ βουλιμίαν σεσηπυίαν σταφίδα καὶ ἄγριαι ξυλοκέρατα, τὰ ὁποῖα καταβροχθίζονται λαιμάργως διὰ νὰ κατασιγασθοῦν αἱ διαμαρτυρίαι τοῦ στομάχου, ἀγραζόμενα εἰς τιμὰς μυθώδεις, εἰς δόξαν τῆς ἀχαλινώτου αἰσχροκερδείας. Τῆς ὀργιαζούσης πρὸς αἶσχος τοῦ ἐπισήμου κράτους τοῦ βαδίζοντος ἐπὶ ὀλεθρίου προγράμματος καὶ ἀδιαφοροῦντος διὰ τὴν ζωὴν τοῦ κόσμου καὶ διὰ τὴν τύχην τοῦ ἔθνους.

✻

Καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διερχόμεθα καὶ τὸν μῆνα αὐτὸν χωρὶς οὐδαμόθεν νὰ προβάλῃ ἀμυδρὰ ἀκτὶς φωτὸς καλλιτερεύσεως τῆς ἀπελπιστικῆς αὐτῆς καταστάσεώς μας. Ἀπεναντίας τὰ πράγματα ἐξακολουθοῦν τὸν κατήφορον. Ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας ἐξακολουθητικῶς καταφθάνουν τὰ τηλεγραφήματα, ἀγγέλλοντα θανάτους ἀθώων ὑπάρξεων ἐκ τῆς πείνης. Ἡ Ἑλλάς, ἡ παραμείνασα ἔξω τῆς ταχθείσης μὲ τὸ μέρος τῶν Συμμάχων, ἀγωνιᾷ ὑπὸ τὸν σιδηροῦν κλοιὸν τοῦ ἀποκλεισμοῦ, μεταβληθεῖσα εἰς ἕνα ἀπέραντον στρατόπεδον τὸ ὁποῖον πεινᾷ καὶ καταδυναστεύεται ἀπὸ τὴν ὀργιάζουσαν αἰσχροκέρδειαν.

Εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ ὁποιος δὲν εἶδε τὸ θέαμα τῆς ἀγορᾶς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν δρόμων ὅπου εἶχαν στηθῇ τὰ καροτσάκια τῶν πλανωδίων πωλητῶν, τὴν ὄψιν ποῦ παρουσίαζον ἐκείνην τὴν ἐποχὴν αἱ Ἀθῆναι. Καὶ τί δὲν ἐτρώγαμεν! Ἡ ἐφευρετικότης τῶν διαφόρων καταστηματαρχῶν ἔκαμε θαύματα. Ἐφάγαμεν γλυκύσματα, τὰ ὁποῖα καμμίαν ἀπολύτως σχέσιν δὲν εἶχον μὲ τὰ ὑλικὰ ποῦ κατεσκευάζοντο προηγουμένως. Κουλουράκια κατασκευασμένα ἀπὸ γύψον, ἀπὸ ἄμμον καὶ ἀπὸ διάφορα [illegible] ἐπλήρουν τοὺς στομάχους τῶν πεινασμένων Ἀθηναίων.

✻

Καὶ ἐπάνω εἰς τὸ κορύφωμα τῶν στενοχωριῶν μας παρουσιάζεται καὶ δευτέρα ἔλλειψις ἄρτου. Αἱ Ἀθῆναι ἐξυπνοῦν ἕνα πρωὶ καὶ πάλιν χωρὶς τὴν βάσιν αὐτὴν τῆς τροφῆς τοῦ Ἕλληνος. Καὶ οἱ ἁρμόδιοι κάθονται μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια πρὸ τῆς τραγικῆς αὐτῆς καταστάσεως. Συγκοινωνία μὲ τὸ ἐξωτερικὸν καμμία, ἀλλ' οὔτε καὶ μὲ τὸ ἐσωτερικόν. Κάθε ἰσθμὸς τῆς Ἑλλάδος, ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ ἀποκεκλεισμένον καὶ τὰ ἀτμόπλοια τὰ καταπλέοντα εἰς τὸν Σαρωνικόν, συλλαμβάνονται ἀπὸ τὰ συμμαχικὰ πολεμικὰ καὶ ὁδηγοῦνται εἰς τὸ Κερατσίνιον, πρὸς τιμωρίαν τῆς Ἑλλάδος τῆς παρεκκλινάσης ἀπὸ τὸν ὀρθὸν δρόμον της.

Ἀλλὰ πρὸς τί νὰ ἐκτεινόμεθα εἰς τὴν ἀφήγησιν τῶν γεγονότων αὐτῶν, τὰ ὁποῖα μᾶς πλημμυροῦν τὴν καρδίαν ἀπὸ θλῖψιν καὶ πόνον; Ἂς ἀφισωμεν τὴν λήθην νὰ σκεπάσῃ μὲ τὸν πέπλον της ἕνα ἀπαίσιον παρελθόν, ἂς ἠησμονήσωμεν κικρίας παρελθούσας καὶ ἂς ἀτενίσωμεν μὲ πεποίθησιν τὸ μέλλον.

Αἱ Προστάτιδες Δυνάμεις ἐπενέβησαν ἐπιτέλους καὶ μᾶς ἀπήλλαξαν ἀπὸ τὴν φρικώδη κατάστασιν. Ὁ πολιτικὸς καὶ ἐθνικὸς μας βίος εἰσῆλθεν εἰς νέαν περίοδον καὶ τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἀνέλαβε τὴν διακυβέρνησιν τῆς χώρας. Ὅπως εἴπαμεν καὶ εἰς τὴν ἀρχήν, ἔργον τοῦ ἱστορικοῦ εἶνε νὰ ἀνεύρῃ τὸν αἴτιον τῆς κακοδαιμονίας αὐτῆς καὶ νὰ τὸν παραδώσῃ εἰς τὴν κατάραν τοῦ Ἔθνους.

✻

Αὐτὰ προκειμένου διὰ τὴν ἐσωτερικήν μας κατάστασιν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν παγκόσμιον κατάστασιν καὶ ἰδίως τὴν πολεμικήν, αὐτὴ ἔχει νὰ παρουσιάσῃ γεγονότα, μεγάλα καὶ κοσμοϊστορικά, τὰ ὁποῖα προόρισται νὰ σημειώσουν σταθμὸν εἰς τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν.

Καὶ πρῶτον ἔχομεν τὴν Ρωσσικὴν ἐπανάστασιν καὶ τὴν μετατροπὴν τῆς ἀγανοῦς Αὐτοκρατορίας εἰς μίαν ἀπέραντον δημοκρατίαν. Ὠργωσαν πρὸς τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἀνάπτυξιν διψῶσαν ἐλευθερίαν καὶ ἀποφασισμένην νὰ συνεχίσῃ τὸν πόλεμον μέχρι τῆς τελικῆς νίκης τῶν Συμμάχων. Ἀλλὰ καὶ τὸν Νέον Κόσμον δὲν ἀφῆκε ἥσυχον ὁ συνταράσσων ἀπὸ τριετίας τὴν Εὐρώπην τρομακτικὸς κλυδών. Ἡ πολιτικὴ τῆς Γερμανίας ἐξηνάγκασε τὴν μεγάλην καὶ φιλελευθέραν Δημοκρατίαν τῆς Ἀμερικῆς νὰ ἀναμιχθῇ εἰς τὴν παγκόσμιον σύρραξιν τιθεμένη παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Ἀντάντ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῶν λαῶν καὶ τῆς ἐπικρατήσεως τῶν ἀρχῶν τῆς ἰσότητος καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Ο ΡΕΤ.

ΚΑΡΟΛΟΣ ΖΟΝΝΑΡ

Ὁ κ. Κ. Ζοννὰρ ἔσχε τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς ἀποστείλῃ τὴν φωτογραφίαν του μὲ ὀλίγας καλὰς λέξεις διὰ τὸ ἔργον τῆς «Εἰκονογραφημένης». Εἴμεθα εὐτυχεῖς δημοσιεύοντες τὴν τελευταίαν φωτογραφίαν τοῦ διακριτοῦ πολιτικοῦ τῆς Γαλλίας, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα συνεδέθη ἀρρήκτως μὲ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος. Ὁ κ. Ζοννὰρ ἄγων τὸ πεντηκοστόν ἕνατον ἔτος αὐτοῦ, ἤρχισε τὸ πολιτικόν του στάδιον νεώτατος. Ἐκλέγεται ἀπὸ ἐτῶν Βουλευτὴς εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Pas-de-Kalais τὸ ὁποῖον τώρα τόσον ὑποφέρει ὑπὸ τὴν Γερμανικὴν κατοχήν. Ἡ εὐφυΐα τοῦ κ. Ζοννὰρ, καὶ ἡ μεγάλη αὐτοῦ ἀντίληψις ἐξέλιξαν πολιτικοὺς ὅπως ὁ Γαμβέττας, καὶ μετὰ ταξείδιον εἰς τὴν βόρειον Ἀφρικὴν, ὁ Ζοννὰρ ἐκλεχθεὶς τὸ 1881, ὅπως συνοδεύσῃ, ὡς Γενικὸς Γραμματεὺς, τὸν Γενικὸν Διοικητὴν τῆς Ἀλγερίας κ. Ζίρμαν. Μετ' ὀλίγον ἐπαλείτο εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ἐν Παρισίοις, ὡς διευθυντὴς τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων. Ἐκλεγεὶς βουλευτὴς τὸ 1889, διεκρίθη εἰς τὸ Κοινοβούλιον, διὰ μιᾶς ἀξιοθαυμάστου ἐκθέσεως ἐξ Ἀλγερίας καὶ μετ' ὀλίγον ὁ Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατείας κ. Καρνὼ τοῦ ἐνεκιστεύετο τὸ χαρτοφυλάκιον τοῦ ὑπουργείου των Δημοσίων Ἔργων, ὑπὸ πρωθυπουργὸν τὸν Καζιμὶρ Περριέ. Δυστυχῶς λυπηρὸν ἀτύχημα ἐξ ἀνατροχῆς ἁμάξης τὸν ἐκράτησεν ἐπ' ὀλίγα ἔτη μακρὰν τῆς πολιτικῆς κονίστρας. Κατὰ τὸ 1900 ἡ μεγάλη Γαλλικὴ ἀκουμία τοῦ Ἀλγερίου εὑρίσκετο ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ἐσωτερικῶν διαμαχῶν. Ὁ Βαλδὲκ Ρουσσὼ τοῦ ἀνέθεσε τὸ δύσκολον ἔργον τῆς εἰρηνοποιήσεως τὸ ὁποῖον ἐξετέλεσε ὑπερλάμπρως. Ἐπανελθὼν εἰς τὴν πολιτικὴν κονίστραν, ἀνέλαβε τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅταν ὁ προκάτοχός του κ. Πουανκαρὲ, ἀνέλαβε τὸ ὑψιστον ἀξίωμα τοῦ Προέδρου τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας. Ἦτο ἡ ἐποχὴ τῶν Βαλκανικῶν πολέμων. Ὁ κ. Ζοννὰρ ἔδειξε συμπάθειαν διὰ τὰ ἑλληνικὰ δίκαια καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ συνηντήθη μετὰ τοῦ κ. Βενιζέλου πλεισιάσας εἰς Παρισίους. Τὰς Ἀθήνας ἐπεσκέφθη τὸ πρῶτον κατὰ τὴν κηδείαν τοῦ ἀειμνήστου βασιλέως Γεωργίου.

ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΔΑΒΙΔ

Ὁ κ. Ροβέρτος Δαβίδ, τοῦ ὁποίου εἶνε γνωστὰ τὰ φιλελληνικὰ αἰσθήματα καὶ οὗτινος ὁ πάππος ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ναυμαχίαν τοῦ Ναυαρίνου, ἐπεσκέφθη τὴν Ἑλλάδα κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας τοῦ 1906 καὶ ἀριθμεῖ μεταξὺ ἡμῶν πλείστους φίλους. Ὁ κ. Δαβίδ, ἀνεψιὸς τοῦ ἄλλοτε προέδρου τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, Σαδὶ - Καρνό, εἶνε ὁ πιστὸς συνεργάτης καὶ ἀρχηγὸς τοῦ πολιτικοῦ γραφείου τοῦ κ. Ζοννάρ. Εἰσελθὼν εἰς τὴν Γαλλικὴν Βουλὴν ὡς βουλευτὴς τῆς Δορδόνης, ἠκολούθησε μετὰ τὴν καθοδόν του εἰς Ἀθήνας τὸν κ. Ζοννὰρ, ἀντιπρόσωπον τῆς Γαλλίας εἰς τὴν κηδείαν τοῦ βασιλέως Γεωργίου, ἐκοιμήθη εἰς ταύτης δπως ἐπισκεφθῇ τὴν Ἤπειρον καὶ τὴν Μακεδονίαν. Πλειστάκις ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Γαλλικῆς Βουλῆς καὶ εἰς τὸ συνέδριον τῶν Παρισίων ὑπεστήριξε τὰ ἑλληνικὰ δίκαια. Διεκρίθη ὡς ἀξιωματικὸς τῆς στρατιᾶς τῆς Ἀνατολῆς, λαβὼν μέρος εἰς τὰς ἐκστρατείας τῶν Δαρδανελλίων καὶ τῆς Μακεδονίας. Τὸ ὄνειρον τοῦ κ. Ρ. Δαβὶδ εἶνε νὰ ἴδῃ τὴν Ἑλλάδα μεγάλην, ἰσχυρὰν καὶ προοδευούσαν.

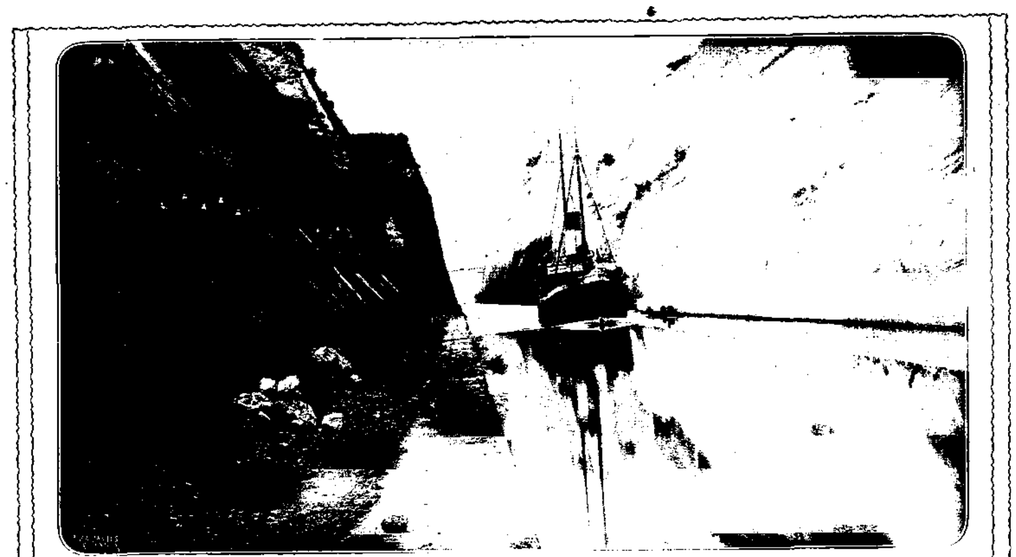

Η ΕΛΛΑΣ ΠΑΡ' ΟΛΙΓΟΝ ΔΟΥΛΗ

Ποῖος δὲν ἐνθυμεῖται τὰς ἀπαισίας ἐκείνας ἡμέρας τῆς Κυβερνήσεως Λάμπρου, τὰς ἡμέρας τῶν σημειωμάτων, τῶν διαμαρτυριῶν καὶ τῶν συνεχῶν τελεσιγράφων; Καὶ ποῖος δὲν ἐνθυμεῖται τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου, ὁ ὁποῖος ἐπρόκειτο νὰ ἐπιχωματωθῇ διὰ νὰ προσδληθοῦν οἱ Σύμμαχοι ἐκ τῶν νώτων καὶ διὰ νὰ ταφῇ εἰς τὴν σωρείαν τῶν χωμάτων του ἡ Ἑλλάς; Εὐτυχῶς εἰς τὴν σωρείαν τῶν σημειωμάτων ἐτάφη διὰ παντὸς μόνον τὸ καταλυθὲν καθεστώς.

✻ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ✻

Δισεκατομμύρια ἀνθρώπων καὶ αἰῶνες αἰώνων τώρα ἑορτάζουν τὴν ἐπέτειον τοῦ μοναδικοῦ Κοσμοϊστορικοῦ γεγονότος.

Αὐτοκράτορες καὶ λαοὶ ἐκήρυξαν ἐν διωγμῷ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ θεμελιωθεῖσαν νέαν θρησκείαν τῆς Ἀγάπης καὶ τῆς Συγγνώμης, ἀλλ' αὕτη ἐπέζησε καὶ ἐπιζῇ εἰς αἰωνιότητα.

Ὅλοι γνωρίζομεν ἀπὸ τὴν Νέαν Διαθήκην καὶ ἀπὸ τὰ Εὐαγγέλια τὰ κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆρος. Ὁ Καίσαρ Αὔγουστος, γράφει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, διέταξε νὰ γίνῃ ἀπογραφὴ τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τότε ὁ τέκτων Ἰωσὴφ ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας διὰ Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ὁπόθεν καὶ κατήγετο ἡ φυλή του. Εἶχε μαζῆ του καὶ τὴν Μαριάμ, τὴν μνηστήν του, ἡ ὁποία ἦτο ἔγκυος ἤδη. Καὶ συνέβη τότε, ἀφοῦ ἔφθασαν ἐκεῖ, νὰ συμπληρωθοῦν αἱ ἡμέραι τῆς κυήσεως καὶ νὰ γεννήσῃ ἡ Παρθένος τὸν πρωτότοκον υἱόν της, ὃν ἐσπαργάνωσε καὶ ἀπέθεσε εἰς μίαν φάτνην, διότι δὲν ὑπῆρχεν ἄλλη θέσις δι' αὐτὸν ἐκεῖ ὅπου εἶχον καταλύσει.

Καὶ αὐτὰ μὲν ἀφηγεῖται ὁ Εὐαγγελιστής. Ποῖον ὅμως ἔτος ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς;

Ὁ Φλάβιος ἔχει ἐξακριβώσει ὅτι ὁ Ἡρώδης ἀπέθανε ἑπτακόσια πεντήκοντα ἔτη μετὰ τὴν κτίσιν τῆς Ρώμης. Ἀλλ' ὅταν ὁ Ἰησοῦς, βεβαιοῖ ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος, εὑρίσκετο εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὁ Ἡρώδης ἔζη ἀκόμη. Δι' αὐτὸ οἱ ἱστορικοί, ὅλοι σχεδόν, τοποθετοῦν τὴν χρονολογίαν τῆς Γεννήσεως περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους 749 ἀπὸ κτίσεως Ρώμης. Ἄλλοι πάλιν ὑπολογίζουν ὅτι ὁ Σωτὴρ ἐγεννήθη κατὰ τὸ 748 ἢ τὸ 747.

Οἱ Εὐαγγελισταὶ ἀφ' ἑτέρου, ὅλοι, ἀναφέρουν ὅτι κατὰ τὴν μεγάλην νύκτα τῆς Θείας Γεννήσεως ἐφάνη εἰς τὸ στερέωμα νέος ἀστὴρ ὅστις ὡδήγησε τοὺς ἐκ Χαλδαίας Μάγους καὶ Βασιλεῖς πρὸς τὸ Σπήλαιον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐγεννήθη τὸ Θεῖον Βρέφος.

Ὅσοι δέχονται ὅτι ὁ Χριστὸς ἐγεννήθη τὸ 747 ἔτος ἀπὸ κτίσεως Ρώμης, διατείνονται ὅτι ὁ φωτεινὸς ὁδηγὸς -Ἀστὴρ δὲν εἶναι νέος, ἀλλ' ὅτι κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο συνεταυτίσθησαν αἱ τροχιαὶ τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Κρόνου εἰς τὸν ἀστερισμὸν τῶν Ἰχθύων, ἐκ τούτου δὲ οἱ δύο πλανῆται ἐξελήφθησαν ὡς εἰς ἀστὴρ πρωτοφανοῦς καὶ λαμπροῦ φωτός.

Εἶναι γνωστὸν ἐπίσης ὅτι κατὰ τὰ ἔτη 749 καὶ 750 ἐνεφανίσθησαν διάφοροι κομῆται εἰς τὸ Διάστημα.

✻

Ἀλλ' ἂν οἱ Ἱστορικοὶ καὶ οἱ Πατέρες ἐρίζουσιν ἀκόμη καὶ σήμερον περὶ τῆς χρονολογίας τῆς Γεννήσεως, οὔτε οἱ Χριστιανοὶ τῶν πρώτων αἰώνων εἶχον κατορθώσει νὰ προσδιορίσουν ἐπακριβῶς αὐτήν. Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἀναφέρει ὅτι τοῦτο ἦτο δυσχερέστατον, ἂν μὴ ἀδύνατον. Καὶ δι' αὐτὸ ἐπροτίμησαν νὰ ἑορτάζωσιν τὴν Γέννησιν μαζὶ μὲ τὴν Βάπτισιν. Οὕτως ὥρισαν τὴν 6 Ἰανουαρίου, ὡς ἡμέραν ἑορτῆς, δηλαδὴ τὴν ἕκτην ἡμέραν τῆς πρώτης ἑβδομάδος τοῦ ἔτους κατὰ τὸ ἐν χρήσει τότε εἰς ὅλην τὴν Ρωμαϊκὴν Αὐτοκρατορίαν ἡμερολόγιον, ἤτοι τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων. Καὶ οὕτως ἡ ἡμέρα τῶν Θεοφανείων ἢ Ἐπιφανείων ἦτο δι' ὅλην τὴν Ἀνατολὴν κυρίως ἡμέρα χαρᾶς, ὡς ἡμέρα τῆς πρώτης εἰς τὸν κόσμον ἐμφανίσεως τοῦ Κυρίου.

Γνωρίζομεν δὲ καὶ τὴν λογικήν, ἡ ὁποία τοὺς ὡδήγησε εἰς τοῦτο. Ἐπειδὴ ὁ Ἀδάμ, κατὰ τὴν Γραφήν, ἐπλάσθη τὴν ἕκτην ἡμέραν τῆς πρώτης ἑβδομάδος τοῦ Κόσμου, ὁ Χριστὸς ἐθεωρήθη ὡς δεύτερος Ἀδάμ, ἐρχόμενος διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὸν Κόσμον, τὴν ἕκτην ἐπίσης ἡμέραν τῆς πρώτης ἑβδομάδος τοῦ ἔτους.

✻

Ἔμειναν οὕτω τὰ πράγματα ὡς πρὸς τὴν Γέννησιν δι' ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς ἐπὶ πολὺν χρόνον. Βραδύτερον ὅμως ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία, στηριζομένη εἰς τὸν προφήτην Ἀγγαῖον, ἐπρότεινε ὅπως καθορισθῇ ἡ 25 Δεκεμβρίου, κατὰ τὸ Ὀρθόδοξον ἡμερολόγιον, ὡς ἡμέρα τῆς Γεννήσεως.

Ἦσαν τότε τὰ πρῶτα χρόνια τοῦ σχίσματος καὶ τὰ μίση ἑκατέρωθεν ζωηρά. Ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία λοιπὸν δὲν ἀπεδέχθη τὴν πρότασιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Δύσεως. Τοιουτοτρόπως ἡ ἀνθρωπότης τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἑώρταζε δύο Γεννήσεις. Μίαν τὴν 25 Δεκεμβρίου καὶ μίαν τὴν 6 Ἰανουαρίου. Αὐτὸ δὲ μέχρι τοῦ Δ΄ αἰῶνος μετὰ Χριστόν. Μέχρι δηλαδὴ τῶν ἡμερῶν τοῦ Χρυσοστόμου ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἑώρταζε τὰ Χριστούγεννα τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων. Καὶ ἐξάγεται τοῦτο καὶ ἐκ τῶν εἰς τὴν Γέννησιν ἀναφερομένων λόγων Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

Ἀλλ' ὅταν τὰ ἐκκλησιαστικὰ πάθη κατηυνάσθησαν, χάριν τοῦ γοήτρου τῆς Θρησκείας, ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἐδέχθη καὶ αὐτὴ ὡς ἡμέραν τῆς Γεννήσεως τὴν 25 Δεκεμβρίου. Οὕτω δέ, οὔσης τότε μικρᾶς τῆς μεταξὺ τῶν δύο ἡμερολογίων διαφορᾶς, ἀμφότεραι αἱ ἐκκλησίαι ἑώρταζον ταυτοχρόνως σχεδὸν τὰ Χριστούγεννα, διὰ ν' ἀπομακρυνθῶσι πάλιν διὰ τῆς παρόδου τῶν ἐτῶν κατὰ 13 ὅλας ἡμέρας.

Ἀλλ' ἂν αὐθαιρέτως ἐλύθη τὸ ζήτημα τῆς χρονολογίας τῆς Γεννήσεως, ὑπὸ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας πρῶτον καὶ ἔπειτα ὑπὸ τῆς Ἀνατολικῆς διὰ τὸν κόσμον, δὲν ἕπεται καὶ ὅτι δὲν συνεζητήθη ἐπιστημονικῶς ἐπὶ μακρόν.

Ἦτο χειμὼν τάχα ὅταν ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ ἢ καλοκαῖρι; Ἄλλο πρόβλημα αὐτό.

«Καὶ ποιμένες ἦσαν, γράφει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, ἐν τῇ χώρᾳ, ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν».

Ὁ περίφημος λοιπὸν Ἰταλὸς μεταφραστὴς τῆς Καινῆς Διαθήκης Μινόνι, ἐκ τοῦ ὅτι ἡ μετανάστευσις τῶν ποιμένων ἤρχιζεν τὸν Μάρτιον καὶ ἐτελείωνε τὸν Νοέμβριον, συνάγει ὅτι ὁ Κύριος ἐγεννήθη τὴν Ἄνοιξιν.

Ἄλλοι φρονοῦν ὅτι ὅπως καὶ σήμερον, οὕτω καὶ τότε ὁ χειμὼν εἰς τὸ κλῖμα τῆς Ἰουδαίας ἦτο γλυκύς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἠμποροῦν οἱ ποιμένες νὰ διανυκτερεύουν εἰς τὸ ὕπαιθρον. Ὑπάρχει ὅμως καὶ μία πιθανότης, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Χρυσοστόμου, ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἑώρταζε τὴν Γέννησιν τὴν Ἄνοιξιν ἢ τὸ Θέρος. Ὁ Ἀλεξανδρεὺς Κλήμης μάλιστα ἀναφέρει ὅτι θεολόγοι τινὲς τῆς ἐποχῆς του ὥριζαν τὴν 20 Μαΐου ὡς ἡμέραν τῆς Γεννήσεως, ἄλλοι δὲ τὴν 19 ἢ 20 Ἀπριλίου καὶ ὀλίγιστοι τὴν 17 Νοεμβρίου, ὅλως αὐθαιρέτως ὅμως.

✻

Ἂς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὰς γραφικὰς παραστάσεις, αἱ ὁποῖαι σχετίζονται μὲ τὴν Γέννησιν. Σύμφωνα καὶ μὲ τὰς παραδόσεις οἱ πρῶτοι — πρῶτοι ζωγράφοι τοποθετοῦν πλησίον τῆς φάτνης κατοικίδια ζῶα.

Σημειωτέον ὅτι εἰς ὅλας τὰς ἀρχαίας θρησκευτικὰς παραδόσεις παρατηρεῖται ἡ παρουσία ζώων, κατὰ τὰς γεννήσεις ἐξαιρετικῶν ὄντων. Οὕτω μία ἀγελὰς ἀναφέρεται ὡς μάρτυς τῆς γεννήσεως τοῦ Πέρσου ἱδρυτοῦ τοῦ Μαζδεϊσμοῦ Ζωροάστρου. Οἱ Ἰνδοὶ εἰς τὰς γεννήσεις τῶν θεοτήτων των τοποθετοῦν ταύρους, ἀγελάδας, ἵππους καὶ ὄνους.

Οἱ Εὐαγγελισταί, ἐν τούτοις, δὲν κάμνουν λόγον καθόλου περὶ τῶν ζώων τῆς φάτνης. Καὶ ὅμως εἰς πολλὰς παραστάσεις τῆς Γεννήσεως, πιθανὸν νὰ μὴ εἰκονίζεται ἡ Παρθένος καὶ ὁ Ἰωσήφ, ἀλλ' ἡ ἀγελὰς καὶ ὁ ὄνος δὲν λείπουν.

Ἀπὸ ποῦ λοιπὸν ἔχει τὴν ἀρχήν της ἡ παράδοσις αὐτή, ἡ ὁποία ἐπιβάλλει ὡς ὑποχρέωσιν εἰς κάθε ζωγράφον νὸ τοποθετῇ κοντὰ εἰς τὴν φάτνην μίαν ἀγελάδα ἢ τὸν περίφημον ὄνον;

Κυρίως ἀπὸ τοῦ Δ΄ αἰῶνος ἀναφαίνονται αἱ ζωϊκαὶ αὐταὶ παραστάσεις. Πλέον τούτου οὐδὲν εἶναι γνωστόν.

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΑΛΛΟΥ

Παντοῦ οἱ Χριστιανοὶ ἑορτάζουν μὲ ἐξαιρετικὴν χαρὰν τὰ Χριστούγεννα, ὡς ἐπέτειον τῆς λυτρώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους διὰ τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος. Ἰδιαίτερον θέλγητρον ἔχει ἡ ἡμέρα αὐτὴ εἰς τοὺς τόπους τοῦ Βορρᾶ, ὅπου ἡ ἑορτὴ συμπίπτει ὅταν ἡ Γῆ σκεπάζεται μὲ τὸ ἄσπρο σάβανό της,

«*Κατάμαυρος ὁ οὐρανὸς*
καὶ κάτασπρη ἡ γῆ μας.
Κτυπᾶτε καμπάνες τὴ χαρά».

Μὲ αὐτὰ τὰ λόγια ἀρχίζει τὸ τραγοῦδι τῆς ἑορτῆς. Εἰς τὴν βόρειον Γαλλίαν τὰ παιδιὰ γυρίζουν ἀπὸ τὴν παραμονὴν μὲ μίαν φάτνην καὶ τραγουδοῦν τὰ Χριστούγεννα, ἐνῷ ἡ οἰκογένεια συγκεντροῦται κοντὰ στὸ τζάκι καὶ περιμένει τὴν καμπάνα ποῦ θὰ σημάνῃ τὰ Μεσάνυκτα.

Εἰς μερικὰ μέρη τῆς βορείου Εὐρώπης ἀναπαριστοῦν ὅλην τὴν σκηνὴν τῆς Θείας Γεννήσεως καὶ εἰς μερικὰς ἐκκλησίας κυρίως βλέπει κανεὶς τὸν σταῦλον, τὸν ὄνον, τοὺς βόας, τὴν φάτνην καὶ τοὺς Ἀγγέλους μὲ τοὺς μάγους. Ἀλλοῦ πάλιν παίζουν παντομίμιαν, τῆς ὁποίας ὑπόθεσις εἶναι ἡ σκηνὴ τῆς Γεννήσεως καὶ τὸ προσκύνημα τῶν Μάγων.

Ἀλλ' ἐκεῖ ὅπου ὁ πανηγυρισμὸς τῶν Μεγάλων αὐτῶν ἡμερῶν ἐνέχει ἐξαιρετικὴν λαμπρότητα, εἶναι, λόγῳ τῆς θρησκοληψίας τῶν κατοίκων, αἱ ἀχανεῖς ἐκτάσεις τῆς Ἁγίας Ρωσσίας.

Ἐννοεῖται ὅτι ἀλλέως ἑορτάζουν τὰς ἡμέρας αὐτὰς εἰς τὰς μεγαλουπόλεις καὶ ἀλλέως εἰς τὰ χωρία.

Καὶ πρῶτον εἰς τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ μεμακρυσμένα σημεῖα τηροῦν αὐστηροτάτην τὴν νηστείαν τῶν σαράντα ἡμερῶν, καὶ πρὸ πάντων τὴν παραμονήν. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν δὲν τρώγουν τίποτε ἀπολύτως, ἕως ὅτου νὰ φανῇ εἰς τὸν οὐρανὸν τὸ πρῶτον ἄστρον. Ἀρχίζουν ἔπειτα ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην νὰ ἑτοιμάζουν τὸ τραπέζι μὲ ζακοῦσκες καὶ ἄλλα φαγητά, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὴν πρώτην θέσιν ἔχει τὸ σχετικὸν χοιρίδιον, τὸ ὁποῖον εἰς τὰ γεύματα τοῦ Ρωσσικοῦ λαοῦ ἀντικαθιστᾷ τὸ Ἑλληνικὸν ἀρνὶ τῆς σούβλας.

Εἰς τὴν Βεσσαραβίαν, τὴν καὶ ἄλλως Μικρὰν Ρωσσίαν καλουμένην, μαζῆ μὲ τὰ ἄλλα ἐδέσματα παραθέτουν καὶ κόλλυβα ἀπὸ σιτάρι ἢ καὶ ρύζι συνηθέστερον. Καὶ ἀφοῦ τὰ ἑτοιμάσουν πηγαίνουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, διὰ νὰ στρωθοῦν ἐπιστρέφοντες εἰς τὸ φαγοπότι ἕως τὸ πρωΐ.

Τὸν ὡραιότερον ρόλον ὅμως ἔχουν τὰ κορίτσια καὶ οἱ νέοι. Τὰς τρεῖς ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων καὶ ἰδίᾳ τὴν παραμονήν, τὰς ἀφιερώνουν εἰς τὴν μαντείαν, ὑπὸ διαφόρους μορφάς. Βγαίνουν ἔξαφνα τὸ βράδυ εἰς τὸν μεγάλον δρόμον τοῦ χωριοῦ καὶ σταματοῦν τὸν πρῶτον ποῦ θὰ συναντήσουν καὶ τὸν ἐρωτοῦν πῶς λέγεται. Τὸ ὄνομα ποῦ θὰ τοὺς πῇ, θὰ εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ μέλλοντος μνηστῆρος. Λυώνουν ἀκόμη, ὅπως καὶ ἐδῶ, μολύβι ἢ κηρὶ καὶ τὸ χύνουν μέσα εἰς μίαν λεκάνην νερό. Ἐξετάζουν τότε τὸ σχῆμα ποῦ γίνεται ἀπὸ τὸ μέταλλον ἢ τὸ κηρί. Ἂν ὁμοιάζῃ μὲ καράβι, ὁ μνηστὴρ θὰ εἶναι ναυτικός. Ἂν μὲ ἄλογο, θὰ εἶναι στρατιωτικός. Ἂν μὲ σκεπάρνι, ἐργατικός, καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ἐπίσης βάζουν δύο κερὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ σ' ἕναν καθρέπτη τὰ μεσάνυκτα καὶ περιμένει ἡ νέα μόνη της εἰς τὸ δωμάτιον μὲ τὰ μάτια καρφωμένα εἰς τὸ κέντρον τοῦ κρυστάλλου ἐπὶ δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας. Καὶ βλέπουν ἔπειτα, ὡς ἰσχυρίζονται, μέσα εἰς τὸν καθρέπτην, τὸν μέλλοντα σύζυγον. Ἐνίοτε ὅμως καταλαμβάνονται καὶ ἀπὸ νευρικὴν κρίσιν ἢ μελαγχολίαν, διότι ἀντὶ γαμβροῦ παρουσιάζεται φέρετρον, προοιωνίζον δυστύχημα.

Εἶναι δὲ τόσον εὐπιστοι ὥστε ἀντὶ νὰ ἐκριζώνεται τὸ ἔθιμον αὐτὸ τῆς μαντείας μὲ τὸν καιρόν, τοὐναντίον πολλαπλασιάζονται τὰ θύματα.

Τὰ παιδιὰ πάλιν ἔχουν ἄλλα ἔθιμα. Γυρίζουν σ' ὅλα τὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ τὴν παραμονὴν καὶ ψάλλουν τὰ Κάλανδα Ρωσσιστί.

Αὐτὸ ὅμως γίνεται μόνον εἰς τὰ χωρία, διότι εἰς τὰς μεγαλουπόλεις κυριαρχεῖ τὸ Δένδρον, εἰσαχθὲν ἀπὸ τὴν Γερμανίαν, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ ἔθιμον αὐτὸ εἰσήχθη ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν.

Ἡ ἀνωτέρα τάξις ὅμως διασκεδάζει εἰς τὰ σίρκ, τὰ θέατρα, τὰ κονσέρ κ.λ.π. Διὰ τὰς λαϊκὰς τάξεις πάλιν τῶν μεγαλουπόλεων κατασκευάζονται εὐρύτατα παραπήγματα ξύλινα, ὅπου θριαμβεύει ὁ Φασουλῆς, οἱ Μάγοι, οἱ Ταχυδακτυλουργοί, οἱ Θαυματουργοί, πρὸ καταπλήκτου, χαχανίζοντος ἢ σταυροκοπουμένου πλήθους, ἀντὶ ἑνὸς καπικιοῦ κατ' ἄτομον.

Πρέπει δὲ νὰ σημειωθῇ ἀκόμη ὅτι τὰ Χριστούγεννα διὰ τοὺς Ρώσσους δὲν εἶναι μόνον κατ' ἐξοχὴν θρησκευτικὴ ἑορτή, ἀλλ' ἦτο μέχρις ἐσχάτων καὶ ἐθνικὴ ἑορτή, καὶ ἐπανηγυρίζετο ἡ 25 Δεκεμβρίου εἰς ἀνάμνησιν τῆς κατὰ τὸ 1815 μεγάλης πανωλεθρίας τῆς Μεγάλης Στρατιᾶς τοῦ Ναπολέοντος εἰς τὰς Ρωσσικὰς στέππας. Διὰ τοῦτο κάνουν διαφόρους τελετὰς κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτήν. Ἐν πρώτοις δοξολογία ἐπίσημος εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν, δεξίωσις τῶν Ἀρχῶν καὶ ἀνακτορικὸν γεῦμα. Ἀπὸ τὰς τελετὰς αὐτάς, ἐννοεῖται, πάντοτε ὑπὸ εὔσχημον πρόφασιν, ἀπουσιάζεν ὁ πρεσβευτὴς ἢ εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν κυβερνείων οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Γαλλίας.

Η ΦΥΓΗ ΕΙΣ ΑΙΓΥΠΤΟΝ

Ὁ τέκτων Ἰωσήφ, παραλαβὼν τὴν Παρθένον καὶ τὸ Θεῖον Βρέφος, ἔφυγε πρὸς τὴν Αἴγυπτον διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸν Σωτῆρα ἀπὸ τὴν μανίαν τοῦ Ἡρώδου.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΑΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ

ΣΟΥΗΔΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ

Και οἱ τρεῖς, ἄνδρας, γυναῖκα καὶ παιδί, καθὼς περιεφέροντο μέσα εἰς τὸν μεγάλον Ναὸν τῆς Ἱερουσαλήμ, ἐφαίνοντο ὅτι ἀνήκων εἰς τὴν πτωχὴν τάξιν τοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ τὸ παιδί, ἦτο ἕνα ἔμορφο ἀγοράκι, μὲ χρυσόξανθα μαλλάκια καὶ μάτια ποὺ ἔλαμπαν σὰν τάσιρα. Ἂν καὶ ἦτο πιὰ εἰς ἡλικίαν νὰ ἐννοῇ τὸ κάθε τι ποὺ ἔβλεπε γύρω του, ὁ υἱός των δὲν εἶχε πατήσει ἀκόμη τὸ ὀδί του εἰς τὸν ναόν, καὶ τώρα οἱ γονεῖς του τοῦ ἔδειχναν ὅλα τὰ ὡραῖα καὶ θαυμάσια τοῦ οἴκου τοῦ Κυρίου. Ὑπῆρχον πτέρυγες μεγαλοπρεπεῖς καὶ ἐπιβλητικαί, βωμοὶ ὁλόχρυσοι. Ἄνδρες σεβάσμιοι ἐκάθηντο περιστοιχιζόμενοι ἀπὸ τοὺς μαθητάς των. Ἦτο ἐκεῖ ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς φέρων τὴν μεγάλην στολήν του μὲ τὰ ἄπειρα στολίδια καὶ τὰ πολύτιμα πετράδια ποὺ θάμπωναν τὴν ὄψι, τὰ παραπετάσματα ποὺ ἐκέντησαν αἱ παρθένοι τῆς Βαβυλῶνος, καὶ ἐποίκιλαν μὲ μεγάλα - μεγάλα χρυσοῦ τριαντάφυλλα ποὺ λαμπροποποῦσαν, καὶ ἡ ὑψηλὴ ὀρειχαλκίνη πύλη, τόσον βαρειά, ὥστε ἐχρειάζοντο τριάντα ρωμαλέοι ἄνδρες διὰ νὰ τὴν στρέψουν γύρω ἀπὸ τοὺς στρόφιγγάς της. Ἀλλὰ τὸ παιδάκι, ἂν καὶ ἦτο μόλις δωδεκαετές, δὲν ἐφαίνετο νὰ δίδῃ καμμίαν προσοχὴν εἰς ὅλα αὐτά, ὅσον καὶ ἂν ἡ μητέρα του τοῦ ἐπαναλάμβανε ὅτι τοῦ ἔδειχναν τώρα τὰ σπουδαιότερα, τὰ πιὸ ἀξιοσημείωτα πράγματα τῆς ὑφηλίου.

Τοῦ εἶπεν ὅτι δὲν θὰ ἔβλεπε τὰς λαμπρότητας αὐτὰς πρὶν παρέλθῃ πολὺς καιρός. Εἰς τὴν πτωχὴν συνοικίαν τῆς Ναζαρέτ, ὅπου ἔζων, δὲν εἶχε τίποτε ἄλλο νὰ ἴδῃ παρὰ στενοὺς καὶ σκοτεινοὺς δρόμους. Ὅμως τίποτε ἀπὸ ὅσα ἔλεγεν ἡ μητέρα μποροῦσε νὰ ἐγείρῃ τὴν περιέργειαν τοῦ παιδιοῦ. Ἐφαίνετο σὰν νὰ ἤθελε, σὰν νὰ ἐπροτίμα νὰ τρέξῃ ἔξω ἀπὸ τὸν Ναὸν καὶ ἐλεύθερος νὰ παίξῃ ἀκριβῶς εἰς τοὺς στενοὺς καὶ σκοτεινοὺς ἐκείνους δρόμους τῆς Ναζαρέτ.

Εὑρίσκοντο εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ ἀπομεμακρυσμένα μέρη τοῦ ναοῦ, καὶ ἐβίαζον τὸ βῆμα πρὸς τὴν εἴσοδον. Ἐπέρασαν ἀπὸ μίαν ἀρχαίαν ἀψίδα, ἡ ὁποία ὑψοῦτο ἐκεῖ πολλὰ χρόνια, προτοῦ ὁ Βασιλεὺς Σολομὼν οἰκοδομήσῃ τὸν Ναόν. Μία μεγάλη ὀρειχαλκίνη σάλπιγξ ἦτο ἀκουμπισμένη ἐπὶ τοῦ τοίχου τῆς ἀψίδος. Στρῶμα παχὺ ἀπὸ σκόνην καὶ ἀράχνας τὴν ἐκάλυπτε. Ἐφαίνετο ὡς νὰ μὴ εἶχε χρησιμοποιηθῇ πρὸ πολλῶν χιλιάδων ἐτῶν. Ὑπῆρχεν ἐπάνω μία παλαιὰ ἐπιγραφή, ἀλλὰ ἐπειδὴ τὸ ὄργανον ἦτο τόσον ἐφαρμένον, ἡ ἐπιγραφὴ σχεδὸν εἶχεν ἐξαλειφθῆ.

Ὅταν τὸ παιδάκι παρετήρησεν τὴν σάλπιγγα ἔμεινε σχεδὸν ἐκπεπληγμένον.

— Μητέρα, ἀνέκραξε, τί πρᾶγμα εἶναι αὐτό;

— Αὐτὴ εἶνε ἡ μεγάλη ὀρειχαλκίνη σάλπιγξ μὲ τὴν ὁποίαν ὁ Μωϋσῆς συνήγαγε τὰ τέκνα τοῦ Ἰσραήλ, ὅταν ἐχάνοντο εἰς τὴν ἔρημον· εἶπεν ἡ μητέρα του. Λέγεται «Ἡ φωνὴ τοῦ Βασιλέως τοῦ Κόσμου.» Μετὰ τὸν Μωϋσέα, κανεὶς πλέον δὲν εἰμπόρεσε νὰ βγάλῃ ἕνα ἦχον μὲ αὐτήν, ἀλλὰ λέγουν ὅτι ἐκεῖνος ποὺ θὰ τὸ κατορθώσῃ, θὰ ὑποτάξῃ ὅλα τὰ ἔθνη τῆς Γῆς εἰς τὴν ἐξουσίαν του.

Καὶ ἐγέλασε διότι ἐπίστευεν ὅτι αὐτὸ ἦτο μόνον μία ἀρχαία παράδοσις. Ἀλλὰ τὸ παιδάκι ἔμεινε ἐμπροσθεν τῆς σάλπιγγος καὶ τὴν παρετήρει μὲ προσοχήν, ἕως ὅτου ἡ μητέρα τὸ ἐκάλεσε μὲ τὸ ὄνομά του. Ἐκεῖνο ὑπήκουσε, ἀλλ' ὅταν ἔφθασε εἰς τὸ πλευρὸν τῆς ἐξέβαλε βαθὺν στεναγμόν, διότι ἡ σάλπιγξ ἦτο τὸ μόνον ἀπὸ ὅλα τὰ θεάματα ποὺ τὸ εἴλκυε, καὶ μὲ χαρὰν θὰ ἐγύριζεν ὀπίσω διὰ νὰ τὴν παρατηρήσῃ ἐκ νέου.

Μετ' ὀλίγον ἔφθασαν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ κυρίως Ναοῦ. Ἐκεῖ, ἐπάνω εἰς τὸν μεγάλον βράχον, ὑπῆρχεν ἕνα μεγάλο χάσμα. Εὑρίσκετο πάντοτε ἐκεῖ, ἀκόμη καὶ πρὶν οἰκοδομήσῃ τὸν ναὸν ὁ Βασιλεὺς Σολομών. Καμμία γέφυρα δὲν εἶχε κατασκευασθῆ ἐπάνω ἀπὸ τὸ πλατὺ αὐτὸ ἄνοιγμα, ἀλλ' ὁ Σολομὼν ἐτοποθέτησε ἕνα ἀμφίστομον ξίφος, πολλῶν μέτρων μήκους, τὸ ὁποῖον συνέδεε τὰ δύο χείλη τοῦ χάσματος. Τὰ χρόνια περνοῦσαν. Πολλαὶ μεταβολαὶ ἔγιναν ἔκτοτε εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ Ναοῦ, ἀλλὰ τὸ ἀμφίστομον ξίφος ἔμενεν ἀκόμη ἐκεῖ ὑπεράνω τοῦ χάσματος, ὅπως τὸ εἶχεν ἀφίσει ὁ μέγας βασιλεύς.

Ὅταν ἡ μητέρα ὡδήγησε τὸ παιδίον μέχρι τοῦ χείλους τοῦ χάσματος, ἐκεῖνο ἠρώτησεν:

— Τί γεφύρι εἶναι αὐτὸ μητέρα;

— Τὸ λέγουν «Ἡ Γέφυρα τοῦ Παραδείσου» ἀπήντησεν ἡ μητέρα. Ὅποιος μπορέσῃ νὰ περάσῃ ἐπάνω ἀπὸ αὐτὸ τὸ γεφύρι ποὺ εἶναι λεπτότερον καὶ ἀπὸ μίαν ἀκτίνα ἡλίου, εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ κερδίσῃ τὴν εἴσοδον τοῦ Παραδείσου.

Ἐγέλασε καὶ πάλιν καὶ ἐπροχώρησε. Ἀλλὰ τὸ παιδὶ ἔμεινεν ὀπίσω καὶ παρετήρει τὸ ἀμφίστομον ξίφος, καὶ ἐφαίνετο ἀφῃρημένον ἀπὸ τὴν θέαν του, ἕως ὅτου ἡ μητέρα του τοῦ ἐφώναξε πάλιν. Καὶ τότε καὶ πάλιν ἀνεστέναξε τὸ παιδάκι βαθειά, σὰν νὰ ἦτο λυπημένον γιατὶ ἡ μητέρα του δὲν τοῦ ἔδειξε πρωτύτερα τὰ δύο θαυμάσια πράγματα, ὥστε νὰ μποροῦσε νὰ τὰ δῇ περισσότερον χρόνον.

Τώρα ἐπροχώρουν χωρὶς νὰ σταματοῦν πουθενά, ἕως ὅτου ἔφθασαν τέλος εἰς τὴν μεγάλην πύλην τῆς εἰσόδου, μὲ τοὺς πέντε διπλοὺς στοίχους στύλων. Ἐδῶ ἔπισης εἰς μίαν γωνίαν, δύο στύλαι ἀπὸ μαῦρον μάρμαρον ὑψοῦντο ἐπὶ μιᾶς βάσεως, καὶ τόσον ἡ μία πλησίον τῆς ἄλλης, ὥστε μὲ μεγάλην δυσκολίαν ἠδύνατο νὰ περάσῃ μεταξὺ αὐτῶν μικρὸν χειρόβολον ἀχύρων.

Ἦσαν ὑψηλαὶ καὶ μεγαλοπρεπεῖς, μὲ κιονόκρανα πλουσίως κεκοσμημένα, ἐνῷ εἰς τὰς πλευρὰς των ἐκρέμαντο ὅλων τῶν εἰδῶν καὶ μὲ παράδοξα σχήματα, κεφαλαὶ ζώων, παραμορφωμέναι ἀπὸ τὴν φθορὰν ἀμνημονεύτων χρόνων. Ἀκόμη καὶ τὸ ἔδαφος κάτω, γύρω ἀπὸ αὐτάς, ἐφαίνετο τετριμμένον, καταφαγωμένον ἀπὸ τὸ πέρασμα μυριάδων ποδῶν διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

Καὶ πάλιν τὸ παιδάκι ἐσταμάτησε τὴν μητέρα του καὶ τὴν ἠρώτησε:

— Τί στήλες εἶναι αὐτές, μητέρα;

— Εἶναι οἱ στήλες ποὺ ὁ Πατέρας Ἀβραὰμ ἔφερε στὴν Παλαιστίνη ἀπὸ τὴν Χαλδαίαν. Τὲς ὠνόμασεν «Ἡ Πύλη τῆς Δικαιοσύνης». Ἐκεῖνος ποὺ θὰ μπορέσῃ νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ στενὸν αὐτὸ ἀνοιγμὰ των θὰ εἶνε ἀναμάρτητος.

Τὸ παιδάκι ἔρριψε παρατεταμένον βλέμμα εἰς τοὺς μεγάλους πυργωτοὺς στύλους.

— Σύ, βέβαια, δὲν θὰ δοκιμάσῃς νὰ περάσῃς; Ἠρώτησεν ἡ μητέρα μειδιῶσα. Κύτταξε πῶς τὸ ἔδαφος εἶναι φαγωμένον ἀπὸ τὰ πατήματα ὅλων ἐκείνων ποὺ ἐδοκίμασαν, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσαν!... Ἀλλὰ ἔλα γρήγορα. Ἀκούω τὸν ἦχο τῆς ὀρειχαλκίνης πύλης· οἱ τριάντα ὑπηρέτες τοῦ ναοῦ ἔρριψαν ἐπάνω της τοὺς ῥωμαλέους ὤμους των διὰ νὰ τὴν κινήσουν.

*

Ὅλην τὴν νύχτα τὸ παιδὶ δὲν ἔκλεισε μάτι, μέσα εἰς τὴν σκηνήν. Ὅλην τὴν νύχτα τὸ παιδὶ δὲν ἐσυλλογίζετο ἄλλο ἀπὸ τὴν θύραν τῆς Δικαιοσύνης, τὴν Γέφυραν τοῦ Παραδείσου καὶ τὴν φωνὴν τοῦ Βασιλέως τοῦ Κόσμου. Ποτὲ δὲν εἶχεν ἀκούσῃ γιὰ πράγματα τόσον καταπληκτικά. Καὶ ἡ αὐγὴ τὸν εὗρε νὰ τὰ σκέπτεται ἀκόμη, καὶ ὅταν ὁ ἥλιος ἔρριψε στὴν Γῆν τὰς πρώτας ἀκτίνας του, ὁ νοῦς τοῦ παιδιοῦ ἐξηκολούθει νὰ ταξειδεύῃ σὰ θαύματα ἐκεῖνα. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην θὰ ἀνεχώρουν ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν πατρίδα των. Οἱ γονεῖς του ἐξύπνησαν ἑνωρὶς διὰ νὰ δέσουν τὴν σκηνὴν καὶ μαζεύουν τὰ πράγματά των. Δὲν θὰ ἔφευγον μόνοι, ἀλλὰ μαζὶ μὲ πολλοὺς ἄλλους συγγενεῖς καὶ γείτονας. Καὶ ἐπειδὴ τὸ καραβάνι ἦτο μεγάλο, αἱ προετοιμασίαι τῆς ἀναχωρήσεως ἔβαινον ἀργά.

Τὸ παιδὶ ἐκάθητο παράμερα καὶ ἐσκέπτετο σιωπηλὸν τὰ τρία θαύματα τοῦ Ναοῦ. Ἔξαφνα μία ἰδέα κατέβη στὸν νοῦν του: Νὰ ἐπιστρέψῃ καὶ νὰ τὰ ἴδῃ ἀγάπῃ μίαν φοράν. Ἔστρεψε τοὺς ὀφθαλμούς του εἰς τὸν τόπον τῆς κατασκηνώσεως. Ἐβεβαιώθη ὅτι ἔμενον ἀκόμη πολλοὶ κάμηλοι νὰ φορτωθοῦν, καὶ φυσικὰ τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως θὰ ἀργοῦσε πολὺ νὰ δοθῇ. Ὦ! Ἔως τότε θὰ εἶχεν ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τὸν Ναόν!

Χωρὶς νὰ εἴπῃ εἰς κανένα τίποτε, ἐσηκώθη καὶ ἀπεμακρύνθη μὲ γοργὰ βήματα. Δὲν ἄργησε νὰ φθάσῃ εἰς τὸν Ναὸν καὶ νὰ σταθῇ εἰς τὰ προπύλαια ἐμπρὸς εἰς τὰς δύο ἀπὸ μαύρον μάρμαρον στήλας. Τὰ μάτια του ἔλαμπαν ἀπὸ χαρά. Ἐκάθισεν εἰς τὸ λίθινον δάπεδον καὶ ὕψωσεν ἐπάνω εἰς αὐτὰς τὰ βλέμματά του γεμάτα θαυμασμὸν καὶ ἔκστασιν. Ὅταν ἐσκέφθη ὅτι ὁ ἄνθρωπος ποὺ θὰ ἠδύνατο νὰ περάσῃ ἀνάμεσόν τους, θὰ ἦτο ἄνθρωπος ἀναμάρτητος, εἶπε μέσα του ὅτι πουθενὰ εἰς ὅλην τὴν ὄψιν τῆς Γῆς ὑπῆρχε ἕνα τόσον θαυμάσιον πρᾶγμα. Ἀλλ' ἦσαν τόσον κοντὰ ἡ μία μὲ τὴν ἄλλην! Σχεδὸν ἤγγιζαν! Ὥστε θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ δοκιμάσῃ κανείς! Ἐκάθισεν ἐκεῖ ὁλόκληρον ὥραν. Οὔτε ἐσυλλογίζετο, ὅτι ὁ καιρὸς περνοῦσε.

Εἰς τὰ προπύλαια ὅπου τὸ παιδίον ἐκάθητο, οἱ δικασταὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ ἦλθαν καὶ ἔλαβον θέσεις ἀπέναντι τῆς στήλης τῆς Δικαιοσύνης. Ἤρχοντο ἐκεῖ διὰ νὰ δικάσουν τὰς μικρὰς διαφοράς. Ὅλα τὰ προπύλαια ἐγέμισαν σιγὰ - σιγὰ ἀπὸ κόσμον. Ἄρχισαν τώρα ἄλλος νὰ παραπονῆται ὅτι εὗρε γιγμένον τὸν φράκτην τοῦ περβολιοῦ του, ἄλλος ὅτι τοῦ ἔκλεψαν ὀλίγα πρόβατα, καὶ ἄλλοι νὰ ζητοῦν τὰ χρήματά των ἀπὸ δυστρόπους χρεώστας. Μεταξὺ αὐτῶν παρουσιάσθη καὶ ἕνας πλούσιος, ἐνδεδυμένος πορφύραν μὲ πολύτιμα κοσμήματα. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς κατηγόρει μίαν πτωχὴν χήραν ὅτι τοῦ ὤφειλεν ὀλίγα τάλληρα. Ἡ πτωχὴ γυναῖκα ἐδήλωσε μὲ δάκρυα ὅτι τὰ εἶχε πληρώσει. Ἦτο τόσον πτωχὴ ὥστε ἂν κατεδικάζετο νὰ πληρώσῃ τὸ διπλοῦν, κατὰ τὸν νόμον, ὁ πλούσιος θὰ ἔπερνε τὰ κορίτσια της σκλάβες.

Ἐκεῖνος ποὺ ἐκάθητο εἰς τὴν ὑψηλοτέραν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου ἐστράφη πρὸς τὸν ἄνθρωπον καὶ εἶπεν:

— Ὀρκίζεσαι ὅτι ἡ γυναῖκα δὲν σὲ ἐπλήρωσε;

Καὶ ὁ πλούσιος ἀπήντησεν:

— Ἄρχων! Εἶμαι πλούσιος ἄνθρωπος. Θὰ κατεδεχόμην νὰ τὴν ἐναξῶ ἂν δὲν μοῦ χρωστοῦσε; Ὀρκίζομαι, ὅτι ὅπως εἶναι ἀδύνατον εἰς κανένα νὰ περάσῃ μέσα ἀπὸ τὴν Στήλην τῆς Δικαιοσύνης, τόσον εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ μοῦ χρωστᾷ αὐτὴ ἡ γυναῖκα τὰ χρήματα ποὺ τῆς ζητῶ.

Ὅταν ἤκουσαν οἱ δικασταὶ τὸν ὅρκον ἐπίστευσαν, καὶ κατεδίκασαν τὴν χήραν νὰ δώσῃ τὰ κορίτσια της σκλάβες στὸν πλούσιο δανειστήν της.

Καὶ τὸ παιδὶ ἐκάθητο ἐκεῖ καὶ τὰ ἤκουεν ὅλα καὶ ἐσκέφθη ἐνδομύχως:

— Τί καλὰ θὰ ἦτο, ἂν εὑρίσκετο κανεὶς νὰ περάσῃ αὐτὴν τὴν στιγμὴν μέσα ἀπὸ τὴν Πύλην τῆς Δικαιοσύνης! Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ πλούσιος δὲν εἶπε τὴν ἀλήθεια. Εἶναι τρομερὸν γιὰ τὴν πτωχὴν αὐτὴν γυναῖκα νὰ δώσῃ τὶς κόρες της στὴ σκλαβιά!

Καὶ ἐτινάχθη ἐπάνω καὶ ἔτρεξε εἰς τὸ ζεῦγος τῶν στηλῶν. Ἀνέβη εἰς τὸν κοινὸν στηλοβάτην καὶ ἐκύτταζε μέσα ἀπὸ τὸ στενὸν ἄνοιγμα. Ὦ! Ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ περάσῃ. Ἡ καρδιά του ἐπλημμύριζεν ἀπὸ οἶκτον διὰ τὴν πτωχὴν γυναῖκα. Ἂς δοκιμάσῃ. Καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸ ἄνοιγμα. Καὶ ἔξαφνα μιὰ γλυκειὰ μελῳδία ὀργάνων καὶ κυμβάλων ἀντήχησεν εἰς τὰ προπύλαια τοῦ Ναοῦ. Ὅλοι ἀνέβλεψαν πρὸς τὴν Πύλην τῆς Δικαιοσύνης. Ἡ ἰδία ἡ Πύλη τῆς Δικαιοσύνης ἔψαλλεν ἁρμονικὸν οὐράνιον ἆσμα. Καὶ αἱ στῆλαι ἔκλινον σιγὰ - σιγὰ ἑκατέρωθεν καὶ εἰς τὸ σχηματισθὲν ἄνοιγμα ἐνεφανίσθη ἕνα ξανθό, ὡραιότατον παιδάκι.

Καὶ τώρα θαυμασμὸς καὶ ἀπορία κατέλαβε τὸν συνηθροισμένον λαόν. Κατ' ἀρχὰς ἔμεινε βωβὸς ἀπὸ τὴν κατάπληξιν. Ὅλοι ἐστέκοντο καθηλωμένοι εἰς τὰς θέσεις των καὶ παρετήρουν τὸ ἄγνωστον παιδίον ποὺ ἦτον ἡ ἀφορμὴ τοῦ πρωτοφανοῦς αὐτοῦ θαύματος. Ὁ πρῶτος ποὺ συνῆλθεν ἐκ τῆς ἐκστάσεώς του ἦτο ὁ Μέγας Δικαστής. Διέταξε τοὺς στρατιώτας νὰ φέρουν ἐμπροσθεν τοῦ δικαστηρίου τὸν πλούσιον ἔμπορον, καὶ τὸν κατεδίκασε νὰ παραδώσῃ ὅλα τὰ πλούτη καὶ ὅλα του τὰ κτήματα εἰς τὴν πτωχὴν χήρα, ἀφ' οὗ ἔκαμεν ἐπιορκίαν μέσα εἰς αὐτὸν τὸν ἱερὸν οἶκον τοῦ Κυρίου.

Ὅταν ἡ δίκη ἐτελείωσεν, ὁ δικαστὴς ἠρώτησε ποῦ ἦτο τὸ παιδίον ἐκεῖνο. Κανεὶς δὲν ἐγνώριζε. Διότι τὴν ἰδίαν ἀκριβῶς στιγμὴν ποὺ διήρχετο μέσα ἀπὸ τὰς στήλας ἐσκέφθη τοὺς γονεῖς του. Ἐσκέφθη τὴν ἀναχώρησίν των καὶ εἶπε:

— Τώρα πρέπει νὰ κάμω γρήγορα. Θὰ μὲ περιμένουν.

Ἀλλὰ δὲν εἴξευρε ὅτι εἶχε μείνει ἐκεῖ ἔμπρὸς εἰς τὴν Πύλην τῆς Δικαιοσύνης σωστὴν μίαν ὥραν. Ἐνόμισεν ὅτι εἶχον περάσει μόλις ὀλίγα λεπτά. Ὥστε, ἐσκέφθη, εἶχεν ἀκόμη καιρὸν νὰ ὑπάγῃ καὶ εἰς τὴν Γέφυραν τοῦ Παραδείσου καὶ εἰς τὴν φωνὴν τοῦ Βασιλέως τοῦ Κόσμου.

Τώρα ἡ Γέφυρα τοῦ Παραδείσου εὑρίσκετο εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος τοῦ Ναοῦ. Καὶ ἔβιασε πρὸς τὰ ἐκεῖ τὰ βήματά του. Ἔφθασεν. Ἐκάθησεν εἰς τὸ χείλος τῆς ῥωγμῆς καὶ ἐκύτταζε μὲ θαυμασμόν.

Δύο ὧρες ἐπέρασαν χωρὶς νὰ τὰς ἐννοήσῃ. Τώρα ἐκεῖ δίπλα ὑψοῦτο ἕνας μεγάλος βωμός, ὅπου ἐπροσφέροντο θυσίαι εἰς τὸν Κύριον. Λευχείμονες ἱερεῖς ἐπήγαινον καὶ ἤρχοντο γύρω ἀπὸ τὸν βωμὸν καὶ διετήρουν ζωηρὸν τὸ πῦρ καὶ τὸ πλῆθος προσήρχετο πυκνὸν διὰ νὰ προσφέρῃ τὰ ἀναθήματά του.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἦτο ἕνας γέρων κρατῶν τὸν ἀμνὸν ποὺ προώριζε διὰ τὴν θυσίαν του. Ἦτο ἕνα ἀδύνατο καχεκτικὸ ἀρνάκι, τὸ ὁποῖον ἐπαίζετο ἐκεῖ κοντὰ καὶ τὰ ἤκουσεν ὅλα.

— Ὦ! ἐσκέφθη, ἂν μποροῦσα νὰ σαλπίσω μὲ αὐτὴν τὴν σάλπιγγα, θὰ ἐγένετο ἡ φλογερά ἐπιθυμία τοῦ νέου αὐτοῦ, ποὺ διψᾷ τὴν ἀληθινὴν μάθησιν.

Ἐσηκώθη καὶ ἔβαλε τὸ χέρι του ἐπάνω εἰς τὴν σάλπιγγα, διὰ νὰ δοκιμάσῃ ἂν ἠδύνατο νὰ τὴν σηκώσῃ, καὶ ἀμέσως ἡ μεγάλη ὀρειχαλκίνη σάλπιγξ ποὺ ἔμεινεν ἀποτεθειμένη εἰς τὴν γωνίαν ἐκείνην ἐπὶ χιλιάδας ἐτῶν ἐκινήθη μόνη της, ἔκαμεν ἡμικύκλιον καὶ τὰ χείλη της ἐφηρμόσθησαν εἰς τὰ χείλη τοῦ παιδιοῦ. Καὶ καθὼς αὐτὸ ἐφύσησε μέσα εἰς τὴν σάλπιγγα διὰ νὰ ἴδῃ, ἂν θὰ ἀντηχοῦσε κανεὶς τόνος, ἕνας βαρὺς καὶ παταγώδης, ἐπιβλητικὸς καὶ ἐν ταυτῷ ἁρμονικὸς ἦχος ἀντήχησε καὶ ἀντήχησεν ἐκ νέου καὶ πολλὰς φορὰς μέσα εἰς ὅλον τὸν μεγαλοπρεπῆ Ναόν, ὡς ποῦ ὁ Ναὸς ἐκλονίσθη ἐκ θεμελίων.

Ἀμέσως ὁ ἱερωμένος ἐφώναξε τὸν νέον Ἐθνικὸν καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἔλα, καὶ κάθησε ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν μου. Ὁ Θεὸς ἔκαμεν ἕνα θαῦμα διὰ νὰ μοῦ δείξῃ τὴν θέλησίν του ὅτι, πρέπει νὰ μυηθῇς εἰς τὴν θείαν καὶ ἀληθινὴν λατρείαν του.

*

Πρὸς τὸ ἑσπερας ἕνας ἄνθρωπος καὶ μία γυναῖκα ἔτρεχον εἰς τὸν δρόμον, ὁ ὁποῖος ἔφερεν εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἐφαίνοντο ἀνήσυχοι καὶ κατατρομαγμένοι καὶ ἔλεγαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ποὺ συναντοῦσαν:

— Ἐχάσαμε τὸ παιδί μας. Μήπως τὸ εἴδατε πουθενά;

Καὶ ἐκεῖνοι ποὺ ἐπέστρεφον ἀπὸ τὸ προσκύνημα ἔλεγον.

— Δὲν εἴδαμε τὸν υἱόν σας, ἀλλὰ στὸν Ναὸν εἴδαμεν ἕνα ὡραῖο παιδὶ ποὺ πέρασε μέσα ἀπὸ τὴν Πύλην τῆς Δικαιοσύνης.

Καὶ ἤθελαν νὰ τοὺς σταματήσουν καὶ νὰ τοὺς διηγηθοῦν λεπτομερῶς τὸ κατασπληκτικὸν θαῦμα, τοῦ ὁποίου εἶχον γίνει αὐτόπται μάρτυρες.

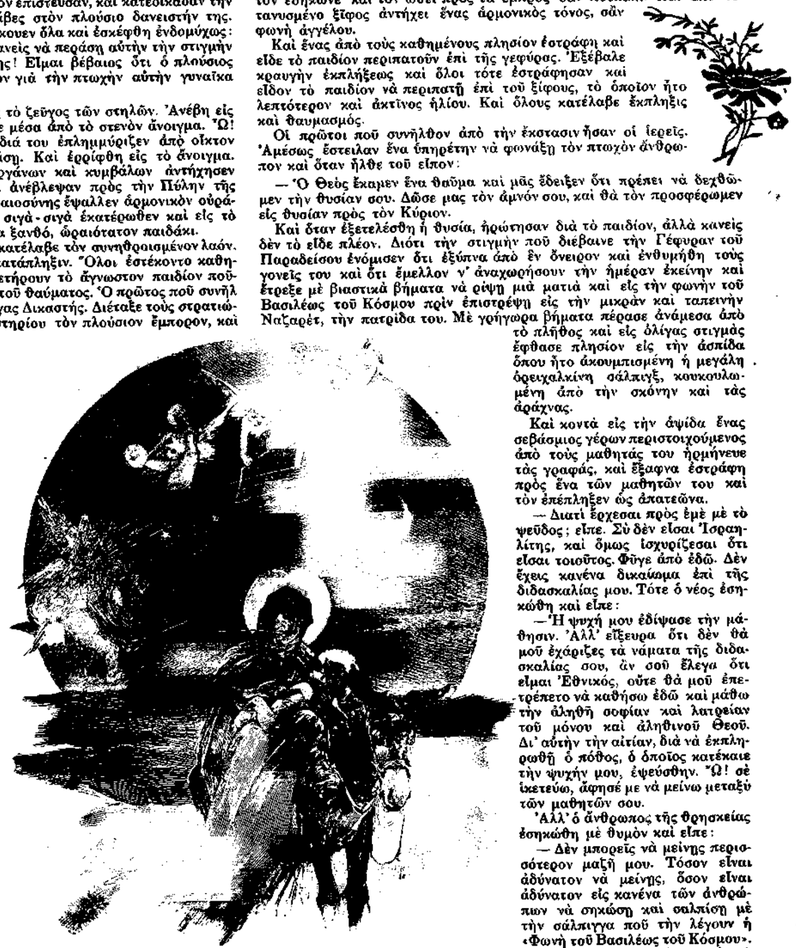

ὡς βράχος. Μὲ τὸ δεύτερον βῆμα τοῦ ἐφάνη ὅτι εἶχε πτερά, ὅτι κάτι τι ἀόρατον τὸν ὑπεστήριζε. Ἦτο πλέον βέβαιος ὅτι δὲν θὰ πέσῃ, ὁ ἀέρας τὸν ἐσήκωνε καὶ τὸν ὤθει πρὸς τὰ ἔμπρός σὰν πουλάκι. Καὶ ἀπὸ τὸ τανυσμένο ξίφος ἀντήχει ἕνας ἁρμονικὸς τόνος, σὰν φωνὴ ἀγγέλου.

Καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς καθημένους πλησίον ἐστράφη καὶ εἶδε τὸ παιδίον περιπατοῦν ἐπὶ τῆς γεφύρας. Ἐξέβαλε κραυγὴν ἐκπλήξεως καὶ ὅλοι τότε ἐστράφησαν καὶ εἶδον τὸ παιδίον νὰ περιπατῇ ἐπὶ τοῦ ξίφους, τὸ ὁποῖον ἦτο λεπτότερον καὶ ἀκτῖνος ἡλίου. Καὶ ὅλους κατέλαβε ἔκπληξις καὶ θαυμασμός.

Οἱ πρῶτοι ποὺ συνῆλθον ἀπὸ τὴν ἔκστασιν ἦσαν οἱ ἱερεῖς. Ἀμέσως ἐστείλαν ἕνα ὑπηρέτην νὰ φωνάξῃ τὸν πτωχὸν ἄνθρωπον καὶ ὅταν ἦλθε τοῦ εἶπον:

— Ὁ Θεὸς ἔκαμεν ἕνα θαῦμα καὶ μᾶς ἔδειξεν ὅτι πρέπει νὰ δεχθῶμεν τὴν θυσίαν σου. Δῶσε μας τὸν ἀμνόν σου, καὶ θὰ τὸν προσφέρωμεν εἰς θυσίαν πρὸς τὸν Κύριον.

Καὶ ὅταν ἐξετελέσθη ἡ θυσία, ἠρώτησαν διὰ τὸ παιδίον, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τὸ εἶδε πλέον. Διότι τὴν στιγμὴν ποὺ διέβαινε τὴν Γέφυραν τοῦ Παραδείσου ἐνόμισεν ὅτι ἐξύπνα ἀπὸ ἓν ὄνειρον καὶ ἐνθυμήθη τοὺς γονεῖς του καὶ ὅτι ἔμελλον ν' ἀναχωρήσουν τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ἔτρεξε μὲ βιαστικὰ βήματα νὰ ρίψῃ μιὰ ματιὰ καὶ εἰς τὴν φωνὴν τοῦ Βασιλέως τοῦ Κόσμου πρὶν ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν μικρὰν καὶ ταπεινὴν Ναζαρέτ, τὴν πατρίδα του. Μὲ γρήγορα βήματα πέρασε ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ πλῆθος καὶ εἰς ὀλίγας στιγμὰς ἔφθασε πλησίον εἰς τὴν ἀσπίδα ὅπου ἦτο ἀκουμπισμένη ἡ μεγάλη ὀρειχαλκίνη σάλπιγξ, κουκουλωμένη ἀπὸ τὴν σκόνην καὶ τὰς ἀράχνας.

Καὶ κοντὰ εἰς τὴν ἀψῖδα ἕνας σεβάσμιος γέρων περιστοιχούμενος ἀπὸ τοὺς μαθητάς του ἠρμήνευε τὰς γραφάς, καὶ ἔξαφνα ἐστράφη πρὸς ἕνα τῶν μαθητῶν του καὶ τὸν ἐπέπληξεν ὡς ἀπατεῶνα.

— Διατί ἔρχεσαι πρὸς ἐμὲ μὲ τὸ ψεῦδος; εἶπε. Σὺ δὲν εἶσαι Ἰσραηλίτης, καὶ ὅμως ἰσχυρίζεσαι ὅτι εἶσαι τοιοῦτος. Φύγε ἀπὸ ἐδῶ. Δὲν ἔχεις κανένα δικαίωμα ἐπὶ τῆς διδασκαλίας μου. Τότε ὁ νέος ἐσηκώθη καὶ εἶπε:

— Ἡ ψυχή μου ἐδίψασε τὴν μάθησιν. Ἀλλ' εἴξευρα ὅτι δὲν θὰ μοῦ ἐχάριζες τὰ ἐνάματα τῆς διδασκαλίας σου, ἂν σοῦ ἔλεγα ὅτι εἶμαι Ἐθνικός, οὔτε θὰ μοῦ ἐπετρέπετο νὰ καθήσω ἐδῶ καὶ μάθω τὴν ἀληθῆ σοφίαν καὶ λατρείαν τοῦ μόνου καὶ ἀληθινοῦ Θεοῦ. Δι' αὐτὴν τὴν αἰτίαν, διὰ νὰ ἐκπληρωθῇ ὁ πόθος, ὁ ὁποῖος κατέκαιε τὴν ψυχήν μου, ἐψεύσθην. Ὦ! σὲ ἱκετεύω, ἄφησέ με νὰ μείνω μεταξὺ τῶν μαθητῶν σου.

Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος τῆς θρησκείας ἐσηκώθη μὲ θυμὸν καὶ εἶπε:

— Δὲν μπορεῖς νὰ μείνῃς περισσότερον μαζί μου. Τόσον εἶναι ἀδύνατον νὰ μείνῃς, ὅσον εἶναι ἀδύνατον εἰς κανένα τῶν ἀνθρώπων νὰ σηκώσῃ καὶ σαλπίσῃ μὲ τὴν σάλπιγγα ποὺ τὴν λέγουν ἡ «Φωνὴ τοῦ Βασιλέως τοῦ Κόσμου».

Ἀλλ' ὅλον αὐτὸν τὸν καιρὸν τὸ παιδάκι ἐστέκετο ἐκεῖ κοντὰ καὶ τὰ ἤκουσεν ὅλα.

— Ὦ! ἐσκέφθη, ἂν μποροῦσα νὰ σαλπίσω μὲ αὐτὴν τὴν σάλπιγγα, θὰ ἐγένετο ἡ φλογερὰ ἐπιθυμία τοῦ νέου αὐτοῦ, ποὺ διψᾷ τὴν ἀληθινὴν μάθησιν.

Ἐσηκώθη καὶ ἔβαλε τὸ χέρι του ἐπάνω εἰς τὴν σάλπιγγα, διὰ νὰ δοκιμάσῃ ἂν ἠδύνατο νὰ τὴν σηκώσῃ, καὶ ἀμέσως ἡ μεγάλη ὀρειχαλκίνη σάλπιγξ ποὺ ἔμεινεν ἀποτεθειμένη εἰς τὴν γωνίαν ἐκείνην ἐπὶ χιλιάδας ἐτῶν ἐκινήθη μόνη της, ἔκαμεν ἡμικύκλιον καὶ τὰ χείλη της ἐφηρμόσθησαν εἰς τὰ χείλη τοῦ παιδιοῦ. Καὶ καθὼς αὐτὸ ἐφύσησε μέσα εἰς τὴν σάλπιγγα διὰ νὰ ἴδῃ, ἂν θὰ ἀντηχοῦ

'Αλλ' οἱ γονεῖς δὲν εἶχον καιρὸν νὰ ἀκούσουν καὶ παρῆλθον.

Πιὸ κάτω συνήντησαν ὁμίλον ἀνθρώπων, ποῦ ἀνέβαινον τὴν ὁδὸν συζητοῦντες ζωηρῶς διὰ κάτι τρομερὸν καὶ ἐκπληκτικόν.

— 'Εχάσαμεν τὸν υἱόν μας· εἶπον οἱ γονεῖς. Μήπως εἴδατε εἰς τὸν δρόμον σας κανένα παιδὶ περιπλανώμενον;

— Δὲν εἴδαμεν τὸν υἱόν σας, ἀπήντησαν, ἀλλ' εἴδαμεν εἰς τὸν ναὸν ἕνα ὡραιότατο παιδάκι ποῦ ἐπερπάτησεν ἐπάνω εἰς τὴν Γέφυραν τοῦ Παραδείσου καὶ ἐφαίνετο ὅτι κατέβη ἀπὸ τὸν οὐρανόν.

Καὶ αὐτοὶ ἐπίσης ἤθελον νὰ τοὺς σταματήσουν καὶ τοὺς ὁμιλήσουν διὰ τὸ θαῦμα. Μὰ οἱ γονεῖς δὲν ἤθελον ν' ἀκούσουν καὶ ἐξηκολούθησαν βιαστικὰ τὸν δρόμον των.

Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὴν πόλιν, ἀνεζήτησαν εἰς ὅλους τοὺς δρόμους τὸ παιδί των. Ἀλλὰ πουθενὰ δὲν εἰμπόρεσαν νὰ ἀνακαλύψουν τὰ ἴχνη του καὶ τέλος ἦλθον εἰς τὸν Ναόν.

Καὶ ἡ γυναῖκα εἶπε:

— Τώρα ποῦ εἴμεθα ἐδῶ, ἂς μποῦμε μέσα καὶ ἂς δοῦμε τὸ παιδάκι αὐτὸ ποῦ εἶπαν ὅτι φαίνεται ὡς νὰ κατῆλθεν ἀπὸ τὸν Οὐρανόν.

Ἔτσι ἐμπῆκαν καὶ ἠρώτησαν ἀπὸ τὸν συναγμένον κόσμον ποῦ μποροῦσαν νὰ δοῦν τὸ θαυμαστὸν ἐκεῖνο παιδίον. Καὶ ἕνας ἀπὸ τὸ πλῆθος ἀπήντησεν καὶ εἶπε σ' αὐτούς:

— Πηγαίνετε ἴσια ἀπὸ ἐδῶ, ἐκεῖ ποῦ κάθουνται οἱ διαβασμένοι μὲ τοὺς μαθητάς των. Τὸ ἔβαλαν εἰς τὸ μέσον αὐτῶν, καὶ διδάσκαλοι καὶ μαθηταὶ τὸ ἀκροᾶζονται ποῦ ὁμιλεῖ καὶ τοῦ κάμνουν ἐρωτήσεις καὶ ὅλοι θαυμάζουν καὶ ἐκπλήσσονται διὰ τὰς γνώσεις του καὶ τὴν σοφίαν του. Καὶ ἔξω ἀπὸ τὸν ναὸν ὅλοι σταματοῦν διὰ νὰ ρίψουν μίαν ματιὰ ἐπάνω στὸ ἀγγελόμορφον παιδί, ποῦ μπόρεσε νὰ σαλπίσῃ μὲ τὴν Φωνὴν τοῦ Βασιλέως τοῦ Κόσμου.

Καὶ ὅταν ἐπέρασαν μὲ βίαν μέσα ἀπὸ τὸ πυκνὸν πλῆθος, οἱ γονεῖς εἶδαν ὅτι τὸ παιδὶ ποῦ ἐκάθητο μεταξὺ τῶν διδασκάλων, ἦτον ὁ υἱός των. Καὶ ἡ μητέρα ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

Μόλις τὸ παιδὶ ἤκουσε τὴν φωνὴν τῆς μητρός του ἐσηκώθη καὶ ἔτρεξεν εἰς αὐτήν. Καὶ ὁ ἄνδρας καὶ ἡ γυναῖκα τὸ ἐπῆραν ἀπὸ τὰ χεράκια του καὶ τὸ ὡδήγησαν ἔξω ἀπὸ τὸν Ναόν. Καὶ ἡ μητέρα ἐξηκολούθει νὰ κλαίῃ.

— Μητέρα, εἶπε τὸ παιδί. Γιατί κλαῖς; Δὲν ἤλθα μόλις ἤκουσα τὴν φωνήν σου;

— Κλαίω, εἶπεν ἡ μητέρα, διότι ἐνόμισα ὅτι σὲ ἔχασα.

Ἐβγῆκαν ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ τὸ σούρουπο ἔπεφτε καὶ ἡ μητέρα ἐξηκολούθει ἀκόμη νὰ κλαίῃ.

— Μητέρα· ἠρώτησε τὸ παιδί. Γιατί κλαῖς; Δὲν εἶξευρα ὅτι ἡ ἡμέρα εἶχε περάσει. Νόμιζα ὅτι ἀκόμη ἦτο πρωΐ. Ὅλην τὴν νύκτα ἐξηκολούθησαν τὸν δρόμον των πεζῆ καὶ ὅταν ἐξημέρωσεν, ἡ μητέρα ἔκλαιεν ἀκόμη. Καὶ τὸ παιδὶ ἠρώτησε γιὰ τρίτην φοράν:

— Μητέρα, γιατί κλαῖς; Δὲν ἐζητοῦσα δική μου δόξαν, ἀλλὰ ὁ Θεὸς μοῦ ἐπέτρεψε νὰ ἐκτελέσω αὐτὰ τὰ θαύματα ἐπειδὴ ἦταν ἡ θέλησίς του νὰ σωθοῦν οἱ δυστυχισμένοι ἐκεῖνοι ἄνθρωποι, καὶ ἤλθα σὲ σένα μόλις ἄκουσα τὴν φωνή σου.

— Υἱέ μου, ἀπήντησεν ἡ μητέρα μὲ θλιβερὸν τόνον, πρέπει νὰ κλαίω διότι ἀληθῶς εἶσαι χαμένος γιὰ μένα. Ἀπὸ τώρα δὲν εἶσαι παιδικός μου, καὶ ποτὲ πιὰ δὲ θὰ ἀνήκῃς σὲ μένα καὶ μόνη. Ἀπὸ τώρα ὁ ἀγών σου θὰ εἶνε διὰ τὴν Δικαιοσύνην, ἡ ἐπιθυμία σου θὰ εἶνε γιὰ τὸν Παράδεισο καὶ ἡ ἀγάπη σου θὰ περιλάβῃ ὅλα τὰ ἔθνη τῆς Γῆς.

Κ. ΤΡΙΚΟΓΛΙΔΗΣ

ΜΙΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ

(ΤΩΝ ΤΟΠΩΝ ΤΟΥ ΒΟΡΡΑ)

Κτυποῦν ἡ καμπάνες χαρωπὰ καὶ ρυθμικὰ καὶ διαλαλοῦν τὴ Χαρὰ τοῦ Κόσμου. Χριστὸς γεννᾶται!

Σᾶν σάβανο ἀτέλειωτο, ἁπλώνεται ἐπάνω στὴ γῆ τὸ χιόνι καὶ ὁ ἄνεμος κοκαλιάζει μύτες καὶ αὐτιά.

Ὁ κόσμος τρέχει στὶς ἐκκλησίες μὲ τὰ πολύχρωμα τζάμια ποῦ λαμπυρίζουν μέσα στὸ σκοτάδι, νοτισμένα καὶ θαμβά.

Κτυποῦν ἡ καμπάνες χαρωπὰ καὶ ρυθμικὰ καὶ διαλαλοῦν τὴ Χαρὰ τοῦ Κόσμου. Χριστὸς γεννᾶται!

Νὰ ὁ Σκρουνάν, ὁ χωριάτης, πηγαίνει στὴν ἐκκλησία ν' ἀκούσῃ τὸ «Μεσάνυκτα χριστιανοί! Εἶναι ἡ ἐπίσημη ὥρα ποῦ ὁ Θεάνθρωπος κατέβηκε ἔως σὲ μᾶς». Ἕνας ζητιάνος τὸν σταματᾷ καὶ τοῦ ζητᾷ ἐλεημοσύνη.

— Ἂν μοῦ δώσῃς μιὰ πεντάρα, θὰ σοῦ πῶ κάτι ποῦ θὰ γίνῃς πλούσιος καὶ μεγάλος.

Ὁ χωριάτης ἐκοντοστάθηκε κι' ἔβγαλε μιὰ πεντάρα.

— Ἐκεῖ στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ, τοῦ λέγει ὁ ζητιάνος, μέσα στὴ θάλασσα, εἶνε ἕνα παλάτι καὶ κάθεται μιὰ πριγκηπέσσα πεντάμορφη καὶ πολὺ πλούσια. Ὅλοι οἱ βασιλιάδες τοῦ κόσμου νὰ βάλουνε τὰ πλούτη τους δὲν φθάνουν τὰ δικά της. Μὰ τὰ κακὰ πνεύματα τὴν κρατοῦν βαθειὰ κάτω στὴ θάλασσα. Τὰ μεσάνυκτα ποῦ θὰ κτυπήσουν ἡ καμπάνες, ἡ θάλασσα θὰ τραβηχθῇ καὶ τὸ παλάτι βγαίνει ἀπὸ τὸ νερό. Ὅποιος μπῇ λοιπὸν μέσα, καὶ φθάσῃ ἔως τὴ σάλα τὴ μεγάλη καὶ πάρῃ τὸ μαγικό της δακτυλίδι, θὰ τὴν πάρῃ γυναῖκά του. Μὰ πρέπει νὰ προσέξῃς νὰ περάσῃς στὸ δάκτυλό σου τὸ δακτυλίδι, πρὶν τελειώσῃ ἡ καμπάνα τοὺς κτύπους της.

Ὁ χωριάτης Σκρουνάν, ἄλλαξε δρόμο γιατὶ ἐπίστευσε τὸν ζητιάνο, ποῦ δὲν ἦτον ἄλλος παρὰ ὁ Σατανᾶς. Καὶ ἀλήθεια, μόλις ἄκουσε τὸν πρῶτο κτύπο τῆς καμπάνας, εἶδε νὰ τραβηέται ἡ θάλασσα καὶ κατάφωτο νὰ προβάλῃ μέσ' ἀπ' τὸ νερὸ τὸ παλάτι τῆς μυριόπλουτης βασιλοπούλας. Ὁ Σκρουνὰν ἐμπῆκε κι' ἔφθασε στὴν πρώτη σάλα. Τα μάτια του ἐθάμπωσαν ἀπὸ τὰ πλούτη καὶ τὰ χρυσάφια. Μὰ ἔξαφνα τὸ αἷμα του ἐπάγωσε. Γύρω του εἶδε μαρμαρωμένους ὅλους, ὅσοι εἶχαν δοκιμάσῃ νὰ φθάσουν ἕως τὸ δακτυλίδι. Καὶ ἔπειτα παρέκει, ἡ ἄλλη σάλα γεμάτη ἀπὸ λεοντάρια.

Ἂν ἐπερίμενε ἤτον χαμένος. Ἀκουόταν τώρα ὁ ἕκτος κτύπος τῆς καμπάνας. Ὁ Σκρουνάν, χωριάτης τολμηρός, ἐχώθηκε πάρα μέσα, σ' ἄλλη σάλα, πιὸ πλούσια καὶ γεμάτη ἀπὸ νεράϊδες ποῦ ἐχόρευαν. Ἦταν ὁλόγυμνες καὶ ἡ σάρκα ποῦ ὠργίαζε, τὸν ἐπροκαλοῦσε. Κάθε κτύπος τῆς καμπάνας τὸν ἐτίναζε. Λίγο ἀκόμη κι' ἔπειτα στὸ χαμό. Μά, ἔξαφνα, εἶδε νὰ λαμπυρίζῃ τὸ δακτυλίδι. Ὁ ἀντίλαλος τοῦ προτελευταίου κτύπου τῆς καμπάνας ἔσβυνε. Γλυστρᾷ καὶ τὸ ἁρπάζει.

Ὁ Σατανᾶς, ποῦ ἤθελε νὰ κάνῃ τὸν φτωχὸ χριστιανὸ νὰ παραστρατήσῃ καὶ νὰ κολασθῇ, ἔχασε.

Ἡ θάλασσα τραβήχθηκε μακρυά, τὰ κακὰ πνεύματα χάθηκαν μὲ οὐρλιάσματα καὶ οἱ βράχοι ἐσείσθηκαν μ' ἕνα βαθὺ μουγκρητό.

Μὰ ἡ ὡραία καὶ μυριόπλουτη βασιλοπούλα, ἐλεύθερη πειά, ἦτον γιὰ πάντα στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Σκρουνάν.

* * *

ΟΣΟΙ ΕΓΕΝΝΗΘΗΤΕ ΤΟΝ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΝ

Μὲ τὸν δωδέκατον μῆνα τοῦ ἔτους, συμπληρώνομεν τὸ προγνωστικὸν τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῶν συμβουλῶν, ποῦ ἑδανειζόμεθα χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Εἰκονογραφημένης» ἀπὸ ἕνα παλαιὸν περὶ Ὡροσκοπίας γραμμένον εἰς παλαιὰν γαλλικὴν διάλεκτον βιβλίον.

Οἱ γεννηθέντες καὶ αἱ γεννηθεῖσαι κατὰ τὸν δωδέκατον μῆνα τοῦ ἔτους, εὑρίσκονται ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ζωδιακοῦ τοῦ Αἰγόκερω.

Οἱ ἄνδρες ποῦ ἐγεννήθησαν τὸν Δεκέμβριον, εἶναι ἐν γένει χαρακτῆρος ζωηροῦ καὶ ὀργίλου. Δὲν εἶναι μνησίκακοι καὶ εὔκολα λησμονοῦν τὸ κακὸν ποῦ τοὺς κάμνουν.

Ἀγαποῦν τὴν ἐργασίαν, καὶ πρὸς τοῦτο καταβάλλουν ὅλην τὴν δραστηριότητά των, ἀποθαρρύνονται ὅμως καὶ πολὺ εὔκολα. Δὲν λησμονοῦν τὰ σφάλματά των. δι' αὐτὸ δὲ καὶ διορθώνονται. Εἶναι φύσει εἰλικρινέστατοι ἀλλὰ πρέπει νὰ προσέχουν τὴν εἰλικρίνειαν ταύτην τοῦ χαρακτῆρος των μὴ τυχὸν καὶ τοὺς δημιουργήσῃ ἐχθρούς.

Ἔχουν μεγάλην εὐστροφίαν πνεύματος. Ὁ αὐταρχικὸς χαρακτὴρ των τοὺς δημιουργεῖ πολλοὺς ἀντιπάλους.

Αἱ γυναῖκες ποῦ ἐγεννήθησαν τὸν Δεκέμβριον εἶναι πολὺ φιλόστοργες, ὑπερβολικὰ μειλίχιες καὶ μετριόφρονες.

Δὲν ὑπακοῦουν εἰς τὰς ἰδιοτροπίας των, λησμονοῦν τὰς ἀπιστίας ποῦ τοὺς κάνουν, καὶ ἔχουν τὴν χάριν ν' ἀρέσουν εἰς ὅλους.

Γνωρίζουν πῶς πρέπει νὰ ἐπιβάλουν τὸν σεβασμὸν πρὸς τὸ ἄτομόν των, συγκινοῦνται πολὺ εὔκολα καὶ πρέπει νὰ μὴ κυριεύωνται τόσον ἀπὸ τὴν συγκίνησιν καὶ τὴν ἀγαθότητα.

Ἐφ' ὅσον προχωροῦν εἰς τὴν ἡλικίαν, ὁ χαρακτὴρ των γίνεται τολμηρότερος. Γίνονται τότε ὀλιγώτερον εὐαίσθητες καὶ ἀποκτοῦν ἰσχυροτέραν θέλησιν.

Ὡς καλαὶ σύζυγοι, θὰ εἶναι, πολὺ εὐτυχεῖς εἰς τὸ νοικοκυριό των. Ὡς καλαὶ μητέρες θὰ εἶναι ἱκαναὶ νὰ δώσουν εἰς τὰ τέκνα των καλὴν ἀνατροφήν·

*

Οἱ ἄνδρες ποῦ ἐγεννήθησαν τὸν Δεκέμβριον εἰς τὸν ἔρωτά των εἶναι πολὺ τρυφεροί, περιποιητικοὶ καὶ ἔχουν μεγάλην ἀνάγκην στοργῆς καὶ ἀγάπης. Εἰς τὰς σχέσεις των εἶναι ἠθικώτατοι καὶ εἰς τὰ συζυγικά των καθήκοντα μένουν πιστοί. Εἶναι ἀνίκανοι νὰ ὑποκριθοῦν ἕνα αἴσθημα τὸ ὁποῖον δὲν ἔχουν εἰς τὴν καρδιά των. Ἡ νευρικὴ ἰδιοσυγκρασία των τοὺς κάμνει ὑπερευαισθήτους, διὰ τοῦτο ἔχουν ἀνάγκην προσοχῆς.

Αἱ γυναῖκες ποῦ ἐγεννήθησαν τὸν Δεκέμβριον εἶναι ἀπολύτου ἀγνότητος εἰς τὸν ἔρωτά των. Ἡ αἰδημοσύνη των, ἡ χάρις των, ἡ γλυκύτης των, ἑλκύουν πρὸς αὐτὰς πολλοὺς θαυμαστάς.

*

Οἱ ἄνδρες πρέπει νὰ εὕρουν σύζυγον εὐφυᾶ, ἐργατικὴν καὶ ἰδίως εἰλικρινῆ. Ἡ οἰκονομική των εὐτυχία σπανίως θέλει διαταραχθῇ. Νυμφεύονται μόνον ἀπὸ ἔρωτα κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τόσους ἄλλους. Οἱ ἄνδρες οἱ γεννηθέντες κατὰ τὸν μῆνα αὐτὸν πρέπει νὰ πεισθοῦν ὅτι διὰ νὰ εἶναι εὐτυχεῖς εἰς τὸν γάμον των, πρέπει νὰ συνάψουν τοιοῦτον ἀπὸ ἔρωτα καὶ ὄχι ἀπὸ συμφέρον. Θὰ εἶναι προτιμώτερον δι' αὐτοὺς νὰ μὴ νυμφευθοῦν ὅταν πρόκειται νὰ συνδέσουν τὴν ὕπαρξίν των μὲ μίαν γυναῖκα, τὴν ὁποίαν θὰ ἦτο δύσκολον ν' ἀγαπήσουν.

Αἱ γυναῖκες ποῦ ἐγεννήθησαν τὸν Δεκέμβριον ὀφείλουν καὶ αὐταὶ νὰ σκεφθοῦν πολὺ προτοῦ ὑπανδρευθοῦν καὶ νὰ συμβουλευθοῦν τὴν καρδίαν των πρὶν λάβουν ἀπόφασίν τινα.

Πολλάκις φαντάζονται ὅτι ἀγαποῦν πραγματικῶς, ἐνῷ δὲν πρόκειται παρὰ περὶ ἰδιοτροπίας.

*

Οἱ ἄνδρες ποῦ ἐγεννήθησαν τὸν Δεκέμβριον γίνονται ἐλάχιστα καλλιτέχναι. Ἀγαποῦν τὰ καλλιτεχνήματα ἀλλὰ δὲν ἔχουν καμμίαν ἐπιτηδειότητα, οὔτε διὰ τὴν μουσικήν, οὔτε διὰ τὴν ζωγραφικήν, οὔτε διὰ τὴν γλυπτικήν, οὔτε διὰ τὸ ᾆσμα. Ὅλαι αἱ διανοητικαὶ των ἰδιότητες εἶναι ἐστραμμέναι πρὸς τὸ ἐμπόριον. Εἶναι πολὺ φιλόδοξοι καὶ ἐπιζητοῦν πάντοτε τὰ μέσα μὲ τὰ ὁποῖα ἡμποροῦν νὰ πλουτίσουν. Τοῦτο εἶναι μέγα προτέρημα δι' αὐτούς, ἀρκεῖ νὰ μὴ ἐγκαταλείπουν γρήγορα ἐκεῖνο ποῦ ἔχουν ἐπιχειρήσει. Πρὸς τὸ καλόν των, ἔχουν κάποιαν ἐμφυτον δυσπιστίαν, ἡ ὁποία τοὺς προφυλάττει ἀπὸ πολλὰς παγίδας. Αἱ γυναῖκες, βλέπουν συνήθως τὰ πράγματα ἀπὸ τὴν καλήν των ὄψιν.

Εἶναι προικισμένες μὲ πολλὰς ἀρετάς, ἀλλὰ κυρίως εἶναι προωρισμένες γιὰ νοικοκυρές.

ΨΡΩΙΚΟΝ ΒΕΛΓΙΟΝ! — Θαυμάσατε διατί ἀγωνίζεται ἡ Γερμανία! Τὸ Βέλγιον, τὸ δυστυχές Βέλγιον, τὸ πλούσιον καὶ τὸ εὐδαιμονοῦν Βέλγιον, ὅ,τι κατώφθωσε νὰ συγκρατήσῃ ἀπὸ τὴν βαρβάρον ἐπιδρομήν, τὸ χάνει τώρα μὲ τὸν ἄγριον ἐκπατρισμόν, ὅσπις διεξάγεται ἀπὸ μηνῶν. Φαντασθῆτε κάτι παρόμοιον μὲ τὸν διωγμὸν τῶν Ἑλλήνων τῆς Τουρκίας, ἀλλὰ ηὐξημένον, βελτιωμένον, πλέον μοναδικόν, ἀλλὰ καὶ πλέον ἄγριον.

Οἱ ἄνδρες ποῦ ἐγεννήθησαν τὸν Δεκέμβριον πρέπει νὰ ἐνεργοῦν μὲ ἠρεμίαν, χωρὶς κομμίαν ὁρμήν.

Νὰ ἀναλαμβάνουν ἐπιχειρήσεις δυσκόλους μὲν ἀλλὰ ἐπικερδεῖς. Διότι χάρις εἰς τὴν δραστηριότητά των θὰ ἐπιτύχουν. Ἂς προσπαθήσουν νὰ μὴν ἀρχίζουν τὰς ἐπιχειρήσεις των τὴν Δευτέραν. Νὰ ἀπομακρύνουν τὰς συζύγους ἀπὸ τὰς ἐπιχειρήσεις των καὶ νὰ ἀκούσουν μόνον τὰς συμβουλάς των αἱ ὁποῖαι εἶναι σιχνὰ ἀρκετὰ ὀρθαί. Ἀξιοσημείωτον: Αἱ ξανθαὶ τοὺς συμβουλεύουν καλλίτερον ἀπὸ τὰς μελαχροινάς.

Ἡ καλὴ τύχη θὰ παρακολουθῇ πάντοτε ὅσους ἐγεννήθησαν τὸν Δεκέμβριον, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ἐργάζωνται μὲ ἐπιμονὴν καὶ νὰ περιμένουν τὴν καλήν τους ὥραν.

*

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑγείαν τῶν γεννηθέντων κατ' αὐτὸν τὸν μῆνα, δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι παρ' ὅλην τὴν ἀσθενικὴν καὶ κᾶπως καχεκτικὴν ὄψιν, ἔχουν τὴν ἰσχυροτέραν κράσιν. Αἰσθάνονται σιχνὰ ἐλαφρὰς ἀδιαθεσίας, εἰς τὰς ὁποίας ὅμως δὲν πρέπει νὰ ἀποδίδουν μεγάλην σημασίαν. Πρὸ παντὸς δὲν πρέπει νὰ ἀφήσουν τὸν ἑαυτόν των εἰς τὴν τυραννικὴν κυριαρχίαν τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Ἐν τούτοις καὶ οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες τοῦ Δεκεμβρίου πρέπει νὰ ζοῦν μίαν ζωὴν πολὺ κανονικὴν καὶ τυκτικήν. Ἰδίως ἡ ὑπερκόπωσις τοὺς εἶναι πολὺ ἐπιβλαβής, πρέπει δὲ νὰ ἀποφεύγουν τὸ κάπνισμα καὶ τὰ σπίρτα καὶ νὰ ἀκολουθοῦν ὑπερβολικὰ τὴν ἀεροθεραπείαν. Ἀκόμη καὶ τὴν νύκτα τὰ παράθυρά των πρέπει νὰ μένουν ἀνοικτά.

*

Τὰ παιδιὰ ποῦ ἐγεννήθησαν τὸν Δεκέμβριον, ἔχουν γενικῶς μίαν πρόωρον εὐφυΐαν. Πρέπει ὅμως νὰ ἀποφεύγουν νὰ τὰ στέλλουν μικρὰ εἰς τὸ σχολεῖον, νὰ μὴ τοὺς ἐπιβάλλουν κοπιώδη μελέτην καὶ νὰ μὴ τὰ ἀφήνουν εἰς τὴν αὐστηρὰν παιδαγωγίαν τῶν διδασκάλων των. Δι' αὐτὰ ἡ τρυφερότης εἶναι ἀποτελεσματικωτέρα μιᾶς τιμωρίας. Αὐτὸ πρὸ πάντων πρέπει νὰ τὸ ἔχουν ὑπ' ὄψιν των αἱ μητέρες των, αἱ ὁποῖαι πρέπει μὲ ἐξαιρετικὴν συμπάθειαν νὰ τὰ περιποιοῦνται, νὰ μὴ τὰ δέρνουν καὶ ὅταν πρόκειται νὰ τὰ σωφρονίσουν, ν' ἀπευθύνωνται μᾶλλον εἰς τὴν λογικὴν καὶ τὴν κλίσιν των, διότι εἶναι πάρα πολὺ εὐαίσθητα.

Ὡς νεανίαι πρέπει νὰ ἀποφεύγουν τὴν ἀνάγνωσιν τῶν μυθιστορημάτων καὶ τὸ θέατρον, διότι τοὺς χρειάζεται ρεαλιστικὴ μόρφωσις εἰς τὴν ἀντίληψιν τῆς ζωῆς.

* * *

ΕΝΑΕΡΙΟΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΝ

Ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν μᾶς ἦλθε τελευταίως τὸ ἄγγελμα τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς κατακτήσεως τοῦ ἀέρος ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου καὶ δι' εἰρηνικοὺς σκοπούς. Οἱ παραπονούμενοι ὅτι αἱ περισσότεραι καὶ αἱ μεγαλοφυέστεραι συλλήψεις τοῦ ἀνθρωπίνου νοὸς χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν ὁμοίων μας ἠμποροῦν νὰ παρηγορηθοῦν μὲ τὴν εἴδησιν αὐτήν. Ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις ἐγκατέστησε κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα ἐναέριον ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν μεταξὺ Μιλάνου-Ρώμης καὶ τοῦ Ἰταλικοῦ μετώπου, μελετᾷ δὲ νὰ ἐπεκτείνῃ τὰς ἐναερίους ταχυδρομικὰς γραμμὰς καὶ ἐντὸς τοῦ Ἰταλικοῦ κράτους, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μεταξὺ τῶν Συμμάχων χωρῶν.

Τοιουτοτρόπως ἀρχίζει νὰ χρησιμοποιῆται μία ἀπὸ τὰς μεγαλειτέρας καὶ μεγαλοπρεπεστέρας ἐφευρέσεις τοῦ ἀνθρώπου, ἡ κατάκτησις τοῦ ἀέρος, εἰς ἔργα εἰρηνικὰ καὶ προοδευτικά. Τὸ ζήτημα ἦτο πῶς θὰ γίνῃ μιὰ ἀρχή. Τώρα ποῦ ἔγινε, ἔχομεν κάθε λόγον νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ἀροπλάνου θὰ γενικευθῇ, ἐπεκτεινομένη καὶ εἰς ἄλλα εἰρηνικὰ ἔργα, καὶ μαζὶ μὲ τὴν κατάπαυσιν τοῦ πολέμου θὰ ἔχομεν πλήθος ἐναερίους συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν διαφόρων κρατῶν.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΒΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΤΕΜΜΕΝΩΝ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΝΟΣ ΤΡΑΓΙΚΟΥ ΜΟΝΑΡΧΟΥ

Ὁ μαρτυρικὸς αὐτοκράτωρ, τοῦ ὁποίου ἡ πολυκύμαντος καὶ ταραχώδης ζωὴ ἔδυσε μίαν ἑσπέραν τοῦ Ὀκτωβρίου μέσα εἰς τὰ μυστηριώδη ἀνάκτορα τοῦ Σέμπρουν κ' ἐνῷ ὁ λαός του εὑρίσκετο εἰς τὸ δεινὸν αἱματοκύλισμα τῆς Εὐρώπης, ἐγεννήθη τὴν 18 Ὀκτωβρίου τοῦ 1830, διαδεχθεὶς εἰς τὸν καισαροβασιλικὸν θρόνον τὸν θεῖον του Φερδινάνδον τὸν Α', παραιτηθέντα ὑπὲρ αὐτοῦ κατόπιν ἀπαιτήσεως τοῦ λαοῦ του, ἐπαναστατήσαντος.

Ὁ νεαρὸς καισαροβασιλεὺς ἐφόρεσε τὸ στέμμα τῆς πολυσυθέτου δυαδικῆς μοναρχίας ὑπὸ περιστάσεις ἐντελῶς ταραχώδεις καὶ ἐξαιρετικάς. Τὰ πρῶτα του βήματα εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν αὐτοκρατορικῶν του καθηκόντων προσέκρουσαν εἰς μεγίστας δυσκολίας. Ἡ Γαλλικὴ μεταρρύθμισις ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸ κράμα τῶν λαῶν, τῶν ἀποτελούντων τὴν μοναρχίαν, νὰ ζητήσουν τὴν ἐπίτευξιν περισσοτέρων πολιτικῶν ἐλευθεριῶν. Οἱ Σλαῦοι τῆς Οὐγγαρίας ἐπανασταθοῦν καὶ ἡ Λομβαρδία καὶ ἡ Βενετία, δύο ἐπαρχίαι Ἰταλικαί, ἐξεγείρονται ζητοῦσαι τὴν ἀνεξαρτησίαν των καὶ τὴν ἀπελευθέρωσίν των ἐκ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ ζυγοῦ.

Ὁ νεαρὸς καισαροβασιλεὺς ἐχρειάσθη ν' ἀναπτύξῃ ὅλην του τὴν δραστηριότητα καὶ μεγίστην ἐνεργητικότητα διὰ νὰ κατισχύσῃ τῶν κτυπημάτων τῆς Μοίρας, ἡ ὁποία φαίνεται ὅτι ἀπὸ τοῦ παιδικοῦ του λίκνου τὸν κατεδίωκεν ἀπηνῶς, παραφορτώσασα τὸν δρόμον του μὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, εἰς τοὺς ὁποίους ἐσκόνταπτε ἀνὰ πᾶν βῆμα του. Ἐπάλαισε, ἀγῶνα δεινόν, μὲ ὅλην τὴν ὁρμὴν καὶ τὴν ζέσιν, ἡ ὁποία ἐμπνέει τὴν νεανικὴν ἡλικίαν. Καὶ ἂν ἡ Ἰταλία, ἐπωφελουμένη τῆς εὐκαιρίας τῆς παρασχεθείσης διὰ τῆς ἐξεγέρσεως τῆς Λομβαρδίας καὶ τῆς Βενετίας, κατώθωσε νὰ ἀποσπάσῃ τοῦ στέμματός του τὰς δύο Ἰταλικὰς ἐπαρχίας, αὐτὸς ἡνώθη μὲ τὴν Πρωσσίαν, ἐπολέμησε πολέμους μακροὺς καὶ αἱματηροτάτους καὶ κατώθωσε νὰ ἑνώσῃ ὑπὸ τὸ σκῆπτρον του τὴν Οὐγγαρίαν, προσλαβὼν τὸν τίτλον τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας καὶ βασιλέως τῆς Οὐγγαρίας, συνθέσας μίαν μοναρχίαν πολυσύνθετον ἀπὸ μίαν Βαβὲλ λαῶν καὶ φυλῶν, διαφόρων εἰς τὰς ἐθνικὰς βλέψεις, εἰς τὰ ἔθιμα καὶ τὰ ἤθη, εἰς τὰς προτιμήσεις καὶ τὰ μίση.

*

Ἐμεσολάβησε κατόπιν μία περίοδος σχετικῆς ἡσυχίας καὶ ἠρεμίας ἀπὸ τοῦ 1848 μέχρι τοῦ 1859, περίοδος, ἡ ὁποία ἠμπορεῖ νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἡ εὐτυχεστέρα τῆς ζωῆς του. Ἀλλὰ καὶ ἡ περίοδος αὐτὴ δὲν ἐμεινεν ἐντελῶς ἀτάραχος καὶ ἐντελῶς εἰρηνικὴ καὶ ἥσυχος διὰ τὸν καισαροβασιλέα.

Ἐν πρώτοις κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1853 κάποιος Οὖγγρος, Λιμπὲν ὀνόματι, τὸν ἔπληξεν εἰς τὸν αὐχένα διὰ μαχαίρας. Κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1857 ὁ νεαρὸς αὐτοκράτωρ ἐδοκίμασε νέον πλῆγμα τῆς Μοίρας, τὸν θάνατον τοῦ πρώτου του τέκνου, τῆς πριγκηπίσσης Σοφίας.

Μεσολαβεῖ κατόπιν μικρὰ περίοδος ἡσυχίας, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ αὐτοκράτωρ, εἰς μίαν ἡσυχίαν συνειδήσεως, τρέχει ἀπὸ τέρψεως εἰς τέρψιν, κυνηγεῖ θέατρα καὶ διασκεδάσεις, ζῇ ἕνα βίον περιπετειώδη, ἀλλὰ ἥσυχον καὶ χαρούμενον. Τὸν Αὔγουστον τοῦ 1858 ἡ χαρὰ τοῦ αὐτοκράτορος ἐπαυξάνεται μὲ τὴν γέννησιν τοῦ Ἀρχιδουκὸς Διαδόχου.

*

Ἀπὸ τοῦ 1851 ἀρχίζει καὶ πάλιν μετὰ τὴν μικρὰν αὐτὴν ἀνάπαυλαν ὁ τριανυμιώδης βίος καὶ αἱ ἀλλεπάλληλοι δυστυχίαι. Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς αὐτοκρατορίας σημειοῦνται σοβαραὶ ταραχαὶ θρησκευτικαί. Ὁ δυστυχὴς καισαροβασιλεὺς ἐξακολουθεῖ μετὰ θάρρους, ὅλου ἐκείνου

ΔΥΣΜΟΙΡΟΣ ΠΟΛΩΝΙΑ! — Μετὰ τὸ Βέλγιον ἡ Πολωνία! Ἡ δύσμοιρος χώρα, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι παραδέρνουν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ θύματα τῆς Γερμανισῆς «Κουλτούρ». Τὰ εἰρηνικὰ χωριά της ἠρημωθῆσαν ἐντελῶς, καταστραφέντα ἀπὸ τὴν ἐπιδρομὴν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οἱ ἄκακοι καὶ ἀθῶοι πληθυσμοὶ τῆς ταλαιπώρου χώρας ζῶσι βίον πλάνητα, σύροντες μαζί τους τὰ λείψανα τῶν ὑπαρχόντων καὶ τῶν ἀγαθῶν των, ὅσα κατώφθωσαν νὰ διαφύγουν τὴν καταστροφήν.

τοῦ θάρρους καὶ τῆς ὁρμῆς ποῦ τοῦ ἐμπνέουν ἡ νεανική του ἡλικία, ἀγῶνα ἀπεγνωσμένον κατὰ τῶν πληγμάτων τῆς τύχης. Δύο ἔτη βραδύτερον, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἡσυχίαν εἰς τὸ κράτος του, ὑπόσχεται εἰς τοὺς ὑπηκόους του νέον σύνταγμα.

Τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1851 σοβαραὶ ταραχαὶ ἐκρήγνυνται εἰς τὴν Οὐγγαρίαν. Μετὰ δύο ἔτη ὁ αὐτοκράτωρ ἀποτυγχάνει εἰς τὰς προσπαθείας του κατὰ τὸ συνέδριον τῆς Φραγκφούρτης, ὅπως ἐξασφαλίσῃ εἰς τὴν

ΑΠΟ ΤΗΝ ΡΩΣΣΙΑΝ. — Ποῖος ἀγνοεῖ ὅτι τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα εἶνε τὸ πιὸ βαθιὰ καὶ τὸ πιὸ στερεὰ ὑπάρχον μέσα εἰς τὴν καρδιὰν καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ Ρωσσικοῦ λαοῦ; Ἐν τῷ μέσῳ μιᾶς θρησκευτικῆς τελετῆς εἰς τὸ μετάκον, ὁ ἱερεὺς ἐξηγεῖ εἰς τοὺς εὐσεβεῖς ἀκροωμένους στρατιώτας τὰ ἀγαθὰ τῆς νέας πολιτικῆς μορφῆς, ἡ ὁποία ἐδόθη εἰς τὴν ἀχανῆ αὐτοκρατορίαν.

δυναστείαν του τὴν διαρκῆ προεδρείαν τῆς γερμανικῆς ὁμοσπονδίας, συνεπείᾳ τῆς ἀπουσίας τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσσίας, ὁ ὁποῖος ἠρνήθη νὰ παρευρεθῇ εἰς τὸ συνέδριον.

Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1866 τὰ στρατεύματά του ἡττῶνται οἰκτρῶς ἀπὸ τοὺς Πρώσσους, εἰς τὴν Σάντοβα. Εἰς τὴν συνθήκην τῆς Πράγας, τὸν ἑπόμενον μῆνα, ἡ Αὐστρία ἐξαναγκάζεται νὰ συγκατατεθῇ εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς Γερμανίας.

*

Ἀλλὰ μόλις ἤρχισε νὰ ἐπέρχεται κάποια ἡσυχία εἰς τὸν πολιτικὸν βίον τῆς πολυσυνθέτου αὐτοκρατορίας καὶ ὁ αὐτοκράτωρ αἰσθάνεται κάποιαν ἀνακούφισιν καὶ δοκιμάζει μίαν ἐλπίδα καλλιτέρου μέλλοντος, ἡ Μοῖρα ἡ καταδιώκουσα αὐτὸν ἀμειλίκτως, κουρασθεῖσα νὰ τὸν πλήττῃ εἰς τὸν πολιτικὸν βίον, στρέφει τὰ πλήγματά της κατὰ τῆς οἰκογενείας του.

Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1867 δολοφονεῖται εἰς τὴν Ἀμερικὴν ὁ ἀδελφός του Μαξιμιλιανὸς καὶ πρὶν προφθάσῃ νὰ συνέλθῃ, ὁ αὐτοκράτωρ Φραγκίσκος Ἰωσὴφ πληροφορεῖται τὴν παραφροσύνην τῆς νύμφης του αὐτοκρατείρας Καρλόττας. Καὶ ἀρχίζει ἔπειτα σειρὰ δυστυχιῶν, χωρὶς νὰ προφθάνῃ ὁ καισαροβασιλεὺς νὰ συνέρχεται ἐν τῷ μεταξύ. Ἡ Εἱμαρμένη τὸν πλήττει, τὸν πλήττει ἄνευ οἴκτου. Τὸν Μάϊον τοῦ 1872 ἀποθνήσκει ἡ μήτηρ του, τὸν Ἰούνιον τοῦ 1875 ὁ θεῖος του Φερδινάνδος, τὸ 1878 ὁ ἀδελφός του ἀρχιδοὺξ Κάρολος.

Ἀλλὰ τὸ τρομερώτερον ὅλων, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον συνέτριψε τὸν Φραγκίσκον Ἰωσὴφ ἦτο τὸ δράμα τοῦ Μέερλιγκ, ἀποτέλεσμα τοῦ ὁποίου ὑπῆξεν ὁ θάνατος τοῦ διαδόχου τοῦ Θρόνου.

Ἡ θλίψις τὴν ὁποίαν ἐδοκίμασεν ἐξ αὐτοῦ ὁ καισαροβασιλεὺς Φραγκίσκος, τὰν κάμπτει, καὶ αὐτός, ὅσις μέχρι τοῦδε ἐγνώρισε ν' ἀνθίσταται εἰς ὅλα τὰ πλήγματα, ἀρχίζει ν' ἀποθαρρύνεται.

*

Πρὶν προφθάσῃ ἀκόμη νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὸ τρομερὸν αὐτὸ πλῆγμα, ἐπέρχεται ἡ παραίτησις ἀπὸ τῶν δικαιωμάτων τοῦ θρόνου τοῦ ἀρχιδουκὸς Ἰωάννου, ἐξαδέλφου τοῦ αὐτοκράτορος. Ὁ παραιτηθεὶς ἀρχιδοὺξ ἐξαφανίζεται μετ' ὀλίγον ὑπὸ περιστάσεις τὰς ὁποίας δὲν κατώρθωσεν ἀκόμη νὰ διευκρινίσῃ ἡ Ἱστορία. Ὀλίγα ἔτη κατόπιν ἡ ἀδελφὴ τῆς αὐτοκρατείρας, δούκισσα τοῦ Ἀλανσόν, τὴν ὁποίαν ἀγαποῦσε πολύ, εὑρίσκει σκληρὸν θάνατον εἰς τοὺς Παρισίους εἰς μίαν πυρκαΐάν. Καὶ τὴν σειρὰν αὐτὴν τῶν ἀλλεπαλλήλων τραγικῶν δυστυχημάτων, συμπληρώνει ἡ δολοφονία τῆς εἰρηνικῆς αὐτοκρατείρας ἐν Γενεύῃ, τῆς ὁποίας ἡ ζωὴ ἦτο ἕνα λεπτὸν γεμάτον ἀπὸ αἴσθημα ποίημα καὶ ἡ καρδία ἀγνὴ καὶ ἄκακος ὡσὰν λευκὸν ρόδον ὑπὸ τὴν πρωϊνὴν δρόσον.

Ὁ θανατός της ἐπέφερε τρομερὰν μεταβολὴν εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ τραγικοῦ μονάρχου. Τὸ γῆρας, τὸ ὁποῖον ἤρχισε νὰ ἔρχεται μὲ τὴν πάροδον τῶν ἐτῶν, ἐπισπεύδεται ἀπὸ τὰ πλήγματα τῆς σκληρᾶς Τύχης.

Ἔβλεπε πλέον καθαρὰ ὅτι ἡ Μοῖρα τὸν κτυπᾷ ἀλύπητα. Τὸ θάρρος ἤρχισε νὰ τὸν ἐγκαταλείπῃ, ζοῦσε διαρκῶς ὑπὸ τὰς ἀπειλὰς τῆς εἱμαρμένης, ἀλλ' ὁποιοδήποτε ἐξακολουθοῦσε νὰ παλαίῃ ἀγῶνα ἀπεγνωσμένον κατὰ τῶν πληγμάτων αὐτῶν καὶ τῶν δυσκολιῶν, ποῦ ὀρθοῦντο ἐνώπιόν του—ἀνυπέρβλητοι πολλάκις—εἰς τὴν διοίκησιν μιᾶς ἀπεράντου ὁμοσπονδίας, ὁποία εἶναι τὸ κράτος του καὶ εἰς τὴν ἱκανοποίησιν ,τῶν βλέψεων καὶ τῶν πόθων ὅλων ἐκείνων τῶν λαῶν, οἱ ὁποῖοι ἔζων ὑπὸ τὸ διπλοῦν στέμμα καὶ τὴν ἡνωμένην σημαίαν τοῦ διπλοῦ του βασιλείου. Ἀλλ' ἡ σκληρὰ Τύχη ἐννοοῦσε νὰ τὸν ὁδηγήσῃ μὲ τὰ κτυπήματά της εἰς τὸν τάφον. Ὀλίγα ἔτη φαινομενικῆς ἡσυχίας ἐπηκολούθησαν. Ἀλλ' ἡ Μοῖρα, ἡ κακή, δὲν ἀπηυδᾶτο νὰ τὸν καταδιώκῃ. Ἔπαυσε ἐπ' ὀλίγον, προετοιμάζουσα νέα θλιβερὰ πλήγματα. Καὶ ἦλθεν ἡ τραγῳδία τοῦ Σεραγέβου μὲ τὴν δολοφονίαν τοῦ ἀρχιδουκὸς Καρόλου καὶ ἔπειτα ἡ ἔκρηξις τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου καὶ ἐπέφερον ταχύτερον τὸ τέλος τοῦ τραγικοῦ μονάρχου, τὸν ὁποῖον ἐβάρυνον ἤδη τόσαι πικρίαι καὶ τόσαι θλίψεις.

*

Ὑπὸ τοὺς ὅρους αὐτοὺς καὶ ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας φαντάζεται κανεὶς ποῖος ἦτο ὁ ἰδιωτικὸς βίος τοῦ τραγικοῦ μονάρχου, τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ ὑπῆρξε μία ἀπέραντος τραγῳδία. Τὰ πλήγματα τῆς Μοίρας μόλις τοῦ ἄφιναν ὀλίγας στιγμὰς ἡσύχου ζωῆς, στιγμὰς τὰς ὁποίας ὑπέκλεπτε ἀπὸ τὰς ἀσχολίας καὶ τὰς φροντίδας του καὶ τὰς ὁποίας διήγετο εἴτε κυνηγῶν, εἴτε μονάζων καὶ μελετῶν ὑπὸ τὰ φυλλώματα τῶν πάρκων καὶ εἰς τὰ περίπτερα τῶν ἀγαπημένων του θερινῶν ἀνακτόρων τοῦ Ödölö καὶ τοῦ Ἴσλ.

Ἦτο μανιώδης κυνηγὸς καὶ τὰ ἀπέραντα δάση τῆς μοναρχίας του τοῦ παρεῖχον ἄφθονον τὸ ἔδαφος διὰ τὸ ἀγαπημένον του αὐτὸ σπόρ. Εἰς τὴν Βιέννην, ὅταν ἔμενε, συνήθιζε νὰ σηκώνεται πολὺ πρωί, καὶ μετὰ τὸ πρόγευμά του νὰ ἐξέρχεται εἰς περίπατον εἴτε ἐφ' ἁμάξης, εἴτε ἔφιππος. Τὸ πρόγευμά του ἦτο λιτόν, ἐπίσης καὶ τὸ γεῦμα του. Εἰς τοὺς σπανίους ἀνακτορικοὺς χορούς, ὁ καισαροβασιλεὺς ἦτο λίαν εὐπροσήγορος καὶ ἠσθάνετο τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὁμιλῇ μὲ ὅλους τοὺς παρισταμένους. Πάντοτε εἶχε ἕνα λόγον διὰ νὰ συνάπτῃ ἰδιαιτέραν ὁμιλίαν μὲ ὅλους. Τὴν ἡμέραν σπανίως ἐκοιμᾶτο· κι' ἐπροτίμα ν' ἀναπαύεται μελετῶν.

Εἶχε τόσην ἀνάγκην μοναξιᾶς, ἡ τραγικὴ αὐτὴ ὕπαρξις, διὰ νὰ συνέρχεται ἀπὸ τὰ ἀλλεπάλληλα πλήγματα τῆς Εἱμαρμένης.... Ἀλλὰ τοῦ ἐχρειάζετο ἐξ ἄλλου ν' ἀφιερώνῃ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἡμέρας του διὰ τὰς ὑποθέσεις τοῦ κράτους του, κράτους εἰς τὸ ὁποῖον καθ' ἑκάστην ἐξεδηλοῦντο αἱ μᾶλλον ἀντίθετοι διαθέσεις καὶ πόθοι καὶ τὰ μᾶλλον ἀντίθετα αἰσθήματα τοῦ κράματος τῶν λαῶν, οἱ ὁποῖοι τὸ ἀπετέλουν, ὥστε, οἱ αὐτοκρατορικοὶ θαλαμηπόλοι, πολὺ συχνὰ ἠναγκάζοντο, ἰδίως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, νὰ παραμένουν ἄγρυπνοι εἰς τὸν ἀντιθάλαμον τοῦ καισαροβασιλικοῦ γραφείου, ὅπου διήγετο τὰς πλείστας ὥρας τῆς νυκτὸς του ὁ αὐτοκράτωρ.

ΤΙ ΚΑΝΕΙ Η ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ. — Εἰς τὴν ἀπελπισίαν των οἱ Γερμανοὶ δὲν ξεύρουν τί νὰ πρωτοκάμουν, διὰ νὰ συγκρατηθοῦν ὁκωσδήποτε ἐμπρὸς εἰς τὴν ὁρμὴν τῆς παγκοσμίου ἐναντίον των ἐξεγέρσεως ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ. Καὶ εἰς τὴν ἀπέλπιδα προσπάθειάν των δὲν περιεφρόνησαν οὔτε τὰς βραδυκινήτους αὐτὰς ὑπάξεις τοῦ ζωϊκοῦ βασιλείου, τοὺς ἐλέφαντας, τοὺς ὁποίους μεταχειρίζονται εἰς διαφόρους μεταγωγικὰς ὑπηρεσίας.

Αὐτὸς ἐν ὀλίγοις ἦτο ὁ ἀποθανὼν τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον καισαροβασιλεὺς τῆς Αὐστρουγγαρίας, εἰς τὸν ὁποῖον ἀποδίδεται ἡ ἀνάφλεξις τῆς παγκοσμίου πυρκαϊᾶς.

ΑΙ ΧΩΡΑΙ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ: Η ΑΙΓΥΠΤΟΣ

Εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος τῆς «Εἰκονογραφημένης» ἐδημοσιεύθη συνοπτικὴ ἱστορία τῆς Αἰγύπτου, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον, περιέχουσα λεπτομερείας λίαν ἐνδιαφερούσας περὶ τῆς χώρας ταύτης, εἰς τὴν ὁποίαν ἐζωογονήθη ὁ πολιτισμός. Ὡς συνέχειαν τῶν δημοσιευθέντων τρόπον τινα, δὲν θεωροῦμεν ἄσκοπον νὰ παραθέσωμεν, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν μας, λίαν ἐνδιαφερούσας πληροφορίας περὶ τῆς πλουτολογικῆς, κλιματολογικῆς καὶ οἰκονομικῆς κατασστάσεως τῆς χώρας τὴν ὁποίαν διαβρέχει ὁ Νεῖλος.

Ἡ Αἴγυπτος δὲν εἶναι μόνον χώρα, ἡ ὁποία κινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον ὅπως τὴν ἐπισκεφθῶσι σοφοὶ καὶ ἀρχαιολόγοι· εἶνε ἐπίσης μία ἀπὸ τὰς εὐφορωτέρας χώρας τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου, ἀξία νὰ ἐφελκύσῃ τὴν προσοχὴν κάθε ἀνθρώπου. Φυσικὰ εἰς τὴν Εὐρώπην ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι χῶραι ἐξ ἴσου παραγωγικαὶ καὶ εὔφοροι, ἀλλ' εἰς καμμίαν ἀπὸ αὐτὰς δὲν θὰ ἀπαντήσῃ κανεὶς τὸν Νεῖλον καὶ βλάστησιν ὁμοίαν μ' ἐκείνην ποῦ θαυμάζεται κατὰ τὸν Ἰανουάριον εἰς τὸν Κάτω Νεῖλον.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ φύσις καθεύδει ὁλόκληρον τὸν χειμῶνα καὶ δὲν ἀφυπνίζεται παρὰ τὸ ἔαρ, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν κλίματος εὐκραεστέρου. Ἡ παραγωγικὴ δύναμις τοῦ ἐδάφους εἶνε περιωρισμένη ὑπὸ τῆς θερμοκρασίας καὶ τῶν ἐποχῶν τοῦ ἔτους· ὁ γεωργὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ προσδοκᾷ περισσοτέρας τῆς μιᾶς ἐσοδείας κάθε χρόνον.

Εἰς τὴν Αἴγυπτον ὅμως, ὅπου λειτουργεῖ τὸ σύστημα τῶν ἀρδεύσεων, ὅηλ. τῶν διὰ διωρύγων ἀρδεύσεων, ἡ βλάστησις δὲν ὑφίσταται καμμίαν διακοπήν, ἡ θερμοκρασία οὐδέποτε κατέρχεται τόσον, ὥστε νὰ παρεμβάλῃ προσκόμματα εἰς τὴν λειτουργίαν καὶ τὰς ἐνεργείας τῆς βλαστήσεως. Ἡ ἰλὺς τοῦ Νείλου γονιμοποιεῖ ἀδιαλείπτως τὸ ἔδαφος καὶ τὰ σπαρτὰ ὡριμάζουν πολὺ ταχύτερον ἀπὸ τὰς χώρας αἱ ὁποῖαι ἔχουν κλῖμα εὐκραές. Ὁ σῖτος, ὁ σπειρόμενος τὸν Νοέμβριον, θερίζεται τὸν Μάϊον καὶ ὁ ἀραβόσιτος σπείρεται καὶ θερίζεται συνεχῶς ἐντὸς ἐννενήκοντα ἢ τὸ πολὺ ἑκατὸν ἡμερῶν. Ἡ γῆ, μόλις συλλεγῇ ἡ νέα ἐσοδεία, σπείρεται ἀμέσως χωρὶς καμμίαν χρονοτριβήν. Ἡ παραγωγικὴ αὐτὴ δύναμις, ἡ ὁποία ἐπιτρέπει νὰ γίνωνται περισσότεραι τῆς μιᾶς ἐσοδεῖαι, ἐντὸς ἑνὸς ἔτους εἰς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ἀγρόν, ἀποτελεῖ τὸν κυριώτερον πλοῦτον, τῆς θαυμασίας αὐτῆς χώρας.

Ὁ ταξειδιώτης, ὁ ὁποῖος ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ἐνῷ τὰ βουνά της καλύπτει ἀκόμη ἡ χιὼν καὶ ὁ βορρᾶς πνέει μετὰ σφοδρότητος, καταλαμβάνεται ὑπὸ ἀληθοῦς ἐκπλήξεως, εὑρισκόμενος, ὅταν φθάσῃ εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἐν μέσῳ ἀνθηρῶν λειμώνων, εἰς τοὺς ὁποίους βόσκουν ἡσύχως πολυάριθμα ποίμνια. Ἡ μεταβολὴ αὐτὴ εἶνε αἰφνιδία. Ἀρκοῦν 36 ὧραι ταξειδίου διὰ νὰ μεταβῇ κανεὶς ἀπὸ τὸ ὁριμὺ ψῦχος τοῦ χειμῶνος εἰς τὰς ὡραίας ἐαρινὰς ἡμέρας. Ἐὰν προσθέσωμεν εἰς τὴν εἰκόνα αὐτὴν τὰ θέλγητρα τῆς Αἰγύπτου, κλῖμα λαμπρόν, οὐρανὸν πάντοτε κυανοῦν, τὰ θαυμάσια ἀποτελέσματα τοῦ φωτὸς καὶ κρᾶμα συγκεχυμένον τῶν διαφόρων λαῶν, ποῦ κατοικοῦν τὴν χώραν αὐτήν, θὰ σχηματίσωμεν μικρὰν ἰδέαν τοῦ λαμπροῦ θεάματος, τὸ ὁποῖον συναντᾶ τὸ βλέμμα μας εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Νείλου.

*

Ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τοῦ θελκτικοῦ αὐτοῦ θεάματος εὑρισκόμενος ἀναμφιβόλως ὁ Μάξιμος ντὲ Κάμπ, ἔγραφε πρὸς τὸν Θεόφιλον Γκωτιὲ τὰ ἀκόλουθα:

«Πίστευέ με, ὅταν ἡ ἀνία τῶν ψυχρῶν μας χωρῶν κυριεύσῃ τὴν καρδιά σου, ὅταν ἐπιθυμήσῃς νὰ ἔλθῃς εἰς ἄμεσον ἐπικοινωνίαν μὲ τὴν φύσιν, διάσχισε τὴν Μεσόγειον, ἀποβιβάσου εἰς τὴν Αἴγυπτον, εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτὴν χώραν, ἀνέβα καὶ κατέβα τὸν εἰρηνικὸν Νεῖλον, θαύμασε τὰ ἀρχαῖα ἐρείπιά της, μέθυσε μέσα εἰς τὸ κάλλος τῶν τοπίων της, ἄκουσε τὰ θαυμάσια ἄσματα ποῦ ἡ φύσις ψιθυρίζει εἰς τ' αὐτιὰ ἐκείνων, ποῦ ξέρουν νὰ τὴν νοιώσουν, πήγαινε θαρραλέως μέσα εἰς τὴν μοναξιὰ τῶν ἐρήμων. Θὰ αἰσθανθῇς τότε τὸν ἑαυτόν σου νὰ ξανανιώνῃ καὶ θ' ἀποταμιεύσῃς εἰς τὸ μνημονικόν σου ἀναμνήσεις ποῦ ποτὲ δὲν θὰ σβύσουν».

Μὲ τὴν μεγίστην εὐκολίαν ποῦ παρέχουν σήμερον τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας, ἀπειράριθμοι περιηγηταί, προερχόμενοι ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, ἀποβιβάζονται καθ' ἡμέραν τὸν χειμῶνα εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, κατευθύνονται εἰς τὸ Κάϊρον, ἀνεβαίνουν τὸν Νεῖλον ἕως τὸν πρῶτον καταρράκτην. εἴτε σιδηροδρομικῶς εἴτε μὲ τὰ κομψὰ καὶ μικρὰ ποταμόπλοια, ἐπισκέπτονται τὰ ἀρχαῖα μνημεῖα, τὰ ὁποῖα τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα ποτὲ δὲν κουράζεται νὰ θαυμάζῃ.

Αἱ ἐκδρομαὶ αὐταὶ ἀφίνουν ἀναμνήσεις ἀνεξαλείπτους εἰς τὴν μνήμην τῶν ταξειδιωτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀφιερώνουν ὁλοκλήρους ἑβδομάδας εἰς τὴν ἐπίσκεψιν τῶν ἐπιβλητικῶν ἐρειπίων, τῶν γιγαντωδῶν μνημείων, ποῦ προβάλλουν εἰς τὸ βάθος τῆς ἱστορίας, ἀποτελοῦντα τὴν ἀληθῆ κοιτίδα τοῦ πολιτισμοῦ.

Ἐκτὸς τῶν θαυμασίων αὐτῶν, ποῦ ἀποτελοῦν τὴν χαρὰν τῶν περιηγητῶν καὶ τὴν εὐτυχίαν τῶν σοφῶν ἱστορικῶν, ἡ γεωργία τῆς κοιλάδος τοῦ Νείλου παρουσιάζει ἀνεξάντλητον ἀντικείμενον μελέτης. Ἐπιφανεῖς ὑδραυλικοὶ μηχανικοὶ περιέγραψαν μέχρι τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν τὸν Νεῖλον, τὸν ἀπαράμιλλον αὐτὸν ποταμόν, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξαρτᾶται ἡ ὕπαρξις καὶ ὁ πλοῦτος τῆς Αἰγύπτου.

Αἱ περιοδικαὶ πλημμύραι τοῦ ποταμοῦ, τὸ ἐπ' αὐτῶν στηριζόμενον σύστημα τῶν

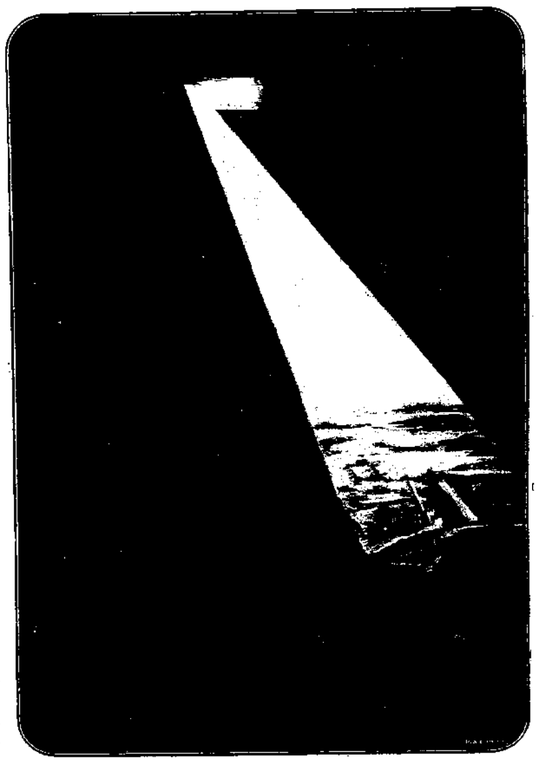

ΜΑΤΑΙΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΙ. — Ἡ εἰκὼν θὰ σᾶς δώσῃ ἰδέαν τῆς ἐντάσεως τῶν κροσπαθειῶν — ἐπὶ ματαίῳ πάντοτε — τῆς Γερμανίας πρὸς ἐπικράτησιν. Ἕνα γερμανικὸν Ζέπελιν, περιπλανώμενον εἰς τὰ σκότη τῆς νυκτὸς ὑκεράνω τῶν ἀγγλικῶν ἀκτῶν, εἰς μίαν ἀπὸ τὰς τελευταίας ἐκδρομάς του. Ἀλλὰ ποῖον τὸ ἀποτέλεσμα ὅλης αὐτῆς τῆς ἐντάσεως; Μηδέν. Καταστρέφονται πέντε κτίρια, φονεύονται τρία ἄτομα καὶ πληγώνονται δέκα ἄλλα, συνέπειαι ἀναπόφευκτοι τοῦ πολέμου. Καὶ ἔπειτα; Μήπως μ' αὐτὸ ἡ Ἀγγλία δὲν ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ κολοσσὸς μετὰ τῶν Συμμάχων της;

ἀρδεύσεων, ἐγένοντο ἀντικείμενον σπουδαίων ἔργων συγγραφῶν καὶ μελετῶν. Ἀλλ' ἐὰν ὑπάρχουν βιβλία ἐν ἀφθονίᾳ περὶ τῶν δύο αὐτῶν κεφαλοειδῶν ζητημάτων τοῦ Νείλου, δηλαδὴ τῶν ἀρδεύσεων καὶ τῶν πλημμυρῶν, διὰ τὰ ἄλλα θέματα τὰ ἀφορῶντα τὴν κυρίως λεγομένην γεωργίαν δὲν συμβαίνει τὸ αὐτό. Ὁ θέλων νὰ ἐξετάσῃ τὰ ζητήματα αὐτὰ δὲν ἔχει πλέον εἰς τὴν διάθεσίν του τὰς ἀπείρους λεπτομερείας καὶ τὰ ἐξηκριβωμένα δεδομένα, τὰ ὁποῖα ἔχει πρὸ αὐτοῦ ὁ μελετῶν τὸ σύστημα τῶν ἀρδεύσεων καὶ τὰς πλημμύρας τοῦ Νείλου. Δὲν ὑπάρχουν παρὰ μεριαὶ ἀνακοινώσεις ἢ μελέται περὶ τῶν ζητημάτων αὐτῶν. Τὰ ζητήματα τῆς ἀγροτικῆς, τρόπον τινά, οἰκονομίας, εἶνε ἐντελῶς παρημελημένα.

Ἡ Αἴγυπτος θὰ ὠφεληθῇ καὶ ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς ἐὰν καταστήσῃ ποικιλωτέραν τὴν γεωργικήν της παραγωγήν, χωρὶς νὰ ὑποτάσσῃ ὅλας τὰς καλλιεργείας αὐτῆς εἰς τὸν βάμβακα.

Τὸ κλῖμα τῆς χώρας ποικίλει σημαντικώτατα καὶ διαφέρει εἰς τὰ διάφορα αὐτῆς σημεῖα, χωριζόμενον εἰς τρεῖς κλιματικὰς διαβαθμίσεις. Εἰς τὸ κλῖμα τῆς βορείου ἀκτῆς τοῦ Δέλτα καὶ τῆς Χερσονήσου Σινᾶ, εἰς τὸ τῆς Μέσης Αἰγύπτου καὶ εἰς τὸ τῆς Ἄνω Αἰγύπτου μέχρι τοῦ Βάδι-Χάλφα.

Αἱ κλιματολογικαὶ καταστάσεις τῆς Αἰγύπτου, ἡ πρώτη μάλιστα αὐτῶν, εἶναι ἀπόρροια, οὕτως εἰπεῖν, τῆς ἐπιδράσεως τῆς Μεσογείου, ἡ τρίτη κατάστασις εἶνε ἀνεξάρτητος αὐτῆς, ἡ δὲ δευτέρα ἂν καὶ ὑπάγεται εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῆς Μεσογείου θαλάσσης, ἐν τούτοις κατὰ μέγα μέρος ἐξαρτᾶται καὶ ἐκ τῶν ἐπιδράσεων τῆς ἐρήμου.

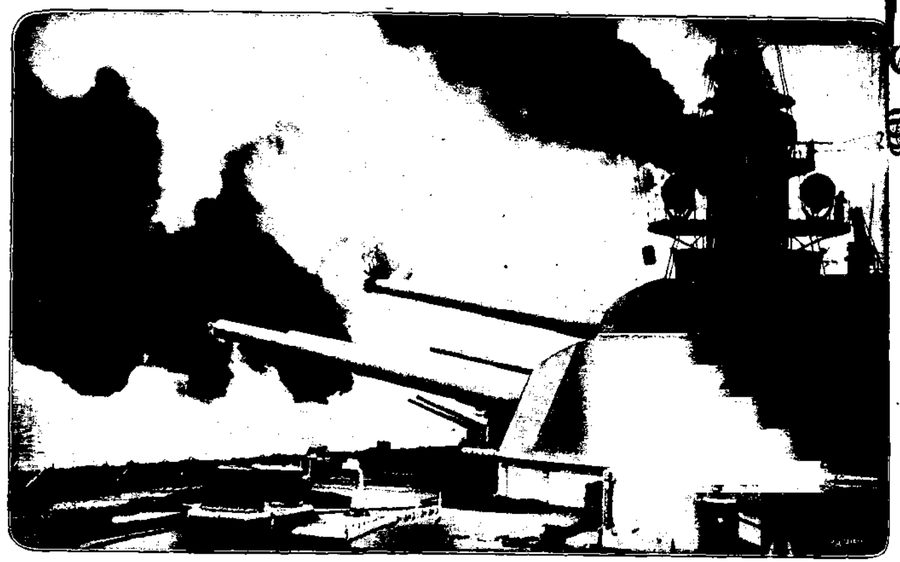

Η ΣΥΜΜΑΧΙΚΗ ΥΠΕΡΟΧΗ. — Ἰδοὺ ποίαν βάσιν ἔχει ἡ γρανιτώδης πεποίθησις τῶν Συμμάχων ἐπὶ τὴν τελικὴν νίκην. Εἰς τὸν χάλυβα αὐτόν, τὸν δικέμπτοντα τὸ πῦρ καὶ τὸν ἀλλοῦρον καὶ εἰς τὴν ἀδάμαστον ὁρμὴν τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων, ἡ Ἀντάντ ἐν πλήρει ψυχικῇ γαλήνῃ καὶ ἡρεμίᾳ προσβλέπει τὸν θρίαμβον τοῦ συμμαχικοῦ ἀγῶνος. Μία μονὸς μόνον, εἰς παράταξιν μάχης μὲ τοὺς διδύμους κολοσσοὺς ἐξερευγομένους τὴν καταστροφήν, κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ τελευταίου βομβαρδισμοῦ τῆς Δουγκέρκης, σᾶς δίδει ἀκριβῆ ἰδέαν τῆς συμμαχικῆς ὑπεροχῆς.

Ο ΝΕΟΣ ΣΥΜΜΑΧΟΣ. — Δεν ἦτο δυνατὸν νὰ ὑστερήσῃ εἰς τὸν παγκόσμιον ἀγῶνα, τὸν διεξαγόμενον χάριν τῆς Ἐλευθερίας καὶ διὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ Πολιτισμοῦ, ἡ κατ' ἐξοχὴν πολιτισμένη καὶ φιλελευθέρα Δημοκρατία τοῦ Νέου Κόσμου. Καὶ ἔλαβε καὶ αὐτὴ μέρος, ταχθεῖσα παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν Συμμάχων, προσφέρουσα ὅλους τοὺς πλουσίους πόρους της ὑπὲρ τῆς εὐγενοῦς Ἰδέας. Τί ἠμπορεῖ νὰ προσφέρῃ ἡ Ἀμερικὴ τὸ ἐξῆς μας, ὡς φαίνεται καθαρὰ εἰς τὴν εἰκόνα, ἡ ὁποία παριστᾷ μίαν γονιὰν Ἀμερικανικοῦ λιμένος γεμάτην ἀπὸ φορτηγίδας πλήρεις πολεμεφοδίων.

Ἡ χώρα, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ λοφώδη μέρη τὰ εὐρισκόμενα περὶ τὸ Σινᾶ καὶ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν, εἶνε βροχερά. Συνεπείᾳ δὲ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς ἐναντιότητος καὶ τῆς παρατηρουμένης εἴς τινα μέρη ἐλλείψεως ὕδατος, ἡ θερμοκρασία ταχέως ὑψοῦται τὴν ἡμέραν καὶ καταπίπτει ἀποτόμως τὴν νύκτα.

Καθ' ὅλον τὸ ἔτος γενικῶς ἡ θερμοκρασία εἶνε ὑψηλοτάτη πρὸς νότον ἀλλὰ κατὰ τὸν χειμῶνα προξενεῖται ἐν τῇ χώρᾳ ἀτμοσφαιρικὴ ἐναντιότης ὑψηλοτέρας θερμοκρασίας.

Οἱ ἑκάστοτε πνέοντες ἄνεμοι ἀποτελοῦν τὴν καλλιτέραν ἀπόδειξιν τῆς ἀτμοσφαιρικῆς ἐναντιότητος καὶ τοῦ ποικίλοντος κλίματος ἐν Αἰγύπτῳ.

Κατὰ τὸν Δεκέμβριον, Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον εἰς τὸ Κάϊρον παρατηροῦνται συχνάκις πνέοντες βόρειοι, δυτικοὶ καὶ νότιοι ἄνεμοι, ἐνῷ κατὰ τὸν Μάϊον καὶ τὸν Ἰούνιον ἐπικρατοῦν οἱ βορειοανατολικοὶ καὶ κατὰ τὸν Ἰούλιον τὸν Σεπτέμβριον καὶ τὸν Ὀκτώβριον οἱ βορειοδυτικοί.

Τὰ πλεονεκτήματα τοῦ κλίματος τῆς Αἰγύπτου ἀρχίζουν νὰ ἐκτιμῶνται ὑπὸ τῶν ξένων ἀσθενῶν ἢ μή, οἱ ὁποῖοι συρρέουν

κατ' ἔτος πολυπληθέστεροι εἰς τὴν Αἴγυπτον, διὰ νὰ διέλθουν τὸν χειμῶνα ἐν τῷ μέσῳ θερμοκρασίας ἐαρινῆς καὶ κανονικῆς ὑπὸ οὐρανὸν πάντοτε αἴθριον. Οἱ ἀσθενεῖς, οἱ πάσχοντες φθίσιν, ἀσθμα, χρονίαν βρογχίτιδα, δοκιμάζουν μεγάλην ἀνακούφισιν, διότι ὁ ἀὴρ εἶνε θερμὸς καθαρὸς καὶ ξηρός. Τὸ Κάϊρον εἶνε ἡ μάλλον ἐνδεδειγμένη πόλις, ἡ παρέχουσα τὴν περισσότερον εὐάρεστον διαμονὴν κατὰ τὸν χειμῶνα εἰς τοὺς ἔξωθεν ἐρχομένους, οἱ ὁποῖοι εἶνε ὑγιεῖς.

Ἡ Αἴγυπτος, λόγῳ τῆς ἀνάγκης εἰς τὴν ὁποίαν εὑρέθη ἀνέκαθεν, τῆς καλλιεργείας μεγάλων ἐκτάσεων γαιῶν, μὴ οὖσα χρηματικῶς αὐτάρκης, ἦτο ἀπαραίτητον νὰ προσφύγῃ εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς ἀγοράς, ἰδίως τῶν Παρισίων καὶ τοῦ Λονδίνου, ὅπου τὸ ὄργανον τῆς συναλλαγῆς πλεονάζει, διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν χρηματικὴν αὐτῶν ἀρωγὴν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας κατὰ πρῶτον λόγον, καὶ τοῦ ἐμπορίου κατὰ δεύτερον, ἄνευ τῶν ὁποίων θὰ ἦτο καταδικασμένη εἰς αἰωνίαν νάρκην.

Ἡ ἀρωγὴ αὕτη ἦτο φυσικὸν νὰ παρασχεθῇ καὶ εὐχαρίστως ἐκ μέρους τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἀγορῶν τοῦ χρήματος, αἱ ὁποῖαι, ὡς εἶναι γνωστόν, δὲν ζητοῦν παρὰ ἀσφαλεῖς καὶ ἐπικερδεῖς τοποθετήσεις τῶν πλεοναζόντων κεφαλαίων των. Τοιουτοτρόπως εἰς τὴν πρώτην αἰτητικὴν κίνησιν ἐδόθησαν τὰ ἀναγκαιοῦντα διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἀκινήτου ἀγροτικῆς ἰδίως ἰδιοκτησίας τῆς Αἰγύπτου, καθὼς καὶ διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἐμπορίου ἐν γένει, εἰς ἀμφοτέρας δὲ τὰς περιπτώσεις, παρεχωρήθησαν διὰ μέσου τῶν ἐγκατασταθεισῶν εἰς τὴν Αἴγυπτον ξένων Τραπεζῶν, ἐκ τῶν ὁποίων μερικαὶ ἦσαν Κτηματικῆς πίστεως καὶ ἄλλαι Ἐμπορικῆς, ἀμφοτέρων ὅμως τὰ κεφάλαια ἦσαν ἐμπορικά.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ γεωργικὸς πλοῦτος τῆς χώρας, προσείλκυε καθημέραν ξένους κερδοσκόπους καὶ ἐπιχειρηματίας, ἀπό τινων δὲ ἐτῶν καὶ μέχρι πρὸ ὀλίγου χρόνου τῆς κηρύξεως τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου, ἡ Αἴγυπτος ἀπέκτησεν καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῶν κατοίκων της καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην, τὴν φήμην Ἐλδοράδου, τοῦ ὁποίου ἡ μυθώδης εὐημερία παρουσιάζε κάτι τὸ ὑπερφυσικόν.

Πρὶν ἀκόμη καλὰ καλὰ πραγματοποιηθῇ μία ἐπιχείρησις, ἐπλούτιζε τοὺς ἀναλαμβάνοντας αὐτὴν ἐπιχειρηματίας. Τὰ κέρδη τῶν διαφόρων ἑταιριῶν, καθισταμένων μονίμων μετά τινων ἐτῶν ὕπαρξιν, ἐνίσχυον ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος διὰ νέων ἀποθεματικῶν τὸ μετοχικὸν των κεφάλαιον. Ἤμποροῦσε κανεὶς ν' ἀγοράσῃ ἕνα σπίτι, ἕνα οἰκόπεδον, ἢ μίαν μετοχήν, ὅπως θ' ἀγόραζε γραμμάτιον ἑνὸς λαχείου μὲ τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο βέβαιος ὅτι θὰ ἐκέρδιζε τὸν πρῶτον λαχνόν.

Ὑπῆρξαν ἐννοεῖται καὶ ἀρκετοὶ δειλοὶ καὶ ἄτολμοι, οἱ ὁποῖοι εὑρίσκοντες πολὺ ὡραίαν τὴν μελλόνυμφον, ἐρωτοῦσαν πόσον θὰ διαρκέσουν τὰ θαύματα αὐτά, καὶ ὑπενθυμίζοντες τὴν ἱστορίαν τῶν ἑπτὰ ἀγελάδων, ὑπηνίσσοντο τὰς προσφάτους ἡμέρας τῆς οἰκονομικῆς καὶ χρηματικῆς δυσπραγίας. Ἀλλ' εἰς τοὺς ἀπαισιοδόξους αὐτοὺς ὑπεδεικνύετο ὅτι ἡ γενικὴ ὑπερτίμησις περὶ τῆς ὁποίας ἔκαμαν λόγον καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ἐξεπλήσσοντο, ἦτο φυσική, διαρκής, πολὺ ὀλίγον ὑπερβολική, καὶ ὅτι ἡ παροῦσα εὐημερία ἦτο μηδὲν συγκρινομένη πρὸς ἣν μέλλουσαν.

Οἱ αἰσιόδοξοι, ἀφ' ἑτέρου, ἐσκέπτοντο κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον: Ἡ κοιλὰς τοῦ Νείλου παρέχει τόσα ἐξαιρετικὰ προτερήματα, ὥστε καθιστᾷ τὴν χώραν προνομοῦχον ὑπὸ οἰκονομικὴν ἔποψιν. Τὸ ἔδαφος τὸ ὁποῖον ἐπλούτισαν καὶ ἐγονιμοποίησαν οἱ αἰῶνες καὶ χιλιετηρίδων προσχώσεις, εἶνε ἐπιδεκτικὸν ἐντατικῆς καλλιεργείας καὶ παραγωγῆς, τῆς ὁποίας ἡ αὔξησις, τῇ βοηθείᾳ τελειοποιημένων ἐπιστημονικῶν μεθόδων, δὲν γνωρίζει ὅρια. Ὁ ἐργατικός, ὁ εὔρωστος, καὶ φιλόπονος πληθυσμός της πολλαπλασιάζεται μετὰ ταχύτητος, ἥτις θὰ ἦτο ἀνησυχαστικὴ ἐὰν ὁ Αἰγύπτιος δὲν ἦτο ὑπόδειγμα ἐγκρατείας καὶ δὲν παρῆγε δὶς ἢ τρὶς πλειότερα ἐκείνων τὰ ὁποῖα καταναλίσκει. Ὡς ἐκμισθωτὴς γαιῶν εὑρίσκει τὰ μέσα νὰ θρέψῃ τὴν πολυμελῆ οἰκογένειάν του, καὶ ἀφοῦ μάλιστα καταβάλῃ μίσθωμα τὸ ὁποῖον ἀναλογεῖ πρὸς 5 ἢ 6 % ἐπὶ γαιῶν αἱ ὁποῖαι ἐγοράσθησαν ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτην ἀντὶ δέκα χιλιάδων φράγκων, ἐπὶ παραδείγματι, καθ' ἑκτάριον νὰ ἀποταμιεύσῃ καὶ κάτι, καθιστάμενος τοιουτοτρόπως καὶ αὐτὸς κεφαλαιοῦχος.

Τί ἠμπορεῖ λοιπὸν νὰ γίνῃ ὑπὸ τοιούτους ὅρους ὅταν διαθέσῃ μεγαλείτερα κεφάλαια ἡ Αἴγυπτος καὶ χρησιμοποιήσῃ τελειότερα καὶ νεώτερα μηχανικὰ μέσα, ὅταν ἡ χρεωλυτικὴ ὑπηρεσία καὶ ἡ τροπὴ τοῦ Δημοσίου της χρέους τῆς ἐπιτρέψουν νὰ ἐλαττώσῃ τὴν δημοσίαν φορολογίαν, ὅταν ἡ Εὐρώπη ἀρχίσῃ νὰ τῆς δανείζῃ μὲ μικρότερον τόκον, ὅταν μεγάλαι ἐπιχειρήσεις, ληγόντων τῶν προνομίων των, περιέλθωσιν εἰς τὸ Κράτος;

Εἰς τὸ γόνιμον καὶ ἐπικερδὲς αὐτὸ ἔδαφος ἐργάζονται κερδοσκόποι καὶ τραπεζῖται. Εἶνε λοιπόν, παράδοξον τὸ ὅτι ὁ πλουτισμὸς των προχωρεῖ τόσον ταχέως ὅσον καὶ ὁ πλοῦτος τῆς χώρας;

Ἡ Αἴγυπτος δὲν ἔχει βιομηχανίαν, οὔτε ἀπειλεῖται ἀπὸ κρίσεις ὑπερπαραγωγῆς· προσφέρει ἐγγύησιν εἰς τοὺς δανειστάς της ὄχι τὸ ἐπισφαλὲς προϊὸν μεταλλείων καὶ δασῶν, τὸ ὁποῖον ἐξαντλεῖται, ἢ βοσκῶν ἀπειλουμένων ἀπὸ ξηρασίαν, ἀλλὰ τὴν σταθερὰν καὶ διαρκῶς προϊοῦσαν ἀπόδοσιν τῆς πλουσίας αὐτῆς γεωργίας, τῆς γονιμοποιουμένης ἐπ' ἄπειρον ὑπὸ ποταμοῦ, τοῦ ὁποίου τὰ ὕδατα χρησιμοποιοῦνται ἐπὶ ἕκαστον ἔτος περισσότερον. Δὲν ἠμπορεί, λοιπόν, νὰ ἰσχυρισθῇ κανεὶς ὅτι ὑπερέβαλε τὴν προσφυγὴν αὐτῆς εἰς πιστώσεις. Τοὐναντίον τὰ βάρη της, ἐὰν τὰ συγκρίνῃ κανεὶς πρὸς τὰ ἔσοδά της, δύνανται νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς ἀσήμαντα.

ΟΙ ΣΥΜΜΑΧΟΙ ΤΩΝ ΣΥΜΜΑΧΩΝ.—Ἀπό τινος χρόνου ἡ χώρα τοῦ Ἥλιου καὶ τῶν Χρυσανθέμων, ἡ συναγωνιζομένη τὰ Εὐρωπαϊκὰ κράτη εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὸν πολιτισμόν, ἤρχισε νὰ λαμβάνῃ ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα τῶν Συμμάχων. Ταχθεῖσα ἀπὸ πολλοῦ ὑπὲρ τοῦ εἰγενοῦς σκοποῦ, ὑπὲρ οὗ πολεμοῦσιν οἱ Σύμμαχοι, ἀπέστειλεν εἰς τὴν Μεσόγειον καὶ τὴν Μάγχην στόλον ἰσχυρὸν εὐδρόμων, κατωδρομικῶν καὶ τορπιλλοβόλων, χρησιμοποιουμένων διὰ τὴν καταδίωξιν τῶν ὑποβρυχίων καὶ διὰ τὴν συνοδείαν τῶν μεταγωγικῶν. Τελευταίως μοῖρα τοιούτων καταδρομικῶν κατέπλευσε καὶ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ὕδατα. Μεταξὺ αὐτῶν εἶνε καὶ τὸ εὔδρομον «Takasako» τὸ ὁποῖον παριστᾷ ἡ κάτωθι εἰκών.

Τελειοτάτου τύπου ὅλα τὰ Ἰαπωνικὰ πολεμικά, ἔχουν καὶ ὁπλισμὸν τελειότατον ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν, κατεσκευασμένον εἰς τὰ μεγάλα ἐργοστάσια τοῦ Ἄρμστρογκ. Κατὰ τὸν Ρωσσοϊαπωνικὸν πόλεμον, τὰ πυροβόλα ταῦτα ἀπετέλεσαν ἐν ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα πλεονεκτήματα τοῦ Ἰαπωνικοῦ στόλου. Οἱ κυλίβαντες τῶν πλείστων ἐπιτρέπουσι πολὺ μεγάλην ἔψωσιν κατὰ τὴν βολήν, ἀποτελοῦσι δὲ οὕτω ἀποτελεσματικὸν μέσον διὰ τὴν καταδίωξιν τῶν ὑδροπλάνων καὶ ἀεροπλάνων.

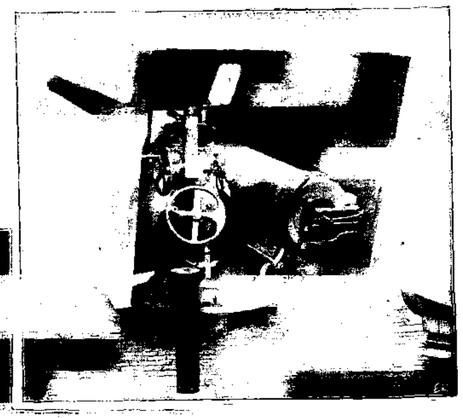

ΑΠΟ ΤΑΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Η ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΝΑ βράδυ τοῦ περασμένου Φεβρουαρίου, μέσα εἰς τὴν θαλπωρὴν τοῦ ψυχορραγοῦντος Ἀθηναϊκοῦ χειμῶνος, μᾶς ἦλθεν, ὡς ἔκρηξις βόμβας εἰς εἰρηνικὴν καὶ ἤρεμον καλύβην, τὸ ἄγγελμα τῆς ἐκρήξεως τῆς Ρωσσικῆς ἐπαναστάσεως. Ἐτρίψαμεν τὰ μάτια μας πρὸ τοῦ κειμένου τοῦ σχετικοῦ τηλεγραφήματος, καὶ πρὶν ἀκόμη προφθάσομεν νὰ ἐννοήσωμεν τί συμβαίνει, ἔξεράγη καὶ ἡ δευτέρα βόμβα, καὶ ἡ ἐκθρόνισις τοῦ Τσάρου μᾶς ἀνηγγέλθη, κάπως μπερδεμένα εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ ὡς γεγονὸς τετελεσμένον ὀλίγον βραδύτερον. Καὶ ἔπειτα ἄρχισαν νὰ καταφθάνουν ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην αἱ καταπληκτικαὶ εἰδήσεις, πολλὲς φορὲς ἀλληλοσυγκρουόμεναι, περὶ τῶν ἐκτυλισσομένων εἰς τὴν ἀπέραντον αὐτοκρατορίαν γεγονότων, μὴ ἀφίνουσαι τὸν κατάλληλον καιρὸν νὰ σχηματίσωμεν μίαν πιθανοφανῆ ἰδέαν. Ἦσαν τόσον ραγδαῖα τὰ διαδραματιζόμενα ἐκεῖ εἰς τὴν βόρειον ἄκραν τῆς Εὐρώπης γεγονότα, καὶ μᾶς ἐφαίνοντο τόσον ἀπίθανα, διὰ νὰ ἐναρμονίζωνται μὲ τὴν φύσιν τοῦ Ρωσσικοῦ λαοῦ, τοῦ μοιρολάτρου, τοῦ πράου, τοῦ ὑπομονητικοῦ, τοῦ δεισιδαίμονος θρησκομανοῦς καὶ εὐλαβοῦς Ρωσσικοῦ λαοῦ μὲ τὴν ἁπλότητα τῶν τρόπων καὶ τὴν παιδικὴν ἀφέλειαν, τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ποῦ ἐλάτρευεν εἰς τὸν οὐρανὸν μίαν ἄυλον θεότητα, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς δευτέραν ὑλικὴν τὸν Τσάρον-πατέρα, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ κάποια ἀοριστία εἰς τὴν σκέψιν μας καὶ νὰ ἐκδηλώνωμεν δυσπιστίαν εἰς τὰ ἀγγελλόμενα. Ἀλλὰ μόλις ὁ ὁρίζων ἄρχισε νὰ καθαρίζῃ, καὶ αἱ εἰδήσεις νὰ μᾶς ἔρχωνται μᾶλλον συγκεκριμέναι, εὑρέθημεν ἐμπρὸς εἰς μίαν νέαν Ρωσσίαν, ἡ ὁποία δὲν προσκυνοῦσε καὶ δὲν ἐλάτρευε πλέον τοὺς αὐτοκράτορας, ἡ ὁποία ἀπηλλάγη ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς θρησκοληψίας καὶ τῆς μοιρολατρείας, ἡ ὁποία, ὑψώσασα τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἰσότητος, τῆς ἀδελφωσύνης, ἀπηλευθερώθη ἀπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ αὐτοκρατορισμοῦ, καὶ ἀναγεννηθεῖσα, εἰσῆλθε μὲ καταπλήσσουσαν ὁρμὴν καὶ πρωτοφανῆ νεότητα καὶ ἀκμὴν εἰς τὴν χορείαν τῶν φιλελευθέρων καὶ πολιτισμένων ἐθνῶν, διψῶσα, πρόοδον, ἀνάπτυξιν δράσιν πολιτισμόν.

Ἀλλ' ἦτο δυνατὸν ἡ Ρωσσία, ἡ βυθισμένη εἰς τὸ σκότος καὶ τὴν ἀμάθειαν, ἡ Ρωσσία τοῦ κνούτου, τῆς ἐξορίας τῆς βότκας καὶ τῆς τρομοκρατίας, ἡ ἀχανὴς αὐτοκρατορία ἡ κινουμένη ἀπὸ ὀλιγάριθμον ὁμάδα νευροσπάστων, ὑπακουόντων καὶ αὐτῶν εἰς τὴν παντοδύναμον θέλησιν ἑνὸς βρωμεροῦ καλογήρου καὶ συσπειρουμένων περὶ τὴν αὐλήν, τὴν ὁποίαν κατέστησαν κέντρον πάσης κακοηθείας, τρομοκρατίας καὶ αὐταρχισμοῦ, αὐτὴ ἡ Ρωσσία ἦτο δυνατὸν ν' ἀνανήψῃ, ν' ἀποσείσῃ τὸν βαρὺν ζυγόν, νὰ διαλύσῃ τὸ πυκνὸν ζόφος, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκυλίετο καὶ ν' ἀναπετάσῃ τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας;

Καὶ ὅμως!

Ὅσοι εἶχον καὶ ἀμυδρὰν ἰδέαν τῆς ἐπικρατούσης εἰς τὴν ἀπέραντον αὐτὴν χώραν καταστάσεως κατὰ τὴν διετῆ πολεμικὴν περίοδον, δὲν ἐξεπλάγησαν καθόλου ἀπὸ τὴν ἐπελθοῦσαν φαινομενικῶς τόσον αἰφνιδίως μεταβολὴν τῆς καταστάσεως τὴν ὁποίαν ἄλλως τε ἀνέμενον. Καὶ ἡ μεταβολὴ αὐτή, ἡ ὁποία μετέφερε μίαν χώραν ἀπὸ τὸ κνοῦτον τοῦ μονάρχου καὶ ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ἀπολυταρχίας εἰς τὴν ἰσχυρὰν πνοὴν τοῦ ἀνέμου τῆς ἐλευθερίας καὶ εἰς τ' ἀγαθὰ τῆς ἰσοπολιτείας καὶ τῆς ἀδελφωσύνης, ὑπῆρξεν ἔργον μακρᾶς καὶ κοπιώδους ἐργασίας, ἔργον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀφιέρωσαν τὴν ζωὴν των ὁλόκληρον πλεῖστοι ἐνθουσιώδεις ὁπαδοὶ τοῦ δημοκρατισμοῦ, ἔργον τὸ ὁποῖον ἐνεκόλαψαν σειραὶ ἐτῶν δουλείας καὶ καταπιέσεων, καὶ ἐπέσπευσεν ἡ τελευταία ραδιοῦργος πολιτικὴ τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς, τῆς ἐργαζομένης ἐναντίον τοῦ συμφέροντος τοῦ ἔθνους, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν πάντοτε τῆς σκιᾶς τοῦ ἀπαισίου καλογήρου τοῦ κατωφθώσαντος ἀπὸ τὴν βρωμερότητα καὶ τὸ σκότος τῆς σκήτης του ν' ἀνέλθῃ εἰς τὸ ὕψος τοῦ παντοδυνάμου ἀτόμου τοῦ περικλείοντος εἰς τὴν χοῦφταν του ὁλόκληρον τὴν ἀπέραντον αὐτοκρατορίαν.

Ποῖον ἦτο τὸ καταλυθὲν εἰς τὴν Ρωσσίαν ἀπολυταρχικὸν καθεστὼς δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐξετασθῇ ἐνταῦθα, εἰς μίαν στήλην χρονογραφικῆς ἁπλῶς ἀναγραφῆς μερικῶν γεγονότων καὶ παρατηρήσεων. Διὰ τὸ καθεστὼς αὐτὸ θὰ ὁμιλήσῃ ἐκτενῶς ἡ ἱστορία τοῦ Ρωσσικοῦ ἔθνους καὶ ἡ παγκόσμιος ἱστορία. Ἐκεῖνο μόνον ποῦ ἠμπορεῖ νὰ ἀναγραφῇ ἐνταῦθα εἶνε ὅτι ὁ Ρωσσικὸς λαός, ἐστένοζεν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς, ἡ ὁποία ἀνήγαγε τὸν ἁπλοῦν σεβασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν μονάρχην εἰς θρησκείαν καὶ λατρείαν θεότητος, διετέλει εἰς τὸ σκότος καὶ τὴν ἀμάθειαν, ἦτο βυθισμένος μέσα εἰς τὴν δεισιδαιμονίαν καὶ τὴν θρησκοληψίαν, μὲ τὴν ὁποίαν περιέβαλε τὴν ψυχήν του κατάλληλος ἐκμετάλλευσις τῆς φιλοθρησκείας του. Καὶ ὅλη ἡ προσοχὴ καὶ ὅλη ἡ ἐνέργεια τῆς αὐλῆς ἐστρέφετο πῶς θὰ διατηρηθῇ ὁ Ρωσσικὸς λαὸς μέσα εἰς τὸ σκότος καὶ τὴν ἀμάθειαν, πῶς θὰ ἀποτραπῇ κάθε συνάφειά του μὲ τὴν ἐλευθερίαν μὲ τὸν πολιτισμόν, μὲ τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἀνάπτυξιν, πράγματα τὰ ὁποῖα ἀναπτυσσόμενα εἰς τὸ πνεῦμα καὶ ἀναρριπίζοντα τὴν ψυχὴν τοῦ Ρωσσικοῦ λαοῦ, θὰ καθίστων τὴν θέσιν τῆς αὐτοκρατορίας ἐπισφαλῆ καὶ ἡ παντοδυναμία της, ἡ στηριζομένη ἐπὶ τοῦ σκότους τὸ ὁποῖον περιέσφιγγε τὴν Ρωσσίαν, θὰ κατέρρεε. Ἀλλ' ὅπου ὑπάρχει δρᾶσις, κατὰ φυσικὴν συνέπειαν, ὑπάρχει καὶ ἡ ἀντίδρασις. Μὲ ὅλην αὐτὴν τὴν ὑπεράνθρωπον προσπάθειαν τὴν ὁποίαν κατέβαλεν ἡ Ρωσσικὴ αὐλὴ καὶ ὁ κύκλος τῶν αὐλοκολάκων διὰ τὴν παραμονὴν τοῦ Ρωσσικοῦ λαοῦ εἰς τὸ αἰώνιον σκότος καὶ τὴν αἰωνίαν πνευματικὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν δουλείαν, ὑπῆρξεν ἡ ἀντίδρασις, ἀντίδρασις ζωηροτάτη, σοβαρά, ὀργανωμένη, μὲ σύστημα καὶ μὲ μέθοδον. Καὶ ἡ ἀντίδρασις αὐτὴ ἐπάλαισεν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, ὑπέστη τὰ πάνδεινα, ἐξωρίσθη, ὑπέστη πλεῖστα μαρτύρια, ἀλλ' ὅπως λέγει ὁ Ρῶσσος συγγραφεὺς Ἀλεξίνσκυ εἰς λίαν ἐνδιαφέρον βιβλίον του, ἐκδοθὲν ὀλίγον πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως καὶ εἰς τὸ ὁποῖον μὲ θαυμασίαν διορατικότητα προβλέπει ὅλα τὰ ἐπακολουθήσαντα κατόπιν γεγονότα, ἡ ὑγιὴς μερὶς τοῦ Ρωσσικοῦ λαοῦ, ἀποτελοῦσα σχεδὸν τὸ σύνολόν του, δὲν ἦτο πλέον δυνατὸν νὰ ὑπομείνῃ τὴν διακυβέρνησιν τῆς χώρας ἀπὸ ἕνα τυχοδιώκτην καὶ ἀμόρφωτον καλόγηρον, ἀπὸ μίαν

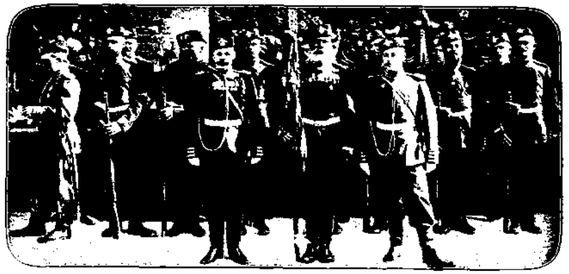

ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΕΑΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΝ. — Καὶ διὰ τὴν ταχυτέραν εὐδοκίμησιν καὶ παγίωσιν τοῦ νέου φιλελευθέρου καθεστῶτος, οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ τοῦ Ρωσσικοῦ στρατοῦ, ἔγιναν οἱ ἐνθερμοι κηρυγεται καὶ διερμηνεῖς τῶν ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα ἐκηγάζουν ἐκ τοῦ νέου πολιτεύματος. Αὐτοὶ ἀνέλαβον νὰ διαφωτίσουν τοὺς στρατιώτας καὶ νὰ διδάξουν τὸν Ρωσσικὸν λαόν, περιτρέχοντες εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἐπαναστάσεως ὁλόκληρον τὴν χώραν, ἐνθουσιώδεις κήρυκες τῆς Ἐλευθερίας, τῆς Ἰσότητος, τῆς Ἀδελφωσύνης, πρόδρομοι εὐτυχῶν μελλοντικῶν ἡμερῶν.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΕΑΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΝ. — Οἱ Κοζάκοι, οἱ ἀτρόμητοι αὐτοὶ πολεμισταί, οἱ ὁποῖοι ἔγραψαν χρυσᾶς σελίδας εἰς τὴν πολεμικὴν ἱστορίαν τῆς Ρωσσίας, ἔσπευσαν ἀπὸ τὰς πρώτας ἡμέρας νὰ δηλώσουν πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὸ νέον καθεστώς, ἐν τῇ πεποιθήσει, ὅτι τὸ καθεστὼς αὐτὸ ἀντικατοπτρίνεται πρὸς τοὺς πόθους καὶ τὰς βλέψεις τοῦ Ρωσσικοῦ λαοῦ.

προδίδουσαν καὶ ὀργιάζουσαν αὐλήν, δὲν ἠδύνατο πλέον ν' ἀνθέξῃ εἰς τὴν ἀνάδειξιν ὑπουργῶν ἐχόντων εἰς τὸ παθητικόν των μόνον κλοπάς, ὄργια, αἰσχροκερδείας, προδοσίας καὶ κλασσικὴν ἀνικανότητα. Καὶ πραγματικῶς, ὅπως προέβλεπεν ὁ διορατικὸς συγγραφεύς, τὸ ποτήριον ἐξεχύλισε, ἡ ὀργὴ τοῦ Ρωσσικοῦ λαοῦ κατέστη ἀσυγκράτητος, τὸ τρομερὸν ἠφαίστειον ἐξεράγη ἐπιτέλους, καὶ τὸ σαπρὸν καὶ ὀλέθριον διὰ τὴν χώραν τῆς Ἄρκτου καθεστὼς ἀνετράπη, ὁ Ρωσσικὸς λαὸς ἐξώρμησεν ἀπὸ τὸ σκότος εἰς τὸ φῶς καὶ τὴν θαλπωρὴν τοῦ ἡλίου τῆς ἐλευθερίας καὶ οἱ πνεύμονές του ἐνεπλήσθησαν ἀπὸ τὴν ζωογόνον αὔραν της.

Καὶ μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτήν, δὲν εἶνε ἄσκοπον νὰ παρατεθῇ καὶ μία παράγραφος ἀπὸ σειρὰν ἀνταποκρίσεων αἱ ὁποῖαι ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὴν «Ἰλλουστρασιὸν» πρὸ καιροῦ, ὅταν τὸ μοναρχικὸν καθεστὼς εὑρίσκετο εἰς τὴν ἀκμήν του, σταλεῖσαι ἀπὸ ἀνταποκριτήν της ἐπιτηδες μεταβάντα εἰς τὴν Ρωσσίαν. «Ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας, ὅτι ἂν ἐπιτρέποντο αἱ θρησκευτικαὶ πολεμικαὶ καὶ διαμάχαι, μοῦ εἶπεν ὁ Ρῶσσος συνοδός μου, εἰς τὸν κλῆρον μας, θὰ ὑπῆρχεν ἴσως ὀλίγη πνευματικὴ ζωή. Ἀλλ' εἰς τὸν τόπον μας, δυστυχῶς, ἡ Ἐκκλησία ἀποτελεῖ μέρος τοῦ κράτους, ἔχει ὡς ἀρχηγὸν τὸν Τσάρον, καὶ ὡς κράτος δὲν ἠμπορεῖ ἐπομένως ν' ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἐλέγχου. Τὰ μυθιστορήματα καὶ αἱ εἰκόνες κατὰ τῶν παπάδων εἶνε ἄγνωστα εἰς τὴν Ρωσσίαν. Μερικοὶ μῦθοι μονάχα, καὶ μερικὰ λαϊκὰ τραγούδια προσβάλλουν ἀορίστως τοὺς παπάδες, ποτὲ ὅμως τὸν κλῆρον. Εἰς τὴν Γαλλίαν κατωφθώσατε ν' ἀποσείσετε τὸν ζυγὸν τοῦ κλήρου, συντρέχοντες εἰς τὴν παραχώρησιν εἰς αὐτὸν κάθε ἐλευθερίας. Ἐδῶ, οἱ παπάδες ἀποξενώθησαν κάθε ἐπιδράσεως τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς παιδείας, χωρὶς τὴν βοήθειαν τῶν βιβλίων καὶ τῶν ἐφημερίδων, ἐμπνεόμενοι ὑπὸ μόνης τῆς θελήσεως τοῦ Τσάρου».

ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΕΑΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΝ. — Εἶνε ἀποδεδειγμένον ἀπὸ τὴν ἱστορίαν ὅτι μία ἐπανάστασις ἐπιτυγχάνει, ὅταν ἔχῃ μὲ τὸ μέρος της τὸν στρατὸν τῆς χώρας. Καὶ ἡ Ρωσσικὴ ἐπανάστασις ἐπέτυχεν ἀκριβῶς διότι εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὴν ἔκρηξίν της ὁ στρατὸς ἐνεκολπώθη τὰς ἀρχάς της, ἀναγνωρίσας ὅτι τὸ μέλλον τῆς Ρωσσίας ἔγκειται εἰς τὴν παγίωσιν τοῦ νέου καθεστῶτος.

Αὐτὸς ἦτο ὁ κλῆρος εἰς τὴν Ρωσσίαν καὶ αὐτὴ ἦτο ἐπάνω κάτω ἡ κατάστασις καὶ ὅλων τῶν διοικητικῶν κλάδων τῆς ἀχανοῦς μοναρχίας. Καμμία ὑπηρεσία δὲν εἶχε τὴν παραμικροτέραν πρωτοβουλίαν, οὔτε αὐτοὶ οἱ δικασταὶ ἀκόμη, καὶ τὸ πᾶν ἐξηρτᾶτο ἐκ τῆς αὐλῆς εἰς τὴν ὁποίαν ὑπήκουον τυφλῶς, καὶ ἡ ὁποία ἐκίνει τὰ νήματα τῶν νευροσπάστων τῆς πολιτειακῆς μηχανῆς καὶ τῆς ἐξωτερικῆς καὶ τῆς ἐσωτερικῆς. Μία κλίκα εἰς τὴν ὁποίαν εἶχον συγκεντρωθῇ ἄνθρωποι ἐπιτήδειοι αὐλοκόλακες, ταπεινόφρονες, συνειθισμένοι νὰ κύπτουν τὸν αὐχένα, ἐκανόνιζε τὰς τύχας τῆς ἀπεράντου αὐτοκρατορίας καὶ τοῦ λαοῦ της. Καὶ ὅλα αὐτὰ δὲν ἦτο δυνατόν, φυσικὰ νὰ καταλήξουν παρὰ ἐκεῖ ποῦ κατέληξαν, εἰς τὴν ἀπόσεισιν τοῦ ἐπαχθοῦς ζυγοῦ.

* * *

* *Τιμὴ διὰ τὸν ἄνδρα εἶνε νὰ μὴ φοβῆται τίποτε· διὰ τὴν γυναῖκα νὰ ἀποφεύγῃ τὰ πάντα.*

* *Εἶνε δυνατὴ ἡ ζωὴ χωρὶς ἔρωτα ;*
— *Ναί ὑπάρχουν καὶ ἐποχαὶ χωρὶς λουλούδια.*

* *Ἠμπορεῖ ν' ἀρχίσῃ ἡ φιλία ἐκεῖ ποῦ τελειώνει ὁ ἔρως ;*
— *Ναί. Ὅπως τὸ σεληνόφως διαδέχεται τὸ φῶς τοῦ ἡλίου.*

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ * * *
* * * * ΤΟΥ ΜΑΪΟΥ

Η ΝΕΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ * *
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΑΣ ΒΙΟΥ

Διὰ τελεσιγράφου τῶν Ἐγγυητριῶν Δυνάμεων, ἐπιδοθέντος τὴν πρωΐαν τῆς 29 Μαΐου παρὰ τοῦ Ὑπάτου Ἁρμοστοῦ των κ. Καρόλου Ζοννάρ, ἐζητήθη ἡ ἐκ τοῦ Θρόνου παραίτησις τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου. Ὁ Βασιλεὺς παρητήθη ἀμέσως, ὁμοῦ μετὰ τοῦ διαδόχου Γεωργίου, καὶ εἰς τὸν Θρόνον ἀνῆλθεν ὁ δευτερότοκος του υἱὸς Ἀλέξανδρος, ἄγων τὸ εἰκοστὸν τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Καὶ ἐκπληρῶν καὶ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ τελεσιγράφου τῶν Ἐγγυητριῶν Δυνάμεων, ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, τὴν ἑπομένην ἀπῆλθε μετ' ἀπάσης τῆς οἰκογενείας του ἐκ τῆς Σκάλας τοῦ Ὠρωποῦ εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐπιβαίνων τῆς θαλαμηγοῦ *«Σφακτηρία»*, ὁπόθεν κατηυθύνθη εἰς Σαὶν Μώριτς τῆς Ἐλβετίας, ὅπερ ὡρίσθη ὡς τόπος διαμονῆς του.

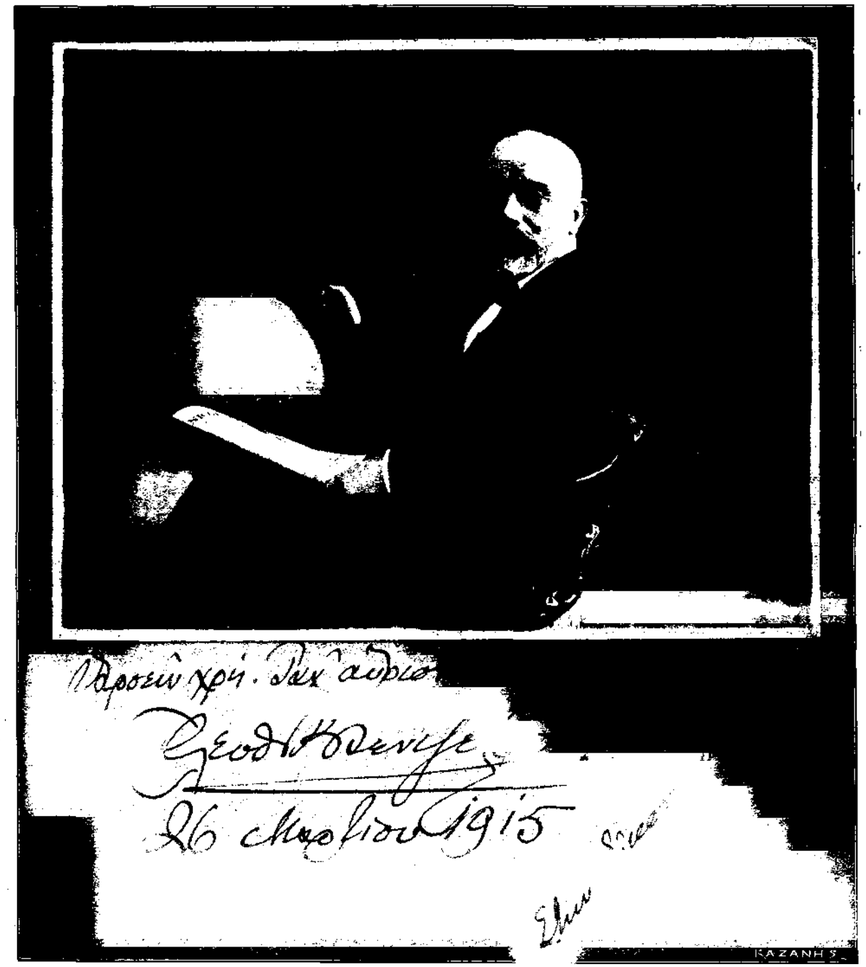

ΤΟ ΝΕΟΝ ΚΑΘΕΣΤΩΣ.—Καὶ αἱ προστάτιδες Δυνάμεις τῆς Ἑλλάδος, συνεχίζουσαι τὸ πρὸς ἀπελευθέρωσιν αὐτῆς, ἐκ τῶν δεινῶν τῆς Γερμανικῆς προκαγάνδας, ἔργον των, ἐγκατέστησαν διὰ τοῦ Ὑπάτου Ἁρμοστοῦ των κ. Ζοννάρ, τὸν ἀρχηγὸν ζεῶν Φιλελευθέρων κ. Βενιζέλον εἰς τὴν Ἀρχήν.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΔΑΓΚΛΗΣ
Ἀρχηγὸς τοῦ ἐν Μακεδονίᾳ στρατοῦ. Ἀπὸ τὰς ἐξεχούσας στρατιωτικὰς φυσιογνωμίας τῆς Ἑλλάδος. Μέλος τῆς Τριανδρίας, τῆς ὁποίας μία ἀποφασιστικὴ χειρονομία ἔσωσε τὴν Ἑλλάδα.

ΑΛΕΞ. ΖΑΪΜΗΣ
Τὸ ὄνομά του ἀναμφιβόλως θὰ μείνῃ συνδεδεμένον ἀρρήκτως μὲ ἕνα ἀπὸ τοὺς σπουδαιοτέρους καὶ μεγαλειτέρους σταθμοὺς τῆς Ἐθνικῆς μας Ἱστορίας, ἕνα σταθμὸν σημειοῦντα τὴν κατάλυσιν ἀναρχικοῦ καὶ γυραννικοῦ καθεστῶτος καὶ τὴν ἀναγέννησιν τοῦ Ἔθνους.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ ΜΗΛΙΩΤΗΣ
Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως, διωρίσθη κατὰ τὴν μεταπολίτευσιν ἀρχηγὸς τοῦ Α΄ Σώματος Στρατοῦ.

Μ. ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΗΣ
Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν.
Ἀπὸ τοὺς ἐκλεκτοτέρους παράγοντας τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπὸ τῆς συμπήξεώς του ἔχει ἀφοσιωθῆ ψυχῇ τε καὶ σώματι.

ΕΜ. ΡΕΠΟΥΛΗΣ
Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.
Ὁ γνωρίζων ὅσον οὐδεὶς ἄλλος τὸν διοικητικὸν μηχανισμὸν τοῦ Κράτους. Ἐκ τῶν πρώτων συνεργατῶν τοῦ κ. Ε. Βενιζέλου, εἷς ἐκ τῶν κυριωτέρων παραγόντων τῶν Φιλελευθέρων.

Ν. ΠΟΛΙΤΗΣ
Ἀπὸ τοὺς ὀλίγους διπλωμάτας οὓς ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ νεωτέρα Ἑλλάς. Διπλωματικὴ φυσιογνωμία Εὐρωπαϊκῆς φήμης. Εἰς τὴν κεφωτισμένην του ἀντίληψιν καὶ τὴν διπλωματικήν του πεῖραν, ἀνετέθη ἡ διεύθυνσις τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου.

ΣΠ. ΣΙΜΟΣ
Ὑπουργὸς τοῦ Ἀποικισμοῦ.
Ὑποστηρικτὴς καὶ ἀπαδὸς τοῦ κόμματος, ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως αὐτοῦ διὰ τῆς ἐφημερίδος του «Πατρίς» κατ' ἀρχάς, συμμετασχὼν κατόπιν ἄμα τῇ ἐκχιήσει τοῦ κινήματος, εἰς τὴν Προσωρινὴν Κυβέρνησιν.

Ο ΝΑΥΑΡΧΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ
Οὗτω καταρτισθεῖσα ἡ νέα Κυβέρνησις μὲ τοὺς πρώτους συνεργάτας τοῦ Μεγάλου Κυβερνήτου, ὡς ὑπουργός, μὲ τὸν διαφωστεφῆ καὶ ἐνδοξον ναύαρχον ὡς ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν, ἀνέλαβε τὴν διακυβέρνησιν τοῦ Κράτους καὶ τὴν ἐπαναφορὰν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν δρόμον ἀπὸ τὸν ὁποῖον εἶχε παρασυρατήσῃ.

Γ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ
Ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας.
Τὸ πρῶτον ἤδη ἀναλαμβάνων τὸ ὑπουργικὸν ἀξίωμα, ἐκ τῶν δραστηριωτέρων καὶ ἱκανωτέρων ἀνδρῶν οὓς ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ
Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης. Συμμετασχὼν εἰς ὅλας τὰς Φιλελευθέρας Κυβερνήσεις καὶ ὡς Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, κατέβαλε ὅλην τὴν δραστηριότητα καὶ ὅλην τὴν θέλησιν αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν καθηκόντων του.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ
Ὑπουργὸς τοῦ Ἐπισιτισμοῦ. Συμμετασχὼν τὸ πρῶτον ὡς Ὑπουργὸς εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Θεσσαλονίκης, ἀλλ' ἐνθερμος ὁπαδός, εἶνε μία ἀπὸ τὰς σπανίας ἐκείνας φυσιογνωμίας, τὰς ὀργώσας πρὸς τὴν Πρόοδον.

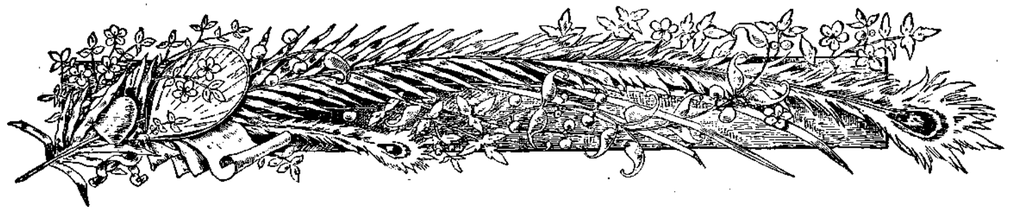

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ: BAN ΝΤΑΪΚ

Αἱ περιστάσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας ὁ Βὰν Ντάϊκ ἐκλήθη νὰ γίνῃ ὁ ἐπίσημος πορτραιτίστας τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Καρόλου τοῦ Α' καὶ τῆς αὐλῆς του, δὲν ἔχουν μόνον αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς ἐξαιρετικὸν ὅλως ἐνδιαφέρον, ἀπὸ ἀπόψεως τῆς λεγομένης «πτὶ ἰστουὰρ», ἀλλὰ παρουσιάζουν ταυτοχρόνως τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον γενικῶς ἀπὸ τοῦ 17ου αἰῶνος κατηρτίζοντο αἱ συλλογαὶ τῶν ἀριστουργημάτων τῆς τέχνης. Ἡ ἐποχή μας καὶ οἱ ἰσχυρότεροι τῶν σημερινῶν μας μεγιστάνων, οἱ βασιλεῖς τοῦ χρήματος, ἰδιοκτῆται μεγάλων γκαλερί, κατηρτισμένων μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον, δὲν μᾶς παρουσιάζουν τίποτε ἀπολύτως νέον εἰς τὸ ζήτημα αὐτό.

Κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1627 ἐγνώσθη εἰς τὸ Λονδῖνον ὁ θάνατος τοῦ δουκὸς τῆς Μαντούης. Ὁ μουσικὸς Νικόλαος Λανιέρ, maitre de chapelle τοῦ βασιλέως Καρόλου τοῦ Α', διετάχθη ν' ἀναχωρήσῃ ἐσπευσμένως δι' Ἰταλίαν. Ὁ Λανιὲρ συνεκέντρωνε, πρὸς τὰς ἀρετάς τοῦ ἐπαγγέλματός του, εἰς τὰς ὁποίας ὤφειλε τὴν θέσιν ποῦ κατεῖχε, ἐξαιρετικὸν καὶ ζωηρὸν καλλιτεχνικὸν γοῦστο διὰ τὴν ζωγραφικὴν καὶ τὴν λεγομένην «γκραβύρ». Μάλιστα ἔφθανε μέχρι τοῦ σημείου ν' ἀποπειρᾶται, ἐρασιτεχνικῶς, νὰ σκιτσάρῃ καὶ νὰ ζωγραφίζῃ. Ἀλλὰ κατεῖχε περισσότερον τὸ κριτικὸν αἴσθημα διὰ νὰ κρίνῃ τὰ ἔργα τῶν ἄλλων παρὰ τὸ ταλέντο νὰ πραγματοποιῇ τὰ ἰδικά του. Κατὰ τὸ 1825 εἶχε σταλῇ διὰ πρώτην φορὰν ὡς ἀπεσταλμένος τοῦ βασιλέως, ὁ ὁποῖος ὁσάκις ἐπρόκειτο περὶ πινάκων ζητοῦσε τὴν γνώμην καὶ τὴν συμβουλήν του, ν' ἀγοράσῃ ἀντὶ 15 χιλιάδων λιρῶν στερλινῶν μίαν συλλογὴν πινάκων. Τὴν φορὰν αὐτὴν ἐπρόκειτο νὰ διεκδικήσῃ τοὺς καλλιτεχνικοὺς θησαυρούς, τοὺς ὁποίους ὁ θάνατος τοῦ δουκὸς τῆς Μαντούης, ἐκληροδότει εἰς τὸν διάδοχόν του, δοῦκα Φερδινάνδον ντὲ Νεβέρ. Ἡ δουκικὴ συλλογὴ περιελάμβανε ἔργα τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου, τοῦ Γκουΐντο Ρένι, τοῦ Ζοὺλ Ρομαίν, τοῦ Ἀντρὲ ντὲλ Σάρτε, τοῦ Μαντένια, τοῦ Τεντορέ, τοῦ Κορρεγίου, μία μαντόνα τοῦ Σάντζιο, τὴν ὁποίαν ὁ δοὺξ εἶχε πληρώσει 50 χιλιάδας λουδοβίκεια, καὶ ἄλλα ἀξιόλογα ἔργα.

Βοηθοῦμενος ἀπὸ τὸν Δανιὴλ Νύς, γραμματέα τῆς Ἀγγλικῆς πρεσβείας τῆς Βενετίας, ἔκλεισε κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1628 πρώτην συμφωνίαν, καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὸ ἄνθος τῆς θαυμασίας αὐτῆς καλλιτεχνικῆς συλλογῆς. Κατόπιν προῆλθεν εἰς νέας διαπραγματεύσεις διὰ τὴν ἀγορὰν καὶ τῶν ὑπολοίπων πινάκων καὶ μερικῶν ἀγαλμάτων ποῦ περιελάμβανεν ἡ συλλογὴ τοῦ δουκός. Ἀλλ' ἡ ὑπόθεσις ἐσύρθη ἐπὶ πολύ, εἰς τὸ τέλος ὅμως αἱ διαπραγματεύσεις, διεξαχθεῖσαι ἐπιδεξίως, ἀπέληξαν εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ τῶν ὑπολοίπων πινάκων.

Ἀλλ' ὁ Λανιέρ, δὲν περιωρίσθη ἁπλῶς εἰς τὸ νὰ πλουτίσῃ τὴν συλλογὴν τῶν βασιλικῶν ἀνακτόρων τῆς Ἀγγλίας μὲ νέα ἀριστουργήματα. Ἠθέλησε νὰ προσφέρῃ ταυτοχρόνως εἰς τὸν βασιλέα του ἕνα μέγαν καλλιτέχνην. Εὑρεθεὶς ἐμπρὸς εἰς τὸν δρόμον τοῦ Βὰν Ντάϊκ, ἔκαμε τὴν σκέψιν, ὅτι ἂν δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐγγίσῃ τὴν ἀθανασίαν μὲ τὴν μουσικήν του καὶ μὲ τὴν ζωγραφικήν του, τοῦ παρουσιάζετο τώρα ἕνα μέσον ν' ἀποθανατισθῇ δι' ἄλλου τρόπου. Ἀρκοῦσε πρὸς τοῦτο νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀποτύπωσιν τῆς εἰκόνος του ἐπὶ ἑνὸς πίνακος, ὑπὸ διασήμου καλλιτέχνου. Ὁ Βὰν Ντάϊκ, εἰς τὸν ὁποῖον ἔγινε καταλλήλως ἡ πρότασις, συγκατετέθη. Μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὸ ὄνειρον τοῦ μοντέλου του δὲν ἔσχε παρὰ μερικὴν πραγματοποίησιν, διότι τὸ σχεδιασθὲν πορτραῖτο ἀπωλέσθη ἀπὸ πολλοῦ. Τὸ γεγονὸς ὅμως αὐτὸ συνετέλεσεν ὥστε νὰ δοθῇ νέος προσανατολισμὸς εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Φλαμανδοῦ ζωγράφου. Τὸ πορτραῖτο ἐξετελέσθη, καὶ κατὰ τὴν ἐπάνοδόν του εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὁ Λανιὲρ τὸ ἐπέδειξεν εἰς τὸν κύριόν του. Ὁ βασιλεὺς Κάρολος δὲν ἠμποροῦσε νὰ συγκρατήσῃ τὸν θαυμασμόν του διὰ τὸ μεγαλειῶδες ταλέντο μὲ τὸ ὁποῖον ἦτο προικισμένος ὁ καλλιτέχνης καὶ ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ προσκολληθῇ ὁ Βὰν Ντάϊκ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του.

Εἰς τὴν Ἀγγλίαν κατὰ πρώτην φορὰν εἶχε μεταβῇ ὁ Βὰν Ντάϊκ κατὰ τὸ 1620, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἰακώβου Α', ἄγων τὸ 21 ἔτος τῆς ἡλικίας του. Ἀλλ' ὁ βασιλεὺς Ἰάκωβος, ἔχων ἰδιαιτέραν προτίμησιν πρὸς τὰ γράμματα δὲν ἐνδιαφέρετο καθόλου διὰ τὰς πλαστικὰς τέχνας. Καὶ ὁ νεαρὸς τότε καλλιτέχνης δὲν ἐθεώρησεν ὡς ἀρκετὴν βάσιν διὰ τὴν δημιουργίαν περιουσίας καὶ μέλλοντος τὰς 100 στερλίνας, τὰς ὁποίας τοῦ παρεχώρησεν Ἰάκωβος ὁ Α'. Οὕτως ἐγκατέλειψεν ὀλίγους μῆνας βραδύτερον τὴν Ἀγγλίαν, χωρὶς νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει του νὰ ἐπανέλθῃ.

Δώδεκα ἔτη βραδύτερον ἐπέπρωτο νὰ τοῦ ἐπαναφέρῃ ὁ Λανιὲρ εἰς τὴν μνήμην τὴν ταπεινὴν ἐντύπωσιν, τὴν ὁποίαν τοῦ εἶχεν ἀφίσει ἡ παλαιὰ βραχεία ἐν Ἀγγλίᾳ διαμονή του. Καὶ ὁ Βὰν Ντάϊκ, πεισθεὶς ἀπὸ τὸν νέον του φίλον, ἐπανῆλθεν εἰς Ἀγγλίαν, ὅπου τὸν ἀνέμενον μέγισται ὑλικαὶ καὶ ἠθικαὶ ἱκανοποιήσεις εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Καρόλου 1ου. Μόλις ἀφίκετο, ὁ βασιλεὺς ἠσχολήθη μόνος του εἰς τὴν ἐξεύρεσιν κατοικίας ἀναλόγου πρὸς τὴν ἀξίαν του. Τὸ πρᾶγμα διατιστοῦται ἀπὸ μικρὸν σημειωματάριον, τὸ ὁποῖον ἐτήρει ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος, καὶ τὸ ὁποῖον διασώζεται εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ Κράτους. Εἰς τὸ σημειωματάριον αὐτὸ ὑπάρχει γραμμένη ἰδιοχείρως ἀπὸ τὸν βασιλέα κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς εἰς Ἀγγλίαν ἀφίξεως τοῦ ὀνομαστοῦ ζωγράφου, ἡ ἑξῆς φράσις: «Νὰ εἰδοποιηθῇ ὁ Ἰνίγκο Ἰζόνες περὶ οἰκήματος διὰ τὸν Βὰν Ντάϊκ». Αὐτὸ ἀρκεῖ διὰ ν' ἀποδειχθῇ ποίαν σημασίαν ἀπέδιδεν ὁ Κάρολος, δι' ὅ,τι ἐνδιέφερε τὴν καλοπέρασιν τοῦ καλλιτέχνου ποῦ ἐφιλοξένει. Διότι, φυσικά, δὲν ὑπάρχουν παραδείγματα βασιλέων, οἱ ὁποῖοι ἐξεδήλωσαν κατὰ τοιοῦτον τρόπο τὸ ἐνδιαφέρον τους διὰ καλλιτέχνας μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε νὰ γίνουν μεσίται των. Ἐν τούτοις, ἄγνωστον διὰ ποίους λόγους, τὸ σχέδιον τοῦ Καρόλου δὲν ἐπραγματοποιήθη. Διετέθη ἁπλῶς διὰ τὸν μεγάλον καλλιτέχνην ἓν διαμέρισμα τοῦ ἀρχαίου Μοναστηρίου τοῦ Μπλάκφιαρ καὶ μία οἰκία ἐξοχικὴ εἰς ἕνα χωριὸ τῆς κομητείας τοῦ Κέντ, τὸ Ἔλταμ.

Ὁ Alfred Michiels, εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλομεν μίαν ἀπὸ τὰς τελειοτέρας βιογραφίας τοῦ Βὰν Ντάϊκ, γράφει τὰ ἑξῆς:

«Ὁ Φλαμανδὸς ζωγράφος εἰσῆλθεν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εἰς τὴν ὡραιοτέραν φάσιν τοῦ σταδίου του, τὴν ὁποίαν ἠμποροῦμεν κάλλιστα

ΤΟ ΘΥΜΑ. — Ὁπαδὸς τοῦ ἀναγεννήσαντος τὴν Ἑλλάδα κόμματος, ὁ κ. Ε. Μκενάκης ἀφῆκεν εὐχαρίστως τὸν πλοῦτον, τὴν εὐμάρειαν καὶ τὴν ἡσυχίαν του ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ νὰ γνωρίσῃ κυρίας μόνον καὶ ἀγνωμοσύνην. Παραμείνας ἐνταῦθα μετὰ τὴν ἐκρηξιν τοῦ κινήματος, ἔπεσε θῦμα τῶν ἀγρίων σκηνῶν τοῦ παρελθόντος Νοεμβρίου, ὑποστὰς ἐπίθεσιν δολοφονικήν, αὐτὸς ὁ πάντοτε εὐεργετήσας καὶ σκορπίσας τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἀνακούφισιν.

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΓΕΝΝΩΜΕΝΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. — Οἱ κρόμαχοι τῆς Ἐλευθερίας καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἀγωνίζονται τώρα τρία ἔτη, ἐστρατοπέδευσαν μίαν γλωσσαν καὶ φωτόλουστον πρωΐαν εἰς τὴν Ἀττικὴν γῆν διὰ ν' ἀποδώσουν εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν ὁποίαν πάντοτε ἠγάπησαν καὶ ὑπεστήριξαν ἀνόμη μίαν φορὰν τὴν ἐλευθερίαν. Τὰ συμμαχικὰ πυροβόλα δὲν ἐσκήψαν ἀπειλητικὰ ἐναντίον λαοῦ, μετὰ τοῦ ὁποίου συνδέουν τοὺς συμμάχους ἄρρηκτοι δεσμοὶ παραδόσεων ἱστορικῶν καὶ συγγενικοῦ αἵματος, ἀλλὰ διὰ νὰ παραστήσουν τὴν θέλησιν τῶν φίλων τῆς Ἑλλάδος ὅπως ἀποδοθῇ εἰς αὐτὴν καὶ πάλιν ἡ καταλυθεῖσα ἐλευθερία της.

ΠΡΙΝ ΑΠΟΒΙΒΑΣΘΗ. — Τόπος λαϊκοῦ προσκυνήματος εἶχε γίνῃ τὸ ἀντιτορπιλλοῦν «Ἐφενδόνη» κατὰ τὰς ἡμέρας καθ' ἃς παρέμενεν ἐπ' αὐτοῦ ὁ μεγαλουργὸς πολιτικός. Προσκυνήματος εἰς τὸ ὁποῖον προσῆρχοντο καθ' ὥραν χιλιάδες κόσμου ἀπὸ τὰ πέραται τῶν δύο πόλεων. Εἰς τὴν φωτογραφίαν μας δεξιὰ τοῦ κ. Βενιζέλου ἱσταται ὁ κ. Ρέπουλης καὶ ὀριστερὰ ὁ κ. Μιχαλακόπουλος.

νὰ ὀνομάσωμεν χρυσῆν ἐποχήν. Ἡ κομψότης καὶ ἡ εὐγένειά του, αἱ διαλεγμέναι φράσεις καὶ λέξεις τῶν ὁποίων ἔκαμνε χρῆσιν, δὲν ἦτο δυνατὸν παρὰ ν' ἀρέσουν εἰς τὸν Κάρολον. Ὁ βασιλεὺς ἐξεδήλωσεν ἀπέναντί του ἐξαιρετικὴν εὔνοιαν, διότι ἡ συμπάθειά του πρὸς τὸν ἄνδρωπον δὲν ἦτο μικροτέρα ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν καλλιτέχνην. Συχνὰ ἐπιβαίνων τῆς λέμβου του, ἄφινε τὰ ἀνάκτορα τοῦ White-Hall καὶ ἀνήρχετο τὸν ποταμὸν πρὸς τὸ μοναστῆρι τοῦ Μπλάκφριαρ, ὅπου συνομιλῶν μὲ τὸν εὐνοούμενόν του, λησμονοῦσε τὰ σοβαρὰ ζητήματα τῆς πολιτικῆς του... Κατὰ τὰς ἰδιαιτέρας καὶ μακρὰς αὐτὰς συνομιλίας τοῦ ἔδιδε συμβουλὰς διὰ τὴν περιουσίαν του. Ὥρισε τιμὴν 100 λιρῶν στερλινῶν διὰ κάθε ὁλόκληρον πορτραῖτο, ποῦ θὰ τοῦ ἔκαμνε καὶ 50 διὰ τὰ μισά. Καὶ κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1633 διὰ πράξεως τοῦ παρεχώρησεν ἐπίδομα 200 λιρῶν στερλινῶν.

Τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὸν χρωστῆρα τοῦ Βὰν Ντάϊκ πορτραῖτα τοῦ Βασιλέως ἀνέρχονται εἰς δεκαεννέα, τὰ δὲ τῆς Βασιλίσσης εἰς δεκαεπτά.

Ἀρκετὰ ἐπίσης εἶνε καὶ τὰ πορτραῖτα, εἰς τὰ ὁποῖα παρουσιάζεται ἐν συνόλῳ ἡ βασιλικὴ οἰκογένεια. Ἕνα ἀπὸ τὰ πολλὰ αὐτὰ πορτραῖτα σώζεται εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Λούβρου τῶν Παρισίων καὶ θεωρεῖται ὡς ἕνα τῶν ἀριστουργημάτων του. Ἡ κυρία Καμπώ, εἰς τὰπομνημονεύματά της, ἀναφέρει πῶς τὸ ἀριστούργημα ἀπεκτήθη παρὰ τῆς Γαλλίας. «Ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι ὁ ἀκόλουθος, ὁ συνοδεύων τὸ βασιλέα Κάρολον κατὰ τὴν φυγήν του, (ἐπιστεύετο τότε ὅτι τὸ πορτραῖτο αὐτὸ παρίστανε τὴν φυγὴν τοῦ βασιλέως) ὀνομάζετο Barry, ἡ Barry more, ἠγοράσθη εἰς τὸ Λονδῖνον, παρὰ τῆς κομήσσης στὲ Barry τὸ ὡραῖον πορτραῖτο, τὸ ὁποῖον κοσμεῖ ἤδη τὸ Μουσεῖον μας». Ἡ κόμησσα ἐπλήρωσε τὸ πορτραῖτο 24 χιλιάδας λίρας. Ὁ ζωγράφος ἔλαβεν ἀμοιβὴν διὰ τὸν πίνακα αὐτὸν τὸ ποσὸν τῶν 100 λιρῶν στερλινῶν, τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τῆς διατιμήσεως ποῦ εἶχεν ὁρίσει ὁ βασιλικός του πελάτης.

Ἡ παραγωγικὴ ἐργασία τοῦ ζωγράφου ὑπῆρξε σημαντικωτάτη. Ὁ Βὰν Ντάϊκ δὲν περιωρίσθη μόνον εἰς τὴν ἀπεικόνισιν ἐπὶ τῶν πινάκων τῶν βασιλέων τῶν μελῶν τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας καὶ τῶν πριγκήπων. Τὰ μέλη τῆς ἀριστοκρατίας ἐφιλοδόξουν ποῖον νὰ ποζάρῃ πρῶτον πρὸ τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου. Καὶ τὸ γεγονὸς αὐτὸ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐκτιμήσεως ἑνὸς τῶν καλλιτέρων ζωγράφων, τοὺς ὁποίους ἐγνώρισαν, τοῦ ἐπέτρεψε νὰ δημιουργήσῃ ἀληθινὰ ἀριστουργήματα. Μεταξὺ τῶν τελευταίων αὐτῶν ὑπάρχει ἕνα ξεχωρίζον ἐντελῶς ἀπὸ τὰ ἄλλα, διὰ τὴν ἰδιαιτέρως ἐξαιρετικὴν τέχνην του. Εἶνε τὸ πορτραῖτο ἑνὸς δεκαεννεαετοῦς εὐγενοῦς, τοῦ λόρδου Philippe II Wharton, εὑρισκόμενον ἤδη εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Πετρουπόλεως, λεπτοῦ καὶ κομψοῦ ὅσον μία κόρη, μὲ τὸ βλέμμα γεμᾶτον ὄνειρα, καὶ εἰς τὸ ἀχρόν του μειδίαμα κάποιαν ἀόριστον παραχὴν καὶ ἀνυπομονησίαν. «Θὰ ἔλεγε κανείς, ὅπως ἔγραψεν ὁ Λουΐς Τουΐλιέ, ὅτι ὁ Βὰν Ντάϊκ διέσχισε μ' ἕνα πτερύισμα τὸν δέκατον ἕβδομον αἰῶνα, ἐσταμάτησεν εἰς τὸν δέκατον ὄγδοον διὰ νὰ δρέψῃ τὸ ἄνθος τῆς χαριτός του, κ' ἔπειτα ξαναρχίζοντας τὸ πέταγμά του, ἐφθασεν ἀπαράμιλλος, εἰς νεώτατα καὶ τέχνην. καὶ συμπαρεκάθησε μεταξὺ τῶν πλέον ἀναγνωρισμένων καὶ τῶν πλέον μοντέρν, συγχρόνων ποιητῶν καὶ γλυπτῶν μας».

Ὁ Ἀντώνιος Βὰν Ντάϊκ, ὅταν ἐξετέλεσε τὸ ἔργον αὐτό, εἰς τὸ ὁποῖον ἐμφανίζεται τελείως κάτοχος τῆς θαυμαστῆς τέχνης του πλέον, εὑρίσκετο εἰς πλήρη ἔκλαμψιν τῆς μεγαλοφυΐας του. Καὶ ἐπιστεύετο ὅτι ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀκόμη θὰ παράγῃ ἀριστουργήματα ἐπὶ ἀριστουργημάτων. Δυστυχῶς ὅμως τὸ μέλλον του ἦτο καθωρισμένον. Ἡ ὑπόστασις τῆς λυσσώδους ἐργασίας του ἐδιπλασιάσθη ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ μεγάλου κυρίου, τὴν ὁποίαν ἤρχισε νὰ διάγῃ. Ἐξηντλεῖτο εἰς τὴν ἐργασίαν χωρὶς μίαν στιγμὴν ἀναπαύσεως, διὰ νὰ ἠμπορῇ ν' ἀντιμετωπίζῃ τὰς μεγάλας δαπάνας του. Ἐξηντλεῖτο ἐπίσης διὰ ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν αἰσθηματικὴν ὁρμὴν μιᾶς μαιτρέσσας, τρελλῆς ἀπὸ ἀγάπην, τῆς Μαργαρίτας Λεμόν.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτήν, μίαν φορὰν ἀκόμη ὁ βασιλεὺς Κάρολος ἐξεδήλωσε διὰ τὸν Βὰν Ντάϊκ, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐκτίμησίν του. Διὰ νὰ συγκρατήσῃ τὸν ζωγράφον εἰς τὸ σαρκοβόρον αὐτὸ πάθος του, τὸν ἐνύμφευσε μὲ τὴν ἔμορφην ἀπόγονον μιᾶς ἐνδόξου οἰκογενείας τῆς Σκωτίας. Ὁ γάμος ἐτελέσθη μεγαλοπρεπῆς κατὰ τὸ 1640. Ἀλλ' ἡ ἡσυχία τὴν ὁποίαν ὁ μέγας καλλιτέχνης θ' ἀπελάμβανεν ἀπὸ τὸν γάμον αὐτὸν ἤρχετο πολὺ ἀργά. Ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὸν ἔβλεπαν ν' ἀδυνατίζῃ περισσότερον. Ἡ φθίσις ἐκυρίευσε τὸν ἐξαντλημένον ὀργανισμόν του. Ὡς ἄνδρωπος καὶ ὡς καλλιτέχνης, δὲν ἦτο πιά, εἰς ἡλικίαν μόλις σαρανταδύο ἐτῶν, παρὰ μόνον ἡ σκιά του. Καὶ ὅταν τὴν 1ην Δεκεμβρίου τοῦ 1641 ἡ σύζυγός του ἔφερεν εἰς τὸν κόσμον ἕνα παιδί, ὁ πατὴρ δὲν εἶχε πιὰ εἰς τὸ ἐνεργητικόν του παρὰ ὀκτὼ ἡμέρας ζωῆς.

Τὸν ἐνεταφίασαν εἰς τὸν καθεδρικὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Παύλου. Ἀλλὰ κι' ἐκεῖ δὲν ἐπέπρωτο νὰ εὕρῃ τὴν ὁριστικὴν ἀνάπαυσιν. Εἰκοσιπέντε ἔτη βραδύτερον, τρομακτικὴ πυρκαϊὰ κατέστρεψε τὸ οἰκοδόμημα. Ἐκ τοῦ τάφου του δὲν ἀπέμεινε τίποτε πλέον, ἀλλ' ἔμεινε τὸ ὄνομά του ἔνδοξον καὶ τὰ ἔργα του τὰ ὁποῖα τὸν ἔθεσαν εἰς περίβλεπτον τιμητικὴν θέσιν μεταξὺ τῶν μεγάλων διδασκάλων τῆς ζωγραφικῆς.

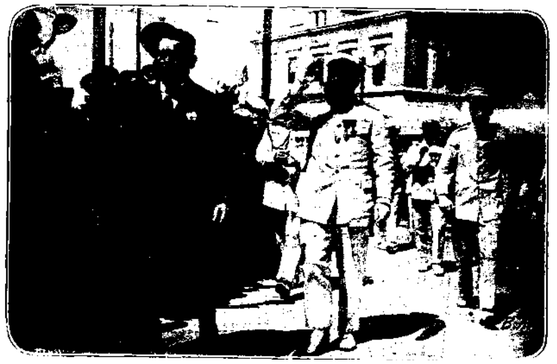

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΗΡΩΩΝ. — Ἔπρεπε νὰ ἐκλείψῃ ἡ τρομοκρατία, ἡ ὁποία ἐπίεζε τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν καὶ ἠμπόδιζε τὴν ἐκδήλωσιν τοῦ ἀληθοῦς του φρονήματος, διὰ νὰ συνέλθῃ σύσσωμος ὁ λαὸς τοῦ Πειραιῶς καὶ νὰ συνενώσῃ τὰς εὐχάς του ὑπὲρ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι, ἐγκαταλείψαντες τὰ πάντα, ἔτρεξαν νὰ ὑπερασπίσουν τὴν πατρίδα κατὰ τῆς ἀπειλῆς τοῦ προαιωνίου ἐχθροῦ. Εἰς τὸ μνημόσυνον προσῆλθον ἅπασαι αἱ ἐν Πειραιεῖ ξέναι ἀρχαὶ καὶ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Συμμαχικοῦ στόλου Ναύαρχος Γκωσσέ.

ΧΑΪΝΕ

Νάξεραν τὰ λουλουδάκια
Ἡ καρδιά μου πῶς πονεῖ,
Θὰ ἐδάκρυζαν μαζί μου,
Νὰ μου γιάνουν τὴν πληγή.

Νάξεραν τὰ ἀηδονάκια
Πῶς εἶμ' ἄρρωστη βαρειά,
Θὰ μοῦ τραγουδοῦσαν ὅλα
Εὔθυμα παρηγοριά.

* * *

* Ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν ἡ ἀλήθεια δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ τὴν ἐφεύρῃ ἡ ἀνθρωπότης. (Ἡ ὁποία γνωρίζῃ μόνον νὰ ψεύδεται).

* Σκαπτόμεθα ἔχοντες ὁδηγὸν τὴν λογικήν, καὶ πράττομεν κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς καρδίας.

* Τῶν γυναικῶν καὶ τῶν Βασιλέων οἱ φίλοι σπανίως εἶναι εἰλικρινεῖς.

* Αἱ ἐπιθυμίαι εἶναι ὁ πλοῦτος τῶν πτωχῶν.

* Ἡ ἀπόλαυσις ὁμοιάζει μὲ ἁλμυρὸ νερὸ καὶ τὰ δύο αὐξάνουν τὴν δίψαν.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΗΡΩΩΝ. — Καὶ μεταξὺ τοῦ ἀπείρου πλήθους τὸ ὁποῖον συνεσωρεύθη καὶ κατέκλυσε τὸν ναόν, ἐκ τῶν πρώτων ἔσπευσεν ὁ μέγας Κυβερνήτης συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν δαφνοστεφῆ Ναύαρχον καὶ τοὺς ἐπιλέκτους τῆς ἀκολουθίας του, ὅπως προσφέρῃ τὸν φόρον τῆς εὐγνωμοσύνης του εἰς τοὺς πεσόντας διὰ τὴν ἀκεραιότητα τῆς πατρίδος ἀπὸ τοῦ ξενικοῦ ζυγοῦ, εἰς ὃν τὴν παρέδωκε τὸ καταλυθὲν καθεστώς.

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ
Η ΣΗΜΑΙΑ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ἀπό τινος εἰς τὰ ζητήματα τοῦ πολέμου ἤρχισε νὰ λαμβάνῃ κάπως ἐνεργότερον μέρος ἡ Ἀμερική, ἥτις ἕως τώρα, στερρῶς ἐχομένη τοῦ γνωστοῦ δόγματος τοῦ Μονρόε «Ἡ Ἀμερικὴ διὰ τοὺς Ἀμερικανούς», εἶχε παραμείνει ἐν ἀπολύτῳ οὐδετερότητι. Λόγῳ ἀκριβῶς τοῦ δόγματος τούτου ἐπιμελῶς ἀπέφυγεν ἡ Ἀμερικὴ νὰ ἀναμιχθῇ εἰς τὰ ζητήματα τῶν οὐδετέρων καὶ μόνον ἐπ' ἐσχάτων ἀνέλαβε τὴν εἰγενῆ πρωτοβουλίαν διὰ τοῦ Προέδρου τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν κ. Οὐΐλσων τῶν περὶ εἰρήνης διαπραγματεύσεων, αἵτινες καὶ δὲν ἐτελεσφόρησαν.

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἡ ἀπειλὴ τοῦ Κάϊζερ περὶ παγκοσμίου ὑποβρυχιακοῦ ἀποκλεισμοῦ δὲν τὴν εὐρῆκαν ἀδιάφορον καὶ ἡ εὐγενὴς καὶ φιλελεύθερα δημοκρατία τοῦ Νέου Κόσμου εἰσῆλθεν εἰς τὸν ὑπὲρ τῶν εὐγενῶν δεωδῶν ὑπὲρ ὧν μάχονται οἱ Σύμμαχοι ἀγῶνα, καὶ ἡ σημαία της ριπίζεται ἤδη ἐν τῷ δυτικῷ μετώπῳ, μεταξὺ τῶν σημαιῶν τῶν ἄλλων φιλελευθέρων τῆς Ἀντάντ κρατῶν.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ ἀμερικανικὴ σημαία, μετὰ τὴν Δανικὴν καὶ τὴν Ρωσσικήν, ἥτις προηγεῖται ταύτης κατά τινα ἔτη, εἶναι ἡ ἀρχαιοτέρα σημαία τοῦ κόσμου. Οὕτως εὑρίσκομεν ὅτι ἡ σημερινὴ σημαία τῆς Μεγάλης Βρεττανίας, ἡ κυματίζουσα μεγαλοπρεπῶς καὶ θριαμβευτικῶς ἀνὰ τὰς θαλάσσας τῆς ὑφηλίου, καθιερώθη τῷ 1801, ἡ Γαλλικὴ τῷ 1879 καὶ ἡ Γερμανικὴ τῷ 1871, ἐνῷ ἡ Ἀμερικανικὴ ἔχει καθιερωθῆ διὰ ψηφίσματος τοῦ Κογκρέσσου ἀπὸ τῆς 14 Ἰουνίου τοῦ 1777, ὅτε κατηργήθη ἡ σημαία Γκρὶτ-Γιούνιον.

Ἡ ἱστορία τῆς σημερινῆς σημαίας τῆς Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας ἔχει οὕτω: Τὴν 1 Ἰανουαρίου τοῦ 1776 πρῶτος ὁ Οὐάσιγκτων ὕψωσεν ἐπὶ τοῦ ἐν Καίμπριτζ ἀρχηγείου του μίαν σημαίαν μὲ δεκατρεῖς λευκὰς καὶ ἐρυθρὰς λωρίδας, καὶ μὲ τὸν ἀγγλικὸν σταυρὸν εἰς τὴν ἄνω γωνίαν τοῦ κοντοῦ. Λέγουν μάλιστα ὅτι μὲ τὴν σημαίαν αὐτὴν ἀπέπλευσεν ἐκ Φιλαδελφείας ὁ στόλος τοῦ Χόπκινς τὸ 1776, μὲ αὐτὴν ἐπολέμησεν εἰς τὴν λίμνην Σαμπλὰν τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1776 ὁ Ἄρνολδ καὶ μὲ αὐτὴν ὁ Οὐάσιγκτων διέσχισε τὸ Δηλαγουάρ, νικήσας εἰς Τρέντον καὶ Πρίνσετον.

Ἡ καθιέρωσις τῆς σημερινῆς σημαίας ἐσημείωσε καὶ τὴν ἀναγέννησιν τοῦ Ἀμερικανικοῦ ἔθνους. Τὸ Κογκρέσσον εἰς τὸ ψήφισμά του τῆς 14 Ἰουνίου 1877 τὸ λέγει καθαρά: «Ἡ σημαία τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν θὰ ἀποτελῆται ἀπὸ δεκατρεῖς λωρίδας ἐναλλὰξ λευκὰς καὶ ἐρυθρὰς, εἰς δὲ τὴν γωνίαν θὰ ὑπάρχουν 13 ἀστέρες λευκοὶ ἐπὶ κυανοῦ φόντου, οἱ ὁποῖοι θὰ συμβολίζουν ἕνα νέον ἀστερισμόν».

Τὰ ἄστρα, κατὰ τὴν παράδοσιν, ἦσαν τὸ οἰκογενειακὸν ἔμβλημα τοῦ Οὐάσιγκτων καὶ διὰ τοῦτο ὁ Φραγκλῖνος ἐνέκρινεν ὅπως αὐτὰ ἀντικατασήσουν τὸν σταυρὸν τοῦ Ἁγ. Ἀνδρέου τῆς Σκωτίας καὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῆς Ἀγγλίας, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τὸν διπλοχιαστὸν σταυρὸν τῆς Ἀγγλικῆς σημαίας.

Τὰ ἄστρα μὲ τὰς πέντε αἰχμάς, ἐκ τῶν ὁποίων μία εἶναι ἐστραμμένη πρὸς τὰ ἄνω, εἶναι σύμβολον ἀρχαῖον ἐξουσίας καὶ ὑπεροχῆς ἐν Ἰνδίαις, Περσίᾳ καὶ Αἰγύπτῳ ἀκόμη μάλιστα καὶ εἰς ναοὺς Χριστιανικοὺς θεωρεῖται ὡς σύμβολον ἰσχύος.

Τὴν πρώτην τοιαύτην σημαίαν κατεσκεύασεν ἡ Ἀμερικανὶς Μὶς Μπέτσυ Ρὰς ἐν Φιλαδελφείᾳ. Σημειωτέον ὅτι εἰς τὸ ψήφισμά του, τὸ Κογκρέσσον προέβλεψε προσχώρησιν εἰς τὴν Συμπολιτειακὴν Ὁμοσπονδίαν σὺν τῷ χρόνῳ καὶ ἄλλων Πολιτειῶν, οὕτω δὲ ὥρισεν ὅπως προστίθεται ἑκάστοτε εἰς τοὺς δεκατρεῖς ἀστέρας ποῦ ἀντεπροσώπευον εἰς τὰς ἀρχὰς τὰς ἀποτελεσάσας τὴν μεγάλην Δημοκρατίαν δεκατρεῖς Πολι-

Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΙΣ ΜΑΣ. — Ἀποδίδοντα εἰς τὴν δουλωθεῖσαν ἀπὸ τὸ καταλυθὲν καθεστὼς Ἑλλάδα τὴν ἐλευθερίαν της, τὰ Συμμαχικὰ στρατεύματα ἀνῆλθον ἐς φίλοι καὶ Προστάται εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ ἐστρατοπέδευσαν ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰ κεντρικώτερα μέρη. (Φωτογραφία τοῦ φωτογράφου κ. Κ. Κόντου).

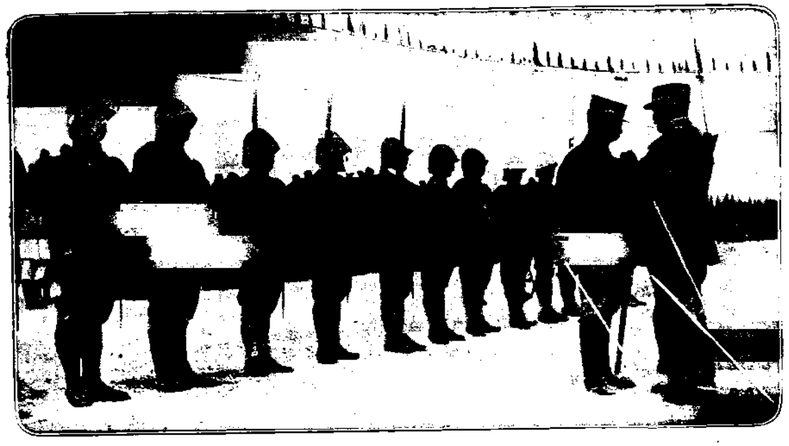

Η ΒΡΑΒΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΓΕΝΝΑΙΩΝ. — Εἰς τὸν στίβον τοῦ Σταδίου διεξῆ, θη ἕνα ἀπόγευμα τοῦ Ἰουνίου σεμνὴ καὶ ἁπλῆ ἡ τελετὴ τῆς ἀποκομῆς τοῦ «ἀόρατου σταυροῦ ἀξίας» εἰς τοὺς ἀνδραγαθήσαντας κατὰ τὰς μάχας τοῦ Βαλκανικοῦ μετώπου. Ὁ διοικῶν τὰ ἐν τῇ πρωτευούσῃ Συμμαχικὰ στρατεύματα, στρατηγὸς Ρενιὼ, ἀνήρτησεν ὁ ἴδιος, ἐνῷ ἡ μουσικὴ ἐκαιάνιζε τὴν Μασσαλιώτιδα, τὰ παράσημα ἐπὶ τῶν στηθῶν τῶν γενναίων.

τείας, ἀνὰ εἷς ἀστὴρ καὶ μία λωρίς.

Οὕτω μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1795 καὶ 1818 ἡ σημαία τῆς Ἀμερικῆς ἔφερε 15 ἀστέρας καὶ 15 λωρίδας. Ἀλλ' ἐὰν ἐξηκολούθουν νὰ προσχωροῦν, ὅπως καὶ συνέβη, νέαι ἑκάστοτε Πολιτεῖαι εἰς τὴν Ὁμοσπονδίαν, ἡ σημαία θὰ καταντοῦσε τερατεία. Καὶ διὰ τοῦτο ἀπεφασίσθη νὰ προστίθενται μόνον ἀστέρες, νὰ μὴ αὐξηθῇ δὲ πλέον ὁ ἀριθμὸς τῶν λωρίδων.

Οὕτω διετηρήθησαν εἰς δεκατρεῖς αἱ λωρίδες, δσάκις δὲ προσχωρεῖ νέα Πολιτεία προστίθεται τὴν 4 Ἰουλίου ἕνα νέον ἄστρον.

Σήμερον τὴν Ἀμερικανικὴν Συμπολιτείαν ἀποτελοῦν 48 Πολιτεῖαι καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ τῆς Ἀμερικανικῆς σημαίας ἀριθμοῦνται 48 ἀστέρες.

* * *

Ο ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΙΣΧΥΡΟΤΕΡΟΥ

— ΑΓΓΛΙΚΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ —

Ὅταν κατὰ τὸ 1609 εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐβασίλευεν Ἰάκωβος ὁ Α', ὁ Στούαρτ, εἰς τὸ Κίντσμορουκ, εἰς μίαν ἐξοχικὴν ἐπαυλίν, διέμενεν ἕνας εὐγενὴς Σάξων, κυνηγῶν καὶ γλεντῶν μὲ φίλους του. Μαζῆ του εἶχε καὶ ἕνα παιδάκι, ἀνεψάκι του, 9-10 ἐτῶν.

Ὁ εὐγενὴς Σάξων ὠνομάζετο Κρόμουελ, ὁ δὲ μικροσκοπικὸς συγγενής του Νόλλυ.

Ἦτον ἕνα τρομερὸ καὶ ζωηρότατο παιδὶ ὁ Νόλλυ, ἄφοβο, ὑπερήφανο, πεισματάρικο καὶ ἀψηφοῦσε κάθε κίνδυνον.

Ἕνα πρωί, ἐνῶ ἡ ζωὴ σὺν κτῆμα Κρόμουελ ἐκυλοῦσε ὅπως πάντα, ὁ ἰδιοκτήτης εἰδοποιῆθη ὅτι ὁ Βασιλεὺς θὰ ἐπεσκέπτετο τὸ κτῆμά του. Ἐπηκολούθησε πανδαιμόνιον. Διαταγαὶ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ εἰς τοὺς ὑπηρέτας καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους τοῦ κτήματος νὰ ἑτοιμασθοῦν διὰ τὴν δεξίωσιν τοῦ ὑψηλοῦ ξένου. Ὅλοι ἐτέθησαν εἰς κίνησιν. Μόνον ὁ μικροσκοπικὸς Νόλλυ ἔμεινεν ἀτάραχος, σὰν νὰ μὴ συνέβαινε τίποτε γύρω του.

Ἔξαφνα ἠκούσθησαν αἱ σάλπιγγες, ποῦ εἰδοποιοῦσαν ὅτι φθάνει ὁ Βασιλεύς. Ἔπειτα ἀπ' ὀλίγον, μία πολυτελὴς ἅμαξα μὲ ἑφίππους καὶ ὑπηρέτας ἐσταματοῦσε εἰς τὸ κτῆμα. Ὁ Κρόμουελ τρέχει, γονατίζει καὶ βοηθεῖ τὸν Βασιλέα νὰ κατέλθῃ εὐχόμενος «Γουὲλλ κάμ».

Ὁ Βασιλεὺς Ἰάκωβος ἦτο διαχυτικώτατος.

— Ἐπῆρα μαζῆ μου καὶ τὸν υἱόν μου Κάρολον· εἶπε. Ἐλπίζω ὅτι θὰ ἔχῃς καὶ σύ, κύριε Κρόμουελ, κανένα παιδὶ γιὰ νὰ παίξουν.

Ὁ εὐγενὴς κτηματίας ἐκύτταξε στὸ ἀμάξι καὶ εἶδε ἕνα ὡχρὸ παιδὶ ὀκτὼ ἐννέα ἐτῶν, πολυτελέστατα ντυμένο, ἀλλὰ πολὺ ὑπερήφανο. Ἦταν ὁ δευτερότοκος υἱὸς τοῦ Ἰακώβου, ὁ ὁποῖος γεννηθεὶς τὸ 1600, ὠνομάσθη Διάδοχος *Πρίγκηψ* τῆς *Οὐαλλίας* τὸ *1616*, δηλαδὴ τέσσαρα ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Διαδόχου Ἑρρίκου.

— Μεγαλειότατε· εἶπε. Δυστυχῶς δὲν ἔχω παιδιά. Ἔχω ὅμως ἕνα ἀνεψάκι, ποῦ θὰ λογισθῇ εὐτυχὲς νὰ κρατήσῃ συντροφιὰ τῆς Ὑψηλότητός του.

Δὲν εἶχε τελειώσει ὁ κτηματίας τὴν φράσιν του καὶ ἕνα ἀδιάκριτο παιδὶ διέσχισε τὴν βασιλικὴν συνοδείαν καὶ ἔφθασε κοντὰ εἰς τὸν Κρόμουελ. Ἦτον ὁ Νόλλυ ὁ ἀνεψιός του. Ἐστάθη δίπλα του καὶ ἐγύρισε καὶ ἐκύτταξε τὸν πρίγκηπα μὲ ἀπάθειαν.

— Ὁ ἀνεψιός μου, Μεγαλειότατε· εἶπεν ὁ Κρόμουελ. Ἔπειτα ἐστράφη πρὸς τὸν Νόλλυ καὶ μὲ χαμηλὴν φωνὴν τοῦ εἶπε:

— Χαιρέτησε τὴν Α. Μεγαλειότητα.

Ὁ Νόλλυ ἐγύρισε πρὸς τὸν Βασιλέα καὶ ἔκαμε μιὰν ὑπόκλισιν, ἥτις ἐξεδήλωνε βαθύτατον σεβασμόν.

— Εἶσαι λαμπρὸ παιδί· τοῦ εἶπεν ὁ Ἰάκωβος Α', παρουσιάζων τὸν Πρίγκηπα.

Ἀλλ' ὁ Κάρολος, συνειθισμένος ἀπὸ τὰς ἐθιμοτυπίας, ἔδωκε τὸ χέρι του πρὸς ἀσπασμόν. Ὁ Νόλλυ ἔμεινε ἀδιάφορος.

— Λοιπόν; Τί περιμένεις διὰ νὰ κάμῃς τὸ καθῆκον σου; τοῦ εἶπε μὲ τόνον ἐπιτακτικὸν ὁ θεῖος του.

— Τὸ καθῆκον μου! εἶπεν ὁ Νόλλυ ἔκπληκτος. Εἶναι καθῆκον μου νὰ φιλήσω τὸ χέρι αὐτουνοῦ τοῦ παιδιοῦ; Καὶ μὲ μίαν χειρονομίαν ὑπερήφανον ἐπέταξε μακρυὰ τὸ χέρι τοῦ βασιλικοῦ Πρίγκηπος.

Οἱ αὐλικοὶ καὶ ὁ θεῖος του τὰ ἔχασαν μὲ τὴν αὐθάδειάν του· ἀλλ' ὁ βασιλεὺς ἐγέλασε.

— Εἶναι σωστὸς Ἄγγλος· εἶπεν. Αὐτὸ πρέπει νὰ τοῦ γίνῃ μάθημα τοῦ Πρίγκηπος καὶ νὰ ξεύρῃ μὲ τί λαὸν θὰ ἔχῃ νὰ κάμῃ ἂν τὸν κυβερνήσῃ μίαν ἡμέραν.

Ὁ Πρίγκηψ ὅμως εἶχε γίνει κατακόκκινος καὶ ἐδάγκωνε τὰ χείλη του.

Τέλος ἐμβῆκαν εἰς τὸ κτῆμα καὶ τὸ μεσημέρι παρεκάθησαν εἰς τὸ πρόγευμα. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ Πρίγκηψ, ὁ Νόλλυ καὶ μερικὰ ἄλλα παιδιὰ ὡδηγήθησαν εἰς ἄλλο διαμέρισμα τῆς ἐπαύλεως διὰ νὰ παίξουν *καὶ νὰ προγευματίσουν ἀργότερα ὅλα μαζῆ.*

Ἔξαφνα, ἐνῶ ἤρχιζαν τὰ ἐπιδόρπια εἰς τὸ Βασιλικὸν τραπέζι, οἱ συνδαιτημόνες ἤκουσαν ἀπὸ τὸ διαμέρισμα τῶν παιδιῶν φωνές. Ἐνόμισαν κατ' ἀρχὰς ὅτι ἔπαιζαν. Ἀλλὰ κατόπιν ἤκουσαν καὶ κλάμματα. Ὁ Κρόμουελ τότε ἐτινάχθη ὀρθιος, πορὰ τὴν ἐθιμοτυπίαν. Οἱ αὐλικοὶ τὸν ἠκολούθησαν καὶ μόλις ἤνοιξαν τὴν πόρτα, εἶδαν ἔξωφρενικὸν θέαμα. Ὁ Πρίγκηψ, πεσμένος κάτω, μὲ τὰ ὤραῖα του ροῦχα σχισμένα, ἔκλαιε καὶ παρέκει ἔστεκε ὁ Νόλλυ, προκλητικὸς καὶ ἕτοιμος νὰ τοῦ ξυναρριχθῇ.

— Καταραμένο παιδί! ἐφώναξε ὁ θεῖος του καὶ τὸν ἄρπαξε ἀπὸ τὸ αὐτί. Γονάτισε καὶ ζήτησε συγγνώμην ἀπὸ τὸν Ὑψηλότατον. Καταλαβαίνεις, δυστυχισμένε, τί θὰ πῇ νὰ κτυπήσῃς τὸν υἱὸν τοῦ Βασιλέως;

— Αὐτὸς ἔκαμε τὴν ἀρχή· εἶπε. Ἔπρεπε νὰ τὸν ἀφήσω; Ἄ ὄχι! Ποτέ!

— Νὰ μαστιγωθῇ! ἐφώναξε κάποιος.

Ἀλλ' ἔξαφνα παρενέβη ὁ Βασιλεὺς πλησιάζων τὸν Νόλλυ.

— Εἶσαι γενναῖο καὶ ἄφοβο παιδί· τοῦ εἶπε. Ο υἱός μου λοιπόν, ὅταν θὰ μεγαλώσῃ, θὰ κάμῃ καλὰ νὰ σ' ἔχῃ φίλον του.

— Φίλον! Ποτέ! Ἀκοῦτε; Ποτέ! ἀπήντησε μὲ πεῖσμα ὁ Πρίγκηψ.

— Σιωπή! ἐφώναξε ὁ Βασιλεύς.

Ἔπειτα ἐγύρισε πρὸς τοὺς αὐλικοὺς καὶ τοὺς εἶπε.

— Κανεὶς νὰ μὴν πειράξῃ αὐτὸ τὸ παιδί. Ἔδωκε ἕνα θαυμάσιο μάθημα εἰς τὸν Πρίγκηπα, ποῦ εὔχομαι νὰ τὸν ὠφελήσῃ. Τοῦ ἔδωκε νὰ καταλάβῃ τί θὰ εἰπῇ «Δίκαιον τοῦ Ἰσχυροτέρου». Ἂν ὁ Πρίγκηψ ἔχει σκοπὸν νὰ γίνῃ τύραννος τοῦ Ἀγγλικοῦ λαοῦ, δὲν πρέπει νὰ λησμονήσῃ τὸν Νόλλυ, ποῦ τοῦ ἀνταπέδωκε κτύπημα εἰς τὸ κτύπημα.

Ἔπειτα ἐπῆγαν νὰ ἀποτελειώσουν τὸ πρόγευμα καὶ ἕως τὸ βράδυ ποῦ ἔφυγαν, ὁ Βασιλεὺς εἶχε λησμονήσει τὸ παιδικὸν αὐτὸ ἐπεισόδιον. Ὁ Κάρολος ἐνθυμεῖτο πολὺν καιρὸν τὴν προσβολήν.

Τὸ 1625 ἀπέθανεν ὁ Ἰάκωβος καὶ ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον ὁ Κάρολος Α'. Ἐλησμόνησε τότε καὶ *τὸ ἐπεισόδιον καὶ* τὰς συμβουλὰς τοῦ πατρός του καὶ, ἀφεθεὶς εἰς χεῖρας τοῦ εὐνουμένου τοῦ Ἰακώβου τοῦ Α' Βούκιγχαμ, ἐβασίλευσεν τυραννικῶς, καταδιώξας τοὺς Ἄγγλους Πουριτανοὺς καὶ τοὺς Σκώτους Πρεσβυτεριανοὺς καὶ καταστὰς ἀντιδημοτικός, ἕως ὅτου, ἐκραγείσης κατὰ τὸ 1649 ἐπαναστάσεως ἐκαρατομήθη πρὸ τοῦ Ἀνακτόρου Οὐάϊτχωλλ.

Τῆς ἐπαναστάσεως *ἡγεῖτο ὁ* Νόλλυ Κρόμουελ.

Η ΑΡΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΕΣΗΓΗΣΕΩΝ.— Ἐν δεῖγμα ἀκόμη τῆς ἀρσεως τῶν παρεξηγήσεων, αἱ ὁποῖαι εἶχον ἐμφιλοχωρήσει εἰς τὰς σχέσεις τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀντάντ, ἦτο καὶ ἡ ἄφιξις τοῦ στρατηγοῦ Σαράϊγ, εἰς Ἀθήνας ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἄνοδον τῆς Φιλελευθέρας Κυβερνήσεως εἰς τὴν Ἀρχήν. Εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Λαρισσαϊκοῦ, ἐν ἀναμονῇ τῆς ἐκτάκτου ἀμαξοστοιχίας, ἥτις ἔφερε τὸν στρατηγόν, οἱ δύο σωτῆρες τῆς Ἑλλάδος, ὁ μεγαλοπρεπὴς πολιτικὸς καὶ ὁ Ὕπατος Ἀρμοστὴς τῶν Συμμάχων κ. Ζωννάρ, ἀκηθανατίσθησαν εἰς ἕνα θαυμάσιον τέτ-α-τέτ ἀπὸ τὸν φωτογράφον τῆς «Εἰκονογραφημένης».

Η ΑΡΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΕΣΗΓΗΣΕΩΝ.— Καὶ ὅταν τὸ τραῖνον ἔφθασεν εἰς τὸν σταθμὸν οἱ δύο ἀντιπρόσωποι τῆς Γαλλίας ἀντήλλαξαν θερμότατον χαιρετισμόν, ἐνῷ ὁ κ. Βενιζέλος ἠχαιρέτα τὴν συνοδείαν τοῦ στρατηγοῦ, ἐξ ὀνόματος τῆς ἡνωμένης Ἑλλάδος.

ΟΙ ΑΟΡΑΤΟΙ ΚΟΣΜΟΙ

Ἡ «Εἰκονογραφημένη» εἶχεν ἄλλοτε γράψει εἰς σειρὰν τευχῶν περὶ τῶν φαινομένων, τὰ ὁποῖα ἐρευνᾷ ἀπό τινος μία κάβις ἐπιστημόνων, καὶ τὰ ὁποῖα φαινόμενα κατέταξεν συστηματικὰς οὗτοι, ὀνομάσαντες τὴν μελέτην αὐτὴν «Ἀποκρυφοι Ἐπιστῆμαι». Ὅσα ἐγράψαμεν περὶ τούτων τῶν φαινομένων τὰ ἐγράψαμεν μᾶλλον ἐρασιτεχνικῶς διὰ νὰ τηρήσωμεν ἐντημέρους τοὺς ἀναγνώστας μας τῆς ἐπιστημονικῆς αὐτῆς κινήσεως. Ἀλλ' τοῦ ἀνὰ χεῖρας τεύχους ὅμως νέος πορίσμα προστίθεται εἰς τὸ ἐπιπεδεῖον τῶν συναγωγῶν τῆς Εἰκονογραφημένης», ὁ γλαφυρὸς τὸν κάλαμον καὶ ἐγκυκλοπαιδικώτατος κ. Σ. Συριμόπουλος, ἐκ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, δστις προσεφέρθη νὰ μεταγγίσῃ εἰς τὰς σελίδας τοῦ περιοδικοῦ ἡμῶν πᾶν ὅ,τι ἔφερον εἰς φῶς οἱ σοφοὶ καὶ ὅ,τι ἔχουν ἐξιχνιασεῖ ἕως τώρα ἀπὸ τὸν μυστηριώδη αὐτὸν κόσμον τοῦ Ἄϋλου.

Ὑπαρχει ἄραγε ἄλλος κόσμος πλὴν ἐκείνου τὸν ὁποῖον βλέπομεν;

— Ὄχι! ἀπαντοῦν οἱ πλεῖστοι τῶν σκεπτικιστῶν καὶ τῶν ὀπαδῶν τῶν λεγομένων θετικῶν ἐπιστημῶν.

— Ναί! ἀπαντᾷ μία ἄλλη μερίς, μικρὰ αὐτή, ἀνθρώπων κατεχομένων ὑπὸ τῆς ἐμμόνου ἰδέας ὅτι ἡ φύσις δὲν περιορίζεται μόνον εἰς ὅ,τι προσπίπτει εἰς τὰς πέντε αἰσθήσεις μας, ἀλλ' ὅτι ὑπάρχουσι *πέριξ ἡμῶν κόσμοι ὁλόκληροι*, ἄγνωστοι εἰσέτι, μυστηριώδεις, ἀόρατοι, ἀφάνταστοι ὑπὸ ἔποψιν μεγαλείου, κόσμοι περικλείοντες δυνάμεις φυσικὰς ἰδέαν τῶν ὁποίων ὁ πτωχὸς ἀνθρώπινος νοῦς δὲν δύναται οὔτε νὰ συλλάβῃ κἂν ἀκόμη.

«Τὸ πᾶν εἶναι ἡ ὕλη, ἡ ὁποία ἀδιακόπως μεταβάλλει μορφήν, καὶ οὐδὲν πλέον», λέγουν οἱ μέν. «Τὸ ὁρατὸν εἶναι ἡ ἐκδήλωσις τοῦ Ἀοράτου» λέγουν οἱ δέ. Ποῖος ἔχει δίκαιον;

Διὰ νὰ κρίνωμεν ὡς ἀμερόληπτοι παρατηρηταί, δὲν δυνάμεθα παρὰ νὰ καταφύγωμεν εἰς τὰ γεγονότα καὶ μόνα, πλὴν δὲ τούτου, νὰ ἐξετάσωμεν καὶ τὸ *«ὅ,τι βλέπομεν»* κατὰ τρόπον διαφορετικὸν ἐκείνου τὸν ὁποῖον μεταχειρίζεται τὸ σύνηθες ἐπιστημονικὸν βλέμμα.

Τὰ γεγονότα μᾶς λέγουν πολλὰ πράγματα. Δὲν θὰ ἀνατρέξωμεν ἀκόμη εἰς τὰ βάθη τῆς ἀρχαιότητος, περιοριζόμενοι εἰς τὴν σύγχρονον ἐποχήν.

Εἶναι γνωστότατη ἡ ἱστορία τῶν δύο Δδων Fox αἱ ὁποῖαι ἐπέσπασαν τὴν προσοχὴν τῶν δύο ἡμισφαιρίων περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Τὰ δύο ταῦτα πλάσματα, ἡλικίας 12 καὶ 14 ἐτῶν κατοικοῦντα ἐν Σμύρνῃ, ἤρχισαν ὑφιστάμενα νύκτωρ ἀγρίας ἐπιθέσεις παρ' ὄντων ἀοράτων ἐναντίον τῶν ὁποίων οὐδεμία ὑπεράσπισις ἰσχυσε. Ἡ παρουσία τῶν δύο δεσποινίδων ἦτο ἀρκετὴ διὰ νὰ προκαλέσῃ αὐτομάτους μετακινήσεις ἐπίπλων καὶ διαφόρων οἰκιακῶν ἀντικειμένων, κρότους *παντοειδεῖς* προερχομένους ἀγνώστου πόθεν, σχίσιμον ἐνδυμάτων, καταστροφὴν σκεπασμάτων, καὶ ἐνίοτε κτυπήματα παρ' ἀοράτων χειρῶν, ἀφίνοντα καταφανῆ ἴχνη ἐπὶ τοῦ σώματος τῶν κορασίων. Ὁ πατὴρ Fox ἔσχε τὴν φαεινὴν ἰδέαν νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὴν περίστασιν, καὶ ὡδήγησε τὰς θυγατέρας του εἰς Ἰταλίαν ὅπου ἤρχισε δημοσίας παραστάσεις ἐξ ὧν ἀπεκόμισε πλούτη. Τὸ μυστήριον ὅμως παρέμεινε μυστήριον, αἱ δὲ συζητήσεις καὶ τὰ σχόλια *εἰς οὐδὲν* κατέληξαν ἀποτέλεσμα.

Τὸ πρᾶγμα ἐκίνησε τὸ ἐνδιαφέρον πολλῶν ἐπιστημόνων, οἱ ὁποῖοι ἤρχισαν σοβαρῶς ἀσχολούμενοι περὶ τὴν ἐξερεύνησιν τῶν παραπλησίας φύσεως γεγονότων. Τὰ φαντάσματα, τὰ στοιχειά, οἱ βρυκόλακες, ἡ νεράϊδες, ἡ λάμιαις καὶ τὰ ξωτικά, ὁσονδήποτε καὶ ἂν ἀπετέλουν ἀντικείμενα ὀργίων εἰς τὴν λαϊκὴν φαντασίαν, θὰ εἶχον κάποιαν βάσιν πραγματικήν, ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ ἐρευνηθῇ προσεκτικῶς. Καὶ ἡ *προσοχὴ* τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν ἐστράφη εὐθὺς ἀμέσως εἰς μεμονωμένα καὶ ἀσήμαντα φαινομενικῶς γεγονότα, τὰ ὁποῖα ἐν τούτοις οὐδεμίαν φυσικὴν ἐξήγησιν ἐπεδέχοντο, εἰς τὰς λεγομένας *«συμπτώσεις»*, εἰς τὰ συνήθη *ὄνειρα*, εἰς τὰς *«προαισθήσεις»* καὶ τὰ τοιαῦτα. Ἑταιρίαι σοβαραὶ συνέστησαν πρὸς συλλογὴν γεγονότων καὶ σχηματισμὸν κρίσεων καὶ συμπερασμάτων. Καὶ ἡ ἐργασία αὕτη ἀπέδωκε θαυμασίους ὅσῳ καὶ ἀπροσδοκήτους καρπούς.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὰ διάφορα μυστηριώδη φαινόμενα ἐξακολουθοῦσιν ἐκδηλούμενα. Δὲν περιορίζονται μόνον εἰς κρότους καὶ αὐτομάτους μετακινήσεις ἀψύχων ἀντικειμένων, ἀλλ' ἐκδηλοῦνται καὶ εἰς ἐμφανίσεις *προσώπων* ἀποθανόντων, ἢ μελῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, συνήθως ὑπὸ μορφὴν ἀερώδη καὶ φωτεινήν. Αἱ παντοειδεῖς αὗται ἐμφανίσεις φωτογραφοῦνται, πρᾶγμα ἀποδεικνῦον περιτράνως τὴν *«ὑλικήν»* των ὑπόστασιν. Ἀνακαλύπτονται ἄγνωστοι μέχρι τοῦδε ἰδιότητες εἰς διάφορα ἄτομα, ἰδίᾳ γυναῖκας, εὐπαθεῖς, νευρικὰς ἢ ὑστερικάς, ἡ παρουσία τῶν ὁποίων προκαλεῖ μετὰ τῆς μεγαλειτέρας εὐχερείας τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ Ἀοράτου. Τὰ τοιαῦτα ἄτομα καλοῦντα «διάμεσα» (mediums), καὶ διαιροῦνται εἰς *διάμεσα βλέποντα, ἀκούοντα, ἀισθανόμενα*, κλπ. Ὁ περίφημος Hoom, ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐπιτυγχάνει τὰ θαυμασιώτερα τῶν πειραμάτων, καὶ *παῦ* αὐτὸν ὁ Croox δίδει λαβὴν εἰς νέας ἐρεύνας. Ἡ Ἐπιστήμη πρὸ τῶν φαινομένων αὐτῶν ἀναγκάζεται νὰ κάμῃ τὸ πρῶτον βῆμα ὑποχωρήσεως περιβάλλουσα διὰ μεγαλειτέρας σημασίας τὸν ψυχιατρικὸν της κλάδον.

Αἱ θορυβωδέστεραι ἐκδηλώσεις ὅμως, αἱ *ἀμέσως προσπίπτουσαι* εἰς παντὸς τὴν ἀντίληψιν, ὑπῆρξαν αἱ λαμβάνουσαι χώραν εἰς τὰς παρὰ τοῦ λαοῦ κληθείσας *στοιχειωμένας οἰκίας*. Ἐκεῖ βλέπομεν πολλάκις τὴν ἀόρατον δύναμιν ἐνεργοῦσαν ἄνευ τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ *διαμέσου*. Ἡ συνήθης μορφὴ τοῦ τακτικοῦ τούτου φαινομένου εἶναι ἡ πτῶσις λίθων καὶ παντοειδῶν ἄλλων ἀντικειμένων ἐντὸς οἰκίας κεκλεισμένης, κατοικουμένης ἢ μή, θόρυβοι δαιμονιώδεις, χορὸς καὶ θραῦσις διαφόρων οἰκιακῶν σκευῶν, καὶ τὰ παρόμοια. Ἡ ἀστυνομικὴ Ἀρχὴ σπεύδουσα ἐπὶ τόπου ἀναγκάζεται νὰ σταυρώσῃ τὰς χεῖρας μηδὲν δυναμένη νὰ πράξῃ. Ἡ ἐμφάνισις ἱερέως καὶ ἡ ἐπικαλουθοῦσα ἱεροτελεστία ὀτὲ μὲν καταπαύει ἀμέσως τὰ φαινόμενα ταῦτα, ὀτὲ δὲ προκαλεῖ μανιώδη ἐντασιν αὐτῶν. Τὰ σχετικὰ ἐκδοθέντα συγγράμματα βρίθουσι παραδειγμάτων ἐκπληκτικῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ θετικὴ Ἐπιστήμη ὅμως ἐξακολουθεῖ παραμένουσα ἀσυγκίνητος, καὶ ἀφίνουσα τὴν ἐξέτασιν αὐτῶν εἰς τοὺς *εὐφαντάστους* καὶ ψυχοπαθεῖς τοὺς ἔχοντας καιρόν... διὰ χάσιμον. Ἡ ἀνάμιξις ὅμως ὀλίγων ἀναμφισβήτητου ἐπιστημονικοῦ κύρους ὀπαδῶν αὐτῆς *προσδίδει νέαν κατεύθυνσιν* εἰς τὰς ἐρεύνας.

Η ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΤΗΣ.— Ἐκεῖ εἰς τὸ ἀναπεπταμένον πεδίον τοῦ Ἄρεως, ὑπὸ τοὺς ἠχοὺς τῆς μουσικῆς καὶ τὰς εὐχὰς τῆς ἐκκλησίας, ἐνώπιον τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν ἀρχηγῶν των, ἔλαμψεν ἡ πρώτη ἀκτὶς τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τὴν τρομοκρατίαν τοῦ καταλυθέντος καθεστῶτος, ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται ἔδωσαν τὸ χέρι καὶ συνηδελφώθησαν, ὁρκισθέντες πίστιν εἰς τὸν νέον Βασιλέα καὶ ἀφοσίωσιν καὶ τυφλὴν ὑπακοὴν εἰς τὰ κελεύσματα τῆς Πατρίδος των.

Ἡ σοβαρὰ ἐργασία τοῦ διασήμου Flammarion, *ἀσχοληθέντος* εἰδικῶς εἰς τὴν ἐξ ἀποστάσεως ἐνέργειαν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς προξενεῖ νέον πάταγον, καὶ ἡ Ἐπιστήμη ἐξαναγκάζεται εἰς δευτέραν ὑποχώρησιν ἀναγνωρίζουσα τὰ σχετικὰ φαινόμενα ὑπὸ τὸν τίτλον τῆς *Τηλεπαθείας*. Τέλος, ἡ διάνοια τοῦ μεγάλου Charcot εἰσδύουσα εἰς τοὺς νόμους τῆς ἀρχαίας Λευκῆς Μαγείας, μελετᾷ, πείθεται, καὶ *ἐπισημοποιεῖ τὴν ὑπὸ* τῆς ἰατρικῆς Ἐπιστήμης παραδοχὴν τῆς *Ὑποβολῆς*, τοῦ *Ὑπνωτισμοῦ*, καὶ τῆς *Μαγνητικῆς ἐπιδράσεως* τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ πρόοδος ἔκτοτε χωρεῖ γιγαντιαίοις βήμασι. Οἱ κύκλοι τῶν σπουδαστῶν τῶν ἀποκρύφων Ἐπιστημῶν αὐξάνουσι καταπληκτικῶς, αἱ μεγάλαι ἑταιρίαι τῆς ἐρεύνης τῶν ψυχικῶν φαινομένων ἐν Παρισίοις καὶ ἐν Λονδίνῳ κρατοῦσι τὰ σκῆπτρα τῆς ὅλης κινήσεως, τά συγγράμματα τῶν Christian, Louis Lucas, Sédir, Papus κλπ., καὶ αἱ μεγάλαι ἐπιτυχίαι τῶν πειραμάτων τοῦ Acsakoff ἐν Ρωσσίᾳ ρίπτουσιν ἄπλετον φῶς; ἐπὶ τοῦ μυστηριώδους ἔτι Ἀοράτου περιβάλλοντος. Τέλος, τὰ πειράματα τοῦ καθηγητοῦ Λομπρόζο, τὰ ἐπιτευχθέντα διὰ τοῦ σπανίου διαμέσου του Εὐσαπίας Παλλαδίνο, γνωστὰ ἐκ τῶν συγγραμμάτων τοῦ ἰδίου ἐπιστήμονος, ἐμβάλλουσιν εἰς σκέψεις καὶ τοὺς πλέον δυσπίστους.

Ἀδυνατοῦμεν νὰ περιλάβωμεν ἐν τῇ παρούσῃ βραχυτάτῃ μελέτῃ τὴν περιγραφὴν πάντων τῶν ἐπιτευχθέντων *ἔκτοτε νεωτέρων καταπληκτικῶν* φαινομένων. Θὰ ἀναφέρωμεν ὅμως ἓν καὶ μόνον συμβάν, ἀναγραφόμενον εἰς σύγγραμμα τοῦ δόκτορος Papus (La Magie et l'Hypnose, σελ. 280), καὶ τοῦτο διότι αἱ παρομοίας φύσεως οὐκ ὀλίγαι ἐκδηλώσεις ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς τὴν προσεκτικωτέραν μελέτην τῆς ὑπνώσεως, ἐξ ἧς νέον καὶ λαμπρὸν ἐπεχύθη φῶς ἐπὶ ἀπειρίας μυστηριω-

Η ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΣΙΣ. — Εἰς τὴν τελευταίαν αὐτὴν, τὴν σημειώσασαν ἕνα σταθμὸν εἰς τὴν νέαν περίοδον τοῦ Ἐθνικοῦ μας βίου, προσῆλθε σύσσωμον τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον. Τὸ συγκεντρωμένον ἀπὸ πρωΐας ὑπὸ τὰς καυστικὰς τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας πλῆθος, ἐχαιρέτησε τὴν ἀφιξίν του μὲ ἐνθουσιώδεις καὶ οὐρανομήκεις ζητωκραυγάς.

δῶν φαινομένων. Ἀφίνομεν αὐτὸν τὸν ἥρωα νὰ ὁμιλήσῃ:

«Ἐξεδύθην (ἔφερον τὴν στρατιωτικήν μου στολήν), τοποθετήσας τὸ ξίφος μου ἐπὶ καθίσματος πλησίον τῆς κλίνης μου. Κατεκλίθην καὶ ἐσβεσα τὸ κηρίον μου. Μόλις ἐσβέσθη τὸ φῶς ἤκουσα ἰσχυρότατον ξύσιμον εἰς τὴν θύραν τοῦ πρώτου δωματίου, ὁμοιάζον μὲ ξύσιμον προξενούμενον ἀπὸ τοὺς ὄνυχας σκύλλου. Ἐφαίνετο ὅμως πολὺ ἔντονον, μέχρι τοῦ σημείου τοῦ νὰ ἀρχίσῃ ἡ θύρα ὑποχωροῦσα. Ἐνόμισα ὅτι ὁ σκύλλος μου Sokol ὀνόματι, εἶχε μείνει εἰς τὸ σπῆτι, καίτοι ὁ κρότος ἐφαίνετο προερχόμενος ἐκ τοῦ *ἐσωτερικοῦ* τοῦ δωματίου, καὶ ὄχι ἐκ τοῦ διαδρόμου. Ἐφώναξα πολλάκις τὸν σκύλλον μου, ἀλλ' εἰς ἀπάντησιν ὁ θόρυβος ηὔξανεν.

»Εἶχον ἀφίσει τὴν πλησίον τῆς κλίνης μου θύραν, δι' ἧς ἐπικοινωνοῦσι τὰ δύο δωμάτια, ἀνοικτήν, καὶ δι' ἀποτόμου κινήσεως τοῦ ποδός μου τὴν *ἔκλεισα παταγωδῶς. Αὐτοστιγμεὶ ὁ θόρυβος* τοῦ ξυσίματος ἠκούσθη μανιώδης ἐπὶ τῆς θύρας αὐτῆς. Ἐτρόμαξα ἀρκετά, καὶ ἔσπευσα νὰ ἀνάψω τὸ κηρίον. Ὁ θόρυβος ἐσταμάτησε.

»Κατῆλθον τῆς κλίνης καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ παραπλεύρως δωμάτιον, εἰς τὸ ὁποῖον οὐδὲν τὸ ἀνώμαλον παρετήρησα. Ἐξῆλθον εἰς τὸν διάδρομον καὶ κατῆλθον εἰς τὸ ἰσόγειον. Δὲν ἀντελήφθην τίποτε. Σιγὴ ἄκρα, αἱ θύραι καλῶς κεκλεισμέναι, ὡς ἦσαν ἀφ' ἑσπέρας. Μηδὲν ἐννοῶν, ἐπανῆλθον εἰς τὸ δωμάτιόν μου καὶ κατεκλίθην ἐκ νέου, σβέσας τὸ κηρίον. Ἀλλ' ὁ θόρυβος ἐπαναρχίζει μὲ μανίαν ἐπὶ τῆς πλησίον μου θύρας.

»Διατελῶν ὑπὸ τὸ κράτος νευρικῆς ὑπερδιεγέρσεως καὶ χωρὶς νὰ ἀνάψω φῶς, πηδῶ, ἁρπάζω τὴν σπάθην μου, ἀφοῦ τὴν ἔσυρα ἐκ τῆς θήκης, καὶ ὁρμῶ εἰς τὴν θύραν. Κατόπιν οὐ σμικρᾶς ἀντιστάσεως τὴν ἀνοίγω. Ἐντὸς τοῦ δωματίου, καὶ ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς θύρας τῆς συγκοινωνούσης μὲ τὸν διάδρομον, καὶ τὴν ὁποίαν προηγουμένως εἶχον κλείσει καλῶς ἐσωτερικῶς, διακρίνω μίαν μεγάλην φωτεινὴν σκιάν... Χωρὶς νὰ σκεφθῶ τίποτε ὁρμῶ πρὸς τὰ ἔμπρός καὶ καταφέρω τρομερὸν κτύπημα διὰ τῆς σπάθης μου ἐπὶ τῆς θύρας. Δέσμη σπινθήρων ἐτινάχθη ἐξ αὐτῆς, ὡς ἂν ἡ σπάθη μου εἶχε συναντήσει καρφίον ἢ ἄλλο μέταλλον. Ἡ αἰχμὴ εἶχε διαπεράσει τὸ ξύλον, καὶ τὴν ἀπέσπασα μετὰ κόπου. Ἔσπευσα νὰ ἀνάψω τὸ φῶς καὶ μὲ τὴν σπάθην ἀνὰ χεῖρας ἤρχισα ἔρευνῶν.

»Ἡ θύρα εἶχε σχισθῆ ἐκ τοῦ κτυπήματος ἕως κάτω. Καρφίον ἢ ἄλλο μετάλλινον ἀντικείμενον οὐδαμοῦ εἶδον, καὶ τὸ κοπτερὸν ἄλλως τε μέρος τῆς σπάθης δὲν ἐφαίνετο συναντήσαν τοιοῦτόν τι. Ἠρεύνησα ἐκ νέου ἐπιμελῶς ὁλόκληρον τὴν οἰκίαν, ἀλλ' οὐδὲν τὸ ἀνώμαλον παρετήρησα. Ἀνῆλθον τότε εἰς τὸ δωμάτιόν μου καὶ κατεκλίθην πλήρης παραδόξου ψυχικῆς γαλήνης, κατόπιν τῆς νευρικῆς κρίσεως ἣν εἶχον ὑποστῆ.

»Τὴν ἑπομένην πρωΐαν εὑρισκόμην μετὰ τοῦ ἰατροῦ Ν. εἰς ὃν διηγούμην τὰ συμβάντα τῆς νυκτός, ὅτε οὗτος εἰδοποιεῖται «Ἐπὶ τέλους ἡ μάγισσα ἔπαθεν ὅ,τι τῆς ἔπρεπεν!».

Ἀντὶ πάσης ἐπεξηγήσεως τοῦ ἀνωτέρω φαινομένου, ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου εἰς τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα τῆς θαυμασίας ἐργασίας τοῦ A. de Rochas.

Ὁ ἀποκρυφιστὴς οὗτος εἶναι ἐκ τῶν πρώτων σχόντων τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ *ὑπνωτισμὸς* δὲν δύναται νὰ περιορίζηται μόνον εἰς τὰς τρεῖς γνωστὰς ληθαργικὰς φάσεις αὐτοῦ, ἀλλ' ὅτι ἐξακολουθοῦντες τὴν μαγνητικὴν ἐπενέργειαν ἐπὶ τοῦ ὑπνωτισθέντος, προκαλοῦντες συνεπῶς καταστάσεις βαθυτέρας ὑπνώσεως, θὰ εὑρεθῶμεν πρὸ νέων φάσεων παρουσιαζουσῶν σοβαρώτερα ἀποτελέσματα. Ἐφαρμόσας μετ' ἐπιμελείας τὴν θεωρίαν ταύτην διὰ πειραμάτων ἐκτελεσθέντων παρὰ τοῦ ἰδίου, ἔσχεν ἐπιτυχίαν πλήρη: Κατὰ τὴν 5ην φάσιν, καὶ δεξιὰ τοῦ ὑπνωτισθέντος, ἐπεφάνη φάσμα κυανοῦν, φωτεινόν, κατοπτρίζον, οὕτως εἰπεῖν τὰς κινήσεις τῶν δεξιῶν *μελῶν* τοῦ σώματος τοῦ ὑπνωτισθέντος. Κατὰ τὴν 6ην φάσιν, καὶ ἀριστερὰ αὐτοῦ ἐπεφάνη φάσμα ἐρυθρόν, ἐπίσης φωτεινόν, καὶ ἀποδίδον τὰς κινήσεις τῶν ἀριστερῶν μελῶν τοῦ σώματος. Κατὰ τὴν 7ην φάσιν τὰ δύο φάσματα ἠνώθησαν εἰς ἕν, ἀπέχον 1,50 περίπου μέτρον ἀπὸ τοῦ κοιμωμένου, καὶ κινούμενον κατὰ τὴν θέλησίν του.

Κατὰ τὰς ἑπομένας φάσεις ἐπετεύχθη ἡ ἀπομάκρυνσις τοῦ φάσματος, κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ κοιμωμένου, καὶ εἰς μεγάλας ἀποστάσεις, καὶ ἡ διέλευσις αὐτοῦ διὰ τοίχων, κεκλεισμένων θυρῶν, κλπ. καίτοι μετά τινος δυσκολίας.

Κεντῶν διὰ καρφῖδος τὴν χεῖρα τοῦ φάσματος, ὁ de Rochas, παρετήρει τὴν αἴσθησιν τοῦ κεντήματος ἐπὶ τῆς πραγματικῆς χειρὸς τοῦ κοιμωμένου, πᾶσα δ' ἐνέργεια ἐπὶ τοῦ φάσματος ἐπροξένει ἀνάλογον αἴσθησιν εἰς τὸν κοιμώμενον. Τὸ φαινόμενον παρουσιάζει ἑπομένως τὴν

Η ΣΥΝΑΔΕΛΦΩΣΙΣ. — Καὶ ὅταν τὰ πλήθη τὰ συρρεύσαντα εἰς τὸ πεδίον τοῦ Ἄρεως, δυὰ νὰ χειροκροτήσουν τοὺς στρατιώτας μας, τοὺς τείνοντας εἰς ἀλλήλους τὸ χέρι, μετὰ τὸν χωρισμὸν τῶν ὁποίων ἐπέφερεν ὕπουλος καὶ ἄπεχθης προπαγάνδα, διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς πατρίδος, ὅταν τὰ πλήθη αὐτὰ ἐπέστρεφον ἐκ τῆς τελετῆς, διωργάνωσαν συλλαλητήριον παμπλήθες καὶ ἐπιθετικόν, τὸ ὁποῖον κατέληξεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς «Μεγ. Βρετανίας», ζητωκραυγάζον τὸν μεγάλον Ἕλληνα πολίτην.

ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος *ἀπόσπασιν τῆς αἰσθητικότητος* (extériorisation de la sensibilité).

Ἡ τολμηρὰ διάνοια τοῦ de Rochas *προέβη* ἔτι περαιτέρω.

Παρατηρήσας ὅτι τὰ μόρια τοῦ φάσματος ὑφίστανται διάθλασιν ἀνάλογον πρὸς τὴν τοῦ φωτός, παρ' οὗ ἴσως παρασύρονται, ἐσκέφθη, ὅτι, ἂν ἠδύνατο διὰ φακοῦ νὰ προβάλῃ τὸ ἀνθρώπινον αὐτὸ φάσμα ἐπὶ στρώματος γλοιώδους, ἐν εἴδει φωτογραφίας, θὰ ἠδύνατο ἴσως νὰ ἐπικολλήσῃ, οὕτως εἰπεῖν τὴν ἀνθρωπίνην αἰσθητικότητα ἐπὶ τῆς φωτογραφικῆς πλακός.

Ὁ χῶρος ἀτυχῶς δὲν μᾶς ἐπιτρέπει τὴν τελείαν περιγραφὴν τοῦ γενομένου πειράματος, ὅπερ ἐπέτυχεν ἐξ ἴσου. Ἀρκεῖ μόνον νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἰσχυρὸν κέντημα διὰ βελόνης *ἐπὶ τῆς φωτογραφίας* τοῦ φάσματος πρὸς τὸ μέρος τῆς δεξιᾶς χειρός, ἐπροξένησε πληγὴν ἐπὶ τῆς *πραγματικῆς* χειρὸς τοῦ ὑπνωτισθέντος ἐξ ἧς ἔρευσεν αἷμα. Καὶ ἡ αἰσθητικότης διετηρήθη ἐπὶ τῆς φωτογραφικῆς πλακὸς ἐπὶ τριακονταέξ ὁλοκλήρους ὥρας μετὰ τὴν ἀφύπνισιν τοῦ ὑπνωτισθέντος, ἐξασθενοῦσα βεβαίως ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν ἕως ὅτου ἐξέλιπεν ἐντελῶς.

Κατόπιν τῶν τοιούτων πειραμάτων, τὸ συμβὰν εἰς τὴν γραῖαν ὅπερ ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν ἐξηγεῖται πλήρως.

. . . . . .

Καὶ ἡ πάλη ἐξακολουθεῖ. Καὶ τὸ ἐρώτημα «Ὑπάρχει ἄρα γε ἄλλος κόσμος πλὴν ἐκείνου τὸν ὁποῖον βλέπομεν;» εἶναι εἰς τῶν πλείστων τὰ χείλη. Καὶ ἐξακολουθοῦσιν οἱ μὲν λέγοντες «ὄχι!», καὶ οἱ ἄλλοι ἀπαντῶντες «Ναί!». Οἱ πλεῖστοι ὅμως διερωτῶνται: «Κάτι εἶναι, κάτι τρέχει, ἀλλά τί; Ἐδῶ εἶναι τὸ ζήτημα». Φαίνεται ὅτι ὁ ἀρχαῖος Πολιτισμὸς μὲ τὰ ἀνεξερεύνητα μυστήριά του, τοὺς θεούς του, τὰ μαντεῖα του, καὶ τὴν Μαγείαν του, δὲν ἦτο τόσον... κουτὸς ὅσον θέλομεν νὰ τὸν νομίζωμεν....

Σ. ΣΥΡΜΟΠΟΥΛΟΣ

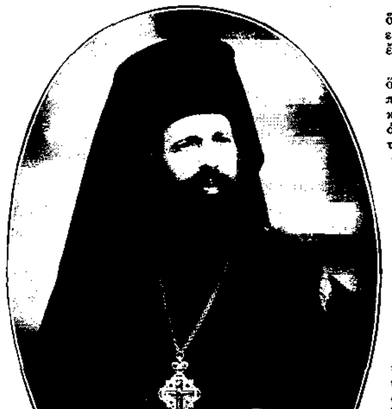

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Διευθυντὴς τῆς Ριζαρείου Σχολῆς.
Ἀπὸ τὰς ἐξεχούσας φυσιογνωμίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κλήρου, ἀνὴρ μὲ εὐρυτάτην μόρφωσιν καὶ νεωτεριστικὰς ὑγιεῖς ἀρχάς. Ὡρισμένος ἐξαιρετικὰς τὴν νέαν Κυβέρνησιν, εἶνε ὁ ἐνδιδειγμένος διὰ τὸν Μητροπολιτικὸν θρόνον Ἀθηνῶν.

* * *

MICHEL PROVINS

ΓΑΜΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΤΖΩΝ ΓΟΥΪΛΚΥ, ἕνας ἀπὸ τοὺς Ἀμερικανοὺς ἐκείνους δισεκατομμυριοῦχους, ποὺ ζοῦν μεταξὺ Νέας Ὑόρκης καὶ Παρισίων, διαμοιραζόμενοι εἰς τὸν Παλαιὸν καὶ τὸν Νέον Κόσμον, ἐργαζόμενοι εἰς τὸν ἕνα καὶ ἐρχόμενοι νὰ διασκεδάσουν εἰς τὸν ἄλλον. Κατοστάς, ἀπὸ τὰς συνηθείας μικρᾶς διαμονῆς, σχεδὸν βουλεβαρδιέρος, διατηρεῖ πάντοτε ὀλίγον ἀπὸ τὸν φόβον ἐκείνον, ποὺ διακρίνει τοὺς ξένους, ποὺ ἀποφεύγουν τὸ εἰρωνικὸν πνεῦμα τοῦ βουλεβάρτου καὶ τὴν συνταρακτικὴν ἐπίδρασιν τῆς Παρισινῆς.

ΑΡΛΕΤΤΑ ΝΤΕ ΖΙΒΡΕ, ἕνας ἀπὸ τοὺς θαυμασίους λαμπροπροῦντας ἀστέρας εἰς τὴν κοσμικὴν κίνησιν, τῶν ὁποίων ἡ σχέσις καὶ ἡ συντροφιὰ ἐπιζητεῖται ἀπὸ τὴν ἀφαίρεσιν ἐκείνην τῆς ἀνωτέρας Παρισινῆς ζωῆς. Μὲ τὴν φαιοκαστανομένην κομψότητα καὶ τὴν ἐξαιρετικὴν χάριν της καὶ μ' ἕνα δίπλωμα χήρας, ἡ κυρία ντὲ Ζιβρὲ, περιβάλλεται ἀπὸ μεγάλον κύκλον θαυμαστῶν ἐπιζητούντων τὴν φιλίαν καὶ τὴν εὐνοιάν της, γοητευουσα με τὴν ἐμορφιά της μιὰ ἐμορφιὰ συνοδευομένην ἀπὸ τὴν ἄπειρον ἐκείνην γυναικείαν λεπτότητα ποὺ σὰν νὰ μαγνητίζῃ, κυριεύει τοὺς ἄνδρας καὶ τοὺς ὑποδουλώνει. Ὁμοιάζει τὰς σπανίας γυναῖκας, ποὺ μέσα εἰς τὶς πιὸ σφιχτοκουμπωμένες ρόμπες, δίδουν τὴν ἐντύπωσιν ὁλόγυμνης, τοῦ φόρεσαντος ὑπὸ τὸ ὑφασμα δέρματος, ἀκτινοβολοῦντος τρόπον τινὰ τὴν εὐωδίαν καὶ τὰ ἀρώματα τοῦ γυμνοῦ. Τέλος ἕνα πλάσμα τοῦ ἁμαρτήματος, — ὅ,τι οἱ πατέρες μας καλοῦσαν ἐπικίνδυνη γυναῖκα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ
Μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν ἑνότητα τοῦ Κράτους, ἡ Κυβέρνησις ἔσπευσε ν' ἀποκαταστήσῃ τὰς διπλωματικὰς μας ἀντιπροσωπείας εἰς τὰ Κράτη τῆς Ἀντάντ. Εἰς τὸ Λονδῖνον τὴν Ἑλλάδα ἐκπροσωπεῖ καὶ πάλιν ὁ κ. Ἰω. Γεννάδιος, μία ἀπὸ τὰς ἰσχυροτέρας διπλωματικάς μας φυσιογνωμίας.

Ὁ Τζὼν Γουΐλκυ ἄρχισε μαζί της μὲ φλέρτ, κι' ἔφθασε σιγὰ-σιγὰ σχεδὸν εἰς τὸ πάθος. Ἡ Ἀρλέττα, μὲ σοφὲς καὶ μετρημένες κοκετταρίες τὸν ὡδήγησεν εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, ὅπου ὁ ἄνδρας γίνεται ἕνας Σαμψὼν πολὺ κοντὰ εἰς τὴν στιγμὴν νὰ κουρευθῇ ἀπὸ τὴν Δαλιδάν.

Ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες ἡ κυρία ντὲ Ζιβρὲ, ἐπιθυμοῦσα νὰ ἐπισπεύσῃ τὰ πράγματα, ὑποδέχεται μ' ἀρκετὴν ψυχρότητα τὸν *νεαρὸν Ἀμερικανόν*, ὁ ὁποῖος ἐκπλήσσεται διὰ τὴν μεταβολήν.

Γουΐλκυ.—Ἡ Παριζιάνες εἶνε παράξενες μ' αὐτές τους τὶς ἰδέες ποὺ ἀλλάσσουν ὅπως καὶ ὁ ἄνεμος. Τὰς ἀρίνεις τὴν προηγουμένην, μὲ τὴν πεποίθησιν σχηματισμένην ἐπάνω σ' ὅσα εἶπαν καὶ σ' ὅσα ἄρισαν νὰ ὑπονοηθοῦν, πῶς δὲν ἀπέχεις πιὰ παρὰ δυὸ βήματα ἀπὸ τὸν σκοπὸν ποὺ ἐπεδίωκες. Καὶ τὴν ἑπομένην, παπατράκ, βρίσκεσαι χίλιες λεῦγες μακρυά. Τί μπορῶ νὰ κάμω; Τί συνέβη ἀπὸ χθὲς ἕως σήμερα;

Ἀρλέττα. — Ἀπλούστατα, σκέφθηκα!

Γουΐλκυ.—Ἀ! Ὥστε δὲν πιστεύετε πιὰ ὅ,τι δὲν εἶνε παρὰ ἐκτυφλωτικὴ ἀλήθεια, εἰλικρίνεια.... τέλος πάντων τὸ πᾶν, ὁ ἔρως μου γιὰ σᾶς;

Ἀρλέττα. — Ναί, τὸ πιστεύω. Δὲν βλέπω ὅμως ποῦ μπορεῖ νὰ καταλήξῃ αὐτό. Ἔχουν περάσει ὡς τώρα τρεῖς μῆνες ποὺ δείχνετε κοντά μου μιὰ ἐπιμονή, ποὺ δὲν μοῦ εἶνε ἀδιάφορη, σᾶς τὸ βεβαιῶ αὐτό, ἀλλὰ ποῦ τὴν εὑρίσκει κανεὶς ἐπικίνδυνον. Κι' ἔπειτα, γιὰ νὰ μιλήσω καθαρά, ποιὸς ὁ λόγος νὰ διακινδυνεύω ἔτσι ἀνωφελῶς;

Γουΐλκυ. — Ἡ κατηγορία εἶνε χαριτωμένη, τὴν στιγμὴν ποῦ σεῖς δὲν θελήσατε ἀκόμη...

Ἀρλέττα, τὸν διακόπτει.— Δὲν θέλησα νὰ εἶμαι μαιτρέσσα σας, αὐτὸ εἶνε ἀλήθεια... ὑπάρχει ὅμως καὶ κάτι ἄλλο...

Γουΐλκυ, χωρὶς ἐνθουσιασμό.—Ὁ γάμος;

Ἀρλέττα. — Ὁ μόνος δυνατὸς δεσμὸς γιὰ μιὰ γυναῖκα, ὅπως ἐγώ· ὀφείλατε νὰ τὸ γνωρίζετε.

Γουΐλκυ. —Κατάλαβα, ἐν τούτοις, πῶς μὲ τὴν *κοσμικὴ κατάστασί* σας, τὸνομά σας, τὴν ὑπόληψι ποῦ γνωρίσατε νὰ κρατῆτε, εἴσθε ἀπὸ ἐκεῖνες ποῦ νυμφεύονται.... Σᾶς ζητῶ συγγνώμην, γιὰ τὴν φρασεολογία μου αὐτή.... Εἶνε οἱ Ἀμερικανικοὶ μου τρόποι (*Διακοπή*). Ἔχετε ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῆς συζυγικῆς ἀμοιβαιότητος, ἐξαιρετικὴν λεπτότητα, εἴσθε ἀπὸ μιὰ ράτσα, καὶ ἕνα ἐπίπεδον ἀνωτέρας κοινωνίας. Ὥστε κι' ἐσεῖς ἐπίσης μπορεῖτε νὰ καταλάβετε, νὰ παραδεχθῆτε, ὅ,τι δὲν θὰ προτείνω σ' ἄλλη. Ἰδοὺ ἡ γνώμη μου: Δὲν ἀποκρούω ἐντελῶς τὸν γάμον. Ἀλλὰ δὲν τὸν παραδέχομαι παρὰ μεταξὺ ἀνθρώπων ποῦ ξέρουν ὅτι ἡμποροῦν εὐχαρίστως νὰ ζήσουν μαζί. Ἐμεῖς ξέρουμε πολὺ καλὰ ὅτι ἡμποροῦμεν εὐχαρίστως ν' ἀγαποῦμε μαζί.

Ἀρλέττα. — Μιλᾶτε γιὰ τὸν ἑαυτό σας;

Γουΐλκυ. — Ἄς μὴ παίζουμε πιὰ κρυφτοῦλι. Μιλῶ καὶ γιὰ τοὺς δύο μας. Τὸ ξέρουμε αὐτό, ἀλλ' ἀγνοοῦμεν ἂν ἡ ἰδιαιτέρα μας ὑπόστασις, κοινή, ἡμπορεῖ νὰ εἶναι ὑποφερτή.

Ἀρλέττα. — Πῶς μπορεῖτε νὰ φαντάζεσθε;...

Γουΐλκυ. — Ἀ! ὑπάρχει τόση διαφορὰ μεταξὺ τῶν *ὡρῶν ποῦ* ἀγαπᾷ κανείς, καὶ τῶν ἄλλων!... Τότε γιατὶ ὄχι μιὰ δοκιμή;

Ἀρλέττα. — Δοκιμή;

Γουΐλκυ. — Ναί, ἂς μιλήσουμε, σᾶς παρακαλῶ, ἐλευθέρως· ὅ,τι σᾶς ἐμποδίζει νὰ συγκατατεθῆτε δὲν προέρχεται ἀπὸ ἠθικοὺς λόγους, οὔτε ἀπὸ προλήψεις, τὸ ξέρω, εἶναι ἁπλῶς ὁ φόβος τῆς γνώμης. Ἐὰν τὸ πρᾶγμα συνέβαινε, ἔτσι μὲ περισσότερη γοητεία, εἰς μίαν ἐρημόνησον, δὲν θὰ ὑπῆρχε μία γυναῖκα ἐπὶ χιλίων, ποὺ νὰ σταματήσῃ ἐμπρὸς εἰς τὴν μοναχικήν της ἀρετήν.

Ἀρλέττα, μειδιῶσα χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ. — Ἡ ἰδέα σας εἶναι πολὺ ἐμορφη!

Γουΐλκυ.—Ναί, εἶναι ἐμορφη γιατὶ εἶναι δικαία. Λοιπόν, ἂς ὑποθέσωμεν ἕνα σχέδιον: ἀναγγέλλετε τὴν ἀναχώρησίν σας διὰ ταξεῖδι ὀλίγων μηνῶν, εἰς τὴν Αἴγυπτον, παραδείγματος χάριν, διὰ λόγους ὑγείας. Ἀντὶ ὅμως τῆς Αἰγύπτου μεταβαίνετε εἰς τὴν Χάβρην, ὅπου συναντᾶτε τὴν θαλαμηγόν μου, κι' ἐμένα ἀναμένοντά σας. Φεύγουμε γιὰ τὴν Ἀμερική, ὅπου κανεὶς δὲν μᾶς γνωρίζει· σᾶς ἐγκαθιστῶ σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς βίλλες μου, — ὁποια θὰ ἐκλέξετε ἐπὶ τοῦ χάρτου, — καὶ θὰ ἔχετε περιποιήσεις, ὅπως καὶ εἰς τὴν θαλαμηγόν μου, ὡς βασίλισσα, καὶ αἱ ἐπιθυμίαι σας, αἱ τρελλότεραι, θὰ εἶναι διαταγαί. Θ' ἀγαπώμεθα...

ΑΘΩΣ ΡΩΜΑΝΟΣ
Ἡ Ἑλλὰς εἰσελθοῦσα εἰς τὴν χορείαν τῶν Συμμάχων, οἱ ὁποῖοι μάχονται ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν μικρῶν λαῶν, θὰ συμπαρακαθήσῃ εἰς τὸ συγκαλούμενον κροσεχᾶς συνέδριον ἐν Παρισίοις, τὸ ὁποῖον μεταξὺ τῶν ἄλλων, θὰ συζητήσῃ καὶ τὰ ζητήματα τῆς Βαλκανικῆς. Εἰς τὸ συνέδριον τοῦτο τὴν Ἑλλάδα θ' ἀντιπροσωπεύσῃ ὁ ἐν Παρισίοις Πρεσβευτὴς μας κ. Ἄθως Ρωμάνος διὰ τὰ διπλωματικὰ ζητήματα.

ὅσον τὸ ἐπιτρέπει ἡ φύσις, ... μὴ δίδετε προσοχὴν εἰς τὴν φράσιν μου, εἶναι τρόπος τοῦ λέγειν ποῦ συνηθῶ... *καὶ ἔπειτα ἀπὸ τέσσαρες μῆνες,* ἂς ὡρίσουμε αὐτὸ τὸ διάστημα, ἂν εὑρίσκωμεν ὅτι τὰ γοῦστά μας, αἱ συνήθειαί μας, αἱ ἰδέαι μας, ἡμποροῦν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἔρωτα, νὰ δημιουργήσουν ζωὴν οἰκογενειακήν, γλυκειὰ καὶ ἡδονικήν, θὰ γίνετε ἐμπρὸς εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς χώρας μου, ἡ κυρία Τζὼν Γουΐλκυ. Ἂν ὄχι, τότε μιὰ ἀπὸ τὰς θαλαμηγούς μου,—ἔχω δώδεκα ἐκεῖ κάτω,—θὰ σᾶς ἐπαναφέρῃ εἰς ὁποιον λιμένα ἐπιθυμεῖτε. Θὰ ἐπισκεφθῆτε εἰς τὸ Παρίσι καὶ θὰ διηγῆσθε τὰς ἐντυπώσεις σας ἀπὸ τὸ ταξεῖδί σας εἰς τὰς ὄχθας τοῦ

Νείλου, καὶ φέρνοντας δῶρα τῆς Ἀνατολῆς, ποῦ θὰ σᾶς διασκεδάζουν εἰς τὴν Δύσιν, — διαμάντια, μαργαριτάρια καὶ ἄλλα. *(Ἐνῷ τὴν παρατηρεῖ).* Μοῦ φαίνεται ὅτι σ' ὅλα αὐτὰ ὑπάρχει κάτι τὸ ρομαντικὸν καὶ τὸ πρωτότυπον ποῦ νὰ σᾶς τραβῇ.

Ἀρλέττα. — Πραγματικῶς, αὐτὸ μὲ τραβᾷ...

Γουΐλκυ, ἐνθουσιασμένος. — Πολὺ καλά...

Ἀρλέττα. — Σταθῆτε! Εἶπα ἔλξις, ἀλλ' ὄχι συγκατάθεσις καὶ ἀμάρτημα!

Γουΐλκυ. — Μπᾶ!... Τὸ ἀμάρτημα δὲν ὑπάρχει παρὰ μόνον εἰς τὴν ξηράν. Τὸ δικό μας θὰ περάσῃ μεταξὺ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἡ θάλασσα ἐξαγνίζει τὰ πάντα! Κι' ἔπειτα ὁ σκοπὸς ἁγιάζει τὰ μέσα. Ὁ δικός μας σκοπὸς εἶναι ἐνάρετος, ἀφοῦ πρόκειται νὰ καταλήξῃ εἰς τὸν γάμον, κι' ὑπάρχουν ἐνενήντα ἐννέα τοῖς ἑκατὸν ἐλπίδες ἐπιτυχίας...

Ἀρλέττα, κοκέτικα. — Πολὺ καλά· ἀλλ' ἂν πέσωμεν εἰς τὴν ἑκατοστήν;

Γουΐλκυ. — Ἀ! δὲν μπορεῖτε νὰ ξέρετε μέχρι ποίου σημείου εἶμαι ὑπὸ τὴν κυριότητά σας. *(Πλησιάζων).* Δοκιμάστε λοιπὸν μ' ἕνα φίλημα διὰ νὰ ἰδῆτε ὅλην τὴν παντοδυναμίαν σας... *(Μὲ μεγάλην ἐπιτηδειότητα κλίνει τὴν κεφαλήν, δίδουσα εἰς τὸν Γουΐλκυ τὴν εὐκαιρίαν, μ' ἕνα χάϊδευμα εἰς τὴν βάσιν τοῦ λαιμοῦ, νὰ δοκιμάσῃ ὅλον τὸ ἄρωμα τοῦ κορμιοῦ της).* Ἀρλέττα! Ἀρλέττα! Τί εὐλάβειαν ἐρωμένου θὰ ἔχω γιὰ σᾶς!... Θὰ εἶναι ὅλο χαρὰ καὶ εὐτυχία οἱ ρόδινοι ἀραβῶνές μας!...

Ἀρλέττα, μειδιῶσα. — Τὸ σχολεῖον τῆς ἐφαρμογῆς!...

Γουΐλκυ. — Μπράβο!... Δὲν θὰ βροῦμε ἐκεῖ κάτω τέτοιες λέξεις... Λοιπὸν γιὰ πότε ἡ ἀναχώρησις;

Ἀρλέττα. — Χρειάζεται πρῶτα νὰ προετοιμάσω τὴν ἀπουσίαν μου καὶ τὰ προσχήματά της.

Γουΐλκυ. — Κι' ἐγὼ ἐπίσης ἔχω μερικὲς σοβαρὲς ὑποθέσεις νὰ κανονίσω. Λοιπόν, σὲ δεκαπέντε μέρες; *(σημεῖον καταφάσεως),* ἀλλ' ἀπὸ τώρα θὰ μοῦ ἐπιτρέπετε ν' ἀρχίσω, ἔ;...

Ἀποκαιρετῶνται μὲ γέλοια καὶ ἐμορφες τρυφερὲς λέξεις, ἐκεῖνος ἐνθουσιασμένος, συγκινημένος, ἐκείνη πεκεισμένη, ὅτι μὲ τὴν κοινὴ ζωή τους ἐκὶ τέσσαρες μῆνες θὰ τὸν καταστήσῃ ὑποχείριόν της καὶ βεβαία ἀπὸ τώρα ὅτι θὰ γίνῃ ἀφεύκτως κυρία Γουΐλκυ.

Ἔπειτα ἀπὸ ἡμισείας ὥρας ἀναζωογονητικὸν περίπατον, ὁ Ἀμερικανὸς ἐναγίνεται πρακτικὸς ἄνθρωπος, κτείται εἰς ἕνα ἀμάξι καὶ μετοδαίνει εἰς τῆς κυρίας Μαρίας Κλιπκέ, μιᾶς παλαιᾶς του μαιτρέσσας, θαυμασίας γυναίκας, ἁπλῆς, μὲ τὴν ὁποίαν εἶχε δύο παιδιά, ποῦ πήγαινε καὶ τὰ ἔβλεκεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν. Τὸν ὑποδέχεται ὡς ἡ ἁπλουστέρα ὑπηρέτρια ὑποδεχομένη ἕνα μεγιστᾶνα, εὐγνωμονοῦσα πρὸς τὸν κύριον διὰ τὸ παραμικρὸν του κίνημα καλωσύνης...

Μαρία, μὲ ὕφος εὐτυχισμένο. — Ὦ τί καλὸς καὶ εὐγενικὸς εἶσαι ποῦ μοῦ κάνεις μιὰ μικροῦλα ἐπίσκεψι!.. Σχεδὸν δὲν τολμοῦσα πιὰ νὰ τὸ ἐλπίζω... ἀπὸ δύο μηνῶν τώρα...

Γουΐλκυ. — Ναί... ναί... Ἤμουν πολὺ ἀπησχολημένος. Καὶ τὰ μικρὰ πῶς εἶνε;

Μαρία. — Καλά. Εἶνε στὸ σχολεῖο.

Γουΐλκυ. — Καὶ ἐσύ; Εἶσαι καλά;

Μαρία. — Ὦ! Ὅσο γιὰ μένα δὲν ἔχει καὶ τόση σημασία τὸ πρᾶγμα. Ὅταν εἶσαι ἐδῶ εἶμαι εὐτυχισμένη. Ὅταν λείπῃς ζῶ μὲ τὴν ἀνάμνησί σου... καὶ τὶς καλωσύνες σου.

Γουΐλκυ. — Ὦ! ἡ καλωσύνες!... Δὲν κάνω καὶ μεγάλα πράγματα γιὰ σένα... μένεις εὐχαριστημένη;

Μαρία. — Εἶμαι εὐχαριστημένη καὶ θάμαι γιὰ πάντα, μὲ τὴν θέσι ποῦ θέλεις νὰ μοῦ δώσῃς. Ὅσο μικρὰ κι' ἂν εἶναι, ξέρω πῶς ἀπὸ πολλὰ χρόνια τώρα, ἔχω μιὰ γωνίτσα, μιὰ μικροῦλα γωνίτσα μέσα εἰς τὴν χρυσῆ σου καρδιά. Τί μποροῦσα νὰ ὀνειρευθῶ καλλίτερο, ἐγὼ ποῦ ἤμουν τόσο λίγο, σχεδὸν τίποτε, καὶ ποῦ ἐκτὸς ἀπ' ὅλα τ' ἄλλα, ἀρχίζω νὰ γίνομαι γρηά;

Γουΐλκυ. — Εἶσαι ἡ καλλίτερη καὶ ἡ πιὸ ἀφοσιωμένη τῶν γυναικῶν, νὰ τί εἶσαι. Καὶ θέλω νὰ σοῦ ἀνακοινώσω μιὰ ἰδέα μου. Κάθισε καὶ ἂς μιλήσουμε. Ξέρεις πῶς μ' ἀρέσει νὰ κανονίζω ὅλα ταχύτατα. *(Σὲ λιγάκι)* Πρέπει σὲ δεκαπέντε μέρες, δηλαδὴ πρὶν φύγω γιὰ τὴν Ἀμερική, νὰ παντρευτοῦμε.

Μαρία, μὲ μεγάλην ἔκπληξιν εἰς τὰ χαρακτηριστικά της. — Ἐμεῖς;.... Νὰ ζήσουμε πάντοτε μαζί!....

Κ. ΒΑΡΒΑΡΕΣΣΟΣ

Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἐπωτισμοῦ. Νέος προικισμένος μὲ ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν θέσιν του προσόντα, τὸ πρῶτον ἤδη ἀναλαμβάνον δημόσιαν ὑπηρεσίαν, πρόκειται νὰ καταλάβῃ πρωτεύουσαν θέσιν εἰς τὸν ὑπαλληλικὸν κλάδον.

Γουΐλκυ γελῶν. — Ναί, λοιπόν! Μαζί... *(Τὴν παρατηρεῖ)* Πτωχὴ Μαρία, πόσο κιτρίνισες!

Μαρία. — Θὰ μὲ πάρῃς μαζί σου;

Γουΐλκυ. — Ἀ! ὄχι, δὲν θὰ σὲ πάρω· θὰ μείνῃς ἐδῶ στὸ Παρίσι, ὅπως ἴσα μὲ σήμερα. Θὰ σ'αὐξήσω τὸ ἐπίδομά σου, αὐτὸ εἶνε ὅλο κι'ὅλο. Ἀλλὰ θὰ μοῦ ἦτο εὐχάριστο νὰ ζῇς ζωὴ ἥσυχη καὶ ἀποτραβηγμένη, χωρὶς κανένα θόρυβο.

Μαρία. — Δὲν θὰ ἐπιθυμοῦσα τίποτε ἄλλο καλλίτερο· μπορεῖς νὰ εἶσαι ἥσυχος. Ἔπειτα θὰ κάνω πάντοτε ὅτι ἐπιθυμῆς κ' ἀποφασίζῃς.

Γουΐλκυ. — Δὲν μ' ἐρωτᾶς γιατὶ ἔλαβα παρομοίαν ἀπόφασιν;

Μαρία. — Ἂν κρίνῃς ὅτι πρέπει νὰ μάθω τοὺς λόγους, θὰ μοῦ τοὺς πῇς. Δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ σ'ἐρωτήσω, κι' ἂν ὑπάρχουν λόγοι...

Γουΐλκυ. — Ἀκριβῶς ὑπάρχουν ἐπὶ τοῦ παρόντος λόγοι ποῦ δὲν ἠμπορῶ νὰ σοῦ τοὺς ἐξηγήσω...

Μαρία. — Μὰ δὲν σοῦ ζήτησα τίποτε ἐγώ...

Γουΐλκυ. — Ἀλήθεια κοντὰ σ' αὐτοὺς τοὺς λόγους ὑπάρχουν κι' ἄλλοι. Θέλω τὰ παιδιά μας νὰ εἶνε νομίμως παιδιά μου· κι' ἔπειτα εἶσαι ἡ γυναῖκα ποῦ μοῦ χρειάζεται μὲ τὴ ζωὴ ποῦ περνῶ· καλὴ νοικοκυρά, καλὴ μητέρα, γλυκειά, ἡσυχη, ἀφοσιωμένη, ὄχι ἐνοχλητική. Λοιπόν, αὐτὸ ταιριάζει μὲ τοὺς ὑπολογισμούς σου;

Μαρία. — Μοῦ δίνεις τὴν μεγαλειτέραν ἀπὸ τὶς εὐτυχίες ποῦ λογάριαζα πιθανὲς γιὰ μένα, γιατὶ αὐτὸ νὰ μὴ ταιριάζῃ μὲ τοὺς ὑπολογισμούς μου; Ἂν μιὰ μέρα τὴν πάρῃς πίσω, δὲν θἄχω παρὰ νὰ παραγορηθῶ. Σοῦ ἔγινα χρήσιμη ὡς γυναῖκα σου. Καὶ ἂν χρειασθῶ ἀργότερα νὰ σὲ ὑπηρετήσω χωρὶς νάμαι πιὰ γυναῖκα σου θὰ μ' εὕρῃς ἕτοιμη.

Γουΐλκυ. — Ἐλπίζω πῶς δὲν θἄχωμε ἀνάγκη νὰ φθάσωμε εἰς τὰ ἄκρα. *(Τὴν σύρει κοντά του).* Λοιπόν, ἔλα νὰ μὲ φιλήσῃς, καλή μου Μαρία. *(Τῆς δίδει ἕνα φίλημα πατρικὸν κι' ἔπειτα σκεπτόμενος).* Ποιὸς θὰ μοῦ τῶλεγε τὴν πρώτη φορὰ ποῦ σὲ συνάντησα στοὺς φίλους μου Ρόσμπελ, διδασκάλισσα τῶν παιδιῶν τους!...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ

Τμηματάρχης τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας. Ἡ ὁρόσις του εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐνταῦθα πρῶτον, μέχρι τῆς ἐκρήξεως τοῦ Ἐθνικοῦ Κινήματος, καὶ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην κατόπιν, ἀνέδειξαν αὐτὸν ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀλέον νεωτεριστάς, μορφωμένος καὶ ἐπιστημονικῶς καταρτισμένος ἄνδρας τοῦ κλάδου του.

Μαρία, σκεπτομένη ἐπίσης. — Εἶνε δεκαοκτὼ χρόνια τώρα.

Γουΐλκυ. — Δεκαοκτὼ χρόνια! Ὡρισμένως εἶχες δικαίωμα εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ ἐπιδόματος.

Μαρία, σὲ τόνο φωνῆς χαμηλότερο καὶ λιγάκι συγχισμένη. Ὄχι, ἀφοῦ... ἀφοῦ δὲν εἶμαι πιὰ ἐν ἐνεργείᾳ...

Γουΐλκυ, γελῶν. — Ἀ! ἄ!... Αὐτὸ σὲ στενοχωρεῖ.... Ἔ! καλά! θὰ ἑορτάσουμε τὴν ἡμέραν τῶν γάμων μας. Ἀ προπό, τί θὰ σ' ἄρεσε ὡς δῶρο; κοσμήματα, δαντέλλες, ἕνα αὐτοκίνητο, ἕνα σπίτι, τί; πές μου...

ΚΑΡΟΛΟΣ ΒΕΓΚΑ

Εἰδικὸς ἐπιστήμων χημικός, κατέχων μίαν ἐκ τῶν πρώτων θέσεων εἰς τὴν Κεντρικὴν Διεύθυνσιν τῶν Τηλεφώνων τῆς Γενεύης, ἐκλήθη ἐξ Ἐλβετίας ὅπως ἀναδιοργανώσῃ τὴν χολαίνουσαν τηλεφωνικὴν συγκοινωνίαν. Κατὰ τὸν πόλεμον παρεκρέθη εἰς τὰς ναυμαχίας συμβολῶν εἰς τὴν διατήρησιν τῶν τηλεφώνων τῶν θωρηκτῶν. Εἰς τὸν κ. Βέγκλ ὀφείλεται ἡ ἐγκατάστασις τοῦ τηλεφώνου μεταξὺ Θεσσαλονίκης-Ἀθηνῶν. Ἤδη διωρίσθη Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν Τηλεφώνων καὶ ὑπάρχει ἐλπὶς ν' ἀποκτήσωμεν τηλεφωνικὴν συγκοινωνίαν. Ὁ κ. Βέγκλ διὰ τὰς ὑπηρεσίας του φέρει τὸν Ἀργυροῦν Σταυρὸν τοῦ Σωτῆρος.

Γουΐλκυ. — Ὄχι, ὄχι... τηλεγραφήματα συνθηματικὰ μονάχα, καὶ εἰς τὴ διεύθυνσι ποῦ θὰ σοῦ ὑποδεικνύω· δὲν θὰ βρίσκουμαι ποτὲ στὸ ἴδιο μέρος. *(Ἐγειρόμενος)* Πηγαίνω γιὰ ν' ἀσχοληθῶ μὲ τοὺς τύπους τῶν γάμων μας. Ξέρεις, αὐσηρῶς οἰκογενειακοί· τέσσαρες μάρτυρες, ὁ παπᾶς κι' ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα.

Ἔπειτα ἀπὸ πέντε μῆνες εἰς τὴν βασιλικὴν ἔπαυλιν τοῦ Γουΐλκυ κοντὰ εἰς τὸ Νιούκορ, μιὰ γλυκειὰ βραδειά, ἀπὸ τὶς τελευταῖες τοῦ Ἰουνίου. Νωχελῶς ξαπλωμένη σὲ μιὰ rocking-chair, ποῦ τὴν λικνίζει, ἡ Ἀρλέττα ἀπολαμβάνει σιγμὲς εὐτυχισμένης ἀνεμελιᾶς, ἔχουσα κοντά της τὸν Ἀμερικανόν, ὁ ὁποῖος διακόπτει εὐγενῶς τὸ κάπνισμά του διὰ νὰ τῆς ἀσπασθῇ τὸ χέρι.

Ἀρλέττα. — Ξέρεις, ἀγαπημένε μου Τζών, πῶς σήμερα κλείουν τέσσαρες μῆνες ποὺ εἶμαι φίλη σου καθ' ὅλα;...

Γουΐλκυ, προσποιούμενος ἔκπληξιν. — Ἔλα δά!... τέσσαρες μῆνες;.. Ὁ καιρὸς πέρασε τόσο γλήγορα καὶ τόσο χαριτωμένα ποῦ δὲν τὸ ἀντελήφθηκα.

Ἀρλέττα. — Οὔτ' ἐγώ. Μ' ἔκαμες τὴν εὐτυχεστέρα γυναῖκα καὶ σ' εὐχαριστῶ. Ἀλλ' ἡ δοκιμὴ εἶνε περισσότερον ἀπὸ ἀρκετή, γιὰ νὰ μᾶς ἀποδείξῃ ὅτι ἠμποροῦμε νὰ ζήσουμε ὡς δύο κάλλιστοι σύζυγοι...

Γουΐλκυ, πλήττων. — Ἀ! ὁ γάμος; Εἴμαστε τόσο καλὰ ἔτσι!...

Ἀρλέττα, αἰφνιδίως ἀνήσυχος. — Πῶς; Δὲν πιστεύω νὰ ὑποθέτῃς ὅτι θὰ ἐξακολουθήσω ἔτσι ἐπ' ἄπειρον νάμαι μαιτρέσσα σου...

Γουΐλκυ. — Γιατί ὄχι;

Ἀρλέττα, καταταραγμένη, αἰσθανομένη τὴν ὀργήν της νὰ ἐκρήγνυται. — Τί εἴπατε;... Ἀ! προσέξτε καλά, αὐτὸ ἔλειπε!

Γουΐλκυ, μὲ ἀπόλυτον ἡσυχίαν. — Δὲν μὲ φοβίζει ἡ ἀπειλή, ἀγαπημένη μου φίλη· ἀλλ' ἐν τούτοις κυτάξτε πόσο εἶχα δίκαιο νὰ τὸ προβλέψω, γνωρίζοντας πῶς παρ' ὅλας τὰς γοητευτικάς ἡμέρας ποῦ περάσαμε μαζί, ὅ,τι εἶναι κάτω ἀπὸ τὶς ψυχές μας ἀγνοοῦνται ἕως ὅτου ἀπότομος λάμψις συμφέροντος τὰ ἀποκαλύψῃ. Πρὶν φύγω ἀπὸ τὸ Παρίσι, κατεχόμενος ἀπὸ τὰς ἀρχὰς αὐτὰς καὶ γνωρίζοντας τὴν ἀδυναμία μου, τόσο μεγάλη ἐμπρὸς εἰς τὴν χάρι σας, ὅπως λέγουν εἰς τὴν γλῶσσα σας, jai coupè le pont derriere moi! Παντρεύτηκα μιὰ παλιά μου μαιτρέσσα, μὲ τὴν ὁποίαν ἔχω δυὸ παιδιά!

Ἀρλέττα, ὠχρά, πνιγομένη ἀπὸ ὀργή. — Ὑπάρχει ἐπίσης εἰς τὴν Γαλλικὴν μία λέξις, ποῦ χαρακτηρίζει τὴν ἀπανθρωπιὰ αὐτή!...

Γουΐλκυ, διατηρῶν τὴν ἀπάθειάν του. — Θὰ τὴν μεταφράσω ἀγγλιστί: Τὸ νὰ εἶναι κανεὶς πρακτικός!...

('Απὸ τὸ «Professeur d'Amour»)

* * *

* Ἡ ἄλυσις τοῦ γάμου εἶνε τόσον βαρεία, ὥστε χρειάζονται νὰ ζευχθοῦν δύο διὰ νὰ τὴν βαστάσουν — ἐνίοτε καὶ τρεῖς.

* Ὅταν ἡ φτώχεια μπαίνει ἀπὸ τὴν πόρτα ὁ ἔρως φεύγει ἀπὸ τὰ παράθυρα.

Η ΓΝΗΣΙΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

Μαζὶ μὲ τὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ Ἔργου, μαζὶ μὲ ἀναγνώρισιν καὶ τὴν ἀνωφελεῖαν τῶν κοσμοπολιτικῶν κινημάτων, ἐφάνη ἐπίσης καὶ ἡ Μορφὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, τὴν ὁποίαν ἐκτιμᾶ ἡ ἀνωτέρω φωτογραφία τῶν ἀνωτέρων τιμῶν τοῦ "Ἔθνους, ὁ κ. Ἐλευθέριος Βενιζέλος ἐπανέφερε καὶ τὴν γνησίαν ἀντικαθιστάμενον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, τὴν ὁποίαν ἐπιτυχῶς ἐπιδιώκει ἡ Ἑπτανησιακὴ Ἀντιπροσωπεία τοῦ Ἰουλίου, ὅπως ἀρκετὴ ἐνώπιον αὐτῆς ὁ νέος Βασιλεὺς Ἀλεξάνδρος καὶ ἐπιτυγχάνουν τὴν ἀλλαγὴν τοῦ καθεστῶτος.

ΜΠΟΥΝΤΟΥΑΡ - ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ

Τὸ χρονικὸ τῆς Μόδας. — *Ἀπὸ τὸ μεγάλον παρισινὸν περιοδικὸν τῆς μόδας «Femina» ἐτέθη εἰς τοὺς διευθυντὰς τῶν ὀνομαστοτέρων ἐμπορορραπτικῶν οἴκων τοῦ Παρισιοῦ τὸ ἐρώτημα ποίας ἐποχῆς ἡ μόδα τοὺς φαίνεται ὡς ἡ ὡραιοτέρα καὶ ἡ πιὸ τελεία. Πλεῖστοι ἀπὸ τοὺς διευθυντὰς τῶν ἐν λόγῳ οἴκων ἔσπευσαν ν' ἀπαντήσουν εἰς τὴν «Femina» ἐκθέτοντες συντόμως τὴν γνώμην των.*

Ἕνας ἀπὸ τοὺς διευθυντὰς αὐτούς, μεγάλης μαιζὸν-ντὲ-κουτύρ, ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς: «Πᾶν ὅτι εἶνε τέχνη προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα. Ἕνας ἀραχνοῦφαντος καὶ λεπτὸς πέπλος, ριχμένος εἰς γυμνὸν μὲ ὡραίας γραμμὰς ὦμον, ἕνα φόρεμα ποῦ ἀφίνει νὰ πέφτουν ἁρμονικὲς καὶ μακρυὲς πτυχές, θὰ μᾶς παρέχουν πάντοτε τὸ πλεονέκτημα ν' ἀναδείξωμεν τὴν πλέον ἀγνὴν καὶ ἁρμονικὴν γραμμὴν ποῦ ἐνυπάρχει εἰς τὴν γυναικείαν χάριν περισσότερον ἀπὸ τὸ θαυμασιώτερον σύγχρονον φόρεμα μὲ τὰ πλέον σπάνια γαρνιρίσματα, περισσότερον, καὶ ἀπὸ τὸ θαυμασιώτερον ταγιέρ. Εἰς τὴν ποικιλίαν τῶν γυναικείων ἀμφιέσεων, αἱ ὁποῖαι ἐπεκράτησαν διὰ μέσου τῶν αἰώνων, μόνον ὁ πέπλος καὶ ἡ «τουνὶκ» μένουν πάντοτε ἔμορφα καὶ γοητευτικά».

Δεύτερος ἐκ τῶν ἐρωτηθέντων συμφωνεῖ μὲ τὴν ἀνωτέρω γνώμην, προκειμένου περὶ τοῦ κάλλους τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἀμφιέσεως ἀλλὰ δὲν διστάζει νὰ κηρύξῃ τὴν προτίμησίν του εἰς τὴν μόδαν τοῦ Ντερεκτουὰρ καὶ τοῦ Ἀμπὶρ ὡς ἑξῆς: «Φυσικά, τὸ ἀρχαῖον ἑλληνικὸν ἔνδυμα εἶνε ἐκεῖνο ποῦ θὰ ἐξέλεγα. ἐὰν δὲν εὕρισκα εἰς τὴν σύγχρονον μόδαν γραμμὲς ἐξ ἴσου γοητευτικὲς καὶ ἁρμονικές. Τὸ Ντερεκτουὰρ καὶ τὸ Ἀμπὶρ θὰ μείνουν πάντοτε αἱ δύο ἐποχαὶ αἱ πλέον ἀγαπημέναι τῶν γυναικῶν, καὶ τῶν ραπτριῶν. Ἔχω ὅμως προτίμησιν ἰδιαιτέραν πρὸς τὴν μόδαν τῆς στενῆς φούστας, 1908 - 10 — πρὸ τοῦ ἀντραδέ, ἐννοεῖται. Τί λέτε, τὸ πιὸ χαριτωμένο φόρεμα δὲν εἶνε τὸ τελευταῖον, ὁποιονδήποτε καὶ ἂν εἶνε τὸ σχῆμα καὶ τὸ χρῶμα του; Ἐπειδὴ ἴδιον τῆς γυναικὸς εἶνε ν' ἀνανεοῦται καὶ νὰ ἐξωραΐζεται διαρκῶς, τῆς χρειάζεται νὰ παρουσιάζεται εἰς κάθε ἐποχὴν μὲ ἰδιαιτέραν καὶ ὅλως διόλου νέαν ὄψιν. Ἕνα φόρεμα «ἀνέκδοτον» μιὰ σιλουέττα τὴν ὁποίαν, δὲν ἔχουν ἰδῇ ἀκόμη, ἔχουν πάντοτε νέαν χάριν, ἐντελῶς προσωπικὴν καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἀκριβῶς εἶνε περισσότερον γοητευτικὸν ἀπὸ τὸ πλέον χαριτωμένον φόρεμα περασμένης ἐποχῆς».

Τρίτος ἀπὸ τοὺς κανονίζοντας τὰς γενικὰς γραμμὰς τῆς παγκοσμίου μόδας, κηρύσσεται ὑπέρμαχος τῆς μόδας κάθε ἐποχῆς καὶ κάθε χώρας μέ τὰς ἑξῆς: «Ποῖος ὁ λόγος νὰ ἐκλέξωμεν; Κάθε μόδα, ποῦ ἀντιπροσωπεύει τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα μιᾶς ἐποχῆς καὶ μιᾶς χώρας εἶνε πάντοτε ἔμορφη. Πρέπει νὰ τὶς ἀγαπᾶμε ὅλες, ἀλλὰ νὰ μὴ κάμνωμεν πρὸς τὸ παρελθὸν παρὰ ἐκκλήσεις πολὺ σπάνιες καὶ προσεκτικές. Τὸ νὰ ἐπαιλώνωμεν τὰ σπίτια μας καὶ νὰ ντυνώμεθα ἀρχαϊκῶς, ἀκολουθῶντας μίαν παρωχημένην μόδαν, ἀποτελεῖ, κατὰ τὴν γνώμην μου, μεγάλην ἔλλειψιν ἀτομικότητος. Καὶ ὅση καὶ ἂν εἶνε ἡ χάρις μιᾶς παρελθούσης μόδας, ἕνα στὺλ ἀληθινὰ νέον θὰ μὲ γοητεύῃ πάντοτε».

Καὶ τὸ συμπέρασμα τῶν τριῶν αὐτῶν ἀπαντήσεων, τῶν κυριοτέρων ἐξ ὅλων, εἶνε ὅτι ὅσον ἔμορφη καὶ ἂν εἶνε μία μόδα περασμένης ἐποχῆς, δὲν ἠμπορεῖ νὰ μένῃ πάντοτε ἡ ἰδία. Πρέπει ν' ἀλλάσῃ διαρκῶς, νὰ ἀφευρίσκῃ νέους συνδυασμούς, νὰ προσελκύῃ πάντοτε τὸν θαυμασμὸν μὲ νέα σχέδια καὶ νέας ποικιλίας. Καὶ πρέπει, φυσικά, νὰ μὴ λησμονοῦμεν, ὅτι αἱ γνῶμαι αὗται προέρχονται ἀπὸ ἀνθρώπους ἐνδιαφερομένους διὰ τὴν μεταλλαγὴν αὐτῆς καὶ ἔχοντας ἀνάγκην νὰ πείσουν τοὺς ἄλλους μὲ τὴν γνώμην τους. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἀρά γε καὶ ὀλίγη ἀλήθεια εἰς αὐτά;

LA MONDAINE

Η ΜΟΔΑ ΜΑΣ. — Πολὺ ἔμορφο καὶ χαριτωμένο καλοκαιρινὸ φόρεμα τῆς ἐποχῆς, ἀπὸ βουὰλ κεντημένο, γαρνιρισμένο μὲ βουὰλ μπλέ. Ἡ φούστα εἶνε γαρνιρισμένη ἀπὸ μπάντα μπλὲ βουὰλ. Τὸ κορσὲ κουμπώνει ὀπίσω καὶ καταλήγει εἰς κολὰ φισοῦ. Ἡ ὁμπρέλλα τὸ καπέλλο καὶ τὸ τσαντάκι ἐπάνω εἰς τὸ ἴδιο στύλ.

Περιποίησις τοῦ προσώπου.—*Ὅταν τὸ πρόσωπόν σας εἶναι λιπαρόν, γλιτσιασμένον, ὅπως λέγομεν κοινῶς, ἐπιτυγχάνετε εὐκολώτατα τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ δυσαρέστου αὐτοῦ φαινομένου μὲ τὴν ἑξῆς συνταγήν:*

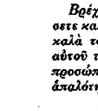

Alcool de lavande	*a á 50,0*
» » *menthe*	
» » *citron*	
Teinture de myrthe	
» » *quillaya*	
Benzoate de soude	*20,0*

Βρέχετε καλὰ τὸ ἄπερον μιᾶς πετσέτας μὲ ζεστὸ νερὸ καὶ ἀφοῦ τὸ στραγγίσετε καλά, τὸ ἐμποτίζετε μὲ ἀρκετὲς σταγόνες ἀπὸ τὸ μίγμα αὐτὸ καὶ τρίβετε καλὰ τὸ πρόσωπόν. Ἐντὸς ὀλίγου χρόνου ἀπὸ τῆς χρήσεως τοῦ φαρμάκου αὐτοῦ τὰ παρουσιαζόμενα ἀποτελέσματα εἶναι ἐξαίρετα. Κάθε λιπαρότης τοῦ προσώπου ἐξαφανίζεται καὶ ἡ ἐπιδερμίς σας ἀποκτᾷ τὴν διαφάνειαν, τὴν ἁπαλότητα καὶ τὴν λεπτότητα ποῦ ἐπιθυμεῖτε.

Ἡ ὑπόδυσις.—*Ἔξω, κατὰ τὸ ἐφετινὸν καλοκαῖρι κατηργήθησαν σχεδὸν ὁλότελα τὰ μακρυὰ ὑποδήματα. Αἱ πραγματικῶς κομψαὶ κυρίαι ὑποδύονται τώρα κατὰ τρόπον ἐναρμονιζόμενον περισσότερον μὲ τὰς σημερινὰς οἰκονομικὰς συνθήκας. Ἐπικρατεῖ ἡ στρογγυλὴ φόρμα μὲ τακοῦνι μετρίου ὕψους. Χρησιμοποιεῖται πολύ, σεβρὼ ἢ boxcalf μαῦρο ἢ κίτρινο, διὰ τὰ ὑποδήματα τῆς κοινῆς χρήσεως καὶ daim ἢ λεβὰρ ἢ ὕφασμα διὰ τὰ ἐπίσημα.*

Τὰ δόντια καὶ τὸ στόμα σας. — *Διὰ τὴν περιποίησιν τῶν δοντιῶν καὶ τοῦ στόματός σας ἐν γένει, ἔχετε ὑπ' ὄψει σας τὴν κατωτέρω συνταγήν:*

Carmin pulv.	*0,10*
Pierre ponce porphyrisé	*a á 20,0*
Phosphate de chaux	
Soufre	*9 s.*
Glycerine	
Essence de menthe	*1,0*
P. f. une pâte mielle	

Τὸ χτένισμα τῶν παιδιῶν.—*Ἕως τὴν ἡλικίαν τῶν τριῶν ἢ τεσσάρων ἐτῶν, ἡ ἐφετινὴ μόδα ἀπαιτεῖ νὰ χτενίζωνται τὰ κεφαλάκια τῶν παιδιῶν καὶ τῶν δύο φύλων κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον an page καὶ μὲ τὰ μαλλάκια τους κομμένα ἴσια ἐπὶ τοῦ αὐχένος. Ἀλλ' εἰσήχθη κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν κι' ἄλλη μιὰ μόδα γιὰ τ' ἀγοράκια, νὰ τοὺς ρίχνωνται τὰ μαλλιὰ πρὸς τὰ ὀπίσω. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν κόπτονται τὰ μαλλάκια τους κατὰ τέτοιον τρόπον, ὥστε νὰ μένουν μακρυὰ πίσω καὶ κοντὰ εἰς τὰ πλάγια.*

Διὰ τὰ σπυράκια. — *Διὰ τὰ σπυράκια τοῦ προσώπου συνιστᾶται ὡς ἀποτελεσματικώτατον τὸ ἀκόλουθον φάρμακον:*

Resorcine	*1,0*
Oxyde de zinc	*4,0*
Amidon pulv.	*4,0*
Vaseline	*15,0*

Θέτετε τὴν σκευασίαν αὐτὴν κάθε βράδυ ἐπὶ τῶν πασχόντων μερῶν καὶ τὸ πρωὶ τὴν ἀφαιρεῖτε μὲ ὀλίγην βάτιαν.

Διὰ τὰ χείλη σας.— *Κατὰ τοῦ ἐκζέματος τῶν χειλέων, τὸ ὁποῖον εἶναι τόσον ἐνοχλητικὸν καὶ καταστρέφει τὴν ἐμορφιὰν καὶ τὴν δροσερότητα τοῦ προσώπου, συνιστᾶται ἡ ἀκόλουθος ἀλοιφή:*

Acide salicylique	*0,50*
Teint. de Benjoin	*1,50 gr.*
Vaseline	*25,—*

Πρόχειρος κατασκευὴ πάγου.—*Ἐντὸς κυλινδρικοῦ ἀγγείου ὑαλίνου ἐκ πορσελάνης, θέτομεν 100 γραμμάρια θειϊκοῦ ὀξέος τοῦ ἐμπορίου, 50 γραμμάρια ὕδατος καὶ 300 γραμμάρια θειϊκοῦ νατρίου. Κατόπιν ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ μίγματος εἰσάγομεν ἕνα ποτήριον ἢ ἄλλο ὑάλινον δοχεῖον, μικρότερον φυσικὰ τοῦ πρώτου, πλῆρες ὕδατος καθαροῦ, τὸ ὁποῖον ἀφοῦ σκεπάσουμε, τὸ κινοῦμεν ἐλαφρά. Μετ' ὀλίγα λεπτὰ ἐῆς ὥρας τὸ νερὸ αὐτὸ θὰ ἔχῃ παγώσει. Εἰς τὸ ἴδιο μέγμα ἐξακολουθοῦμεν νὰ παγώνωμεν καὶ ἄλλα ποτήρια ὕδατος, τὸ ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου.*

Ἡ καλοκαιρινὴ μόδα.—*Ὁ πόλεμος καὶ ὁ ἀποκλεισμὸς μᾶς ἐστέρησαν εἰδήσεων καὶ . . . φιγουρινιῶν τῆς Μόδας, καὶ ὅλοι θέλουν νὰ μάθουν πῶς θὰ ντυθοῦν αὐτὴν τὴν ἐποχὴν καὶ νὰ πληροφορηθοῦν τὰ τελευταῖα καπρίτσια μιᾶς παντοδυνάμου θεᾶς.*

Ὁ κ. Α. Τζουλιάνα, πρῶην κόπτης τοῦ Ἀνρὺ Ποὺλ τοῦ Λονδίνου - Παρισίων, ἔχει τὰς τελευταίας πληροφορίας περὶ τῆς μόδας τῶν εὐρωπαϊκῶν κέντρων, καὶ μᾶς δίδει τὴν γνώμην του ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ.

Τὸ σακκάκι ἔχει ὀλίγας ἀλλ' οὐσιώδεις παραλλαγὰς καὶ κόψιμο ἐντελῶς ἰδιαίτερον, εἶναι μᾶλλον μακρύ, κολλητὸ εἰς τὸ σῶμα, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ φαρδύ. Τὰ φεβὲρ ἴσια, μὲ δύο κουμπιὰ μὲ ἀπόσταση 12 σαντιμὲτρ δίδουν ἕνα ἰδιαίτερον σίκ. Τὸ πανταλόνι, ἀγγλικοῦ σχήματος, μὲ μικρὰς πτυχὰς πρὸς τὰ ἐπάνω, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ὡραιοτάτην σιλουέττα. Ὁ κ. Τζουλιάνα προθύμως δύναται νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἐπιθυμοῦντα κάθε πληροφορίαν ἀπευθυντέον: Κὸν Α. Τζουλιάνα, ὁδὸς Σταδίου - Ἐδουάρδου Δῶ, ἀρ. 10. Εἰδικότης ἁμαζόνων καὶ ταγιὲρ κυριῶν.

* * *

* Οἱ ἄνδρες ἐξετάζουν τὴν γυναῖκα ὅπως τὸ βαρόμετρον, ἀλλὰ δὲν τὴν ἐννοοῦν παρὰ τὴν ἐπομένην.

* Ἡ οἰκιακὴ αὐτουργία πολλάκις ἀπειλεῖται ἐκ μιᾶς ἁπλῆς διαφορᾶς τοῦ λεξιλογίου.

* ΑΠΟ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ *

Μία ἐρασιτεχνικὴ παράστασις.— Πολὺς ἔγινε λόγος τελευταίως διὰ τὴν ἐρασιτεχνικὴν παράστασιν, ἥτις ἐδόθη ἐντὸς τοῦ Φεβρουαρίου εἰς τὸ Βασιλικόν, ὑπὲρ τῆς σχολῆς τῶν ἀπόρων παίδων τοῦ «Παρνασσοῦ».

Τὰ παρασταθέντα ἔργα ἦσαν δύο, ὁ «Πολύφημος», περιπαθὲς λυρικὸν δρᾶμα τοῦ Ἀλβέρτου Samain, μεταφρασθὲν εἰς τὴν δημοτικὴν ἀπὸ τὸν κ. Μπράν καὶ ἡ κωμωδία «1η Ἰουνίου», τοῦ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Μάρκος Μαρῆς κρυπτομένου γνωστοῦ συγγραφέως.

Τὸ θέμα τοῦ «Πολυφήμου» στρέφεται περὶ τὴν παράδοσιν τοῦ περιβοήτου Κύκλωπος, τοῦ ἐμμανῶς ἀγαπήσαντος τὴν Νηρηΐδα Γαλάτειαν, μὴ ἀγαπηθέντος δὲ ὑπ' αὐτῆς, ἐρώσης ἐμμανῶς τοῦ ὡραίου βοσκοῦ Ἀκιδος. Ἀλλ' εἰς τὸ δρᾶμα τοῦτο δὲν ἐμφανίζεται ὁ Πολύφημος μονόφθαλμος καὶ ἡμιάγριος, ἀλλ' ἐξανθρωπισμένος, τυφλούμενος ἐξ ἀπελπισίας διὰ τὸν περιφρονηθέντα ἔρωτά του. Διὰ τοῦτο δὲ ἐν Γαλλίᾳ ἐκρίθη τὸ ἔργον ὡς ποίημα περιπαθοῦς καὶ ἀπηλπισμένου ἔρωτος, ὡς δρᾶμα δέ, «ἀριστουργημα, δυνάμενον νὰ τιμήσῃ πᾶσαν φιλολογίαν», ὡς ἔγραφεν ὁ Γάλλος θεατρικὸς κριτικὸς Ζαρζὼ μετὰ τὰς θριαμβευτικὰς αὐτοῦ παραστάσεις, εἰς τὴν «Comedie Française». Ἡ ἐν τῷ Βασιλικῷ θεάτρῳ παράστασίς του ἐστέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας. Τὰ κυριώτερα πρόσωπα ὑπεκρίθησαν ὁ κ. Γ. Τσιτσιλιάνος, ὡς Πολύφημος, ἡ δὶς Ἰουλία Τ. Ἀμπελᾶ ὡς Γαλάτεια, ἡ δὶς Βενετία Μπενῆ Ψάλτη ὡς Ἄκις καὶ ἡ δὶς Εἰρήνη Βαρούχα ὡς παῖς Λύκας. Αἱ σκηνογραφίαι ἐγένοντο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίου, τοῦ σχεδιασθέντος ὑπὸ τοῦ σκηνογράφου Ε. Φουρνιὲ διὰ τὴν «Comedie Française», ὡς φαίνεται ἐκ τῆς παρατιθεμένης εἰκόνος.

Ο «ΠΟΛΥΦΗΜΟΣ». — Ἡ δεσποινὶς Ἰουλία Τ. Ἀμπελᾶ ὡς Γαλάτεια καὶ ὁ κ. Τσιτσιλιάνος ὡς Πολύφημος εἰς μίαν σκηνὴν τοῦ ὁμωνύμου δράματος τοῦ Samain.

Μετ' ἴσης ἐπιτυχίας ἐπαίχθη καὶ ἡ μονόπρακτος κωμῳδία «1 Ἰουνίου» τοῦ πρίγκηπος Νικολάου, ἐν ᾗ κωμῳδεῖται ἡ πρὸς παραθερισμὸν ἐν ἐξοχικῇ ἐπαύλει τῆς Κηφισσίας ἐγκατάστασις τοῦ οἰκογενειάρχου Πισπαρτοπουλίδου παρασυρθέντος, κατ' ἀπομίμησιν τῶν ἀριστοκρατιζουσῶν οἰκογενειῶν, ὑπὸ τῆς συζύγου του, φιλοδοξούσης τὴν ἀπομίμησιν ἀριστοκρατικῶν ἠθῶν, πρὸς μίσθωσιν ἐπαύλεως. Διεξάγονται δὲ κωμικώτατα σκηναί, κατὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς κωμῳδίας. Μετέσχον τῆς παραστάσεως αἱ ἐρασιτέχνιδες Δες Ἀλεξάνδρα Πεσμαζόγλου, Ἑλένη Ν. Λάσκαρη, Μπήλιω Χρυσούλη, Καίτη Χατζηπέτρου καὶ οἱ ἐρασιτέχναι κ.κ. Ν. Λασκάρης, Κ. Ι. Βαλαωρίτης, Ι. Κανακάκης καὶ Σ. Α. Καλλιγᾶς. Κατὰ γενικὴν δὲ ὁμολογίαν, πᾶσαι καὶ πάντες ἐπέτυχον εἰς ἀμφότερα τὰ ἔργα, ἐνθουσιωδῶς ἀνευφημηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ ἐκλεκτοῦ καὶ πολυαρίθμου ἀκροατηρίου.

*

Τὰ θέατρα. — Ἤνοιξαν πολὺ ἐνωρὶς ἐφέτος τὰ θέατρα. Καὶ τόσα πολλὰ κατ' ἀρχάς, ὥστε οἱ Ἀθηναῖοι εὐρέθησαν κυριολεκτικῶς πρὸ ἀμπαρὰ ντὲ σουά. Ποῦ νὰ πρωτοπᾶνε;

Τὸ «Λυρικόν», ἕνα περίκομψον θεατράκι, βιζαντινοῦ ρυθμοῦ, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀχαρνῶν, ἤνοιξε κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἀπριλίου μὲ μίαν θεατρικοφιλολογικὴν τελετήν. Ὁ κ. Μιλτ. Διδωρίκης ἔκαμε μίαν εἰσήγησιν καὶ ὁ θίασος ἔπαιξε δύο μονόπρακτες κωμῳδίες τοῦ κ. Δημητρακοπούλου. Κατόπιν ἀνεβίβασαν τὰ «Παναθήναια», τὰ ὁποῖα μετ' οὐ πολὺ μετεστάθμευσαν — διὰ νὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν ἔκφρασιν τῆς ἐποχῆς — εἰς τὴν «Ἀλάμπρα» τῆς ὁδοῦ Πατησίων, μετονομασθεῖσαν «Ἀθηναϊκόν».

Ἡ πρώτη τῶν «Παναθηναίων» ἦτο ὅπως πάντοτε ἕνα κοσμο... κοινωνικὸν γεγονός. Μολονότι ὅμως καὶ ὁ θίασος ἦτον καλὰ κατηρτισμένος καὶ αἱ σκηναὶ ἤρεσαν πολὺ μὲ τὴν κ. Ζαφειροπούλου, τὴν Δδα Πλέσσα, τὴν κ. Περίδου καὶ τὸν Λύτραν-Ζαννέτου, ἡ φούρια τοῦ θεάτρου ἔκοψε. Ἴσως λόγῳ τῆς ἀποστάσεως. Ὁ μακάριος Ἀθηναῖος τὸ θέλει εἰς τὴν μύτη του τὸ θέατρον.

Ὁ Πλέσσας πάλιν, ὁ ἀθάνατος Πλέσσας, ἐταμπουρώθηκε εἰς τὸ «Πανελλήνιον» μὲ τέλειον θίασον καὶ παίζει κωμειδύλλια, φάρσες καὶ κωμῳδίτσες. Ἤρχισε μὲ παλαιὰ κωμειδύλλια, ἔπαιξε τὸ «Δὲν εἶμ' ἐγώ» τοῦ κ. Ξενοπούλου, ποῦ ἄρεσε τόσον πολὺ πέρυσι, ὅταν ἐπαίχθη εἰς τὸ «Ἀθήναιον» ἀπὸ τὸν ἴδιον καὶ ἔπειτα ἔπαιξε τὸ «Ἀντίο Γλαρέντζα» τοῦ κ. Πολ. Δημητρακοπούλου, τὸ ὁποῖον κατεχειροκροτήθη.

Ἀλλὰ τὸ πολυτελέστερον καὶ κομψότερον θέατρον ἀνωμολογήθη τὸ τῆς Κοτοπούλη. Χάρμα αἰσθητικῆς. Ἐλαφρὸ εἰς τὸ μάτι, μὲ γραμμὲς ὡραίας, ἀνοιχτόκαρδο, λουσόζο. Εὖγε εἰς τὸν ἀρχιτέκτονα κ. Μήκιον Λυκούδην. Ἐστόλισε τὴν Ἀθήνα μὲ μια μπομπονιέρα περίκομψη.

Ἀντάξιον δὲ καὶ τὸ περιεχόμενόν της. Γύρω ἀπὸ τὴν Μαρίκαν, τὰ Κοκκάκια, οἱ Μπαρκουϊλιέρος, οἱ Μυράτ, οἱ Μαρίκοι, ὁ Γονίζης, ὁ Γαβριηλίδης.

Ἄρχισαν μὲ δράματα καὶ φάρσες, ἕως ὅτου ἀναδιδασθῇ τὸ «Πανόραμα» τοῦ κ. Μωραϊτίνη. Ἐν τῷ μεταξὺ ἔγινε μιὰ ἀδαρία μὲ προνουντσιαμέντα καὶ ἀπεχώρησαν οὕτω ἡ οἰκογένεια Κόκκου, τὸ ζεῦγος Μηλιάδου κλ.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἀνεβιβάσθη, προσληφθεισῶν τῶν δεσποινίδων Λάσκαρη καὶ συμπληρωθέντων τῶν κενῶν, τὸ «Πανόραμα» τοῦ κ. Τίμου Μωραϊτίνη, τὸ ὁποῖον κρατεῖ ἀκόμη καὶ θὰ κρατήσῃ, χάριες εἰς τὴν φρεσκάδα του καὶ τὴν πολυτέλειάν του, πολλὲς βραδυὲς τὴν σκηνήν.

Τὸ γεγονὸς τῆς περιόδου ἦτο ὁ ἀρπαγὴς θίασος «Δραμάτων καὶ Κωμωδιῶν», ὁ ὁποῖος ἐγκατεστάθη εἰς τὸ θέατρον τῆς κ. Κυβέλης. Περιέλαβεν ὅ,τι δυνατὸν καὶ ὅ,τι ἄριστον: Τὸν Οἰκονόμου ὡς καλλιτεχνικὸν διευθυντήν, τὸν Βεάκην, τὸν Χρυσομάλλην, τὸν Παπαγεωργίου, τὸν Σαββᾶν, τὸν Βενιέρην, τὸν Ροῦσον, τὸν Φιλιππίδην, τὸν Λεπενιώτην, τὸν Νέζερ καὶ τὰς κ. Καλογερίκου, Φιλιππίδου, Νέζερ, Βώκου, Ἄλβη. Τὸν θίασον κατήρτισαν αἱ κυρίαι Κομπότη καὶ Δημοπούλου, ὁ δὲ κόσμος ποῦ ἐκτιμᾷ τὸν περιέβαλε μὲ στοργὴν καὶ ἐστήριξε πολλὰς ἐλπίδας. Ἀτυχῶς αἱ διευθύνουσαι ἐπέδειξαν τόσην ἀδεξιότητα περὶ τὸ διοικητικόν, ὥστε αἱ δοκιμαὶ παρέλκον, τὰ ἔργα ἀνεβιβάζοντο μετὰ σπουδῆς ἀμελέτητα καὶ χωρὶς καμμίαν ἐπιμέλειαν ἢ προσπάθειαν. Καὶ ὁ κόσμος, ἀντιληφθεὶς ὅτι ἡ σκηνὴ ἐξευρέθη ὑπὸ τῶν διευθυνουσῶν ὄχι διὰ μίαν φιλότιμον καλλιτεχνικὴν ἐργασίαν, οὐδὲ κἂν ὡς βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα, ἀλλὰ μόνον πρὸς θεραπείαν προσωπικῶν συμφερόντων, μὴ ἔχόντων καμμίαν σχέσιν μὲ τὸ θέατρον καὶ τὴν Τέχνην, ἐγκαταλείψας τὰ ἐδώλιά του καὶ ὁ θίασος κατὰ τὸ πλεῖστον τὰς διευθυντρίας του.

Τὰ σκήπτρα εἰς κόσμον καὶ εἰσπράξεις ἀπὸ τὴν πρώτην του βραδυὰ ἔχει τὸ θέατρον Παπαϊωάννου, ὅπου πλὴν ἄλλων, παίζεται καὶ ἡ τρίπρακτος

Η «1η ΙΟΥΝΙΟΥ». — Ἀπὸ τὴν κωμῳδίαν «1η Ἰουνίου», τοῦ πρίγκηπος Νικολάου. Ἐξ ἀριστερῶν πρὸ τὰ δεξιά: Ὁ κ. Ἰ. Κανακάκης, ὡς μαγειρισσα, ἡ δεσποινὶς Ἀλεξάνδρα Πεσματζόγλου, ἡ δεσποινὶς Ἑλένη Λάσκαρη, καὶ ἐπὶ τῆς κλίμακος κατὰ σειρὰν οἱ κ. κ. Ν. Λάσκαρης Κ. Ι. Βαλαωρίτης καὶ Στ. Καλλιγᾶς.

ὁπερέττα «Ἡ Νύφη τοῦ Συντάγματος» μὲ μουσικὴν τοῦ κ. Σπ. Καίσαρη καὶ λιμπρέτο τοῦ κ. Βεκιαρέλλη. Γεμάτη ἀπὸ ἐξυπνες σκηνὲς μὲ ὡραῖα καὶ πεταχτὰ τραγουδάκια ἤρεσε πολύ.

Ὁ δαιμόνιος Κονταρᾶτος μὲ τὸν Μουσικὸν θίασόν του, εἰς τὸν ὁποῖον κυριαρχεῖ μεσουρανοῦσα ἡ Ἔγκελ, ἐγκατεστάθη εἰς τὰ «Διονύσια», τὸ ἄλλο θέατρον τῆς Κυβέλης εἰς τὸ Σύνταγμα. Ὁ κόσμος τὸ κατακλύζει κάθε βράδυ καὶ ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐπαναλήψεων, ἀπήλαυσε τὰ «Ἐρωτικὰ Γυμνάσια» τοῦ κ. Χατζηαποστόλου, τὸν «Ὑπνοβάτην» τοῦ Σακελλαρίου καὶ τὸν «Βοκκάκιον», διὰ πρώτην φοράν, μὲ πλοῦτον μυθῴδη καὶ ζηλευτὴν ἐντέλειαν.

Διὰ τὰ «Ὀλύμπια» δὲν ἠμποροῦμεν, ἀτυχῶς, νὰ ὁμιλήσωμεν ἐν μέσῳ θέρει. Εἶχεν ἀρχίσει νὰ παίζῃ τὸ ὑπὸ τὸν κ. Δαυράγκων Ἑλληνικὸν Μελόδραμα, τελειότατα κατηρτισμένον, ἀλλά... κάνουν θερμὰ λουτρὰ τὸ καλοκαῖρι οἱ ἄνθρωποι; Εἶναι τόσον ζεστὸ καὶ τόσον πληκτικὸν καὶ τόσο ἀφυκτικὸν τὸ θέατρον, ὥστε τὸ καλοκαῖρι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σταθῇ ἄνθρωπος. Ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι θὰ ἐργάζεται τὸν χειμῶνα.

Ο ΤΖΑΜΠΑΤΖΗΣ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΕΡΤΣΟΣ

Ο οὐρανὸς ἦτο ἐντελῶς ἀπηλπισμένος, ἔκλαιεν ὡς ἀπαρηγόρητος χήρα, ἡ ὁποία μόλις χθὲς ἔχασε τὸ «στήριγμα τοῦ σπιτιοῦ της», ἐκεῖνον ὅστις, καθὼς εἶπε καὶ ὁ ἐκφωνήσας τὸν ἐπικήδειον στὴν ἐκκλησία, «συνεκέντρωνεν ὅλας τὰς ἀρετάς, ὡς ἡ λάμπουσα φλὸξ συγκεντροῖ τὰς χρυσαλλίδας!... Ἀλλ' ἀπῆλθε φεῦ!...». Λοιπόν; Ἀ, ναί... Ἔβρεχεν, ὁ οὐρανὸς εἶχε μίαν ἀκράτειαν καὶ ἦσαν πολλὲς λάσπες, σκοτάδι, τόσον σκοτάδι, ποῦ δὲν ἔβλεπε κανεὶς τὴν μύτη του καὶ ἂν ἡ μύτη του ἦτο ἀπομίμησις ἐκείνης τῆς μακαρίτιδος τοῦ ἀειμνήστου Γουβέλη....

Ἐπήγαινα νὰ κοιμηθῶ. Ὅπως πηγαίνουν νὰ κοιμηθοῦν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ, μὲ κενὸν εἰς τὴν ψυχήν, βέβαιος ὅτι ἐπέρασε μία ἀκόμη ἡμέρα στὰ χαμένα. Εἰς τὴν γωνίαν τοῦ δρόμου, ἕνας χωροφύλαξ ἐκοιμᾶτο «βλοσυρῶς», ὅπως ἀκριβῶς κοιμοῦνται ὅλοι οἱ χωροφύλακες.

Ὀλίγον ἐπάνω, ἕνας ἄνθρωπος, ἕνας ἀφηρημένος φυσικὰ ἄνθρωπος, νυσταγμένος ἢ μεθυσμένος, ἔπεσεν ἐπάνω μου, καὶ μὲ ἐπάτησεν, ὅπως συμβαίνη πάντοτε εἰς τοὺς Ἀθηναϊκοὺς δρόμους. Τὰ νεῦρα μου ἐχοροπήδησαν.

— Κύριε, λέω, δὲν ἔχετε...

Μάτια, ἤθελα νὰ συμπληρώσω, ἀλλὰ μὲ διέκοψε χειμαρρώδης, ἀκατάσχετος.

— Ὄχι, δὲν ἔχω τίποτα, τίποτα πλέον. Τὸ ἔχασα ὅλα. Τὸ σπίτι μου, τὴ γυναῖκα μου, τ' ἀμάξια μου, τὴ περιουσία μου τὰ... τὰ... τὰ...

— Βελζεβούλ!... Βρὲ Βρασίδα... Εἶσαι σύ;...

Καὶ τὸν ἀγκαλιάζω σχεδόν.

Ἦταν ὁ Βρασίδας. Δὲν ξέρετε τὸ Βρασίδα;

Τί διάβολο ξέρετε; Ὁ Βρασίδας, κυρίαι μου, κύριοί μου, ὁ Βρασίδας, ὁ ἀπένταρος διαρκῶς, ἐρημοσπίτης, χάχας, καφενόβιος, ὁλίγον λόγιος, ὁλίγον «σοσιαλιστής», τομάρι μιὰ φορά.

— Βρασίδα, λέω ὁ Θεὸς σὲ ὀξίνει. Ἤμουν τόσο μελαγχολικός...

— Μπᾶ!... Σὺ εἶσαι; Βάλτο λοιπόν. Καὶ γὼ εἶμαι μελαγχολικός. Δύο μελαγχολίες ἀποτελοῦν μίαν κατάφασιν... Μπρρρρ... Εὐτυχίαν ἤθελα νὰ πῶ.

Καλησπέρα ἐν τέλει, τί γίνεσαι;

— Πηγαίνω νὰ κοιμηθῶ.

— Καὶ γώ.

— Μπᾶ!... Μένεις στὸ Φάληρο τώρα;

— Ὄχι, πηγαίνω ἐκεῖ νὰ κοιμηθῶ, νὰ εἰς τὸν βυθόν, αἰωνίως πάντοτε, Μπρρρρ.

— Βρασίδα, εἶσαι τραγικός. Τί ἔπαθες λοιπόν; Ἐξηγήσου, βλακέντιε. Χυλόπητα μήπως;

— Χυλόπητα; Ἀστεῖος εἶσαι. Βρὲ ὄρνιο εἶμαι δυστυχής, δυστυχέστατος, δυστυχέστερος καὶ ἀπὸ τὸν Ναβουχοδονόσορα!

Ἦτο ἐντελῶς ἀνιστόρητος. Διαρκῶς ἐμπέρδευε τὰ ἱστορικὰ πρόσωπα, προϋβίβαζε τὸν Πλάτωνα εἰς Ρωμαῖον στρατηγὸ καὶ ἐνεθρόνιζε τὸν Μωϋσὴ εἰς τὸν Ρωσσικὸν θρόνον. Ἐπὶ παραδείγματι: «Σήμερα ματάκια που ἔφαγα ἐξ πιάτα φασόλια, ἔφαγα πλούσια σᾶν τὸν Γρηγόριο τὸ Νανζιαζηνό!... » Ἐπὶ τέλους. Τοῦ λέω:

— Τί σοῦ συνέβη, βρὲ ἀδερφέ; Ἄνθρωποι εἴμαστε, φτωχοὶ εἴμαστε, ὑποκείμεθα σὲ κάθε κακοτυπιά. Παρηγορήσου. Ἡ παρηγορία εἶναι ὁ μόνος χυλὸς ποῦ τονώνη τὶς ψυχές.

— Μπᾶ, τί λὲς τώρα. Βρὲ ξέρεις τί ἔπαθα ἐγώ; Τί γκάφα ἔπαθα; Τίποτα, θ' αὐτοκτονήσω, θὰ πνιγῶ. Θὰ παραδοθῶ στὴ θάλασσα. Νὰ μὲ φᾶν τὰ ψάρια — ἐδῶ ἄρχισε νὰ κλαίη — νὰ μὲ φᾶν, κι' ἂς ἔχω ἐγὼ νὰ φάω ψάρι ἀπὸ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ!... Ἀχ μωρὲ τί ψωριάρα τύχη ποῦ τὴν ἔχω! Τί ἀφιλότιμη!... Ὅταν πιάνω μάλαμα χῶμα γίνεται. Ὅσο νὰ πῶ δόξα σοι ὁ Θεός, φράπ μιὰ καὶ πάρτον κάτω τὸ ψημένο σου. Αἰσχος! Δὲν εἶναι ζωὴ αὐτή, εἶναι παληοπάπουτσο, κι' ἐγὼ νά, τὴν πετάω στὰ σκουπίδια... φτού!...

Προσεπάθησα νὰ τὸν παρηγορήσω. Τοῦ εἶπα ὅτι μᾶς λὲν συνήθως γιὰ νὰ μᾶς παρηγορήσουνε. Νερόβραστα λόγια. Τοῦ ἐμίλησα περὶ τοῦ Θεοῦ, τῆς πέραν τοῦ τάφου ζωῆς, περὶ Κολάσεως, περὶ τῶν κόλπων τοῦ Ἀβραάμ, περὶ τοῦ Κολόμβου, τοῦ Ἀθανασίου Διάκου, τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, περὶ τῆς σταυρώσεως τοῦ Χριστοῦ, ἐστάθη ἀδύνατον. Ἦτο βλοσυρός, τὰ μάτια του ἔβγαζαν φωτιές, ἄφριζε, ἐτρεμε, ἐθύμιζε τὸν κ. Ράλλην ἀγορεύοντα. Ἐπὶ τέλους ἄλλαξα τακτικήν.

— Βρασίδα, λέω, ν' αὐτοκτονήσης, πάει καλά. Δὲν θὰ μοῦ πῆς δμως ἐμένα τὰ αἴτια, νὰ τὰ ξέρω, νὰ χύνω δάκρυα;...

— Θὰ σοῦ τὰ πῶ λέει; Βεβαίως θὰ σοῦ τὰ πῶ. Ἀκοῦς ἐκεῖ; Ἀμ' θὰ σοῦ τὰ κρύψω νόμισες;

Πήραμε τὸν κατήφορο καὶ ἄρχισε σὲ λίγω ν' ἀφηγῆται, χειρονομῶντας καὶ κραυγάζοντας:

— Ξέρεις λοιπὸν τί μοῦ συνέβη ἀπόψε;

— Ὄχι, φυσικά.

— Ἔ, μάθε το λοιπόν, πῆγα στὸ χαρτοπαίγνιο.

— Λοιπόν;

— Καὶ λοιπὸν ἔπαιξα καὶ ἔχασα. Ἔχασα τὸ σπίτι μου, τὰ ἀμάξια, τὴ γυναῖκά μου, τὰ ροῦχα μου, ὅλα τὰ ἔχασα...

Τὸν ἐκύτταξα περίεργα. Ποτέ του δὲν εἶχε σπίτι, γυναῖκα, ἀμάξια, ροῦχα. Ἦταν ἕνα χαμένο κορμί.

— Βρὲ κοροϊδεύεσαι, τοῦ λέω, ποῦ τὰ βρῆκες ὅλα αὐτά;

— Ποῦ τὰ βρῆκα; Χμ... Τὸ κουτὸ κάνεις;

Πρόσεξε λοιπὸν νὰ δῆς. Πῆγα στὸ χαρτοπαίγνιο καὶ εἶχα ἑφτὰ δραχμές. Ἕνα τάληρο χαρτί, τ' ἄλλα μπακίρες. Θὰ δοκιμάσω λέω τὴ τύχη μου, θὰ τὰ βάλω ὅλα σ' ἕνα πόντο καὶ θὰ τὰ χτυπήσω πάρολι. Θάρρος Βρασίδα!... Τὰ βάζω. Ἔρχομαι σότος. Πάρολι, λέω, βρίσκω, σέτε, βρίσκω, κουϊντιτσι βρίσκω. Πῶς δὲν παλάβωσα ματάκια μου: Ἤμουνα γουρλὴς σὰν τὸν Πατριάρχη Γρηγόριο!... Ἐμάζεψα 105 δραχμές. Ἴδρωσα, ξεϊδρωσα, ἴδρωσα, πάγωσα... Μ' ἔπιασεν μιὰ τρεμοῦλα... Ἔτρεμα ὅπως τρέμουν οἱ γραφεῖς τοῦ ὑπουργείου ἐμπρὸς στὸν προϊστάμενο. Εἶπα. Τώρα, Βρασίδα, ἀφοῦ ἡ τύχη σ' εὐνοεῖ μὴν κάθεσαι. Ἤ τὰν ἢ ἐπὶ τᾶς. Καὶ τὰ βάζω ὅλα. στὴν ντάμα. ἄχ, αὐτές αἱ γυναῖκες μὲ κατέστρεψαν! Βρίσκω, πάρολι βρίσκω, σέτε βρίσκω. κουϊντιτσι βρίσκω. Μοῦ φάνηκε σᾶν νὰ κατόπια ὁλόκληρο τὸν Ἀσαροπόταμο! Πέρνω 1075 δραχμές!... Δὲν λέγεται πειὰ τί εἶχα. Εἶχα ἄσθμα, παλμούς, ζάλη, τρεμούλα, φλήγωσι, φαγούρα, κόψιμο, σφάχτη, χόρευαν τὰ νεῦρα μου, χόρευα ὁ ἴδιος, κοκκίνισα, κιτρίνισα, πρασίνισα, ἄλλαξα χίλια χρώματα σᾶν νὰ ἤμουν σαῦρα. Εἶχα στὰ χέρια μου τὸ ποσὸν τῶν 1,575 δραχμῶν. Θὰ ἔκανα ὅτι ἤθελα πλέον. Θὰ καβαλίκευα τὴ μοίρα μου. Ἔπῆρα θάρος, δὲν μὲ κρατοῦσε κανείς! Εἶχα μεθύσει καὶ τὰ ποντάρησα πάλιν ὅλα καὶ βρῆκα κουϊντιτσι. Τρομερὸ πρᾶγμα!... Ἡ τύχη μου μ' ἐγαργαλοῦσε. Εἶχα πλέον 23,825 δραχμάς. Κεφάλαιον ἀτράνταχτο καθὼς καταλαβαίνεις. Ἔγινα αἰφνιδίως Σερπιέρης!... Εἶχα ζοῦχα, ἕνα σπιτάκι μονόροφο καὶ μὲ κηπάκο γεμάτον τριανταφυλιές. Γυναῖκα. Μία νοικοκυρὰ ἀφρόπλαστη, χαδιάρα, μὲ μαῦρα μάτια, μὲ πλούσια στήθη. Εἶχα κι' ἀμάξια, ὑπηρέτρια, βιβλιοθήκη, θὰ ἔβγαζα τὰ ἔργα μου, θὰ ἔβαζα ὑποψηφιότητα καὶ ποῦ τὸ ξέρεις ἂν δὲν γινόμουν καὶ βουλευτής. Μπά; Τί ἔκανε λέει; Βουλευτής; Μωρὲ καὶ ὑπουργὸς ἀκόμα. Τόσα τοῦβλα ποῦ γίνονται ὑπουργοὶ μοναχὰ γιατὶ ξέρουν νὰ γλύφουν... Τύχη μιὰ φορά, κατάλαβες; Σ'αὐταῖς ταῖς σκέψεις που ἐπάνω λέω: βρὲ Βρασίδα... Καὶ ἡ θαλαμηγός, βρὲ κουρούνη; Ἀμ' βέβαια ἤθελα καὶ θαλαμηγό. Θὰ τὰ ποντάρω λέω ὅλα. Μπᾶ γιατί; Μιὰ κι' ἔχω γοῦρι ἀπόψε... Καὶ τὰ ποντάρω. Ἐννοεῖς τὰ ποντάρω στὴν ντάμα. Περίμενα σᾶν νὰ ἐπρόκειτο νὰ μὲ μουσκετάρουν. Ἔκανα τὴ προσευχή μου ὁ' ὅλες ταῖς θηλυκὲς ἐπουράνιες καὶ ὑπόγειες θεότητες. Παναγία μου, βοήθα! Ἀφροδίτη, ἔσο καλή!... Ἁγία Βαρβάρα μου, νὰ σὲ χρυσώσω, Περσεφόνη, Δήμητρα, Ἀθηνᾶ, ἁγία Θέκλα μου, στὰ χέρια σας κρέμεται ὁ Βρασίδας, ποιητής, δραματικός, πεζογράφος, δοῦλός σας!... Μπάμ!... Ἔσκασε ἔξαφνα τὸ κανόνι. Ἡ σφαῖρα μὲ βρῆκε κατακούτελα, κυλίστηκα στὸ πάτωμα σᾶν παληάλογο. Πᾶνε ὅλα, ἡ ντάμα ἡ καρακάξα, εἶχε 'ρθῆ τέρτση. Μ' ἔφαγε, μ' ἐχαντάκωσε!... Τρεῖς ντενεκέδες νερὸ μοῦριξαν ὅσο νὰ συνέλθω, μοῦ κατνίσαν ἐφημερίδες στὶς μύτες. Ποῦ ὅμως ἐγώ! Κίτρινος σὰν τὸ κερί, τρέμοντας, ζαλισμένος, βγαίνω ἔξω, χωρὶς δεκαράκι στὴν τσέπη. Ὁ κόσμος μὲ πείραζε, ἡ γῆ χόρευε στὰ πόδια μου. Τὸ φεγγάρι, ὅταν ξετρύπωνε ἀπὸ τὰ σύννεφα, γελοῦσε σὰν νὰ ἔβλεπε κανένα κορίδο. Τότε ἐπῆρα τὴν ἀπόφασι. Ἀντίο, Ἐλεωνόρα. Ἀντίο Βρασίδα, γαίαν ἔχοις ἐλαφράν, ἀδερφούλη μου!... Τοιμάστικα νὰ πεθάνω. Πέρνω κάποιον βερεσὲ τσιγάρο καὶ ἴσα γιὰ τὸ Φάληρο. Βρίσκω κάποιον γνωστὸ στὸ δρόμο.

— Ποῦ πᾶς; λέει.

— Νὰ μὲ φᾶν ἡ παλαμίδες...

Γέλασε κι' αὐτὸς καὶ ἔφυγε. Καὶ νάμαι τώρα μάτια μου. Πηγαίνω νὰ αὐτοκτονήσω. Καθὼς καταλαβαίνεις, εἶναι ἀδύνατον νὰ ζήσω. Χωρὶς σπίτι, χωρὶς γυναῖκα, γυμνός, χωρὶς τίποτε... Νὰ μοῦ ἔμενε τοὐλάχιστον ἕνα ἀπὸ τὰ ἀμάξια μου πάει κι' ἔρχεται. Ἀλλὰ πάνε κι' αὐτά. Καὶ ξέρεις τί ἦσαν, ματάκια μου; Κουπὲ μὲ κᾶτι ἀραβικὰ ἄλογα, μαγεία!... Ἀχ μωρὲ παιδί μου, πῶς καταστρέφονται οἱ ἑκατομμυριοῦχοι καμμιὰ φορά!... Μοῦ δίνεις ἕνα τσιγάρο;... Εὐχαριστῶ! Εἶναι τὸ τελευταῖο τσιγάρο ποῦ σοῦ πέρνω. Συχώρα με, ἑτοιμοθάνατος ἄνθρωπος εἶμαι. Νὰ αὐτὴ τὴ στιγμὴ σοῦ μιλάει ἕνας μακαρίτης!... Λοιπὸν χαῖρε. Ὑγίαινε. Σοῦ εὔχομαι νὰ ζήσης εὐτυχισμένο. Νὰ μὴ χάσης ποτὲ καὶ σὺ τὴ περιουσία σου ποῦ θ' ἀποκτήσης μὲ ἰδρῶτα ὅπως κι' ἐγὼ ὁ ἐρίφης. Ἀντίο σου καὶ νὰ θυμᾶσαι τὸ Βρασίδα νὰ τοῦ ἀνάβης κανένα κερί...

... Μιὰ γυναῖκα ἀφρόπλαστη...

Τὸν πῆραν τὰ δάκρυα, μ' ἀγκάλιασε κι' ἔφυγε... Χαῖρε... Νὰ θυμᾶσαι τὸ Βρασίδα!... Βέβαιος πῶς δὲν θὰ κάμῃ ὅτι ἀπειλοῦσε, τὸν ἄφηκα νὰ φύγῃ. Πῆγα σπίτι καὶ τὴν ἄλλη μέρα τὸν ἐζήτησα παντοῦ. Εἶχε γίνει ἄφαντος. Ἀχ, γιατὶ νὰ τὸν ἀφήσω νὰ σκοτωθῇ; Τὴν τρίτη μέρα τὸν ἀνεκάλυψα. Δύο χωροφύλακες τὸν πήγαναν στὸ τμῆμα. Τρέχω.

— Πρὸς Θεοῦ τί συμβαίνει;

Οἱ χωροφύλακες ἐξηγήθησαν.

— Νὰ αὐτὸς ἐδῶ ἔχει τώρα τρεῖς μέρες ποῦ πάει καὶ κολυμπάει στὸ Φάληρο, ὁλόγυμνος μπροστὰ στὸν κόσμο, ἀπ' τὸ πρωὶ ὣς τὸ βράδυ. Προσέβαλε, ἐννοεῖτε κύριε, τὴ δημοσία ἠθική!...

Χ. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠ' ΟΛΑ

ΤΟ ΕΝΕΣΤΩΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΜΑΣ

Ἐπὶ ἐννέα περίπου μῆνας διέκοψε τὴν ἔκδοσίν της ἡ «Εἰκονογραφημένη». Ὑποθέτομεν ὅτι οἱ πολυπληθεῖς φίλοι της δὲν ζητοῦν ἐξήγησιν. Διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ δωδεκαετίας τὸ περιοδικὸν ἀνέστειλε τὴν ἐμφάνισίν του. Οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ ἐξηγήσωσι τὸ φαινόμενον, ἂς ἐνθυμηθοῦν ποῖον ἦτο τὸ τελευταῖον φύλλον της, ὅπερ κατωρθώθη νὰ κυκλοφορήσῃ, μετ' ἀφαιρέσεις εἰκόνων καὶ ὕλης, μόλις περὶ τὰ τέλη Ἰανουαρίου 1917. Ἦτο ἀκριβῶς τὸ τεῦχος 144 - 145 τῶν μηνῶν Ὀκτωβρίου καὶ Νοεμβρίου π. ἔ.

Ἀρκεῖ λοιπὸν νὰ ἐνθυμηθοῦν ὅτι κατὰ Νοέμβριον συνέβησαν τὰ ἀπάνθρωπα ἐκεῖνα γεγονότα, διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ ἔχουν καὶ μίαν ἰδέαν ἀμυδρὰν τοῦ πῶς κατορθώσαμεν νὰ ἐκδώσωμεν τὸ διπλοῦν ἐκεῖνο τεῦχος. Ἀλλ' ἔκτοτε, ἐπελθόντος καὶ τοῦ ἀποκλεισμοῦ, προσετέθη καὶ ἡ σπάνις κατ' ἀρχάς, πλήρης δὲ ἔλλειψις ἀμέσως κατόπιν, τοῦ ἐκλεκτοῦ καὶ καταστίλπνου χάρτου τῆς «Εἰκονογραφημένης», εἰς τρόπον ὥστε νὰ εὑρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην, νὰ διακόψωμεν τὴν ἔκδοσιν.

Τώρα ἔλειψαν ὅλοι οἱ λόγοι ἐκεῖνοι. Καὶ τὸ χαρτὶ μᾶς ἦλθε καὶ τὰς γνώμας ἐλευθέρως δυνάμεθα νὰ ἐκφράσωμεν. Ἐπαναλαμβάνομεν λοιπὸν τὴν ἔκδοσιν τοῦ φύλλου ἡμῶν, ἀνελλιπῆ καὶ ἀπρόσκοπτον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀπαρεγκλίτους τροχιᾶς, τὴν ὁποίαν εἶχε χαράξει ἀφ' ἧς εἶδε τὸ φῶς τοῦτο.

Τὸ ἀνὰ χεῖρας τεῦχος ἀντιστοιχεῖ εἰς τὰ καθυστερημένα φύλλα τοῦ Δεκεμβρίου 1916 καὶ Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου, Ἀπριλίου, Μαΐου καὶ Ἰουνίου ἐ. ἔ. ὑπ' ἀρ. 146, 147, 148, 149, 150, 151 καὶ 152. Ἡ ἀνάγκη νὰ γίνῃ τὸ φύλλον ἡμῶν ἐνημερον, εἰς τρόπον ὥστε ἀπὸ τῆς 10 Ἰουλίου, καθ' ἣν θὰ κυκλοφορήσῃ τοῦτο νὰ δυνάμεθα ἐφεξῆς, τακτικῶς μεταξὺ 8ης καὶ 10ης ἑκάστου μηνὸς νὰ θέτωμεν εἰς κυκλοφορίαν τὸ εἰς τὸν λήξαντα μῆνα ἀντιστοιχοῦν τεῦχος, ὅπως ἐκάμαμεν μέχρι τῆς λόγῳ ἀνωτέρας βίας ἀνωμαλίας, ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ἐξεδόθη τὸ περιοδικὸν ἡμῶν, ἀπαρεγκλίτως καὶ ἀνελλιπῶς, μᾶς ὑπηγόρευσε τοῦτο.

Εἰμεθα βέβαιοι ὅτι οἱ φίλοι τῆς «Εἰκονογραφημένης», οἱ σιωγικοί, δὲν θὰ δυσφορήσουν διὰ τοῦτο. Γύρω ἀπὸ τὴν «Εἰκονογραφημένην» ἔπεσαν πολλὰ περιοδικὰ ἔως τώρα. Ἀπὸ ἡ «Illustration», ὁ κολοσσὸς ἀνὰ τὸν Κόσμον τοῦ περιοδικοῦ Τύπου, εἶχε περιορίσῃ τὴν ἐμφάνισίν της, ἀκόμη δ' ἐοχάτως ἡ «Femina» μᾶς ἤλθε μὲ τρεῖς μηνῶν τεύχη τὴν συγχωνευμένα εἰς ἕνα καὶ ὅπερ ἀκόμη περιεργότερον, μὲ ὁδήλωσιν τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου Λαρίτ, ὅστις τὴν ἐκδίδει, ὅτι καθιέρωσε τὴν τρίμηνον ἔκδοσιν ἐν συγχωνεύσει μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου ὡσαύτως περιοδικοῦ «La Vie heureuse».

Βεβαίως, μὲ τὸ τέρμα τῆς ἐκρύθμου αὐτῆς καταστάσεως, ὅλα θὰ ἐπανέλθουν εἰς τὸ «Status ante». Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἐκδοτικὸς Οἶκος «Ἡ Εἰκονογραφημένη», εἶνε ὅμηρον εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τοὺς φίλους τοῦ Περιοδικοῦ, ὅτι, τερματιζομένης τῆς καταστάσεως αὐτῆς, ἀμέσως θὰ πραγματοποιήσῃ τὴν δεκαπενθήμερον ἔκδοσιν, τὸ ὄνειρον τοῦ ἀρχαίου ἱδρυτοῦ της, τὸ ὁποῖον ἀνέκοψαν τοσάκις ἀντίξοοι περιστάσεις.

Ἀλλὰ δὲν φθάνει τοῦτο. Ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος ἡμῶν ὑπόσχεται εἰς τὴν διαβάζουσαν ἑλληνικὴν οἰκογένειαν, μίαν θαυμασίαν βιβλιοθήκην, εἰς σειρὰν περιπόμπων τόμων μὲ τὰ ἀριστουργήματα τῆς ξένης καὶ τῆς ἡμετέρας φιλολογίας καὶ μὲ τὰ ὡραιότερα συγγράμματά μας, μὲ τὰ ὁποῖα τόσον οἱ φίλοι τῆς «Εἰκονογραφημένης» ὅσον καὶ οἱ φίλοι τοῦ βιβλίου ποῦ διψοῦν γιὰ μόρφωσιν καὶ γνώσεις, θὰ γίνουν ἐγκυκλοπαιδικώτατοι. Βεβαιοῦμεν ὅτι ἡ σειρὰ τῶν τόμων τῆς βιβλιοθήκης μας δὲν θὰ ὑστερήσῃ τῶν τῆς γνωστῆς βιβλιοθήκης «Nelson» εἰς πολυτέλειαν καὶ ἐπιλογήν, θὰ εἶνε δὲ καὶ ἀριστοτεχνικῶς εἰκονογραφημένα τὰ πλέοντα τῶν βιβλίων καὶ προσιτὰ εἰς τὸν καθένα.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΑΝΑΣΤ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

*

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΙΑΣ

Ἐξέχουσα στρατιωτικὴ φυσιογνωμία, ὁ συνταγματάρχης ἀρχηγὸς τῆς Ἐπιμελητείας κ. Β. Κολοκούβαρος, σπάνιος πατριώτης καὶ ἐκλεκτὴ ψυχή. Ἡ σταδιοδρομία του ὑπῆρξε ἐκ τῶν καλλιτέρων μεταξὺ τῶν πρωτοστατησάντων εἰς τὰς ἑκάστοτε ἐπαναστάσεις τῆς Κρήτης. Εἰς ἐκ τῶν ἡγετῶν τῆς Στρατιωτικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1909, ὁ μοναδικὸς ἐπιμελητής, ὁ προβλέπων ὅλας τὰς ἀνάγκας καὶ ἐπαρκῶν εἰς ὅλα τοῦ πολέμου 1912-1913 ὁπότε ἡ Μεραρχία του ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Μανουσογιαννάκην ἐπετέλεσε θαύματα, τελείως ὑπ' αὐτοῦ ἐροδιασθεῖσα. Ὁ συνταγματάρχης Κολοκούβαρος ἐπέπρωτο νὰ δράσῃ σπουδαίως καὶ ὡς εἷς ἐκ τῶν πρωτεργατῶν τοῦ ἐθνοσωτηρίου Ἐθνικοῦ Κινήματος. Εὐτυχῶς σήμερον κατέχει ἐπαξίως τὴν θέσιν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἐπιμελητείας, τὴν ὁποίαν εἰμεθα πεπεισμένοι ὅτι θὰ περιαγάγῃ εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν θέσιν καὶ εἰς τὸ ἀνάλογον πρὸς τὸν χαρακτῆρα του ἠθικὸν ὕψος. Ὁ κ. Κολοκούβαρος προσέλαβε ὡς ὑπασπιστὴν του τὸν εὐπαίδευτον καὶ συμπαθῆ ἀνθυπολοχαγὸν τῆς ἐπιμελητείας κ. Ν. Πεζᾶν, τῆς γνωστῆς ἐκ Χαλκίδος οἰκογενείας.

Β. ΚΟΛΟΚΟΥΒΑΡΟΣ

*

ΜΙΑ ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΑΕΤΗΡΙΣ

Σεμνοπρεπέστατα καὶ ἐπιβλητικώτατα ἑορτάσθη τὴν 30 Ἀπριλίου ἡ εἰκοσιπενταετηρὶς τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καθηγεσίας τοῦ κ. Α. Δαμβέργη. Κατ' ἀπαίτησιν τοῦ σεβαστοῦ καθηγητοῦ, ἡ ἑορτὴ ἐγένετο ἀνεπισήμως εἰς τὴν οἰκίαν του, παρέστησαν δὲ κατ' αὐτὴν οἱ ὑπουργοὶ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὁ πρύτανις τῶν Πανεπιστημίων μετὰ τῶν κοσμητόρων τῶν σχολῶν καὶ τοῦ γεν. γραμματέως κ. Κ. Παλαμᾶ, πλεῖστοι καθηγηταί, οἱ διοικηταὶ τῶν δύο Στρατιωτικῶν Σχολῶν, τῶν Εὐελπίδων καὶ τῶν Δοκίμων, ὁ πρόεδρος, ἀντιπρόεδρος καὶ γραμματεὺς τοῦ Ἰατροσυνεδρίου, τὸ προεδρεῖον τῆς Ἑλληνικῆς Φαρμακευτικῆς Ἑταιρίας, πλεῖστα ἐπίλεκτα μέλη ἐκ τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου καὶ τοῦ κόσμου τῶν γραμμάτων καὶ πολυπληθεῖς παλαιοὶ μαθηταὶ τοῦ ἑορτάζοντος καθηγητοῦ, οἱ ὁποῖοι συνεχάρησαν θερμότατα τὸν διακεκριμένον ἐπιστήμονα καὶ σεβαστὸν καθηγητήν.

Ὑπὸ τῶν συνεργατῶν καὶ μαθητῶν του προσεφέρθη ὡραία προτομὴ τοῦ κ. Ἀναστ. Δαμβέργη, ἔργον τοῦ νεαροῦ γλύπτου κ. Τόμπρου. Τὴν ἀποκάλυψιν τῆς προτομῆς ἐχαιρέτισαν ἡ δὶς Ἄμπελᾶ, ἀπαγγείλασα ποίημα τοῦ κ. Πολέμη, γραφὲν ἐπίτηδες διὰ τὴν εἰκοσιπενταετηρίδα τοῦ καθηγητοῦ.

Ἡ ἀνάμνησις τῆς ὡραίας αὐτῆς ἑορτῆς τῆς εἰκοσιπενταετηρίδος τοῦ σεβαστοῦ καθηγητοῦ, θὰ διατηρηθῇ, χάρις εἰς τὴν γενναιοδωρίαν φίλου του, ἐπιθυμοῦντος νὰ μείνῃ ἄγνωστος, ὁ ὁποῖος δι' ἐπιστολῆς του, ἀνήγγειλεν εἰς τὸν ἑορτάζοντα καθηγητὴν ὅτι εἰς τὴν κατατεθεῖσαν ἐν συμβολαιογραφείῳ τῶν Ἀθηνῶν διαθήκην του, κατέλιπε κληροδότημα εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον, πρὸς ἀπονομὴν ἀνὰ πᾶν τέταρτον ἔτος εἰς τελειοφοίτους, ἢ πτυχιούχους ἢ διδάκτορας τῆς Φαρμακευτικῆς Σχολῆς χιλιοδράχμου βραβείου. Τὸ διαγώνισμα θὰ φέρῃ τὸ ὄνομα τοῦ ἀγωνοθέτου τὸ δὲ ἀπονεμώμενον βραβεῖον θὰ καλῆται «Δαμβέργειον» καὶ θὰ δίδεται εἰς τὴν ἀξιολογωτέραν ἐρευνητικὴν ἐργασίαν ἢ τὴν πληρεστέραν μονογραφίαν ἐπὶ θεμάτων τῆς φαρμακοχημείας ἢ φαρμακογνωσίας ἢ καὶ μικροβιολογίας.

*

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΑΡΜΑΣ

Μιὰ ἀπὸ τὰς ἀρχαιοτέρας καὶ πλέον ἐξεχούσας ἐμπορικὰς φυσιογνωμίας τοῦ Πειραιῶς. Ἡ «Εἰκονογραφημένη», ἔχουσα εἰς τὸ πρόγραμμα αὐτῆς τὴν ἔξαρσιν παντὸς ὅτι συντελεῖ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας, εὐχαρίστως παρουσιάζει εἰς τοὺς ἀναγνώστας της τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ κ. Παναγιώτη Δάρμα. Ἀπὸ τεσσαρακονταετίας ὑπηρετῶν εἰς τὴν γείτονα πόλιν τὸν κερδῶον Ἑρμῆν, κατώρθωσε διὰ τῆς τιμιότητος τῆς δραστηριότητος τῆς φιλοπονίας καὶ τῆς ἐπιμελείας του ν' ἀναδειχθῇ μεταξὺ τῶν πρώτων ἐμπόρων τοῦ Πειραιῶς καὶ νὰ καταλάβῃ μεταξὺ αὐτῶν ἐξέχουσαν θέσιν. Αἱ πολλαὶ καὶ ποικίλαι αὐτοῦ ἐπαγγελματικαὶ ἀρεταί, καθὼς καὶ αἱ διακρίνουσαι τὸν χαρακτῆρα του τοιαῦται, τὸν κατέστησαν ἀγαπητότατον καὶ λίαν συμπαθῆ τόσον εἰς τὴν ἀνωτέραν ὅσον καὶ εἰς ὁλόκληρον τὴν Πειραϊκὴν κοινωνίαν.

Ἤδη μετὰ πολυετεῖς ἀγῶνας καὶ κόπους ἀπεφάσισε νὰ παραδώσῃ τὸ ἐν Πειραιεῖ κεντρικὸν κατάστημα καὶ τὸ ἐν Ἀθήναις ὑπο-

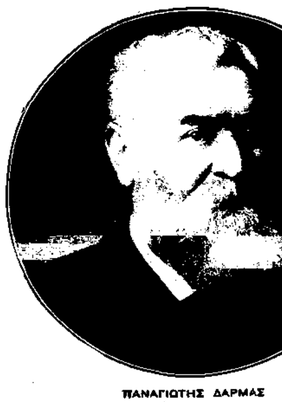

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΑΡΜΑΣ

κατάστημά του εἰς τοὺς ἀνεψιούς του κ. κ. Ἀδελφοὺς Πολυμεροπούλου καὶ τὸν συμπαθῆ καὶ ἐπίλεκτον συνεργάτην τῆς «Εἰκονογραφημένης» κ. Τάκην Παπαθανασόπουλον. Εἰς τοὺς διαδόχους του φίλους της, ἡ «Εἰκονογραφημένη» εὔχεται ἀνταξίαν συνέχισιν τῆς 40ετοῦς ἐργασίας τοῦ ἀποσυρθέντος θείου των.

*

ΟΙ ΗΡΩΕΣ

Ἀνθυπολοχαγὸς ἀεροπόρος, ὁ κ. Π. Ψύχας, πλειστάκις διεκρίθη καὶ παρασημοφορήθη διὰ τοῦ Πολεμικοῦ Σταυροῦ παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως κατόπιν ἐκθέσεως τοῦ Ἄγγλου ναυάρχου τῆς Μεσογείου διὰ τὸν ἐπιτυχῆ βομβαρδισμὸν τοῦ ἀεροδρομίου καὶ τοῦ σταθμοῦ Δράμας μετὰ τοῦ χειριστοῦ ὑποπλοιάρχου Ἀρ. Μωραϊτίνη.

Τελευταίως συνοδεύων τὸν ἀεροπόρον Ἀργυρόπουλον ὡς ἀξιωματικὸς τοῦ πολυβόλου καὶ παρατηρητής, ἐξετέλεσε πτήσεις ὑπὲρ τὴν Καβάλλαν, ὅτε συναντηθεὶς μετὰ Γερμανικοῦ ἀεροπλάνου συνῆψεν ἀερομαχίαν. Τὸ Ἑλληνικὸν ἀεροπλάνον βληθὲν κατέπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν ἐκ τεραστίου ὕψους. Ὁ Ἀργυρόπουλος ἐφονεύθη ὁ δὲ Ψύχας, τραυματισμένος εἰς τὸν πόδα ἐλαφρῶς, κατώρθωσε νὰ διασωθῇ εἰς Θάσσον, κολυμβῶν ἐπὶ 4½ ὥρας 6½ ἀγγλικὰ μίλια (11 χ.). Διὰ τὸν πρωτοφανῆ αὐτὸν ἡρωϊσμὸν του προὐτάθη καὶ πάλιν ὑπὸ τοῦ Ἄγγλου ναυάρχου τῆς Μεσογείου διὰ τὸ Ἀγγλικὸν παράσημον τῆς ἀνδρείας. Ὁ κ. Ψύχας εἶνε ὁ πρῶτος Ἕλλην ἀεροπόρος, ὁ τιμώμενος διὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ παρασήμου.

*

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ἐντὸς τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος ἔτους συνεπληρώθη ἡ ἀνοικοδόμησις τοῦ κτιρίου τῆς βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς, καὶ κατὰ τὸν Μάρτιον ἤρχισεν ἡ λειτουργία τοῦ ἀναγνωστηρίου της, πλουσίου εἰς ἐπίπλωσιν καὶ εἰς φῶς ἀναπαυτικώτατου καὶ κομψότατου. Τὸ κτίριον κοσμεῖ ὄχι μόνον τὸ μέγαρον τῆς Ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας, ἀλλὰ καὶ τὴν πρωτεύουσαν ὁλόκληρον τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ τὴν καλλιτέραν, μετὰ τὴν Ἐθνικήν, βιβλιοθήκην. Καὶ ἀπὸ μίαν περιγραφὴν ποῦ ἐδημοσιεύθη εἰς τὰς ἐφημερίδας ἐπληροφορήθημεν ὅτι ἡ βιβλιοθήκη της Βουλῆς περιλαμβάνει σειρὰς πολυτίμων βιβλίων καὶ τόμους ὀγκωδεστάτους διαφόρων ἐπιστημονικῶν καὶ πολιτικῶν μελετῶν, δώρων διαφόρων ὁμογενῶν καὶ ἐκλιπόντων πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς Ἑλλάδος.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΨΥΧΑΣ

*

ΑΙ ΑΠΩΛΕΙΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ὁ Σαμάρας ἀπέθανε. Ὁ Μάρτιος ἀστέρησε τὴν ἑλληνικὴν οἰκογένειαν ἑνὸς ταλάντου, ποῦ εἶχε ἐνσαρκωθεῖ εἰς τὴν συμπαθεστέραν τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας μορφήν.

Ἡ Κέρκυρα εἶχε τὴν τιμὴν νὰ τὸν γεννήσῃ καὶ ἡ Ἰταλία νὰ ἐπωάσῃ καὶ ἐκκολάψῃ τὸ ταλέντο του. Εἰς τὸ Μιλάνον ὁ Σαμάρας μὲ τὴν «Φλώρα Μιράμπιλις» του ἔδρεψε δάφνας. Ὁ μαεστόζος ὕμνος τῶν πρώτων Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων μὲ τὴν Βαγνέρειον πνοήν του εἶναι τοῦ Σαμάρα σύνθεσις, ποῦ ἔγραψε εὑρισκόμενος ἔξω, μαζῆ μὲ τὴν «Μάρτυρα» καὶ τὴν «Μαμζὲλ Μπελλί».

Ἀλλ' ἐνοστάλγησε καὶ ἠθέλησε νὰ ἐγκλιματίσῃ εἰς τὴν γενέτειράν του τὸ δένδρον τῆς δόξης του, ποῦ εἶχε ἀναπτύξει εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ τοὺς νέους καρπούς του νὰ τοὺς παρουσιάζῃ μέσῳ τῶν ἀδελφῶν του. Καὶ ἦλθε ἐδῶ καὶ ἔδωκε εἰς τὴν Ἀθηναϊκὴν σκηνὴν τὸν «Πόλεμον ἐν Πολέμῳ», τὴν «Πριγκήπισσαν τῆς Σάσσωνος» καὶ τὴν «Κρητικοποῦλαν».

Θὰ ἔγραφε καὶ ἄλλα. Ἀλλ' ὁ θάνατος μᾶς τὸν ἔπῆρε. Καὶ σύσσωμος ἡ Ἀθηναϊκὴ κοινωνία ἀν συντριβῇ εἰλικρινεῖ, τὸν προέπεμψε νεκρὸν εἰς τὴν μητέρα γῆν, τὸ δὲ μνημόσυνόν του τὸ καλιτεχνικὸν ποῦ τοῦ ὠργάνωσε ἡ Πριγκήπισσα Ἑλένη εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον κατ' Ἀπρίλιον, ἦτο μία μυσταγωγία εἰς τὴν Τέχνην. Μουσουργοὶ καὶ μύσται ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ὀρχήστραν καὶ τὸ θέατρον ὑπερπληρες ἐδονήθη ἀπὸ συγκίνησιν.

ΣΠ. ΣΑΜΑΡΑΣ
Ὅταν κατῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

*

ΔΟΞΑ ΤΩΙ ΘΕΩΙ!

Εἶχε ἀναγγείλει ἐν καιρῷ ἡ «Εἰκονογραφημένη» τὴν σύστασιν τῆς πρώτης Κινηματογραφικῆς Ἑταιρίας «Asty-Films». Εἶναι Ἑλληνικὴ ἡ Ἑταιρία αὕτη, μὲ κεφάλαια ἑλληνικὰ καὶ μὲ Ἕλληνας, διευθυντὰς κ.λ. Films εἶναι λέξις Ἀγγλική γενομένη δεκτὴ καὶ καθιερωθεῖσα παγκοσμίως διὰ τὸν Κινηματογράφον, σημαίνει δὲ «ταινία». «Asty» πάλιν εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ λέξις Ἄστυ ἡ τόσον προσφυῶς προσαρμοσθεῖσα εἰς τὴν κλεινὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἑλλάδος, ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων μὲ τὸ ὡραῖον ἐπίθετον Ἰοστεφές.

Ἡ «Ἄστυ - Φίλμς» λοιπὸν συγκροτηθεῖσα ἀρτίως μὲ πρόεδρον τοῦ Δ. Συμβουλίου τὸν γνωστὸν ἐπιχειρηματίαν Διευθυντὴν τοῦ Οἴκου Γενικοῦ Ἐμπορίου «Ἄγκυρα» κ. Πελ. Τσουκαλᾶν, ὅστις ἔχει καὶ τὴν διαχείρισιν αὐτῆς, μὲ Διευθυντὴν τὸν κ. Δ. Βρατσάνον, Τεχνικὸν Διευθυντὴν τὸν γνωστὸν κ. Ἰωσὴφ Κέππ, καὶ Τεχνικὸν Σύμβουλον τὸν κ. Μήκιον Λυκούδην, τὸν δαιμονισμένον ἀρχιτέκτονα, ἔκαμε ἐγκατάστασιν ἑνὸς τελειοτάτου ἐργαστηρίου—atelier—μὲ τελειότατα μηχανήματα καὶ ἐγκατάστασιν ἑνὸς Atelier-théâtre ἐπὶ τῆς λεωφόρου Κηφισσιᾶς καὶ ὑπόσχεται θαύματα.

Ἤδη ἀρχίζει τὰς ἐργασίας της, συμβληθεῖσα μὲ τοὺς καλυτέρους διὰ τὴν ὀθόνην καλλιτέχνας μας, μὲ τοὺς Γαβριηλίδην, Βεάκην, Ροῦσον, Μαρῖκον, Σάββαν, Νέζερ, Φιλιππίδην καὶ τὰς κυρίας Καλογερίκου, Ζαφειροπούλου, Βώκου, Ἄλβη κ.λ. διὰ νὰ κινηματογραφήσῃ τὸν «Ἀνήφορον τοῦ Γολγοθᾶ», μίαν δραματικὴν ταινίαν ἐπίτηδες γραφεῖσαν ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Βρατσάνου, μὲ ἐντελῶς Ἀθηναϊκὴν ὑπόθεσιν, ἐξελισσομένην μέσα εἰς τὰ σαλόνια καὶ εἰς τὶς ὡραιότερες τοποθεσίες τῶν Ἀθηνῶν.

Τὰ ἐξωτερικὰ ταμπλὼ θὰ ληφθοῦν εἰς τὰς ἀκτὰς τοῦ Φαλήρου, εἰς τὸ Τατόϊ, εἰς τοὺς Σκαραμαγκᾶ καὶ εἰς τὸν Βασ. Κῆπον, τὰ δὲ ἐσωτερικὰ εἰς τὰ πολυτελέστερα σαλόνια τῶν Ἀθηνῶν, εὐμενῶς δοθείσης τῆς σχετικῆς ἀδείας ὑπό τε τοῦ Ἀλλαρχείου καὶ τῶν εὐγενῶν δεσποινῶν τῆς ἀνωτέρας τάξεως, ἐν αἷς καὶ ἡ Κυρία Σερπιέρη.

*

Η ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ

Ἀπὸ τὸ καταλυθὲν καθεστὼς εἶχε καταρτισθῆ τὸ πρόγραμμα τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἑκατονταετηρίδος τῆς Ἐθνικῆς Ἀνεξαρτησίας, ἤτις συμπίπτει μετὰ τρία ἔτη. Μάλιστα ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν Λάμπρου εἶχε καταρτισθῆ καὶ ἐπιτροπή, ἡ ὁποία θὰ καθώριζε τὸν τρόπον τοῦ ἑορτασμοῦ, καὶ τὰς λεπτομερείας. Μὲ τὴν ἐπελθοῦσαν ἀλλαγὴν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν ἕνωσιν τῆς Ἑλλάδος, πρέπει νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο ἡ Κυβέρνησις τοῦ κ. Βενιζέλου, καὶ νὰ ληφθοῦν ἀπὸ τώρα ὅλα τὰ μέτρα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα θὰ συντελέσουν εἰς τὸν μεγαλοπρεπέστερον καὶ ἐπιδεικτικώτερον ἑορτασμὸν τῆς ἑκατονταετηρίδος τῆς Ἐθνικῆς μας ἀνεξαρτησίας.

Ἡ Ἑλλάς, ἡ εἰσελθοῦσα ἤδη εἰς τὴν χορείαν τῶν Συμμάχων Κρατῶν τὰ ὁποῖα μάχονται διὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸν πολιτισμόν, πρέπει νὰ πανηγυρίσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλοπρεπέστερον τὴν ἐπέτειον τῆς ἐθνικῆς της Ἀνεξαρτησίας καὶ νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἕξω κόσμον δείγματα τῆς κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπελευθερώσεώς της μέχρι σήμερον ἑκατονταετὲς διάστημα συντελεσθείσης προόδου, εἰς ὅλας τὰς ἐκφάνσεις τῆς κοινωνικῆς καὶ πνευματικῆς της ζωῆς. Καὶ μεταξὺ τῶν πρώτων μελημάτων ἄτινα θὰ λάβῃ ἡ Κυβέρνησις, πρέπει νὰ εἶνε ὁ καταρτισμὸς ἐπιτροπῆς ἀνταξίας τῶν περιστάσεων, ἐπιτροπῆς ἡ ὁποία νὰ ἀπαρτίζεται ἀπὸ στοιχεῖα ἱκανά, δυνάμενα νὰ προσφέρουν μίαν γνώμην ἐξαιρετικὴν καὶ νὰ συνεισφέρουν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ποθουμένου ἀπὸ ὅλους μας ἑορτασμοῦ ἑνὸς τόσου σημαντικοῦ σταθμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ μας βίου. Τὴν ἐπιτροπὴν πρέπει ν' ἀποτελέσουν ἄτομα δυνάμενα καὶ ἔχοντα ὅλη τὴν ἀπαιτουμένην θέλησιν καὶ διάθεσιν νὰ ἐργασθοῦν. Ἐπειδὴ δὲ ἀπαιτεῖται καιρὸς διὰ τὴν προπαρασκευαστικὴν ἐργασίαν, δι' αὐτὸ ἡ συγκρότησις τῆς ἐπιτροπῆς πρέπει νὰ γίνῃ ἀπὸ τώρα.

*

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Εἰς πλήρη ἀκμὴν τῆς ἡλικίας καὶ τῆς δράσεως αὐτοῦ, ὑπέκυψεν ὑπὸ τὸ πλῆγμα ἐπαράτου νόσου ἐξ ἧς ἠσθένει ἀπὸ καιροῦ. Βιρτουόζος, ἕνας ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους νέους μουσικούς μας, τοῦ ὁποίου τὰ ὀλίγα δοθέντα κονσέρτα ἐπέσπασαν τὸν θαυμασμὸν πάντων διὰ τὸν νεαρὸν καλλιτέχνην, βραβευθεὶς εἰς τὸν διαγωνισμὸν τοῦ Μιλάνου διὰ μεταλλίου, καθηγητὴς κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Ἀθηναϊκὴν Μανδολινάταν καὶ κατόπιν εἰς τὸ Ἀράσκειον, ἐχώρει ταχὺς πρὸς τὸ μέλλον, τὸ ὁποῖον προμαντεύετο λαμπρὸν καὶ ἔνδοξον. Ἀλλὰ καὶ ὡς ἄτομον εἶχε κατακτήσει διὰ τῶν προτερημάτων του μόνον τὰς συμπαθείας ἐκείνων οἵτινες τὸν ἐγνώρισαν.

ΙΩ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Εἰς τὴν δεινὸς τρωθεῖσαν ἐκ τοῦ θανάτου του οἰκογένειάν του καὶ εἰς τὸν ἀδελφόν του παλαιὸν συνεργάτην τῆς «Εἰκονογραφημένης», γελοιογράφον, κ. Ε. Παπαδημητρίου, ἀπευθύνομεν τὰ ἐγκάρδια συλλυπητήριά μας.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΕΣΤΙΑ,, 11245

Τὰ δύο νέα ὑπουργεῖα ποῦ προσετέθησαν εἰς τὰ ὑπάρχοντα ἀναβιβάσαντα τὸν ἀριθμὸν των εἰς δέκα, κυρίως δὲ τὸ ἕνα ἀπὸ αὐτὰ μαζὶ μὲ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἀποτελοῦν δύο ὀργανισμοὺς ἀπαραιτήτους εἰς ἕνα κράτος, τὸ ὁποῖον ἐπιθυμεῖ καὶ θέλει νὰ ζήσῃ ὡς Κράτος γεωργικὸν καὶ βιομηχανικόν. Ἀκούσαμεν πολλὰ καὶ διὰ τὰ δύο αὐτὰ τελευταῖα ὑπουργεῖα περὶ ἀναδιοργανώσεως τοῦ ἑνὸς καὶ περὶ συστάσεως τοῦ ἄλλου, εἰς τρόπον ποῦ νὰ κατορθωθῇ ἡ δημιουργία ἐκείνου ποῦ δὲν ὑπάρχει καὶ ἡ στερέωσις καὶ ἀνόρθωσις ὅτι ὑπάρχει εἰς τὰ σάργανα ἀκόμη εἰς τοὺς κλάδους τῆς γεωργίας, τῆς βιομηχανίας ἐν γένει τοῦ γεωργικοῦ καὶ τοῦ βιομηχανικοῦ πλούτου τῆς χώρας. Ὀγκώδης ἐργασία νομοθετικὴ πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἐπιδιωκομένου μὲ τὴν σύστασιν τῶν δυὸ αὐτῶν ὑπουργείων σκοποῦ ἔχει παρασκευασθῆ καὶ ὑποβληθῆ εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Βουλῆς. Τὸ πρᾶγμα ἀξίζει ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ δὲν εἶνε δυνατὸν παρὰ νὰ χαιρετηθῇ ἐνθουσιωδῶς ἀπὸ ὅλους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐννόησαν πρὸ καιροῦ καὶ ἠγωνίσθησαν ὑποστηρίζοντες τὴν ἰδέαν των, τὴν σημασίαν τῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ γεωργικοῦ πλούτου τῆς χώρας. Καὶ ἂν ἐπρόκειτο νὰ ἐκφράσωμεν καὶ ἡμεῖς μίαν γνώμην, θὰ ἐτονίζαμεν τὴν ἀνάγκην τῆς ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τὸ χαρτοβασίλειον καὶ τὴν γραφειοκρατίαν. Ἐὰν ὑπάρχῃ κάτι τὸ ὁποῖον καταδικάζει εἰς τὸν μαρασμὸν καὶ τὴν φθίσιν, αὐτὸ τὸ πολυκέφαλον τέρας ποῦ φέρει τὰ δύο ἀνωτέρω ὀνόματα περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο, αὐτὸ εἶνε αἱ δύο νεοσυσταθεῖσαι καὶ ἀποβλέπουσαι εἰς πρακτικοὺς σκοποὺς ὑπηρεσίαι. Καὶ ὑπάρχει καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη. Ἡ ἀπαιτουμένη προσοχὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν καταλλήλων προσώπων, διὰ νὰ κινηθῇ ἡ μηχανή. Αὐταὶ αἱ δύο εἶνε αἱ βάσεις. Μὲ αὐτὰς θὰ ἐπετευχθῇ ὁ σκοπός, ὅλα τὰ ἄλλα θὰ λάβουν τὸν δρόμον τους τὸν κανονικὸν καὶ τὸν ἀρμόζοντα. Ἂν λείψουν ὅμως αὐτὰ τότε χωρὶς κανένα δισταγμὸν ἠμποροῦμεν νὰ βεβαιώσωμεν ἀπὸ τώρα, ὅτι ἡ ὕπαρξις τῶν δύο αὐτῶν ὑπουργείων δὲν θὰ ἐκπληροῖ κανένα σκοπόν, θὰ εἶνε τὸ ἴδιον ὡσὰν νὰ μὴ ὑπάρχουν, καὶ θὰ εἶνε ἐντελῶς ἄχρηστον νὰ δαπανῶνται σημαντικὰ κονδύλια διὰ τὴν συντήρησίν των, διότι δὲν θὰ ὑπάρχῃ τίποτε ἄλλο παρὰ μία ὡραία ἰδέα ριχμένη καὶ αὐτὴ μαζὶ μὲ τόσες ἄλλες εἰς τὸ χρονοντούλαπο τοῦ ἑλληνικοῦ ραχατισμοῦ.

*

Εἰς τὰ κολοσσιαῖα καὶ τρομακτικὰ τρίστηλα καὶ τετράστηλα τῶν Ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων κατώρθωσε νὰ διεισδύσῃ καὶ νὰ πορευσιασθῇ ἕνα πρωΐ εἰς τὰ ἐκπληκτικὰ μάτια μας μία εἴδησις διὰ τὴν ὁποίαν ἔχουν καταναλωθῆ ἕως τώρα, χωρὶς καμμίαν ὑπερβολήν, ὀκάδες μελάνης. Πρόκειται περὶ μιᾶς ὡραίας χειρονομίας, ἡ ὁποία ἐκίνησε ἐπιτέλους ἕνα συσίφειον λίθον ποῦ ἐκάθητο εἰς τὸ στομάχι τῶν Ἀθηναίων ὡς βασανιστήριον καὶ εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου ὡς φρικτὴ κακοφωνία εἰς τὸ γύρω περιβάλλον καὶ ὡς ἀναχρονισμός. Θὰ ἐννοήσατε, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι πρόκειται διὰ τοὺς βασιλικοὺς σταύλους. Οἱ κ. Παπανασταστίου—λέγουν—ἀπεφάσισε καὶ ὑπέβαλεν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον καὶ παραδέχθη τὴν ἀπόφασιν, νὰ σηκώσῃ — λέγουν πάλιν — τοὺς βασιλικοὺς σταύλους ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου εὑρίσκονται καὶ νὰ ἀνεγείρῃ —πάλιν λέγουν,—εἰς τὸ γήπεδόν των μεγαλοπρεπῆ οἰκοδομήματα, ἀνάλογα μὲ τὸ περιβάλλον. Ὅλα αὐτὰ τὰ λέγουν, καὶ ἔχομεν δλην τὴν καλὴν διάθεσιν νὰ τὰ πιστεύσωμεν ἀλλὰ διστάζομεν. Εἰς τὸν τόπον αὐτὸν ὅπου ἐγεννήθη καὶ ἀνεπτύχθη κατ' ἐξοχὴν τὸ περίφημον «ἐς αὔριον τὰ σπουδαῖα» ὅλαι αἱ ὡραῖαι χειρονομίαι γάνονται μέσα εἰς τὰ ἀπαλὰ σύ ννεφα τοῦ στιγμαίου ἐνθουσιασμοῦ μας, ὁ ὁποῖος χάνεται καὶ διαλύεται μέσα εἰς τὴν ἀστάτον ἀτμόσφαιραν τῆς Ἀττικῆς ὅπως καὶ τὰ σύννεφα εἰς τὸν οὐρανόν της. Ἂς μᾶς ἐπιτραπῇ ν' ἀμφιβάλωμεν ὀλίγον καὶ νὰ μὴ ἐνθουσιασθῶμεν καὶ ἡμεῖς, τὴν στιγμὴν ποῦ ἔχομεν τὸ προηγούμενον τοῦ Πανοράματος, τοῦ Τουρκικοῦ Τζαμιοῦ, τοῦ Παλαιοῦ Στρατῶνος, καὶ τόσων ἄλλων. Προτιμότερος εἶνε ὁ βραχὺς δισταγμὸς παρὰ ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπογοήτευσις. Ἂς τὸ ἰδωμεν πρῶτα συντελεσμένον τὸ θαῦμα καὶ εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ τὸ ὑμνήσωμεν ὅπως ἀρμόζει.

Ο ΜΕΓΑΣ ΠΟΛΕΜΟΣ.—Ἰδοὺ ποῦ κατέληξαν αἱ συνηγορίαι προσπάθειαι τῶν συμμάχων. Τὸ Ἀγγλικὸν πυροβολικὸν τὸ ὁποῖον ἔχουν εἰς τὸ μέτωπον τάφα οἱ Ἄγγλοι εἶνε τὸ τελειότερον ὅλου τοῦ κόσμου.

*

Καὶ εἰς τὸ τέλος ἂς ἀναφέρωμεν καὶ ἡμεῖς ὀλίγα διὰ τὸ τελευταῖον εἰς τὴν σειρὰν τῶν γεγονότων αὐτοῦ τοῦ μηνός, ὁ ὁποῖος ἠμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ κάλλιστα «μὴν τῶν ὡραίων χειρονομιῶν» ἀρκεῖ νὰ μὴ τοῦ καταστρέψῃ τὴν ἐμορφιὰν καμμιὰ προσθήκη «ἀνεφαρμόστων». Ἀπεφασίσθη νὰ διαρρυθμισθῇ καὶ ὁ ἀνακτορικὸς κῆπος νὰ ἐξωραϊσθῇ καὶ νὰ ἀφεθῇ ἐλεύθερος εἰς τὸ κοινὸν ν' ἀπολαμβάνῃ τὰ θέλγητρα τῆς ἀνακουφιστικῆς πρασινάδας του μέσα εἰς τὴν αὐχμηρότητα τῆς πρωτευούσης, ὅπως φανταζώμεθα ἄλλωστε ὅτι ἦτο καὶ ἡ ἰδέα τοῦ μακαρίτου ἱδρύσαντος τὴν ὅασιν αὐτὴν μέσα εἰς τὴν Ἀθηναϊκὴν Σαχάραν. Καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν μέχρι τελευταίως ἀπολυταρχικὴν Ρωσσίαν οἱ αὐτοκρατορικοὶ κῆποι καὶ τὰ αὐτοκρατορικὰ πάρκα ἦσαν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ λαοῦ. Μόνον εἰς τὸν τόπον μας παρατηρεῖτο τὸ ἀνάποδον αὐτὸ νὰ εἶνε ἀποκλειστικῶς προνόμιον ἕνας τόπος δροσιᾶς, εὐχαρίστου περιπάτου καὶ ὀλίγης ἀπολαύσεως τῆς φύσεως τῶν μπεμπέδων καὶ τῶν ντανάδων—αὐτῶν ὑποβρέτωμεν κατ' ἀνάγκην διὰ νὰ μὴ κάμνουν ἀταξίες οἱ μικροί!! Εἶνε τόσον ἐνθουσιαστικὸν τὸ πρᾶγμα ὥστε παρασυρώμεθα καὶ κάμνωμεν καὶ ὀλίγας συστάσεις. Μιὰ ποῦ ἐλήφθη παρόμοια ἀπόφασις ἂς τελειώσῃ ἡ ὑπόθεσις μιὰ γιὰ πάντα. Ἂς γίνῃ τὸ πάρκο μὲ κατάλληλον μεταρρύθμισιν ἕνας τόπος, ὅπου θὰ ἠμπορῇ ὁ καθεὶς ἀπὸ τοὺς ἐργαζομένους ὅλην τὴν ἡμέραν μέσα εἰς τὴν ἀθηναϊκὴν κάμινον νὰ εὑρίσκῃ ὅ,τι ἐκοτρατεύῃ τώρα νὰ συναντήσῃ εἰς τὰς πέριξ τῆς πόλεως πρασινάδες, τσακιζόμενος καὶ συγκρουόμενος μὲ τοὺς ὁμοίους του, καὶ ἐξοδεύων ὅσα θὰ ἀρκοῦσαν νὰ ἱδρύσουν μίαν ἀτμοπλοϊκὴν ἑταιρίαν.

ΙΩ. ΔΑΜΗΛΑΤΗΣ
Διευθυντὴς τοῦ τμήματος Ἀσφαλείας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἕνας κῆπος ὀλίγα φυλλώματα, ἕνα τραπεζάκι ἕνα ἀναψυκτικό, μιὰ μπύρα, ἔστω καὶ ἕνα φαγὶ ἀκόμη, μιὰ μικρογραφία δηλ. «Μπουὰ ντὲ Μπουλόνι» κ'ὅλα αὐτὰ χωρὶς νὰ πάθῃ κλονισμὸν τοῦ οἰκονομικοῦ του ἰσολογισμοῦ, πράγματα κατορθωτὰ δηλαδὴ, ἐὰν λείψῃ ἡ ἑλληνικὴ ἐπιχειρηματικότης.

Ο ΡΕΤ.

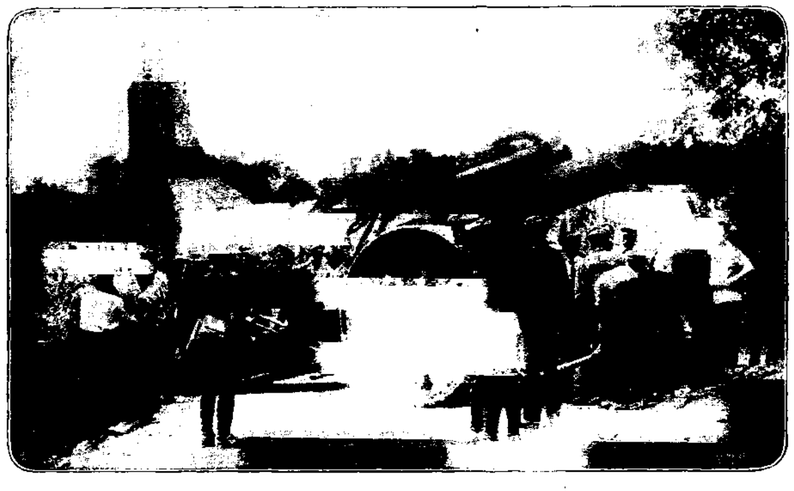

Ο ΜΕΓΑΣ ΠΟΛΕΜΟΣ.— Εἰς τὸ δυτικὸν μέτωπον οἱ Ἄγγλοι κατὰ τὸν μῆνα αὐτὸν ἐπετέλεσαν ἀξιοθαυμάστους προόδους, ἀναπαταλάδοντες πολλὰ χωρία εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Ὕπρ. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἐθαυματοεργήσαν καὶ πάλιν τὸ Ἀγγλικὸν πυροβολικὸν καὶ τὰ ἄλλα τελειοποιημένα πολεμικὰ μέσα τῶν Ἄγγλων, μικρὰν ἰδέαν τὴν ὁποῖον σχηματίζει ὁ ἀναγνώστης ἀπὸ τὴν εἰκόνα αὐτήν.

ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

* Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΗΣ ΑΥΡΙΟΝ *

Εἰς τὰς συμμάχους χώρας, ἀλλὰ εἰς τὴν Γαλλίαν πρὸ πάντων, ἐτέθη κατ' αὐτὰς τὸ ζήτημα τῆς εἰσόδου τῆς γυναικὸς εἰς τὰ ἀνδρικὰ λεγόμενα ἐπαγγέλματα, εἰς τὰ ὁποῖα μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς γενικῆς ἀνατροπῆς, τὴν ὁποίαν ἐπέφερεν ὁ πόλεμος, δὲν εἶχεν ἀναμιχθῇ. Πολλοὶ εἰδικοὶ ἐκθέτουν διὰ μακρῶν τὰς γνώμας των εἰς τὰ Γαλλικὰ περιοδικὰ καὶ τὰς Γαλλικὰς ἐφημερίδας, τονίζουν δὲ τὴν ἀνάγκην τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν γυναικείων χειρῶν εἰς τὰ ἀνδρικὰ ἐπαγγέλματα, εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἀνδρικῶν, αἱ ὁποῖαι ἀναγκαστικῶς θὰ λείψουν ἢ ἔχουν ἐκλείψει ἤδη.

Τὸ ζήτημα ὁμολογουμένως εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ σοβαρώτερα κοινωνικὰ ζητήματα, τῶν ὁποίων τὴν λύσιν ἔφερεν εἰς τὸ μέσον ὁ πόλεμος, θὰ συνεπιφέρῃ δὲ ἀναγκαστικῶς πλέον τὴν λύσιν τοῦ μεγάλου γυναικείου προβλήματος, ὅπερ τόσον ἀπησχόλησεν ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην καὶ τὸν Νέον Κόσμον κατὰ τὴν προπολεμικὴν περίοδον.

Ὑπὸ τοιούτους ὅρους δὲν εἶνε καθόλου ὑπερβολικὸν νὰ διαβεβαιώσῃ κανεὶς ἀπὸ σήμερον ὅτι ἡ θέσις τῆς γυναικὸς εἰς τὰ διάφορα πολιτισμένα κράτη τῆς Εὐρώπης δὲν θὰ εἶνε ἢ ἰδία μὲ τὴν πρὸ τοῦ πολέμου. Δὲν πρόκειται δὲ ἐντεῦθα μόνον περὶ τῆς ἀποκτήσεως πολιτικῶν δικαιωμάτων ἐκ μέρους τῆς γυναικός. Δικαιώματα πολιτικὰ ἔχουν ἀπὸ καιροῦ ἀποκτήσει αἱ γυναῖκες εἰς τὰ διάφορα κράτη τῆς Εὐρώπης. Τὸ ζήτημα τὸ ὁποῖον ἀπασχολεῖ σήμερον τοὺς Εὐρωπαίους εἰδικοὺς ἔχει γενικωτέραν μορφήν, ἀποσκοπεῖ δὲ εἰς τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς γυναικὸς εἰς ὅλους τοὺς βιοτεχνικοὺς καὶ ἐπαγγελματικοὺς κλάδους, οἱ ὁποῖοι ἀνῆκον ἕως τώρα ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς ἄνδρας, λαμβανομένου μόνον ὑπ' ὄψει ἐὰν ἡ σωματικὴ καὶ ἡ ἐν γένει διάπλασις τῆς γυναικὸς ἠμπορεῖ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπασχόλησίν της εἰς παρόμοια ἔργα.

Πρὸ τοῦ πολέμου ὁ ἄνδρας ἀπεμάκρυνε τὴν γυναῖκα ἀπὸ τὴν ἐργασίαν, ὅσον τοῦ ἦτο δυνατόν. Ἔκλειεν εἰς αὐτὴν τὴν πόρταν κάθε ἐπαγγέλματος, τὸ ὁποῖον ἀπαιτοῦσε κάποιαν κατανάλωσιν φυσικῆς δυνάμεως, ἀλλὰ τὴν ἀπέκλειε ταυτοχρόνως καὶ ἀπὸ τὰ ἐπαγγέλματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα δὲν ἀπαιτοῦσαν παρὰ κάποιαν ἐπιδεξιότητα, εὐστροφίαν καὶ μερικὰς γνώσεις. Μάλιστα, εἰς μερικὰ ἐπαγγέλματα, ἡ εἴσοδος τῆς γυναικὸς εἰς τὰ ἐργοστάσια ἐχαρακτηρίζετο ἀπὸ τὰ ἐργατικὰ συνδικάτα ὡς ἀφορμὴ ἀπεργίας καὶ μποϋκοτάζ. Εἰς τὴν στάσιν αὐτὴν τῶν ἀνδρῶν ὑπῆρχε κάποια λογικὴ βάσις, διότι ἡ γυναῖκα ὑπεισερχομένη εἰς τὰ ἀνδρικὰ ἐπαγγέλματα, συγκατετίθετο νὰ ἐργάζεται μὲ μικροτέραν σημαντικῶς ἀμοιβήν, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δὲ ἀποτελοῦσεν ἐπικίνδυνον συναγωνιστὴν τῆς ἀνδρικῆς ἐργασίας. Ἀλλ' εἰς ἀντίθεσιν περίεργον πρὸς τὸ τελευταῖον αὐτὸ ἀπέκρουσε τὴν εἴσοδον τῆς γυναικὸς εἰς τὸ ἐπάγγελμά του, ἔστω ἀκόμη καὶ ὑπὸ τὸν περίφημον ὅρον «ἐν ἴσῃ ἐργασίᾳ, ἴσῃ ἀμοιβή».

Η 14 ΙΟΥΛΙΟΥ. — Ἡ Ἐθνικὴ Ἑορτὴ τῶν Γάλλων ἐπανηγυρίσθη λαμπρῶς εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Ἀπὸ ὅλας τὰς γωνίας τῶν Ἀθηνῶν συνέρρευσαν εἰς τὸ Στάδιον διὰ νὰ παραστοῦν εἰς τὴν θαθεῖαν ἐκεῖ ἑορτήν.

Ἐκτὸς τούτου κάθε φορὰν ποῦ ὁ ἄνδρας χρησιμοποιοῦσε τὴν γυναῖκα εἰς τὰ διάφορα ἐπαγγέλματα τὰ ὁποῖα ἠμποροῦσε νὰ ἐξασκήσῃ, μόνη αὐτή, δὲν τῆς παραχωροῦσε παρὰ ἡμερομίσθια ἐντελῶς γελοῖα. Κατάστασις δυσάρεστος καὶ θλιβερά. Ἐπὶ πλέον χρειάζεται νὰ τονισθῇ ὅτι ἀπέναντι ὅλης αὐτῆς τῆς καταστάσεως ἡ γυναῖκα ἔδειχνε ἀνεξήγητον ἀδιαφορίαν, ὄχι διότι ἐσκέπτετο νὰ διαμαρτυρηθῇ διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἐναντίον τῆς ἀδικίας ποῦ διεπράττετο εἰς βάρος της, ἀλλὰ περισσότερον διότι δὲν εἶχεν ἀκόμη ἐννοήσῃ τὰ ἀγαθὰ τῆς συσσωματώσεως καὶ ἴσως ἀκόμη διότι, συνειθισμένη πολὺ εἰς τὴν νόμιμον ὑποταγὴν ποῦ τῆς ἐπέβαλεν ἡ πολιτεία ἀπέναντι τοῦ ἀνδρός, ἀπέφευγε τὸν νόμον καὶ ὅταν ἀκόμη ἦτο ὑπὲρ αὐτῆς.

Λοιπὸν τὸ μέγα κοινωνικὸν γεγονός, τὸ ὁποῖον προέκυψεν ἐκ τοῦ πολέμου, εἶνε ὅτι ἡ γυναῖκα ὑπὸ τὸ κράτος τῶν διαφόρων ἀναγκῶν κατέδειξε τὴν ἱκανότητά της εἰς τὰ περισσότερα τῶν ἐπαγγελμάτων, τὰ ὁποῖα οἱ ἄνδρες εἶχαν αὐθαιρέτως διαφυλάξει δι' αὐτοὺς μόνον. Καὶ ἔκαμε ἀκόμη καὶ κάτι καλλίτερον. Ἀπέδειξεν ὅτι συχνὰ εἶνε ἱκανὴ καλλιτέρας χρησιμοποιήσεως. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἄνδρες συνεκεντρώθησαν εἰς τὰ χαρακώματα καὶ ἤρχισε νὰ παρατηρῆται σπάνις τῶν ἐργατικῶν χειρῶν εἰς τὰ ἀνδρικὰ ἐπαγγέλματα, τὸ Κράτος δὲν εἶχε παρὰ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν γυναῖκα, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐργασίαν εἰς τὰς διαφόρους διοικητικὰς ὑπηρεσίας καὶ ἀκόμη εἰς τὰ ἐργοστάσια τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης. Τὸ αὐτὸ ἔγινε καὶ διὰ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἡ γυναῖκα ἐξήρθη εἰς ὕψος εἰς τὸ ὁποῖον κανεὶς δὲν ἐφαντάζετο ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ φθάσῃ. Ὁ πατριωτισμὸς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ ἀναπόδραστος ὤθησις πρὸς τὴν ἀπόκτησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐργασίας, ἀφ' ἑτέρου, τὴν ὡδήγησαν εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν χειρονομίαν, ἡ ὁποία μᾶς δείχνει ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ὅλον τὸν πλοῦτον τῶν αἰσθημάτων τῆς γυναικείας καρδίας, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τὴν ἀξίαν της.

Ὑπάρχουν πολλοὶ εἰδικοί, οἱ ὁποῖοι προτείνουν τὴν ἐπισημοποίησιν τῆς κατασάσεως αὐτῆς, ἥτις προέκυψεν ὡς συνέπεια τοῦ πολέμου. Καὶ προβάλλουν καὶ πάλιν τὸ ζήτημα τῆς μεταρρυθμίσεως τῆς γυναικείας ἐκπαιδεύσεως. Ἁπλοποίησις τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος εἰς τὰ σχολεῖα τῶν θηλέων. Ἰδοὺ τί θὰ ἐπιφέρῃ, κατὰ τὴν γνώμην των, τὴν μονιμοποίησιν αὐτῆς τῆς ἐπαναστάσεως εἰς τὴν ζωὴν τοῦ γυναικείου φύλλου. Ἡ πρακτικοποίησις τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος. Ἡ ἀπαλλαγή του ἀπὸ ὅλα τὰ περιττὰ παραφορτώματα ποῦ ἔχει σήμερα καὶ ἡ εἰσαγωγὴ νέας πρακτικῆς διδασκαλίας. Νὰ μάθουν τὰ κορίτσια, δακτυλογραφίαν, στενογραφίαν, διπλογραφίαν, μηχανικήν, ἠλεκτρολογίαν, διαφόρους βιομηχανικὰς ἐργασίας. Τὰ ἄλλα εἶνε περιττά. Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ παραφορτωθῇ ὁ ἐγκέφαλός των μὲ γραμματολογίαν μὲ ἀρχαίους συγγραφεῖς, μὲ ἄλγεβραν καὶ χημείαν, μὲ ἐπαναλήψεις κουραστικὰς τῆς ἱστορίας." Ἂς μάθουν ὅτι μανθάνουν τὰ ἀγόρια εἰς τὰ πρακτικὰ λύκεια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξερχόμενα καταλαμβάνουν μίαν θέσιν εἰς τὴν κοινωνίαν. Ἔτσι δίδεται μία ὁριστικὴ κατεύθυνσις εἰς τὴν λύσιν τοῦ μεγάλου γυναικείου προβλήματος καὶ ἡ γυναῖκα ἀποκτᾷ ἴσα δικαιώματα μὲ τὸν ἄνδρα εἰς τὴν κοινωνίαν, ἐργάζεται ὅπως καὶ αὐτός, κερδίζει ὅτι τῆς χρειάζεται καὶ ὅταν ἀποφασίσῃ νὰ συμπήξῃ οἰκογένειαν, δημιουργεῖ μίαν ἐκλεκτὴν φωλίτσα, ὅπου ζῇ μὲ τὸν ἐκλεκτόν της, ἐργαζομένη καὶ κερδίζουσα, χωρὶς γκρίνιες, — διότι αἱ χρηματικαὶ δυσχέρειαι, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὰ μεγάλα προβλήματα τῆς σημερινῆς οἰκογενείας θὰ λείπουν,—ἰσόπαλος καὶ ἰσότιμος ἀπέναντι τοῦ ἀνδρός, μία μικρογραφία ἑταιρίας, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ καθεὶς συνεισφέρει τὸ μερίδιόν του διὰ τὰς κοινὰς ἀνάγκας.

Ο ΦΕΜΙΝΙΣΤ

ΟΙ ΑΟΡΑΤΟΙ ΚΟΣΜΟΙ

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑΠΛΗΣΣΟΝΤΑ

Ἐρευνᾶν, φῶς, καὶ συμπεράσματα ἐρειδόμενα ἐπὶ μόνης τῆς Λογικῆς! Ναί, ἀλλὰ πῶς; Ἀπὸ ποῦ θὰ ἀρχίσῃ ὁ τολμητίας ὁ ὁποῖος θὰ ἀποπειραθῇ νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τοὺς ἀοράτους Κόσμους καὶ ποῦ θὰ τελειώσῃ;

Ἡ ὕπαρξις ἀοράτου περιβάλλοντος οὐδὲν τὸ ὑπερφυσικὸν παρουσιάζοντος, διαφεύγοντος ὅμως συνήθως τὴν ἄμεσον ἀντίληψιν τοῦ ἀνθρώπου, παρ' οὐδενὸς δύναται πλέον νὰ ἀμφισβητηθῇ. Δὲν ὁμιλοῦν οὔτε αἱ θεωρίαι, οὔτε ἡ φαντασία, οὔτε αἱ παραδόσεις, οὔτε αἱ παραισθήσεις, οὔτε μόνον ἡ ἀδυσώπητος Λογική: Ὁμιλοῦν τὰ *γεγονότα*, ἐρχόμενα ἀλλεπάλληλα καὶ καταπληκτικὰ διὰ νὰ μᾶς βροντοφωνήσουν ὅτι ἀκόμη δὲν ἐμάθομεν δυστυχῶς τίποτε, καὶ ἀπέχομεν εἰσέτι πάρα πολὺ τῆς γνώσεως τῆς Φύσεως.

Πιστοὶ εἰς τὸ πρόγραμμά μας, θὰ ἐξετάσωμεν τινα ἐκ τῶν χιλιάδων τελείως ἐξηκριβωμένων γεγονότων, εἰς τὴν ἐξέτασιν δὲ αὐτὴν ἡμεῖς ἁπλοῖ παρατηρηταί, θὰ βασισθῶμεν διὰ νὰ διατυπώσωμεν γνώμην τινα.

Γνωστότατον εἶναι τὸ ὄνειρον τοῦ Ἰακώβου Alighieri, χάρις εἰς τὸ ὁποῖον ἀνευρέθησαν 13 χειρόγραφα τῆς «Θείας Κωμῳδίας» τοῦ Δάντου. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τελευταίου τούτου ὁ υἱός του ἤρξατο περισυλλέγων τὰ τῇδε κἀκεῖσε διεσπαρμένα χειρόγραφα τοῦ πατρός του. Δεκατρία ὅμως ἐξ αὐτῶν, παρ' ὅλας τὰς προσπαθείας καὶ τὰς ἐρεύνας δὲν ἀνευρέθησαν, καὶ τὸ ἀριστούργημα τοῦ Δάντου θὰ ἔμενεν ἡμιτελές, ἂν ὁ Ἰάκωβος δὲν ἔβλεπεν ἐν ὀνείρῳ τὸν πατέρα του κατάλευκα ἐνδεδυμένον, καὶ ὁδηγοῦντα τὸν υἱόν του εἰς τὸ ὁποῖον ἐκοιμᾶτο ὅταν ἔζη. Ἐκεῖ, ἐντὸς κρύπτης τῷ ἔδειξε τὰ μὴ ἀνευρισκόμενα χειρόγραφα. Ὁ Ἰάκωβος μόλις ἐξυπνήσας διηυθύνθη εἰς τὸ ὑποδειχθὲν δωμάτιον, ἀνέῳρε τὴν κρύπτην, καὶ ἐντὸς αὐτῆς τὰ χειρόγραφα.

Τὸ ἀνωτέρω γεγονός, ἀρκούντως σημαντικὸν αὐτὸ καθ' ἑαυτό, ***δὲν ἀποδεικνύει*** τὴν ὕπαρξιν ζωῆς μετὰ θάνατον. Πιθανὸν νὰ ἐνεφανίσθη τὸ φάσμα τοῦ πατρὸς τοῦ Ἰακώβου, πιθανὸν ὅμως ἐπίσης ὅλον τὸ ὄνειρόν του νὰ ἐστηρίχθη ἐπὶ ὠρισμένης, ἀλλ' ἀγνώστου βεβαίως, ἐνεργείας τοῦ ἀνεύματός του, ἡ κάλλιον τοῦ ἐγκεφάλου του, κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ὕπνου, ἥτις τῷ παρουσιάσθη ὑπὸ τύπον «ἐμφανίσεως». Δὲν ἀποκλείονται καὶ ἄλλαι πιθανότητες. *Βέβαιον* μόνον εἶναι ὅτι δύναμις ἄγνωστος, ὑποκειμενικὴ ἢ ἀντικειμενική, ἀπεκάλυψε πρᾶγμα ἀγνοούμενον ἀπὸ πάντα. Φρονοῦμεν ὅμως ὅτι τὸ ἀκόλουθον γεγονὸς ἐξηκριβωμένον παρὰ τοῦ Flammarion, δίδει λαβὴν εἰς ἄλλας σκέψεις.

Ὁ Β. εἰδοποιεῖται νὰ σπεύσῃ τὸ ταχύτερον πλησίον τοῦ πατρός του, πνέοντος τὰ λοίσθια. Ἐπειδὴ ὁ πατὴρ κατοικεῖ εἰς χωρίον ἀρκούντως ἀπομεμακρυσμένον, ὁ Β. ἱππεύει μετά τινος ἄλλου, καὶ διευθύνεται ἐν καλπασμῷ εἰς τὸ χωρίον τοῦ πατρός. Εἰς τὴν εἴσοδον δάσους τινος ὀρθοῦται αἰφνηδίως πρὸ τῶν ἐντρόμων ἱππέων ὁ πατήρ, κατάλευκα ἐνδεδυμένος, ὅστις ἀναγγέλλει ἠρέμως εἰς τὸν υἱόν του ὅτι ἀπέθανε τὴν στιγμὴν ἐκείνην, καὶ δὲν παρίσταται ἀνάγκη σπουδῆς. Τὸ φάσμα δὲν ἐγένετο ὁρατὸν μόνον ἀπὸ τοὺς ταξειδιώτας: Ὁ ἵππος εἶχε σταματήσει μόνος, καὶ τρέμων ὠρθώθη ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν του, ἡ ταραχή του δὲ αὐτὴ κατέπαυσεν εὐθὺς ὡς τὸ φάσμα ἐξηφανίσθη. Εὐθὺς ὡς ἔφθασαν εἰς τὸ χωρίον εὗρον τὸν πατέρα Β. νεκρόν, ἐξηκρίβωσαν δὲ ὅτι ὁ θάνατος ἐπῆλθεν ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν τὸ δραμα ἐσταμάτα τοὺς ἱππεῖς εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ δάσους.

Ἐδῶ, νομίζομεν, ὅτι ἡ ὑπόθεσις τῆς «φαντασίας» ἀρχίζει νὰ ὀχριᾷ, διότι ἔχομεν τὸν ἵππον ὅστις δὲν ἠδύνατο νὰ καταληφθῇ ὑπὸ τρόμου ἁπλῶς καὶ μόνον διότι ὁ κύριός του «ἐφαντάσθη» κάτι τι. Δὲν ἀποτελεῖ δὲ τὸ τοιοῦτον μοναδικὸν φαινόμενον, καθόσον τὰ παραδείγματα διαφόρων ζώων, ἰδίᾳ κυνῶν καὶ ἵππων καταλαμβανομένων ὑπὸ τρόμου ἐπὶ τῇ θέᾳ φάσματος, ἀφθονοῦντα, μᾶς ἄγουσιν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι αἱ περιπτώσεις αὗται δὲν ἀνάγονται εἰς τὰς ψευδαισθήσεις.

Θὰ ἀναγράψωμεν ἤδη ἄλλο γεγονός, βεβαιωθὲν παρὰ τοῦ κ. Ὁρατίου Πελετιέ, ἀντιποκριτοῦ ἐν Newcastle τοῦ «Ἀνεξαρτήτου Ὁμίλου τῶν Ἐσωτερικῶν σπουδῶν», δημοσιευθὲν εἰς τὸ «Light» τοῦ Λονδίνου, καὶ ἀναδημοσιευθὲν ἐν τῇ «Initiation» τῶν Παρισίων. Ἡ περίληψις τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἥρωος, φωτογράφου τὸ ἐπάγγελμα, ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Εἶχον περατώσει τὸ λιτὸν πρόγευμά μου, ὅτε ἐνεφανίσθη πρὸ ἐμοῦ ὡραιοτάτη κυρία, ἥτις μὲ παρεκάλεσε νὰ τὴν φωτογραφήσω διὰ νὰ ἀποκτήσῃ ὁ σύζυγός της μερικὰς φωτογραφίας της. Ἔσπευσα νὰ συμμορφωθῶ πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν της, καὶ τὴν ἐφωτογράφησα εἰς διαφόρους στάσεις. Μόλις ἐγκατέλειψα ὅμως τὸν σκοτεινόν μου θάλαμον, περατώσας τὴν ἐργασίαν μου, ἡ κυρία εἶχεν ἐξαφανισθῇ.

»Τὸ πρᾶγμα δὲν μὲ εὐχαρίστησε, διότι ἐφοβήθην ὅτι οἱ κόποι μου θὰ ἔμενον ἄνευ ἀμοιβῆς. Ἐν τούτοις ἐξηκολούθησα τὴν ἐργασίαν μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ κυρία θὰ ἐπανήρχετο εἰς πρώτην εὐκαιρίαν διὰ νὰ μὲ πληρώσῃ.

»Ὄντως, ὀλίγας ἡμέρας μετὰ ταῦτα, ἡ κυρία ἐνεφανίσθη ἐκ νέου, καὶ ἔδειξε μεγάλην ἔκπληξιν εὑροῦσα τὰς φωτογραφίας ἑτοίμους. Τὰ ἀντίτυπα ἐν τούτοις εἶχον χροιὰν ὀλίγον σκοτεινήν. Ἡ κυρία ἐξέλεξε μίαν φωτογραφίαν, καὶ μοῦ εἶπε: «Γράψατε ἐπάνω τὸ ὄνομα Μαργαρίτα Ἀρλιγκτων, καὶ ἐκθέσατε αὐτὴν τὴν φωτογραφίαν εἰς τὴν προθήκην σας». Ἐξεπλάγην μὲ τὴν αἰτησίν της, διότι συνήθως αἱ κυρίαι δὲν ἐνδιαφέρονται καὶ πολὺ ἂν θὰ ἐκτεθῇ ἡ φωτογραφία των εἰς τὴν προθήκην. Συνεπέρανα ἑπομένως ὅτι θὰ εἶχα πρὸ ἐμοῦ καλλιτέχνιδα ἐνδιαφερομένην διὰ τὴν διαφήμισιν τοῦ ὀνόματός της, καὶ συνεπορφώθην μὲ τὴν ἐπιθυμίαν της. Ἡ κυρία μοῦ παρέδωκε νόμισμα 50 μάρκων. Ἐπειδὴ ἡ πρὸς με ὀφειλή της ἀνήρχετο μόνον εἰς τὸ ἥμισυ, δὲν εἶχον δὲ ὑπόλοιπον διὰ νὰ τῆς ἐπιστρέψω, ἔσπευσα εἰς τὸ γειτονικόν μου φαρμακεῖον διὰ νὰ ἀλλάξω τὸ νόμισμα.— Πόσα θέλεις; μὲ ἠρώτησεν ὁ φαρμακοποιός. — Πενῆντα μάρκα, τοῦ ἀπεκρίθην. — Δῶσε μου τὸ νόμισμα. Ἔτεινα τὴν χεῖρα μου, ἀλλὰ τὸ νόμισμα δὲν ὑπῆρχε. Ἔρριψα ἐν πρώτοις τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ γραφείου τοῦ φαρμακοποιοῦ, ἀλλ' οὐδὲν εἶδον. Ἠρχίσαμεν τότε ἐρευνῶντες πανταχοῦ ὁ φαρμακοποιὸς καὶ ἐγώ, καὶ βοηθούμενοι ὑπὸ τοῦ πρώτου ὑπαλλήλου του. Αἱ ἔρευναι ἀπέβησαν ἄκαρποι. Ἔσπευσα νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸ φωτογραφεῖον μου διὰ νὰ ἐρωτήσω τὴν κυρίαν, ἠρεύνησα δὲ προσεκτικῶς καὶ τὸ πεζοδρόμιον ὁπόθεν εἶχον ἔλθει.

»—Κυρία... εἶπα εἰσερχόμενος εἰς τὸ ἐργαστήριόν μου. Ἀλλ' ἡ κυρία εἶχε γίνει ἄφαντος, ἀφίσασα ὅλα τὰ ἀντίτυπα ἐπὶ τῆς τραπέζης μου. Τί ἐσήμαινεν αὐτὸ τὸ μυστήριον; Ἀγνοῶν ἐὰν ἐπρόκειτο ποτε νὰ ἀμοιφθῶ διὰ τὴν ἐργασίαν μου, ἀφῆκα τὴν φωτογραφίαν εἰς τὴν προθήκην. Καθημερινῶς σχεδὸν μὲ ἐπεσκέπτοντο πελάται ἐκφράζοντες τὸν θαυμασμόν των διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς φωτογραφίας τῆς ὡραίας ἐκείνης γυναικός, ἡ ἱστορία δὲ αὕτη μοῦ ἀπέφερεν οὐκ ὀλίγα κέρδη.

»Ἓν ἔτος μετὰ ταῦτα ἐδέχθην τὴν ἐπίσκεψιν ἀγνώστου κυρίου μὲ ταξειδιωτικὴν περιβολήν. Ἦτο ὠχρὸς καὶ λίαν τεταραγμένος.

»—Ἔχετε, μὲ ἠρώτησεν, εἰς τὴν προθήκην σας τὴν φωτογραφίαν μιᾶς ὡραίας ξανθῆς γυναικὸς ὀνομαζομένης Μαργαρίτας Ἀρλιγκτων;

»— Μάλιστα, κύριε, τοῦ ἀπεκρίθην.

Η 14 ΙΟΥΛΙΟΥ. — Τὴν Ἑορτὴν τοῦ Σταδίου ἐτίμησεν ὁλόκληρον τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον καὶ ὅλοι οἱ ἐπίσημοι.

»— Τὴν γνωρίζετε;

»— Εἶναι ἴσως φίλη σας; ἠρώτησα.

»— Ἦτο σύζυγός μου, εἶπεν ὁ κύριος, δὲν ἐγνώριζα ὅμως ὅτι εἶχε φωτογραφηθῆ.

»— Εἶναι δυνατόν! ἀνέκραξα, ἀλλ' αὐτὴ ἡ κυρία μοῦ εἶπεν ὅτι ὁ σύζυγός της ἐπεθύμει νὰ ἔχῃ τὴν φωτογραφίαν της, διότι ἐπρόκειτο νὰ χωρισθῇ ἀπ' αὐτοῦ διὰ μακρὸν χρόνον.

Ὁ συνομιλητής μου ὠχρίασε περισσότερον.

»— Πρὸ πόσου χρόνου τὴν ἐφωτογραφήσατε; μὲ ἠρώτησε συγκεκινημένος.

»— Πρὸ ἔτους, ἀπήντησα.

»— Πρὸ ἔτους ἡ σύζυγός μου ἀπέθανε! Θὰ νομίσετε ὅτι δὲν ἔχω σῶας τὰς φρένας ἂν σᾶς εἴπω ὅτι τὴν παρελθοῦσαν νύκτα μοῦ παρουσιάσθη ἐν ὀνείρῳ καὶ μοῦ εἶπε: «Πήγαινε εἰς τὴν πόλιν. Ἐπιθεώρησε ὅλα τὰ

Η 14 ΙΟΥΛΙΟΥ. — Εἰς τὸν στίβον τοῦ Σταδίου, ὁ διοικῶν τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα τὰ εὑρισκόμενα ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ στρατηγὸς Ρενιώ, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς 14 Ἰουλίου, τῆς Ἐθνικῆς Ἑορτῆς τῶν Γάλλων, ἐκαρασημοφόρησε τοὺς μαχητὰς τοῦ Μακεδονικοῦ μετώπου.

φωτογραφεῖα, καὶ θὰ εὕρῃς τὴν εἰκόνα μου». Τὸ ὄνειρον ἦτο τόσον ζωηρόν, ὥστε ἔσπευσα νὰ συμμορφωθῶ καὶ εὗρον τὴν φωτογραφίαν της ἐδῶ.

»Διηγήθην εἰς τὸν ἐπισκέπτην μου μέχρι καὶ τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν τὰ τῶν ἐπισκέψεων τῆς συζύγου του, ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς δὲ τῶν ἡμερομηνιῶν ἐπείσθημεν ὅτι αὕτη, καίτοι νεκρά, ἦλθε καὶ ἐφωτογραφήθη. Ὁ κ. Ἄρλιγκτων ἠθέλησε νὰ μὲ πληρώσῃ, ἠρνήθην, φεύγων ὅμως ἀφῆκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης μου χαρτονόμισμα 500 μάρκων.

»Αὐτὴ εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ φαντάσματός μου. Εἰς πολλοὺς συνέβησαν παρόμοια γεγονότα, ὁ καθεὶς ὅμως πιστεύει μόνον ὅ,τι ὁ ἴδιος βλέπει, καὶ σᾶς διαβεβαιῶ μεθ' ὅρκου ὅτι ἡ διήγησίς μου εἶναι ἡ καθαρὰ καὶ αὐστηρὰ ἀλήθεια».

Τὸ ἀνωτέρω περιστατικὸν μᾶς ἀποδεικνύει καθαρῶς ὅτι ὁ ἄνθρωπος, μετὰ τὸν λεγόμενον *θάνατον*, ἐξακολουθεῖ ὑπάρχων, καίτοι μὴ ὑποπίπτων συνεχῶς εἰς τὴν ἀντίληψίν μας. Μᾶς ἀποδεικνύει ἐπίσης ὅτι *δὲν εἶναι ἄϋλος*, ἀφοῦ δύναται κάλλιστα νὰ φωτογραφηθῇ ἐπὶ κοινοτάτης φωτογραφικῆς πλακός. Ποίας φύσεως ὅμως εἶναι αὐτὸ τὸ *ἡμιϋλικὸν* (ἂς τὸ ὀνομάσωμεν οὕτω) σῶμα τοῦ ἀποθανόντος δι' ἡμᾶς ἀνθρώπου; Καὶ εἶναι ἡ συνήθης του κατάστασις αὕτη, ἢ *ὑλικοποιεῖται* ὁσάκις θελήσῃ, ἢ ὁσάκις ἄλλαι ἄγνωστοι περιστάσεις συντρέξωσι; Τὸ τοιοῦτον θὰ ἐξετάσωμεν ἄλλοτε.

Ἀγόμεθα ὅμως ἀναγκαστικῶς εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι *διπλοῦς*, καὶ ὅτι σύγκειται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ καθαρῶς ὑλικοῦ τὸ ὁποῖον βλέπομεν ὅλοι, καὶ ἑνὸς ἄλλου «Ἐγώ», ὑπάρχοντος ἐν τῷ σώματι, ἐξακολουθοῦντος νὰ ὑπάρχῃ καὶ μετὰ θάνατον, καὶ τὸ ὁποῖον οἱ μὲν ὀνομάζουσι *πνεῦμα*, οἱ δὲ *ψυχήν*. Καὶ καταλήγομεν ἐπίσης ἀναγκαστικῶς εἰς τὸ ἐρώτημα: «Ἀφοῦ τὸ ἀνθρώπινον ὂν εἶναι *διπλοῦν*, δὲν δυνάμεθα ἄραγε νὰ ἀποχωρίσωμεν προσκαίρως τὰ δύο ταῦτα συστατικὰ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐν ζωῇ εὑρισκομένου;»

Τὴν ἀπάντησιν εὑρίσκομεν ἴσως εἰς θαυμάσιον γεγονὸς ἀναφερόμενον ἐν σοβαρᾷ μελέτῃ τοῦ κ. Oscar Havard, δημοσιευθείσῃ ἐν τῷ «Κόσμῳ» ὑπὸ τὸν τίτλον: «Οἱ σύγχρονοι Μάγοι».

«Παριστάμην εἰς πειράματα νεκρομαντείας» διηγεῖται ὁ κ. Havard «καθήμενος πλησίον ὑποπλοιάρχου τοῦ πολεμικοῦ Ναυτικοῦ, ὅστις ἀρχίσας συνομιλίαν μετ' ἐμοῦ μὲ διεβεβαίου ὅτι τὰ τοιαῦτα πειράματα εἶναι πολλάκις ἀνόητα, διότι δὲν εἶναι εὐχερὴς ἡ ἐξέλεγξις τῆς ταὐτότητος τοῦ νεκροῦ μὲ τὸν ὁποῖον συνδιαλεγόμεθα.

»— Θέλετε λοιπόν, τὸν ἠρώτησα γελῶν, οἱ πνευματισταί μας νὰ πειραματίζωνται προσκαλοῦντες τοὺς ζῶντας;

»— Βεβαιότατα, μοὶ ἀπήντησε σοβαρὸς ὁ ἀξιωματικός. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς τοὐλάχιστον ὁ ἔλεγχος εἶναι εὐκολώτατος.

»Καὶ μοῦ διηγήθη τὸ ἑξῆς περιστατικόν: Ἐσχάτως, εἰς φιλικὴν οἰκίαν εἶχον ἐκφράσει μεγάλας ἀμφιβολίας ὅσον ἀφορᾷ τὴν δύναμιν τῶν συγχρόνων μάγων. Μετὰ τὸ πέρας τῆς συναναστροφῆς, εἰς τῶν παριστάμενων, ἄγνωστός μου, μοὶ ἐπρότεινεν ὅπως ἀπαντήσῃ εἰς τοὺς δισταγμούς μου οὐχὶ μὲ λέξεις ἀλλὰ μὲ πείραμα εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ἐλάμβανον μέρος ἀμέσως, ἤρκει μόνον νὰ τοῦ ἀφιερώσω τρεῖς ἢ τέσσαρας ὥρας. Ἐδέχθην προθύμως, καὶ τὸν ἠκολούθησα εἰς τὴν ἀμαξάν του.

»Τὸ ὡρολόγιόν μου ἐδείκνυε τὴν δ̄ν μ. μ. ὥραν, καὶ εὑρισκόμεθα εἰς τὴν θερινὴν ἐποχήν. Δηλαδὴ ὁ μάγος μου δὲν ἐζήτησε κἂν εἰς βοήθειαν του τὰ σκότη τῆς νυκτός. Τὰ στὸρ τῆς ἁμάξης του εἶχον ὅλα καταβιβασθῇ, οὕτως ὥστε δὲν ἠδυνάμην νὰ παρακολουθήσω τὸ δρομολόγιόν μας. Μετὰ πορείαν δίωρον ἐσταματήσαμεν, καὶ κατήλθομεν πρὸ ἑξοχικοῦ μεγάρου εἰς μέρος ἔρημον καὶ πολὺ ἀπομεμακρυσμένον τῆς πόλεως. Διηυθύνθημεν πρὸς τὸ κεντρικὸν περίπτερον, ἔνθα ὁ ὁδηγός μου μὲ εἰσήγαγεν εἰς αἴθουσαν πολυτελέστατα ἐπιπλωμένην. Τὸ λυκόφως εἶχεν ἀρχίσει, καὶ τὰ ἀντικείμενα δὲν διεγράφοντο μὲ μεγάλην ζωηρότητα. Ὁ θαυματοποιός μου μοὶ προσέφερεν ἀνάκλιντρον ὅπερ ἐτοποθέτησε πρὸ ἑτέρου ὁμοίου, καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ συγκεντρώσω τὴν σκέψιν μου ἐπὶ οἱουδήποτε προσώπου γνωστοῦ μου τὸ ὁποῖον ἐπεθύμουν νὰ ἴδω. Εἶτα ἀπεχώρησεν ἀφήσας με εἰς τὰς σκέψεις μου.

»Συμμορφωθεὶς μὲ τὴν ἐντολήν του, συνεκέντρωσα τὴν σκέψιν μου εἰς τὸ πρόσωπον τῆς Δουκίσσης Ν., ἣν εἶχον γνωρίσει ἐν Λονδίνῳ, καὶ ἤτις βεβαίως δὲν εὑρίσκετο ἐν Γαλλίᾳ τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Ἐπὶ τρία τέταρτα τῆς ὥρας καθ' ἃ ἔμενον προσηλωμένος εἰς τὴν σκέψιν αὐτήν, οὐδὲν τὸ ἀξιοσημείωτον παρετήρησα. Μετὰ τὴν παρέλευσιν ὅμως τοῦ χρόνου αὐτοῦ, διέκρινα ἐπὶ τοῦ ἔμπροσθέν μου ἀνακλίντρου ἀνελισσόμενον κυανοῦν ἀτμόν, κατ' ἀρχὰς ἀμυδρόν, καὶ βαθμηδὸν πυκνούμενον, τέλος δὲ τὸ νέφος προσέλαβε μορφὴν ὑλικήν. Ἐγερθείς, ἐπλησίασα διὰ νὰ διακρίνω καλλίτερον τὰ χαρακτηριστικά: Οὐδεμία ὑπῆρχεν ἀμφιβολία, εἶχον *πρὸ ἐμοῦ τὴν Λαΐδην Ν., κοιμωμένην, καὶ φέρουσαν* περιβολὴν συναναστροφῆς. Ἐσκέφθην νὰ τὴν ἀφυπνίσω, δὲν ἔσχον ὅμως τὸ θάρρος. Καὶ ὅμως ἔπρεπε νὰ λάβω μίαν ἀπτὴν ἀπόδειξιν τῆς φανταστικῆς αὐτῆς συναντήσεως! Ἡ Λαΐδη Ν. ἔφερεν ἐπὶ τοῦ δείκτου τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ὡραῖον δακτύλιον κεκοσμημένον διὰ σαπφείρου μεγάλης ἀξίας. Δὲν ἠδυνήθην νὰ κρατηθῶ, καὶ... μετὰ προσοχῆς ἀνέσυρα τὸν δακτύλιον τὸν ὁποῖον ἔθεσα εἰς τὸ θυλακίόν μου. Ὀλίγα λεπτὰ μετὰ ταῦτα ἡ ὀπτασία διελύθη, καὶ ὁ μάγος μὲ ἐπανέφερε διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ εἰς τὸν οἶκον μου.

»Τρεῖς ἑβδομάδας βραδύτερον ἐπληροφορήθην τὴν εἰς Παρισίους ἄφιξιν τῆς Λαΐδης Ν., μεταβαινούσης νὰ παραθερίσῃ εἰς Μπιαριτς. Ἔσπευσα νὰ τὴν ἴδω, καὶ τὴν ἠρώτησα ἂν πρό τινων ἡμερῶν τῆς συνέβη τι τὸ ἔκτακτον.

»— Τίποτε, ἀπήντησεν ἡ δούκισσα. Μόνον εἰς μίαν ἀπογευματινήν μου εἰς τὴν ὁποίαν παρίσταντο πολλοί, ἐνθυμοῦμαι ὅτι κατελήφθην

Η ΤΕΛΕΤΗ ΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ. — Εἰς τὸ Στάδιον ἐγένετο περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος μηνὸς μία ἐκλιπαρητικὴ τελετὴ τῆς ὑποδοχῆς τοῦ συντάγματος τῶν Σερβῶν ὑπὸ τὸν ὑποσμηναρχὴν κ. Χριστοδούλου καὶ τῆς παραδόσεως εἰς αὐτὸ τῆς σημαίας, τὴν ὁποίαν ἐκένησαν ἐπίτηδες αἱ μητέρες καὶ αἱ σύζυγοι τοῦ Ἡρακλείου. Τὴν σημαίαν παρέδωκεν ὁ διοικητὴς τοῦ Α' Σώματος Πεζικοῦ κ. Μηλιώτης, προσφωνήσας καταλλήλως.

μετὰ τοῦ φάσματος μεταφορὰ εἰς τοσαύτην ἀπόστασιν τῶν ἐνδυμάτων καὶ κοσμημάτων του, καὶ δικαίως οἱ δύσπιστοι θὰ ὑψώσωσι τοὺς ὤμους. Ἀλλ' ὅταν λάβωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν τὰ θαυμάσια πειράματα τοῦ Home ἡ ἐξήγησις, ἢ μᾶλλον τὸ ἀνεξήγητον ἐκτείνεται: Ὁ Home κατὰ τὰ πειράματά του *αἰωρεῖται* κατὰ βούλησιν, ὡς εἶναι, μεθ' ὁλοκλήρου τοῦ σαρκικοῦ του σώματος, ἀνυψούμενος τοῦ ἐδάφους καὶ ἓν καὶ δύο μέτρα. Κρατεῖ μετὰ τῆς μεγαλειτέρας εὐχερείας εἰς τὴν γυμνὴν παλάμην του ἄνθρακας ἀνημμένους χωρὶς νὰ καίεται, τὴν δὲ ἰδιότητα ταύτην μεταδίδει καὶ εἰς τοὺς πλησίον του ἱσταμένους θεατάς! Χύνει ὡσαύτως ὕδωρ ἐκ δοχείου, καὶ τὸ ὕδωρ ἀντὶ νὰ καταρρεύσῃ μένει αἰωρούμενον εἰς τὸ κενόν. Ἀλλὰ μήπως οἱ Ἀδελφοὶ Pansini δὲν ἀνυψοῦνται αὐτομάτως καὶ κατὰ βούλησιν καὶ... *μετοῦν εἰς ἀποστάσεις μιλίων ἐν* διαστήματι χρονικῷ ἐλαχίστῳ;

Ἀλλὰ μήπως ἡ ἐκμετάλλευσις δὲν ὡργίασε καὶ δὲν ἐξακολουθεῖ

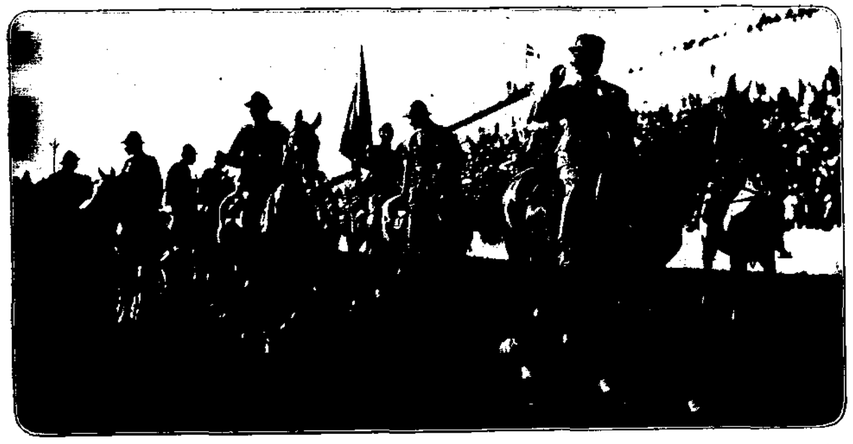

Η ΤΕΛΕΤΗ ΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ. — Μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς σημαίας, τὸ ἡρωϊκὸν σύνταγμα, μὲ τὸν διοικητήν του κ. Χριστοδούλου ἐπὶ κεφαλῆς, παρήλασεν ὑπὸ τὰς ζητωκραυγὰς καὶ τὰ χειροκροτήματα τοῦ πλήθους.

ὀργιάζουσα; Μήπως μᾶς ἀφῆκαν νὰ σκεφθῶμεν καὶ νὰ παρακολουθήσωμεν σοβαρῶς οἱ διάφοροι αὐτοσχέδιοι ὑπνωτισταί, μαγνητισταί, πνευματισταί, νομάντεις, καὶ λοιποὶ θαυματοποιοί. Ὁ Ἀγαθάγγελος, ὁ Καζαμίας, καὶ αὐτὸς ὁ Ὀνειροκρίτης βεβαιῶν σοβαρῶς ὅτι «ἂν ἴδῃς εἰς τὸν ὕπνον σου μακαρόνια ἀσφαλῶς εἰς μέγα γεῦμα θέλεις προσκληθῇ;»

Ἀτυχῶς, ἡ θετικὴ Ἐπιστήμη, ἡ μόνη διαθέτουσα πλούτον μέσων ἐρεύνης καὶ πειραματικῆς ἐξακριβώσεως τοῦ Ἀοράτου, ἐξακολουθεῖ ἀδρανοῦσα. Δὲν θὰ ἐξακολουθήσῃ ὅμως ἐπὶ πολύ. Πειράματα ἀνατρέποντα ἄρδην τοὺς νόμους τῆς βαρύτητος, τῆς ἕλξεως, τοῦ ἀδιαχωρήτου κλπ., δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ συγκινήσωσι μίαν ἡμέραν τοὺς σοφοὺς τῆς Γῆς, καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη θὰ σημάνῃ τὴν ἀπροσδόκητον ἀνάστασιν τῆς ἀρχαίας Μαγείας, τῆς μεγάλης ἐκείνης ἀποκρύφου Ἐπιστήμης, ἥτις ἀροῦ ἔρριψε τὰ ἐκθαμβωτικὰ φῶτα της εἰς ὁλόκληρον τὴν ὑφήλιον ὑπὸ ποικίλας μορφάς, ἐνεκλείσθη ζηλοτύπως ὑπὸ τῶν Ἱεροφαντῶν εἰς τοὺς Αἰγυπτιακοὺς Ναοὺς διὰ νὰ κοιμηθῇ τὸν ἔκτοτε ὕπνον της...

ΣΟΛΩΝ ΣΥΡΜΟΠΟΥΛΟΣ

* * *

* Η ΦΡΥΝΗ *

Τὴν ἰδίαν ἐποχὴν μὲ τὴν Λαΐδα, ἐμορφότερή της ὅμως, ἠκμαζεν ἡ βασίλισσα τῶν ἑταιρῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, τὸ τελειότερον πρότυπον τῆς γυναικείας καλλονῆς, ἡ ἑταῖρα Φρύνη.

— Φρύνη ἡ Θεσπιάς, ἔλεγαν αἱ φίλαι της.

— Φρύνη ἡ φιλάργυρη, ἐσατύριζαν οἱ σατυρικοὶ ποιηταί.

— Φρύνη, ἡ Ἀφροδίτη. Φρύνη ἡ Κυπρίς, τραγουδοῦσεν ὁ λαός.

Ἡ Φρύνη ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ πλέον ἄπληστη τῶν ἑταιρῶν τῆς ἐποχῆς της. Δὲν ὑπῆρχε παρὰ δ' ἐκείνους ποὺ τὴς προσέφερον τὰ περισσότερα. Οἱ πλούσιοι ἔμποροι τῶν Ἀθηνῶν, οἱ ἄποικοι ποὺ ἤρχοντο ἀπὸ τὴν Ἀσίαν, ἢ τὴν Σικελίαν, οἱ ξένοι ποὺ περνοῦσαν ἀπὸ τὸν τόπον, δὲν εἶχαν δικαίωμα ἐπὶ τῆς εὐνοίας της, ἂν δὲν ἐπλήρωναν καλά. Ποτὲ δὲν θυμοῦνται ἕνα ἔρωτά της δωρεάν, ποτὲ δὲν ἀνέφεραν νὰ τὴν ἐκυρίευσε κανένα ἀπὸ τὰ ἐλαφρὰ καὶ ἰδιότροπα ἐκεῖνα πάθη τῆς γυναικείας καρδιᾶς, ποὺ ἀποκρούουν τὸν χρυσὸν ἑνὸς γέροντος διὰ τὰ ρόδα τὰ ἀνθοῦντα εἰς τὰς πηρειὰς ἑνὸς πτωχοῦ ἐφήβου. Δὲν εἶχε καθόλου τὰς ἀδυναμίας τῆς Λαΐδος, τῆς πλημμυρισμένης ἀπὸ πλούτη Λαΐδος, ποὺ προσέφερε εἰς τὸν κορεσμὸν τῆς τὸ ὄφρον ἑνὸς ἐρωμένου ἁπλῶς ἀξιεράστου. Δὲν ἦτο γυναῖκα αὐτὴ ἱκανὴ ν' ἀκολουθήσῃ ἔως τὴν Θεσσαλίαν ἕνα Ἱππόλοχον. Τῆς ἐχρειάζετο ὁ ἐρωμένος, ὁ ὁποῖος θὰ ἦτο ἱκανὸς νὰ ἱκανοποιήσῃ ὅλας τὰς ἐξωφρενικὰς ἰδιοτροπίας της πρὸς τὴν πολυτέλειαν, ὁ ἄνδρας τοῦ ὁποίου ἡ καρδιὰ νὰ κλαίῃ δάκρυα χρυσοῦ, τοῦ ὁποίου τὸ χέρι, σφίγγοντας τὸ δικό της, ν' ἀρίνῃ μέσα εἰς τὴν παλάμην της τὸ ἀντίτιμον τῆς ὑποσχεθείσης θωπείας. Καὶ πολλοὶ Ἀθηναῖοι νέοι καὶ πλεῖστοι ἔμορφοι Ἀσιανοί, ἀναζητοῦντες τὰς περιπετείας, ἔχασαν ἀδίκως τὸν καιρόν τους ἐρχόμενοι ἕως τὴν θύραν της καὶ ἀναμένοντες ἐκεῖ ἕνα μειδίαμα, ἕνα βλέμμα, μιὰ ἐλπίδα.

Ὁ σκλάβος, ποὺ ἀγρυπνοῦσεν ἐκεῖ, παρατηροῦσεν ἐξεταστικὰ κάτω ἀπὸ τὸν χιτῶνα τους, καὶ μὴ βλέποντας παρὰ ἕνα ἔμορφο σῶμα μονάχα,

— Λουλούδια, ἀπαντοῦσαν ἐκεῖνοι, ρόδα, κρίνα καὶ ἴα, κι' ἀκόμη τὰ φαιδρὰ μας εἴκοσι χρόνια καὶ τὰ ἐρωτικά μας φιλιά.

— Ὅλ' αὐτὰ δὲν ἀξίζουν οὔτε μιὰ δραχμὴ ἀπαντοῦσεν ὁ σκλάβος. Τὰ δῶρα τῆς νεότητός σας εἶνε προσφοραὶ τῶν πτωχῶν καὶ τὰ λουλούδια σας εἶνε δῶρα τοῦ κηπουροῦ.

Καὶ τοὺς ἔκλειεν ἀποτόμως κατὰ πρόσωπον τὴν σκληρὴ θύρα.

Κι' ὅταν κατώρθωναν νὰ φθάσουν ἐμπρός της, ὑπολογίζοντες εἰς τὴν εὐγένειαν τῶν δώρων τους, καὶ εἰς τὸ ὡραῖον πῦρ τοῦ ἔρωτος ποὺ ἔλαμπεν εἰς τὸ πρόσωπόν τους, εὕρισκαν μίαν ἀπαθῆ καὶ ἀναίσθητον γυναῖκα μὲ σκωπτικὸν ὄφος, ποὺ δὲν παρατηροῦσεν οὔτε τὴν ὡραίαν στίλβουσαν κόμην τους, οὔτε τὰ μέλη τους τὰ εὐλύγιστα καὶ μυρωμένα, οὔτε τὴν σφριγηλότητα καὶ τὴν ρώμην τους, οὔτε τὰ ἄνθη, οὔτε τὰ μειδιάματά τους καὶ ἡ ὁποία, ὅταν καταδέχετο ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα της, τοὺς ἐχλεύαζε πικρά:

— Τί ἤρθατε νὰ ζητιανέψετε ἐδῶ; Κυτάξτε τοὺς ἐπαίτες τοῦ ἔρωτος, ποὺ ἦρθαν νὰ προσφέρουν τὴν νεότητα εἰς τὴν Φρύνην, τὴν αἰωνίως νέαν! Τί ἀνάγκη ἔχω ἐγὼ ἀπὸ τὰ ρόδα καὶ τὰ κρίνα σας; Τὸ σῶμα μου εἶνε μιὰ εὐώδης πρασιά, πιὸ πλουσία εἰς ἄνθη καὶ μύρα ἀπὸ τὸν καλλίτερο κῆπον τοῦ χωριοῦ σας! Τί νὰ τὶς κάμω τὶς βιολέττες σας, τὶς ὠχρὲς καὶ μαραμένες; Πιὸ ζωηρὲς καὶ πιὸ θερμὲς λάμπουν εἰς τὰ μάτια μου. Φύγετε! Φύγετε! γυρίστε στὰ κατασταλματα τῶν πατέρων σας καὶ μάθετε ἀπ' αὐτοὺς πῶς κάθε ἐμπόρευμα ἔχει τὴν τιμήν καὶ τὴν ἀξίαν του, ὅτι τὸ μέλι καὶ ὁ σῖτος καὶ τὸ ἐλεφαντοστοῦν καὶ ἡ πορφύρα δὲν ρίχνονται ἀντὶ ἑνὸς ἐρωτικοῦ ἅματος, ὅτι τίποτε δὲν δίδεται ἀλλὰ ὅλα πωλοῦνται. Πωλῆστε κι' ἐσεῖς, ὅπως κι' ἐκεῖνοι, ἐργασθῆτε ἐκεῖ κάτω στὸν Πειραιά, διασχίσετε τὰς θαλάσσας κι' ὅταν θὰ γίνετε πλούσιοι πωλοῦντες, ἐλᾶτε ἐδῶ νὰ μ' ἀγοράσετε γιατὶ πουλιέμαι!

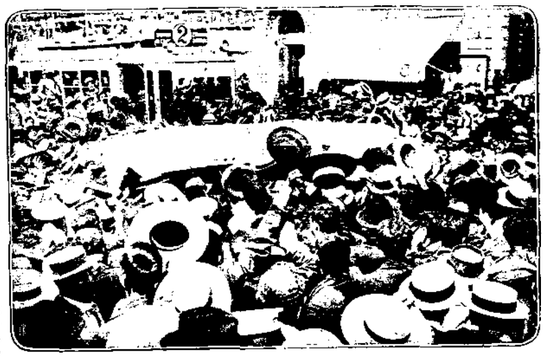

Η ΒΟΥΛΗ ΤΗΣ 31. — Ἱστορικὴ θὰ μείνῃ εἰς τὰ χρονικὰ τῆς νεωτέρας ἱστορίας μας ἡ ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς τῆς 31 Μαΐου. Τὰ πλήθη ἀπὸ ἔνορίας εἶχον συρρεύσει καὶ ἐγέμισαν τὸν πρὸ τοῦ βουλευτηρίου χῶρον.

Ἐκεῖνοι ἔφευγαν τότε, εὑρίσκοντάς την πιὸ ἔμορφη ἀκόμη, καὶ διψασμένοι ἀπὸ τὴν ἄπληστον δίψαν τῆς φιλοκερδείας. καιόμενοι ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐργασθοῦν διὰ ν' ἀποκτήσουν τὸ τίμημα τῶν ἡδονικῶν φιλημάτων της. Κι' ἔτσι ἡ ἔντιμος ἑταῖρα, ποὺ οἱ φθονεροὶ ποιηταὶ τοὺς ἀέργους νέους, συνέβαλεν εἰς τὴν ἐξάπλωσιν τῆς ἐργασίας καὶ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς χώρας.

Δὲν ἦτο δίκαιον πρὸ παντὸς νὰ τῆς πληρώνουν τὴν ἀγάπην της οἱ ἔμποροι, αὐτοὶ ποῦ τῆς ἐπλήρωναν τὸ μέγαρον, τὰ σεολίδια, τὰς ἑορτὰς καὶ ὅλην τὴν πολυτέλειαν καὶ τὴν χλιδήν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν περιεβάλλετο; Καὶ δὲν θὰ ἦταν πιὸ ἔνοχη, παραδιδομένη εἰς τὰς ἐπιθυμίας τῶν νέων, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐγεύοντο τὰ πλούσια κάλλη της ἀνεξόδως συνηθίζοντες εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῶν πάντων, χωρὶς κανένα κόπον;

Ἔπειτα δὲν ἔκαμνε τίποτε ποῦ νὰ διεγείρῃ τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ δὲν ὁμοίαζε καθόλου ἐκείνας ποῦ προσείλκυαν πελάτας μὲ τὸ δέλεαρ τῆς διαφαινομένης γυμνότητός των. Περιφρονοῦσε τὴν ἐπίδειξιν καὶ τὴν ἀλαζονείαν, ὅλην ἐκείνην τὴν ἐπίδειξιν τῶν ἑταιρῶν τῆς ἐποχῆς της, ποῦ ἐπεδεικνύοντο διὰ νὰ κινήσουν τὴν ἐπιθυμίαν. Θεωροῦσεν ὅτι τὸ κάλλος δὲν εἶχε καθόλου ἀνάγκην τόσων τεχνασμάτων. Μάλιστα ἔφθανε μακρύτερα ἀκόμη εἰς τὸν ἐγωϊσμόν της τοῦ ἐρωτικοῦ ἐμπορίου, κι' ἐπίστευεν ὅτι ἐξευτελίζει εἰς εὐτελῆ τιμὴν τὸ μεγαλεῖον τοῦ κάλλους της, ἐκθέτουσα αὐτὸ καθ' ἡμέραν εἰς τὰ μάτια τοῦ χυδαίου.

Διὰ τοῦτο ζοῦσεν ὡς μία ἐντιμος δέσποινα πιὸ κλεισμένη μέσα εἰς τὴν ἐρωτικὴν της φωλεὰν, παρὰ αἱ ἑνάφετοι μητέρες εἰς τοὺς γυναικωνίτας των, ἐξερχομένη εἰς σπανίας περιστάσεις, ἀποφεύουσα τὰς συναθροίσεις, τὸ θέατρον, τὰς δημοσίας πλατείας, κάθε μέρος ὅπου θὰ τὴν ἔβλεπε τὸ πλῆθος. Καὶ ὅταν ἐξήρχετο, ἦτο ντυμένη μὲ φαρδὺ ἐνδύματα, ποῦ ἀπέκρυπτον ἐντελῶς τὰς γραμμὰς τοῦ σώματός της, καὶ ἡ κεφαλή της ἦτο κρυμμένη μέσα εἰς ἕνα πέπλον, ὁ ὁποῖος δὲν ἄφινε νὰ φαίνεται τὸ πρόσωπόν της. Θεωροῦσεν ὡς θησαυρόν, τοῦ ὁποίου δὲν ἔπρεπε νὰ σπαταλᾷ τὴν θαυμαστὴν ἐμορφιάν, ποῦ ἀποτελοῦσε τὴν περιουσίαν, τὴν δόξαν καὶ τὴν ὑπερηφάνειάν της. Εἰς αὐτὸ δὲ περισσότερον παρὰ εἰς τὴν πλεονεξίαν της, ὀφείλεται τὸ ὅτι ἐδεικνύετο ἄπληστη.

Ἀλλ' ἦτο πραγματικῶς ἄπληστη, αὐτὴ ἡ ὁποία ἰδίαις δαπάναις ἐστόλισε τὴν Κόρινθον μὲ τὰ ὡραιότερα μνημεῖα της; Ἦτο φιλάργυρη πραγματικὰ αὐτὴ ποῦ μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Θηβῶν παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου, προέτεινεν εἰς τοὺς Θηβαίους ν' ἀνοικοδομήσῃ τὴν πόλιν των ἐξ ἰδίων; Ἦτο ἡ θυσία ὅλης της τῆς περιουσίας αὐτὸ ποῦ προέτεινε Οἱ Θηβαῖοι ἠρνήθησαν, διότι ἡ ἑταίρα ἤθελε νὰ γράψουσιν ἄνωθεν τῶν τειχῶν τῆς πόλεως: «Αἱ Θῆβαι, καταστραφεῖσαι παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀνοικοδομήθησαν ὑπὸ τῆς Φρύνης». Βεβαίως δὲν ἦτο ὅτι τὴν κατηγοροῦσαν, διότι ποτὲ μιὰ φιλάργυρη δὲν θὰ ἀποφάσιζε ν' ἀνταλλαξῃ ὅλον τὸν πλοῦτον καὶ τὴν χλιδήν της μὲ μιὰ γραμμὴν δόξης.

Ἡ δόξα! Λότὸς ἦτο ὁ μεγαλύτερος πόθος της. Πλουσία! Τί τὴν ἐνδιέφερεν ὁ πλοῦτος; "Ηξερε καλά, ὅτι μὲ τὸ κάλλος της δὲν θὰ ἦτο ποτὲ πτωχή. Μὰ ἀπολεσθεῖσα περιουσία τῆς, δέκα θὰ ἐσπευδον νὰ τὴν ἀντικαταστήσουν. Ν' ἀγαπηθῇ; Τί σημασίαν ἠμποροῦσε νὰ ἔχῃ γι' αὐτὴν ὁ ἔρως; Τὸν εἶχε βαρεθῆ πιά. Κι' ὕστερα ν' ἀγαπηθῇ ἀπὸ ποιόν; Ἀπὸ ὀφιπλούτους ἐμπόρους, ἀπὸ ματιοδόξους πλουσίους, ἀπὸ *περιέργους ξένους*; *Τί θὰ τῆς ἔκαμνεν ὅλος αὐτὸς ὁ λατρεύων κόσμος*; Μποροῦσε ν' ἀγαπήσῃ αὐτὴ ἡ ἰδία; Μεταξὺ ὅλων αὐτῶν θὰ μποροῦσε νὰ ἐκλέξῃ ἕνα; Δὲν βαρνέστε! Ἐγνώριζε πολὺ καλὰ τὴν ἐξαιρετικότητα τῆς ἐμορφιᾶς της γιὰ νὰ μὴ ξεπέσῃ εἰς τὸ σημεῖον ν' ἀγαπήσῃ. Ἐχρειάζετο ἕνας Θεὸς διὰ νὰ κάμῃ νὰ πάλλῃ τὴν καρδιὰ τῆς θεότητος αὐτῆς. Λοιπὸν τί σημασίαν ἠμποροῦσαν νὰ ἔχουν γι' αὐτὴν ὁ πλοῦτος, ἡ χλιδή, ἡ εὐχαρίστησις, ὁ ἔρως ἀκόμη; Τίποτε ἀπολύτως.

Ἀλλ' ἡ δόξα! Ἀ! αὐτὴ μόνον ἠμποροῦσε νὰ πληρώσῃ καλὰ τὴν ἀγάπην της! Νὰ εἶνε Φρύνη, ὄχι μόνον διὰ δέκα χρόνια, ἀλλὰ γιὰ εἴκοσι, παντοτεινά! Νὰ θαυμάζεται ἀπὸ τὰς ἐπερχομένας γενεάς. Νὰ τὴν ἀγαποῦν καὶ μετὰ τὸν θάνατόν της. Νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ ἐμορφιά της θὰ ἐπιζήσῃ σειρὰς αἰώνων, κι' ὅτι μετὰ τὸν θάνατόν της θὰ κλίνουν γόνυ ἐμπρός της ὁλόκληροι λαοί! Νὰ παύσῃ νὰ εἶνε μιὰ γυναῖκα, διὰ νὰ ἐνσαρκωθῇ εἰς ἕνα τύπον, διὰ νὰ γίνῃ ἡ ζῶσα εἰκόνα τῆς χάριτος καὶ τῆς τελειότητος. Νὰ εἶνε ἡ Κυπρὶς Ἀφροδίτη! Νὰ τί ἤθελεν αὐτὴ ἡ ὑπέροχος ἑταῖρα. Ἐλλείψει Θεοῦ θ' ἀγαποῦσε τὸν ἄνδρα, ὁ ὁποῖος θὰ μποροῦσε νὰ τὴν κάμῃ θεότητα. Καὶ ἡ Φρύνη, ἡ ἀναίσθητος, ἡ Φρύνη, ἡ ἄπληστος καὶ πλεονέκτις, Φρύνη ἡ σκληρά, ἄνοιξε μίαν ἡμέραν τὴν καρδιά της καὶ ἠγάπησε.

Ἠγάπησε ποῖον; Θεούς; Ναί, καλλιτέχνας. Ἠγάπησε τὸν Πραξιτέλην, τὸν γλύπτην καὶ τὸν Ἀπελλῆν τὸν ζωγράφον.

Ἡ ἑλληνικὴ τέχνη, ἐκείνην τὴν ἐποχήν, δὲν ἐφαίνετο ν' ἀπεργᾷ τὰς αὐστηρὰς λαμπρότητας τοῦ Φειδίου. Ἐμπνεόμενος ἀπὸ τὰς παραδόσεις καὶ προσθέτων εἰς αὐτὰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν πραγματικότητα, ὁ Φειδίας καὶ ἡ σχολή του, ἔχθυσαν τὴν ἀνωτέραν ἔκφρασιν τοῦ ὑπερτάτου ὡραίου. Οἱ ἀθάνατοι τύποι τοῦ Ὀλύμπου ἐπραγματοποιήθησαν, μὲ τὴν *ἤρεμον καὶ μεγαλοπρεπῆ μεγαλειότητά* των. Μιὰ θεότης ἀκόμη ἔμενε εἰς κατάστασιν ὀνείρου μὴ ἐκφρασθέντος. Καὶ ἡ θεότης αὐτὴ ἦτο ἡ Ἀφροδίτη, τὸ γυναικεῖον κάλλος, τὸ μειδίαμα τῆς φύσεως, τὸ χάρμα τῆς δημιουργίας. Ὁ Ζεὺς εἰς τὴν τρομερὰν του εὐγένειαν ὁ Φοῖβος βασιλεὺς τῆς ἡμέρας, εἰς τὴν λαμπρότητα τῶν ἀκτίνων του· ἡ Ἄρτεμις, ἡσυχη καὶ ὑψαύχην εἰς τὴν αὐστηρὰν ἁγνότητά της, ἡ Ἀθηνᾶ τραχεῖα εἰς τὴν ἀνδρικὴν της ἀρετήν, ὅλοι οἱ Ὀλύμπιοι θεοί, γαλήνιοι καὶ ἀτίθασσοι, κατοικοῦσαν τοὺς διαφόρους ναούς. Ὑψοῦντο ἐπὶ τῶν Ἀκροπόλεων, εἰς τὰ βάθη τῶν θυσιαστηρίων, αἱ μεγάλαι των μορφαὶ μὲ τὰς νηφαλίους γραμμάς, μὲ τὰς σοβαρὰς πτυχώσεις. Αὐτοὶ ὅλοι ζοῦσαν. Ποῖος ὅμως θ' ἀνέζῃ τὴν Ἀφροδίτην, τὴν πλήρη χάριτος; Θὰ ἠμποροῦσε κανεὶς ν' ἀπαλύνῃ τὸ μάρμαρον καὶ τὸν χαλκὸν εἰς τὸ σχῆμα τῶν ναοελῶν της στάσεων, εἰς τὰς στρογγυλότητας τοῦ στήθους της, εἰς τὴν κυματώδη γραμμὴν τῶν ὀσφύων καὶ τῶν γόμφων της, εἰς τὴν ἁβρὰν καὶ ἡδυπαθῆ στρογγυλότητα τῶν βραχιόνων της, τοῦ λαιμοῦ της, τοῦ στήθους της; Ποιὰ ἐγκέφαλος θὰ τολμοῦσε νὰ φαντασθῇ ὅλ' αὐτά, ποῖο χέρι θὰ εἶχε τὴν ὑπεράνθρωπον δύναμιν νὰ τ' ἀποδώσῃ; Ἢ μᾶλλον ποῖο ἀνθρώπινον μοντέλο θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ παρέξῃ εἰς τοὺς καλλιτέχνας τὴν ἰδέαν παρομοίας τελειότητος;

Τὸ μοντέλο αὐτὸ ἦτο ἡ Φρύνη.

Ἀνεξήτησε καὶ πῆγε νὰ συναντήσῃ τὸν Πραξιτέλην, καὶ, χωρὶς νὰ τοῦ ζητήσῃ τίποτε εἰς ἀντάλλαγμα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν δόξαν νὰ ποζάρῃ ἐμπρός του, ἐνεφανίσθη γυμνὴ εἰς τὰ πλήρη θαυμασμοῦ καὶ θάμβους μάτια του. Ἐγκατέλειψε τὸ μέγαρόν της, τοὺς ἐραστάς της, τὰ πλούτη της, διὰ νὰ ζήσῃ μέσα εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ μεγάλου γλύπτου, ἰδική του, μόνον ἰδική του. Καὶ χάρις εἰς τὴν ἕνωσιν αὐτήν, τῆς μεγαλοφυΐας καὶ τοῦ κάλλους, ἐγεννήθη τέλος ἡ Ἀφροδίτη.

Τὸ ἄγαλμα αὐτό, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν ἱστορίαν ἔλαβε τὸ ὄνομα τῆς Ἀφροδίτης τῆς Κνίδου, εἶνε ὁ τέλειος τύπος τῆς θεᾶς αὐτῆς, χαριτωμένης καὶ πλήρους δυνάμεως, ἀφελοῦς καὶ φιλαρέσκου, ἐχούσης ὡς χαρακτῆρα ἕνα εἶδος ἀγνῆς ἡδυπαθείας, ποῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ ἀποριφθῇ.

Ἡ θεὰ παριστάνεται ὀρθὴα καὶ ὁλόγυμνη μὲ τὸ στῆθος ἐλαφρὰ κλίνον πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ δεξιά. Φαίνεται ὡς νὰ παρατηρῇ τὸ ἔνδυμα ποῦ πρὸ ὀλίγου ἐκάλυπτε τὸ σῶμα της καὶ τὸ ὁποῖον τώρα συγκρατούμενον χαριτωμένα ἀπὸ τὴν αἰωρουμένην χεῖρα, ἀναπαύεται εἰς πτυχώσεις βαρείας ἐπάνω εἰς ἕνα βάζο ἀρωμάτων. Τὸ ἀριστερό της χέρι, εἰς μίαν κίνησιν ὀργίλον, κρύπτει τὸ ἀπόκρυφον μέρος τοῦ σώματός της.

Τὸ ἄγαλμα αὐτό, λέγει ὁ Πλίνιος, εἶνε τὸ ἐμορφότερον ὄχι μόνον τοῦ Πραξιτέλους, ἀλλὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου. Καὶ ἡ γνώμη αὐτὴ δὲν εἶνε ὑπερβολική, ἐὰν σκεφθῇ κανεὶς ὅτι ἕως τότε ποτὲ ἡ σμίλη γλύπτου δὲν εἶχεν ἐκφράσει, εἰς ἁρμονικωτέρας γραμμὰς καὶ εἰς μίαν ἔμπνευσιν τόσον διάθερμον, τὴν ὡραιοτέραν καὶ τὴν πλέον ἀγαπητὴν θεότητα τῆς ἀρχαιότητος. Πλαῖ εἰς τὰς ἄλλας φυσιογνωμίας τάς τόσον ἐπιβλητικὰς καὶ αὐστηρὰς τοῦ Ὀλύμπου, ἡ τελευταία αὐτὴ τῆς Ἀφροδίτης ἐνεφανίζετο τόσον περισσότερον χαριτωμένη, ὅσον ἀπεκάλυπτε νέον ἐντελῶς κόσμον χάριτος. Δὲν ἔβλεπαν εἰς τὸ ἄγαλμα αὐτὸ μόνον μίαν θεότητα, μητέρα τῶν ἐπιθυμιῶν, ὄνειρον ὅλων τῶν καρδιῶν, ἀλλὰ τὴν γυναῖκα ὁλόκληρον, μίαν θεότητα, ποῦ ἐθαύμαζαν, μὲ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὴν ἀποκτήσουν.

Τὸ ἄγαλμα ἠγοράσθη ἀπὸ τοὺς Κνιδίους οἱ ὁποῖοι τὸ ἐτοποθέτησαν εἰς τὴν κορυφὴν ἑνὸς λόφου, ἐντὸς ἑνὸς ναοῦ ἀνοικτοῦ πρὸς ὅλα τὰ μέρη. Ἀπὸ ὁπουδήποτε καὶ ἂν ἤρχοντο πρὸς τὰ ἐκεῖ, ἐφαίνετο μεταξὺ τῶν μαρμαρίνων περιστυλίων διαγραφομένη πρὸς τὸν οὐρανὸν ἡ Κυπρίς, ἐπρφρὴ ἀπὸ ὅλας τὰς πλευράς. Ἡ Κνίδος ὀφείλει τὸ ὄνομά της εἰς τὸ ἄγαλμα αὐτό. Οἱ Κνιδιοι τὸ ἐγνώριζαν καλά, ἀφοῦ βραδύτερον, ὅταν ἡ πόλις των ἐπεβαρύνθη μὲ ἓν χρέος ὑπέρογκον, ἠρνήθησαν νὰ παραχωρήσουν εἰς τὸν βασιλέα Νικόδημον τὸ ἄγαλμα πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους των. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν καταφαίνεται *ἀκόμη μίαν φορὰν, εἰς ὅλην τὴν λαμπρότητά* της ἡ ἀγάπη τῶν ἀρχαίων πρὸς τὸ ὡραῖον, πρὸς τὰ ὑπέροχα δημιουργήματα τῆς τέχνης. Συγκατέτευον ὅλοι νὰ ἐργασθοῦν, νὰ δώσουν τὰ πλοῖα των, νὰ μείνουν χωρὶς ἄσυλον, νὰ ζήσουν περιφρονημένοι ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς γείτονάς των, μὲ μόνην τὴν παρηγορίαν νὰ ἠμποροῦσαν νὰ θαυμάζουν τὴν Κυπρίδα τοῦ Πραξιτέλους, τὴν εἰκόνα τῆς Φρύνης.

Η ΒΟΥΛΗ ΤΗΣ 31.- Ὁ κ. *Πρόεδρος* τῆς Κυβερνήσεως ἐξερχόμενος τῆς Βουλῆς, συνοδεύεται ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν του.

Ὁ Πραξιτέλης, ὅπως ὅλοι οἱ ἀγαπῶντες καλλιτέχναι, ἀπηθανάτισε τὴν ἐρωμένην του. Ἀλλὰ φοβούμενος, καὶ πολὺ ὀρθῶς, ὅτι μὲ τὴν πάροδον τῶν ἐτῶν θὰ λησμονοῦσαν τὸ μοντέλο θαυμάζοντας τὴν θεότητα, καὶ *ἐπιθυμῶν* νὰ ἐπιζήσῃ καὶ *ἡ Φρύνη προσωπικῶς*, τόσον ὅσον καὶ ἡ Κυπρίς, ἀπηθανάτισε τὴν διάσημον ἑταίραν καὶ εἰς ἄλλα ἀγάλματα, ἰδικά της: αὐτά. Δυὸ ἐξ αὐτῶν ἀναπαριστοῦν μὲ ὅλην τὴν ἐντέλειαν τὰς ἐξαιρετικὰς ἀναλογίας τοῦ σώματός της καὶ τὴν μεθύσκουσαν χάριν τῶν στάσεών της. Τὸ ἓν ἐξ αὐτῶν ἀπεστάλη εἰς τὰς Θεσπιάς, τὴν χώραν ποῦ ἐγέννησε τὸ θαῦμα αὐτό. Τὸ ἄλλο, χρυσοποίκιλτον, ἀφιερώθη εἰς τὸν ναὸν τῶν Δελφῶν, ὅπου συνεκεντροῦντο κατ' ἔτος οἱ ἀπανταχοῦ Ἕλληνες, καὶ οἱ ὁποῖοι ἀνεγείνωσκον μέσα εἰς τὴν ἰδίαν κατοικίαν τῶν θεῶν, ἐπὶ ἑνὸς ὑποβάθρου ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου χαραγμένην ἀπὸ τὸν Πραξιτέλην τὴν ἐπιγραφήν: «*Αὐτὴ εἶνε Φρύνη ἡ Θεσπιάς*».

Ὅπως ἡ Ἀφροδίτη τῆς Κνίδου ὑπῆρξε τὸ ἀριστούργημα τοῦ Πραξιτέλους, οὕτω καὶ ἡ ἀνάδυομένη Ἀφροδίτη, ὑπῆρξε τὸ ἀριστούργημα τοῦ Ἀπελλῆ. Ὁ μέγας ζωγράφος ἐνεπνεύσθη ἀπὸ τὸ τέλειον σῶμα τῆς Φρύνης. Ἔγινεν ἐρωμένη του, καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν δὲν ἐξήτησεν ὡς πληρωμὴν τῆς καλλονῆς της παρὰ μόνον τὴν δόξαν.

Δὲν διεσώθη δυστυχῶς οὐδὲν ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Ἀπελλῆ, ὅπως δὲν διεσώθη κανὲν δεῖγμα τῆς ζωγραφικῆς τέχνης τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἠμπορεῖ ὅμως κανεὶς νὰ κρίνῃ, σύμφωνα πρὸς τὰς διασωθείσας μαρτυρίας, ὅτι ἡ ζωγραφικὴ δὲν ὑπελείπετο καθόλου τῆς γλυπτικῆς καὶ εἶνε γνωστὸν ὅτι ὁ Ἀπελλῆς εἶνε ὁ μεγαλύτερος τῶν Ἑλλήνων ζωγράφων. Εὐτυχῶς ἐὰν κατεστράφη ὁ πίναξ, μένει ἡ περιγραφή του. Πιστεύεται μάλιστα ὅτι μερικοὶ ἀρχαῖοι δακτυλιόλιθοι, εἶνε ἀναπαράστασις τοῦ ἀριστουργήματος αὐτοῦ. Ὁ Ἀπελλῆς παρέστησε τὴν Κυπρίδα γεννωμένην ἀπὸ τοὺς ἀφροὺς τῶν κυμάτων. Ἡ θεὰ, πρίσταται ὀρθὴα μὲ τὸν κορμὸν γυμνὸν καὶ φριχιῶντα εἰς τὴν ἐπαφὴν τοῦ ἀέρος, ἐνῷ τὰ κάτω ἄκρα διαγράφονται *ἀορίστως κάπως ὑπὸ τὴν ἡδυπαθῆ περίπτυξιν* καὶ τὰς διαφανεῖς θωπείας τοῦ κύματος. Ἀφρὸς γαλακτώδης καὶ ἐλαφρὸς ἀποτελεῖ εἰς τὰς λαγόνας της ζώνην ὑγρῶν φιλημάτων. Οἱ δύο βραχίονές της, ναοελῶς στρογγύλοι, ἐκτείνονται πρὸς τὰ ἄνω καὶ αἱ χεῖρες ἐγγίζουν τὴν κόμην χωρισμένην εἰς δύο ἄνισα μέρη, ἡ ἀριστερὰ κρατοῦσα μόνον μερικὲς μπουκλες, ἡ δεξιὰ χανωμένη μέσα εἰς τοὺς πυκνοὺς πλοκάμους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους πίπτει εἰς κρυσταλλῶδη δάκρυα τὸ ὕδωρ. Τὸ πρόσωπον ἐκφράζει ἕνα εἶδος ἐκπλήξεως· ἀφελοῦς καὶ εὐτυχισμένης, τὴν ἔκπληξη καὶ τὴν χαρὰν τῆς ζωῆς· εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντος ἐκτείνεται ἡ θάλασσα, πάλλουσα ἀπὸ ἔρωτα, ὑπὸ τὴν ἀκτινοβόλον ἐμφάνισιν.

Ἐὰν πιστεύσωμεν μερικοὺς ἱστορικούς, ἡ Φρύνη ἐσυνήθισε τόσον εἰς τὴν ἡδονὴν τῆς θεοποιήσεως, ὥστε μόνη της ἐκτοτε προσεφέρετο ὡς πρότυπον δι' ὅλας τὰς Ἀφροδίτας αἱ ὁποῖαι ἀπηθανατίσθησαν διὰ τῆς ζωγραφικῆς ἢ τῆς γλυπτικῆς. Κάθε καλλιτέχνης ἔχων ὄνομα καὶ ἀξίαν, ἐγίνετο ὁ εὐνοούμενος, χωρὶς χαμμίαν δαπάνην, τῆς περιωνύμου αὐτῆς ἑταίρας, τῆς φιλαργύρου καὶ ἀπλήστου, ἡ ὁποία ἐπληρώνετο τόσον ἀκριβὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ διὰ τὴν παραμικρὰν θωπείαν της. Αὐτὴ ἦτο ἡ περιώνυμος Φρύνη, ἡ ὁποία ἀναίσθητος εἰς τὴν νεότητα, ἢ τὴν λατρείαν τῶν θαυμαστῶν της, παρεδίδετο εἰς τὴν μεγαλοφυΐαν καὶ εἰς τὸ ταλέντο, καὶ ἤτις φαινομένη ὅτι περιφρονοῦσε τὸν ἔρωτα συγκατετίθετο νὰ ἐρωτευθῇ τοὺς ἄνδρας ποῦ ἦσαν ἱκανοὶ νὰ νοιώσουν τὸ κάλλος της.

Ἀλλὰ ποτὲ δὲν εἶνε δυνατὸν ν' ἀπολαύσῃ κανεὶς ὁλόκληρον μιὰ χαρὰ καὶ ἡ Φρύνη τὸ ἐδοκίμασε αὐτό. Ἡ ἐπιθυμία ἐστράφη ἐναντίον της, αὐτῆς ποῦ δὲν εἶχε τίποτε νὰ ἐπιθυμήσῃ καὶ τὸ μῖσος ὀγκώδη ἐναντίον τῆς πολιτείας αὐτῆς τοῦ ἔρωτος, ποῦ δὲν μισοῦσε κανένα.

Καὶ ἡ ἐπίθεσις δὲν προῆλθεν, ὅπως ἦτο δυνατὸν νὰ περιμένῃ κανείς, ἀπὸ τὰς συντρόφους της τὰς ἑταίρας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὴ καὶ ὅλοι θὰ συγχωροῦσαν ζηλοτυπούσας τὴν ὡραιότητα καὶ τὴν περιουσίαν της. Ἡ ἐπίθεσις προῆλθεν ἀπὸ γυναῖκας ἐγγάμους, ποῦ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ τὰς σκανδαλίσῃ ἡ Φρύνη, μὲ τὴν ἐξωτερικὴν σεμνὴν καὶ μετρημένην ζωήν της. Ἀναμφιβόλως ὑπῆρχεν εἰς τὸ βάθος τῆς ἐχθρότητος αὐτῆς ἡ ἱστορία καταστραφέντων συζύγων, καταστραφέντων ἐρωμένων, ἀπωλεσθέντων τέκνων καὶ αὐτὸ ἠμπορεῖ νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ταραχὴν καὶ τὴν *καταιγαγυγὴν μερικῶν μητέρων καὶ συζύγων*. Ἀλλ' ὅλα αὐτὰ δὲν ἠμποροῦσαν νὰ δικαιολογήσουν τὴν γενικὴν καταιγαγυγὴν ἤτις ἐσχηματίσθη ἐναντίον της εἰς τοὺς γυναικωνίτας. Πρέπει ν' ἀναζητηθοῦν ἄλλαι αἰτίαι. Τὸ ἰσχυρότερον φαίνεται ὅτι ἦτο ἡ μετριοφροσύνη καὶ ἡ σεμνότης τῆς διασήμου ἑταίρας περὶ τῆς ὁποίας ἐκάμαμεν προηγουμένως λόγον. Αἱ ἑνάφετοι γυναῖκες ἐπείθεντο κατὰ τῆς ἑταίρας αὐτῆς ἡ ὁποία ἐνῷ ἐχαίρετο τὴν ζωήν, συνέλεγε πλούτη, ἐνῷ πραγματοποιοῦσε ὅλας τὰς τὰς ἰδιοτροπίας τοῦ πλούτου καὶ τὴν χλιδῆς, εὕρισκε ταὐτοχρόνως τὸ *μέσον* νὰ εἶνε σεβαστὴ ὡς μιὰ δέσποινα. Νὰ πέρνῃ ἀπὸ τὰς μητέρας τοὺς υἱούς των, ἀπὸ τὰς γυναῖκας τοὺς ἄνδρας των ἢ τοὺς ἐραστάς, αὐτὸ ἠμποροῦσε νὰ συγχωρεθῇ διότι αὐτὸ συνέβαινεν καθ' ἑκάστην. Ἀλλὰ μιὰ ἑταίρα νὰ πάρῃ ἀπὸ τὰς ἑναρέτους γυναῖκας τὸν ὀφειλόμενον εἰς αὐτὰς σεβασμόν, τὸν ὀφειλόμενον εἰς αὐτὰς μόνον, ἰδοὺ τί δὲν ἠμποροῦσαν νὰ ὑποφέρουν καὶ τί ἔπέφερε ἡν καταδίκην τῆς Φρύνης.

Συνεμάχησαν μὲ τοὺς ἄνδρας, οἵτινες ἀποδιωχθέντες παρὰ τῆς ἑταίρας κρατοῦσαν μνησικακίαν διότι τοὺς εἶχεν εὕρει πολὺ πτωχούς, ἢ ἀσχημους. Μερικοὶ ἐρωμένοι οἱ ὁποῖοι εἶχαν εἴσοδον ἄλλοτε εἰς τὸ σπίτι καὶ οἵτινες ἐξεδιώχθησαν ἀφοῦ κατεστράφησαν οἰκονομικῶς, ἠνώθησαν εἰς τὸ μικρὸν στράτευμα καὶ τοῦ παρέσχον ὅπλα, ἀποκαλύπτοντες μυστικὰ νυκτερινῶν ὀργίων τῆς ἑταίρας. Ἐβεβαίωσαν ὅτι ἐκολακεύετο νὰ διακηρύττῃ ὅτι εἶνε τόσον ἔμορφη ὅσον καὶ αἱ θεαί, κι' ὅτι ἡ ὑπερηφάνειά της ἐφθανε μέχρι τοῦ σημείου ὥστε ν' ἀπαιτῇ νὰ λατρεύεται ὡς αὐταὶ κάποτε καὶ ὅτι εἰς πολλὰς ἰδιαιτέρας καὶ εἰς στενὸν κύκλον ἑορτάς, διωργάνωσε ἕνα εἶδος θρησκευτικῶν μυστηρίων, ὅπου ἔπαιζε τὸν ρόλον θεότητος. Διηγοῦντο ὅτι ἐδίδασκεν εἰς τοὺς ἐραστάς της τὴν ἀησμοσύνην τῶν ἀρετῶν καὶ τὸν ἔρωτα τῶν ἡδονῶν. Τῆς ἀπέδωσαν λόγους καταδικαστέους καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων ὅτι ἐὰν ὁ λαὸς τῶν Ἀθηνῶν ἤθο μονάχα ἕνας ἄνδρας καὶ ἐζητοῦσεν ἀπὸ αὐτὸν νὰ ἀγοράσῃ τὰς Ἀθήνας, ὁ Ἀθηναϊκὸς λαὸς πολὺ εὐχαρίστως θὰ συγκατετίθετο νὰ πωλήσῃ τὴν πόλιν του διὰ μίαν ἐρωτικὴν νύκτα τῆς Φρύνης. Καὶ ἐξ ὅλου αὐτοῦ τοῦ ψιθύρου, ἐξ ὅλων αὐτῶν τῶν λόγων, ἐξ ὅλων αὐτῶν τῶν πράξεων, ἀληθῶν ἢ ψευδῶν, ἀπετελέσθη ἐντὸς ὀλίγου δριμύτατον κατηγορητήριον, ἀπειλητικὸν κατὰ τῆς Φρύνης.

Κάποιος Εὐθίας, εἶδος σοφιστοῦ καὶ φλυάρου, ὁ ὁποῖος ἐπεζήτησε τὴν εὔνοιαν τῆς ὡραίας καὶ ἀπεκρούσθη παρ' αὐτῆς μὲ περιφρόνησιν ἐπανειλημμένως, ἀνέλαβε τὴν κοινὴν ἐκδίκησιν ἐξασφαλίζων ἔτσι πρῶτα-πρῶτα τὴν προσωπικήν του. Συνέταξε τὸ κατηγορητήριον, καὶ ὠδήγησε τὴν Φρύνην ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ὡς μετασταφεφουσαν τὴν νεότητα τῶν καθηκόντων της, ὑποβλέπουσαν τὴν Δημοκρατίαν, βλασφημήσασαν τοὺς θεοὺς, καὶ βεβηλώσασαν τὰ ἱερὰ μυστήρια τῆς θρησκείας.

Ἐδῶ συνέβη κάτι τὸ ὁποῖον ἐκ πρώτης ὄψεως προκαλεῖ τὴν ἔκπληξιν. Συμφώνως πρὸς τὸν ἀνθρώπινον ἐγωϊσμόν, ἡ εἴδησις τῆς κατηγορίας αὐτῆς, θὰ περίμενε κανεὶς νὰ πληρώσῃ χαρὰς τὰς ἄλλας ἑταίρας, αἱ ὁποῖαι θὰ ὠφελοῦντο ἐκ τῆς καταστροφῆς τῆς Φρύνης. Θὰ ἐξηφανίζετο αὐτὴ τῆς ὁποίας ἡ καλλονὴ τὰς συνέτριβε, ἐκείνη πρὸς τὴν ὁποίαν προσέτρεχον οἱ πλουσιώτεροι ἐρασταί, καὶ ἡ ὁποία τοὺς ἀφαιροῦσε τὰς καλλιτέρας εὐκαιρίας πλουτισμοῦ. Ἡ δυστυχία ἑνὸς ἀντιπάλου εἶνε πάντοτε γλυκεία καὶ αἱ ἑταῖραι ἔπρεπε νὰ εἶνε κατευχαριστημέναι. Καὶ ὅμως δὲν συνέβη αὐτό. Ἀπὸ θαυμασμὸν πρὸς τὴν κατηγορηθεῖσαν βασιλισσάν των, ἀπὸ θυμὸν ἐναντίον τῶν ἑναρέτων γυναικῶν, ἀπὸ πνεῦμα συναδελφωσύνης, ἀπετέλεσαν ὑπὲρ τῆς Φρύνης μίαν ὁμάδα καὶ ἐξήντλησαν ὅλα τὰ μέσα τὰ ὁποῖα κατεῖχον εἰς διάφορα σημαίνοντα *πρόσωπα διὰ νὰ ματαιώσουν τὴν κατηγορίαν*.

Τὸ μῖσος ὅμως ὑπῆρξεν ἰσχυρότερον καὶ ἡ Φρύνη ὠδηγήθη ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου. Τότε μία ἀπὸ τὰς συντρόφους της, ἡ Μυρίνη, τῆς παρέσχεν ὡς δικηγόρον τὸν ἐραστήν της, ἕνα ἀπὸ τοὺς πρώτους ρήτορας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τὸν περιώνυμον Ὑπερίδην.

Τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν ἡ Φρύνη παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου, ἀγνὴ πάντοτε εἰς τὸ παράστημα καὶ τὴν ἐμφάνισίν της, μὲ τὸ σῶμα καλυμμένον ἐξ ὁλοκλήρου ἀπὸ ἕνα μακρὺν χιτῶνα, ὁ ὁποῖος τὸ ἔκρυπτεν καὶ μὲ τὸ πρόσωπον καλυπτόμενον ἐντελῶς κάτω ἀπὸ ἕνα πυκνὸν πέπλον. Τὰ συμβάντα εἰς τὸ Δικαστήριον εἶνε γνωστά. Ὅλοι οἱ λόγοι οἱ εὐφραδεῖς καὶ ὡραῖοι τοῦ Ὑπερίδου, δὲν κατώφθωσαν νὰ πείσουν τὸ πλῆθος, τὸ ὁποῖον ὅμως εἰς τὴν ἀποκάλυψιν ἐνώπιον τῶν ἐκθάμβων βλεμμάτων του γυμνοῦ το

ΜΑΘΗΜΑΤΑ
ΔΙΑ
ΝΕΟΠΛΟΥΤΟΥΣ

(Ἐπιστολὴ τῆς δος Ρωξάνης Θηρεσίας Κομνηνοῦ Παλαιολόγου πρὸς τὴν φίλην της Πριγκήπισσαν Ρωμανῶφ εἰς Μοντρὸ τῆς Ἐλβετίας)

ΕΠΑΥΛΙΣ Η "ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ.

Κηφισιά, 28 Ἰουνίου 1915.

Φιλτάτη μου Πριγκίπισσα,

Μόλις πρὸ δυὸ ἡμερῶν ἔλαβα τὸ μεγάλο σας γραμματάκι, εἰς τὸ ὁποῖον τόσο ζωηρὰ μοῦ περιγράφετε τὴν ζωήν σας εἰς τὴν Ἐλβετίαν. Δὲν ξεύρετε μὲ ποίαν ἀπόλαυσιν ἐρόφησα σὰν γρανίτα τὸ ὡραῖο σας γραμματάκι καὶ πόσον πυρηγορήθηκα ποῦ ἐπεκοινώνησα μαζύ μὲ μιὰ παλιά μου καὶ ἀγαπημένη φιλενάδα. Ὅλαι αἱ κοιναὶ ἀναμνήσεις μας τῆς μεγάλης ζωῆς εἰς τὴν Ρωσσικὴν αὐλὴν ἀνέζησαν μπροστὰ στὰ μάτια μου θυμήθηκα τοὺς μεγάλους χοροὺς καὶ τῆς μαγευτικὲς ἑορτὲς εἰς τὰ χειμερινὰ παλάτια τῶν Τσάρων, θυμήθηκα τῆς κοῦρσες μας στὸ παγωμένο Νέβα μέσα στῆς χρυσοποίκιλτες τρόϊκες. Ἀλήθεια ποῦ νὰ εὑρίσκωνται τώρα τὰ εἴκοσι τέσσαρα ἄλογα — τὰ φημισμένα σου Ὀρλὼφ — ποῦ εἶχαν ἀναστατώσει μὲ τὴν εὐμορφιά τους, τὴ Ρωσσικὴ ἀριστοκρατία; Ποιὸς ξέρει σὲ τί κανόνια ζεμένα θὰ ἔλαβαν μέρος εἰς τὰς μάχας τῆς Μπουκοβίνας καὶ τῆς Πολωνίας!

Ὁ Τσάρος δὲν ὑπάρχει πλέον, μιὰ τεραστία καταιγὶς ἀνατρέκει τοὺς θρόνους, καὶ βλέπω ὅτι σὲ λίγο ὅλος ὁ κόσμος θὰ εἶναι μιὰ ἀπέραντος Δημοκρατία. Ἴσως ὁ κόσμος ζήσῃ τότε πειὸ εὐτυχισμένος. Οἱ αἰῶνες ἀντιγράφουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, ἔτσι ἄλλοτε ἐξεθρονίσθησαν καὶ οἱ δικοί μου πρόγονοι ἀπὸ τὸ Βυζάντιον.

Μοῦ γράφεις, φίλη πριγκίπισσά μου, νὰ σοῦ δώσω λεπτομέρειες γιὰ τὴ σημερινή μου ζωή. Εἶναι ἀλήθεια περίεργες.

Ἐνθυμεῖσαι ὅτι ὁ θεῖος μου πρίγκηψ Κ.... μοῦ ἔστελλε τακτικὰ 1000 φράγκα τὸν μῆνα ἐφ' ὅσον ἦτον ὑπασπιστὴς τοῦ Τσάρου. Μετὰ τὴν μεταβολὴν τῆς καταστάσεως, ὁ θεῖος μου ἠχολούθησε τὸν Τσάραν εἰς τὴν ἐξορίαν του καὶ . . . ἔμεινα χωρὶς λεπτόν. Ἄρχισε νὰ μὲ περιτριγυρίζῃ τὸ φάσμα τῆς ἀξιοπρεποῦς πενίας, τῆς φρικτῆς φτώχειας μὲ τὸ γάντι. Τί νὰ κάμω;

Νὰ παραδίδω μαθήματα γαλλικῆς; νὰ κεντῶ μάρκες; ἢ νὰ ζωγραφίζω βαντάγιες;

Ὡρισμένως σὲ ἕνα ἀπ'αὐτὰ τὰ ἐπαγγέλματα θὰ κατέληγα, ἂν δὲν μοῦ συνέβαινε τὸ ἑξῆς περίεργον γεγονός.

Ἐκαθήμην στὸ σαλονάκι τῆς μικρᾶς πανσιὸν ὅπου κατοικῶ, ὅταν μοῦ ἔφεραν ἕνα ἐπισκεπτήριον τσακισμένο σὲ τρία!!!

ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ ΦΑΣΟΛΗΣ

Ἀλευροβιομήχανος - Ἐφοπλιστὴς

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ

—Ἂς ἔλθῃ μέσα ὁ κύριος, εἶπα.

Μοῦ ἦτον ἀδύνατον νὰ φαντασθῶ τί μὲ θέλει, ἀλλὰ ἡ ἐπίσκεψις αὐτὴ βεβαίως θὰ μὲ διεσκέδαζε.

Σὲ λίγο παρουσιάσθηκεν ἕνας κύριος, λιγάκι προγάστωρ, ξουρισμένος, μὲ ροῦχα τῆς ὥρας μὲ ἕνα τεράστιο μπριλλάντ στὴ γραβάτα του, καὶ γιὰ κουμπιὰ τῶν μανικετιῶν του τέσσαρα χρυσὰ μονογράμματα συνδεδεμένα μὲ πλατινένια ἁλυσιδίτσα.

Τὸ ὅλον του ἐμύριζε ἑκατομμύρια, ἡ φυσιογνωμία του εἶχε κάποιαν λεπτότητα καὶ εὐφυΐαν.

Ἐκάθησε στενοχωρημένος καὶ δὲν εἶξευρε πῶς νὰ ἀρχίσῃ. Προσεπάθησα νὰ τὸν βοηθήσω.

Ἐστριφογύριζα τὸ περίεργον ἐπισκεπτήριον μὲ τὰ ζωγραφισμένα χρυσὰ κλαδάκια.

—Εἰσθὲ ὁ κύριος Ἰουλιανὸς Φασόλης; . . καὶ εἰς τί ὀφεῖλω τὴν τιμὴν τῆς ἐπισκέψεώς σας;

Τὰ λόγια μου αὐτὰ τὸν ἐτάραξαν.

—Δεσποινὶς Παλαιολόγου, ἤθελα . . . νὰ σᾶς παρακαλέσω . . . δηλαδὴ νὰ σᾶς ἐξηγήσω . . . νὰ σᾶς πῶ δηλαδὴ . . . ἀλλὰ . . . δὲν ξέρω . , . δὲν τολμῶ . . .

Ἡ περιεργειά μου εἶχε φθάσει εἰς τὸ κατακόρυφον. Τί ἄρα γε νὰ μὲ ἤθελε ὁ προφανῶς αὐτὸς νεόπλουτος ἑκατομμυριοῦχος; Ἀπεφάσισα νὰ τὸν βοηθήσω. Μὲ τὸ γλυκύτερο τῶν μειδιαμάτων μου τοῦ εἶπα:

—Κύριε Φασόλη, καθῆστε σᾶς παρακαλῶ, θὰ σᾶς βοηθήσω νὰ ἐξηγηθῆτε. Μὴν φοβεῖσθε.

Τὰ καλά μου λόγια τὸν καθησύχασαν.

—Δεσποινίς, γιὰ νὰ φθάσω σ'αὐτὰ ποῦ θέλω, θὰ σᾶς διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν μου καὶ τότε, ὅσο σᾶς τὴν λέγω θὰ μ' ἐννοήσετε καὶ θὰ μοῦ δόσετε σεῖς τὴν ἀπάντησιν.

—Μάλιστα, ἔτσι εἶναι καλά, εἶπα μειδιῶσα, εἶμαι ὅλη αὐτιά.

Ὁ κ. Φασόλης ἐκύτταζε μὲ περιέργεια τὰ αὐτιά μου! Προσεπάθησα νὰ μὴ γελάσω.

—Δεσποινίς, ἐγεννήθηκα χωρὶς νὰ ξεύρω πῶς, ἀφοῦ δὲν ἐγνώρισα οὔτε πατέρα, οὔτε μητέρα· μικρὸς θυμοῦμαι τὸν ἑαυτό μου στὸ Γαλατᾶ τῆς Πόλης· ποῦ ἐψευτοδούλευα. Μὲ φώναζαν Φασόλη ἕνας καθηγητὴς ποῦ μὲ πῆρε σπίτι του ὑπηρέτην τὸν μῆνα Ἰούλιο μ' ἐβάπτισε Ἰουλιανό. Ἔτσι ἐγεννήθηκε τὸ περίεργό μου ὄνομα Ἰουλιανὸς Φασόλης. Ἐμεγάλωσα καὶ ὅταν ἤμην εἴκοσι - δυὸ ἐτῶν ἄνοιξα ἕνα μικρὸ — μὰ πολὺ μικρὸ—μπακαλικάκι καὶ ἡ δουλίτσες μου ἐπήγαιναν καλά. Εἴκοσι-πέντε περίπου ἐτῶν παντρεύθηκα μ' ἕνα καλὸ φτωχὸ κορίτσι ποῦ μὲ βοηθοῦσε στὴ δουλειά μου, τὴν λένε Γαρουφαλιά. . . . . .

—Ἡ κυρία σας Γαρουφαλιὰ Φασόλη, ἐψιθύρισα σκεπτομένη ποῦ θὰ κατανήσῃ ὁ περίεργος αὐτὸς ἄνθρωπος.

—Μάλιστα ἔχω καὶ δυὸ κοριτσάκια ἡ μεγάλη δεκαοκτὼ ἐτῶν ὀνομάζεται Βιόλα, ἡ ἄλλη Τριανταφυλλιά, εἶνε δεκαεπτὰ ἐτῶν. Νὰ μὴν σᾶς τὰ πολυλογῶ, ὀλίγον πρὶν ἀρχίσῃ ὁ Εὐρωπαϊκὸς πόλεμος εἶχα μιὰ μικρὴ περιουσία 60-70 χιλιάδες δραχμές. Εἶχα σ' δανείσει ἕνα φίλο μου ἐμποροπλοίαρχο 50 χιλιάδες μὲ ὑποθήκη ἕνα βαπόρι του μικρό. Ὁ φίλος ἀπέθανε καὶ τὸ πλοῖο ἔμεινε σὲ μένα ἔναντι τοῦ δανείου.

—Ἀλλὰ κύριε Φασόλη, δὲν βλέπω γιατί μοῦ τὰ διηγεῖσθε αὐτὰ ὅλα . . . . . τὸν διέκοψα, διότι ἄρχισε νὰ μὲ βαρύνῃ ἡ πολυλογία του.

—Τώρα θὰ ἰδῆτε, δεσποινίς, ἐξηκολούθησεν ὁ κ. Φασόλης, σκουπίζων τὸν ἱδρῶτα του μὲ μεγαλοπρεπὲς μανδῆλι· ὅταν ἤρχισε ὁ πόλεμος στὰ 1914 ἐπώλησα τὸ μικρό μου μπακαλικάκι στὴ Πόλη, ἐμπῆκα στὸ πλοῖο, τὸ ὁποῖον ἦτον πλέον ἰδιοκτησία μου καὶ τὸ ὠνόμασα «Γαρουφαλιὰ Φασόλη» καὶ . . .

—Ἡ περίφημη «Γαρουφαλιὰ Φασόλη» ποῦ περιμέναμε κάθε μέρα στὸν Πειραιὰ νὰ ἔλθῃ ἀπὸ τὰς Ἰνδίας καὶ δὲν ἤρχετο ; . . . τὸν διέκοψα.

—Μάλιστα, θὰ ἔχετε ἀκούσει, ἤλθα λοιπὸν εἰς τὸν Πειραιὰ καὶ ἐγκατεστάθην. Τί νὰ σᾶς πῶ, κυρία μου, ἀπὸ ἐκεῖνη τὴν εὐλογημένη στιγμὴ ἄρχισε τριγύρω μου νὰ τρέχῃ τὸ χρυσάφι σὰν ποταμός, ναῦλοι . . . κάθε ταξεῖδι τῆς Γαρουφαλιᾶς 300-350 χιλιάδες ἀγόρασα μπακαλιάρους. . . ὑψώθηκαν. . . ἀγόρασα φασόλια . . . ἔγειναν διαμάντια . . . ἀγόρασα μακαρόνια, ἔφερα ρῦζι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο . . . ἐκέρδισα . . . ἐκέρδισα ἑκατομμύρια . . . χωρὶς νὰ ξέρω κ' ἐγὼ πῶς. . . ἔχω τώρα πέντε, ἕξ, ἑπτὰ περίπου. Τώρα φθάνω εἰς τὸ τέλος δεσποινίς, ἔχω ὅλα, ἀλλὰ μοῦ λείπει κᾶτι, μοῦ λείπει τὸ πῶς. . . δηλαδὴ . . . τὸ γοῦστο . . . δηλαδὴ μοῦ λείπουν πολλὰ *πράγματα . . . νὰ σᾶς πῶ — καὶ τὰ μάτια* τοῦ κ. Ἰουλιανοῦ Φασόλη, ἔδειχναν μιὰ τέτοια ἔκπληξι — δὲν ξέρω ἀπὸ πότε δὲν κάνω γκάφες καὶ ἐγὼ καὶ ἡ Γαρουφαλιὰ καὶ ἡ Βιόλα καὶ ἡ Τριανταφυλλιά, γινόμεθα γελοῖοι στὴ κοινωνία, τὸ βλέπω, τὸ αἰσθάνομαι τριγύρω μου, τὸ βλέπω στὰ μάτια ὅλων ποῦ εἶναι κοινόν. Γι' αὐτό, δεσποινὶς Παλαιολόγου, ἤθελα. . . ἔλαβα τὸ θάρρος νὰ σᾶς προτείνω κᾶτι, σᾶς δίδω 100.000 φράγκα, ἂν θέλετε νὰ μᾶς κάμετε τὴν μεγάλην τιμὴν νὰ ἔλθετε νὰ μείνετε μαζύ μας σπίτι. Λίγο, τρεῖς τέσσερες μῆνες, σεῖς δεσποινίς θὰ εἶσθε ἐκεῖ μέσα ἡ κυρία . . . ἀλλὰ τὰ κορίτσια μου ἂν ἔχετε αὐτὴν τὴν καλωσύνη. . . θὰ τὰ ὁδηγήσετε λιγάκι στὴν ζωή . . . θὰ τοὺς μιλήσετε λιγάκι γιὰ τὸν μεγάλο κόσμο, τὸν πλούσιο κόσμο, ποῦ μᾶς ἔρριψεν ἡ τύχη χωρὶς νὰ τὸ θέλουμε, σὰν ναυαγοὺς ἀπάνω σ' ἕνα περίεργο νησί. Ἐλᾶτε δεσποινίς, μὴ μᾶς ἀρνηθῆτε . . .

Ἔιχα ἀλήθεια, πριγκίπισσά μου, συγκινηθῆ ἀπὸ τὴν εἰλικρίνειαν τοῦ κ. Φασόλη· ἔλεγε ὅλα αὐτὰ μὲ τὴν μεγαλειτέραν ἀφέλειαν, ἐννοοῦσε τόσο καλὰ τὴν θέσιν του.

—Δέχομαι δοκιμαστικῶς γιὰ ἕνα μῆνα, θὰ ἔλθω.

Καὶ τότε συνέβη τὸ ἑξῆς περίεργον, ὁ νεοπλούσιος ἐγονάτισε καὶ μοῦ ἐφίλησε τὸ χέρι. Ἐχάρηκα γι' αὐτό· μοῦ φάνηκε ὅτι τὰ ἑκατομμύρια γονατίζουν ἐμπρὸς στὴν ἀριστοκρατία.

—Καὶ γιὰ νὰ ἀρχίσω, φίλε κύριε, τοῦ εἶπον, τὰ μπιλλιέτα σας γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, νὰ παραγγείλετε εὐθὺς μπιλλιέτα λευκὰ ἀπὸ μπριστόλ μὲ χαραγμένο ἁπλούστατα τὸ ὄνομά σας.

Ἀπὸ 15 ἡμερῶν κατοικῶ σὲ μιὰ ἔπαυλι καὶ κάθε λόγος μου εἶναι χρησμός. Ἡ Βιόλα καὶ ἡ Τριανταφυλλιὰ εἶναι δυὸ χαριτωμένα κορίτσια ποῦ σιγὰ - σιγὰ θὰ μπορέσουν νὰ φιγουράρουν στὰ μεγαλείτερα σαλόνια. Αὐτὴ εἶναι ἡ περιπέτειά μου, σᾶς φιλῶ γλυκὰ-γλυκὰ καὶ περιμένω γραμματάκι σας.

ΡΟΞΑΝΗ ΚΟΜΝΗΝΟΥ — ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

(Διὰ τὸ πιστὸν τῆς ἀντιγραφῆς). ΡΟΛΑΝΔ

Η ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΗΣ ΣΦΑΓΗΣ

— MYRIAM HARRY

(Ἀπὸ τὴν «Παγόδα τῆς Ἀγάπης»)

—Ἕνα παιχνίδι σφαγῆς! ἀλήθεια, νὰ ἕνα ἐμορφο Χριστουγεννιάτικο δῶρο γιὰ τὰ μικρά σας, ἀνέκραξε σαρκαστικῶς ὁ νονὸς Κάρολος, ἀφίνοντας τὸ κορμί του νὰ ξαπλωθῇ ἀναπαυτικὰ ἐπάνω εἰς τὸν καναπὲν τοῦ μικροῦ σαλονιοῦ, ὅπου ἡ οἰκοδέσποινα τὸν εἶχε προσκαλέσῃ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξαιρετικῆς ἐκείνης παιδικῆς ἑορτῆς μαζὶ μὲ κάτι ἄλλους κ' ἐνῷ τὰ παιδιὰ ἔπαιζαν εἰς τὸ πλαγινὸ δωμάτιον.

—Παιχνίδι σφαγῆς! Τί βαρβαρότης ποῦ περιέχεται μέσα εἰς τὰς δυὸ αὐτὰς λέξεις. καὶ πόσο φανερώνουν τὴν ἀπωνειδησίαν ἐσσᾶς τῶν πολιτισμένων."Ἴσως ἴσως ἀχόμη καὶ τὴν ὁλοκληρωτικὴ ἀσφάλειά σας καὶ τὴν ἀταβιστικὴ λησμοσύνη σας γιὰ κάθε αἱματοχυσία. Ἐγὼ μόνον εἰς τὸ ἄκουσμα τῆς λέξεως αἰσθάνομαι φρίκην καὶ μοῦ ἔρχεται εἰς τὴν μνήμην, εἰς τὴν εἰρηνικὴν αὐτὴν ἐποχὴν ποῦ περνᾶμε ἐδῶ εἰς τὴν δύσιν, μιὰ αἱματηρὰ ἀνάμνησις.

Ἦτο εἰς τὴν Ταγκέρην, ὅπου καὶ εἶχα γεννηθῆ. Ὁ πατέρας μου συνεκέντρωνε τὰ ἐπαγγέλματα τοῦ βιομηχάνου, τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ μοῦ φαίνεται ἀκόμη πῶς ἦτο καὶ ὀλίγον ἱεραπόστολος. Κατοικούσαμε εἰς τὴν καρδιὰ τῆς πόλεως, ἕνα ὡραῖο καὶ μεγάλο οἰκοδόμημα τριγυρισμένο ἀπὸ μιὰ μεγάλη ταράτσα. Στὸ πλάϊ κατοικοῦσε ἕνας προὔχων ἰθαγενὴς Μουσουλμάνος.

Ὁ πατέρας μου ἀγαποῦσε πολὺ τὴν ἀνατολὴ κι' ἐπειδὴ οἱ Μαροκηνοὶ τοῦ φιλοῦσαν μὲ ὑποκρισία τὸν ὦμο, ἐκολακεύετο νὰ πιστεύῃ ὅτι τὸν ἀγαποῦσαν καὶ μᾶς ἄφινε τὴν ἀδελφοῦλα μου Μάγδα κι' ἐμένα νὰ *τριγυζίζουμε εἰς τοὺς στενοὺς δρομίσκους* τῆς Ταγκέρης, ἀκολουθούμενοι ἀπὸ ἰθαγενεῖς ὑπηρέτας καὶ καμμιὰ φορὰ ἐπαίζαμε μὲ τὰ γειτονόπουλά μας ἀραπάκια. Ἐζοῦσαμε χωρὶς ὑποψία καὶ χωρὶς νὰ φανταζόμεθα ὅτι ἕνας φανατισμὸς κ' ἕνα ἄγριο μῖσος μᾶς ἐτριγύριζε.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μονάχα μικροεπεισόδια ἐτάρασσον τὴν γαλήνη μας, προπάντων ὅταν πλησίαζαν αἱ θρησκευτικαὶ ἑορταὶ καὶ τὸ προσκύνημα τῆς Μόκκας. Τότε οἱ Δερβίσιδες, μὲ βελόνες περασμένες εἰς τὰ μάγουλά τους ἐχόρευαν, ὡσὰν ἀρκοῦδες τριγύρω σὲ μιὰ λόγχη καὶ μᾶς ἀγριοκύτταζαν. Κάτω ἀπὸ τὶς ἄσπρες κουκοῦλες οἱ μαῦρες κόρες τῶν ματιῶν τους ἔλαμπαν καὶ οἱ μικροί μας φίλοι, τὰ ἀραπάκια, μᾶς ἐφώναζαν ὅτι θὰ καβαλικέψουν τοὺς *Ρουμὶ* (Χριστιανοὺς) καὶ θὰ τρέξουν εἰς τὸν Παράδεισο τοῦ Ἀλλάχ. Κάποτε μιὰ μυρωδιὰ κρέατος καὶ ὑφάσματος καιομένου ἀνεδίδετο ἀπὸ τὰ βάθη τῶν τζαμιῶν, ἀκουότανε σπαρακτικὲς κραυγὲς καὶ κλάμματα, κι' ὅταν ἐμεῖς μ' ἀγωνία ρωτούσαμε τὸν μαῦρον ὑπηρέτην μας τί τρέχει, μᾶς ἀπαντοῦσε:

— Τί σᾶς νοιάζει; Πρόκειται γιὰ τοὺς γιαχουντῆδες. Μὴ σκοτίζεσθε γιὰ ἕνα παλιοεβραῖο.

Ἔξαφνα ἦλθεν ἕνας χρόνος ἐκτάκτου ἀνομβρίας. Μιὰ ἀτμοσφαῖρα σφαγῆς μᾶς περιτριγύριζε. Αὐτὴ τὴν φορὰ δὲν ἐπρόκειτο μόνο γιὰ τοὺς Ἑβραίους, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ ἐξολοθρευθοῦν καὶ οἱ Χριστιανοί. Ἕνας ἀρχηγὸς ἔφθασε ἀπὸ τὸν Νότον, ἐκήρυττε τὸν ἱερὸν πόλεμον καὶ διέδιδε ὅτι ὁ οὐρανὸς δὲν ἔβρεχε νερό, γιατί ἡ γῆ ἦταν διψασμένη ἀπὸ αἷμα. Πομπὲς ἐπερνοῦσαν κάτω ἀπὸ τὸ σπίτι μας μὲ πράσινες σημαίες ὑπὸ τοὺς ἤχους τῶν κυμβάλων καὶ ὅλοι οἱ ἔμποροι ἔκλειναν τὰ μαγαζιά τους καὶ ἀκολουθοῦσαν.

Οἱ ὑπηρέται μας μᾶς εἶχαν ἐγκαταλείψει, καὶ κάθε βράδυ ἄγριες φωνὲς ἠκούοντο καὶ λυγμοὶ γυναικῶν.

Ὅπως εἰς τὴν ἐποχὴ τῶν Φαραώ, ὅλες οἱ πόρτες τῶν χριστιανικῶν σπιτιῶν εἶχαν σημαδευθῆ μ' ἕνα κόκκινο σταυρό.

Τὸ σπίτι μας ἦτο τὸ πιὸ ὀχυρὸ κ' ὅλαι αἱ οἰκογένειαι τῶν Εὐρωπαίων ἐζήτησαν σ' ἐμᾶς καταφύγιον. Δὲν ἐξέχασα ἀκόμη τὶς μέρες ἐκεῖνες τῆς φρίκης καὶ τῆς ἀγωνίας. Εἴμεθα ὅλοι, μεγάλοι καὶ μικροί, μαζεμένοι στὴν ἴδια σάλα. Τρώγαμε ὅλοι μαζὶ κ' ἐκοιμούμαστε — ἢ μᾶλλον ἀγρυπνούσαμε — ὅλοι μαζί. Πρὸ πάντων ὅμως ἐψέλναμε μέρη ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο γιὰ νὰ μὴν ἀκούομε τὶς φωνὲς τῶν σφαζομένων.

. . . . Ἦτο ἡ κεφαλὴ τοῦ πατέρα μου! . . .

Στὸν ἐλάχιστο κρότο βημάτων, ἡ μητέρα μας μᾶς ἐμάζευε τριγύρω της, ὅπως ἡ κλῶσσα μαζεύῃ τὰ κοτόπουλα, ἐνῷ τ' ἀδέλφια μας καὶ οἱ μεγάλοι ἑτοίμαζαν τὰ τουφέκια τους. Μόλις καταρθώναμε νὰ πάρουμε νερὸ ἀπὸ τὸ πηγάδι, γιατί ἀπὸ τὶς διπλανὲς ταράτσες μᾶς πετοῦσανε πέτρες καὶ μιὰ φορὰ οἱ πρώην φίλοι μας Μουσουλμάνοι μᾶς ἔκαμαν νοήματα ὅτι θὰ μᾶς σφάξουν. Καὶ κάθε μέρα μαθαίναμε φρικτὰ γεγονότα. Ἑνὸς γεωπόνου τοῦ ἔκοψαν τὸ κεφάλι. Ἑνὸς ἄλλου τοῦ ἐτρύπησαν τὸ σῶμα του μὲ τῆς λόγχες τους καὶ τοῦ ἔχυσαν στὴς πληγὲς ξύδι. Παντοῦ ἔβγαζαν μάτια, ἔκοβαν γλῶσσες. Μιὰ ταλαίπωση γοητὰ ἠρνήθη νὰ γελάσῃ. Τὴν ἐκρέμασαν σ' ἕνα δένδρο ἀνάποδα, καὶ τὴν ἄλειψαν μὲ ἀλάτι. Ἔπειτα ἔσπρωξαν πρὸς τὰ ἐκεῖ ἕνα κοπάδι κατσίκες ποῦ ἄρχισαν νὰ τῆς γλύφουν τὸ σῶμα τὸ σκεπασμένο ἀπὸ ἀλάτι. Κι' ἡ κακομοῖρα ἡ γρηᾶ γέλασε τόσο πολὺ τότε. ποῦ πέθανε ἀπὸ τὰ γέλοια.

Τὶς ἱστορίες αὐτὲς οἱ γονεῖς μας τὶς διηγότανε τρέμοντας· ἀλλ' ἐμεῖς μὲ τὰ μάτια ὀρθάνοικτα ἀπὸ τὴν περιέργειαν καὶ ἀπὸ τὸν τρόμο, τὶς ἐξογκόνουμε μὲ τὴν παιδική μας φαντασία. Τὴν νύκτα ἐβλέπαμε τρομακτικὰ ὄνειρα, κι' ὕστερα τὴν ἑπομένην μὲ τὴν παιδικὴν ἀμεριμνησίαν καὶ σκληρότητά μας, τὰ διηγούμεθα ἀναμεταξύ μας κ' ἐφροντίζαμε νὰ τὰ μεγαλοποιοῦμε περισσότερο."Ετσι συνηθίσαμε ἀρκετὰ νὰ ζοῦμε μέσα εἰς αὐτὴ τὴν ἀτμοσφαῖρα τοῦ κινδύνου καὶ τῆς θηριωδίας ποῦ ἐξῆπτε τὰ νεῦρα μας καὶ τροφοδοτοῦσε τὴν φαντασία μας.

Καὶ ὅταν εἰς τὸ τέλος ὁ πατέρας μας μᾶς ἀνήγγειλε ὅτι οἱ προσευχὲς καὶ οἱ ψαλμοὶ μᾶς ἐπροφύλαξαν ἀπὸ τὴ σφαγὴ κ' ὅτι ἡ ἡσυχία ἀπεκατεστάθη εἰς τὴν πόλι, δοκιμάσαμε κάτι ποῦ ἐμοιαζε πολὺ μὲ τὴν λύπη. Λυπηθήκαμε πρὸ πάντων γιατὶ θὰ χωριζόμαστε καὶ κάθε οἰκογένεια θὰ ἐπέστρεφεν εἰς τὸ σπίτι της.

Ἀλλὰ γιὰ νὰ μᾶς ἀποζημιώσῃ διὰ τὰ θλιβερὰ Χριστούγεννα ποῦ περάσαμε ἐκεῖνη τὴν χρονιά, ἡ μητέρα μου μᾶς ὑπεσχέθη εὔθυμα Θεοφάνεια. Ἀρχίσαμε τὶς προετοιμασίες κι' ἐκόβαμε ἀστράκια ἀπὸ χρυσόχαρτο γιὰ νὰ στολίσουμε τὸ δένδρο. Προσκαλέσαμε ἔπειτα τοὺς φίλους καὶ συντρόφους τοῦ τρόμου μας, καὶ ἐν μεγάλῃ πομπῇ ὀργανώσαμε τὴν παρέλασιν τῶν μάγων πρὸς τὴν Βηθλεέμ, *ὁδηγουμένων ἀπὸ* τὸ ἄστρον. Ὁ πατέρας μου εἶχε κληθῆ, δὲν ξέρω γιὰ ποιὰ ὑπόθεσιν ἐπείγουσαν, κι' ἡ μητέρα μου ἔπαιζε τὸ ἁρμόνιον καὶ ἔψαλε μὲ τὴν ἀγγελικήν της φωνήν.

Ἔγουνεπτήσαμε, προσφέραμε τὴν λατρείαν μας, προσφέραμε εἰς τὴν κερένια κοῦκλα τὰ δῶρα μας καὶ τὰ σέβη μας. Κι' ἔπειτα ἀλλήλοκυτταχθήκαμε. Τώρα τί νὰ κάνουμε; Τὸ παιχνίδι αὐτὸ δὲν μᾶς ἄρεσε πιὰ καὶ δὲν εἶχα κανένα ἐνδιαφέρον. Ἔξαφνα ὁ Μπόμπης, ἕνα μεγάλο ἀγόρι, τὸ παιδὶ τοῦ ράπτου, εἶπε:

— Ἂν παίζαμε τὴν θανάτωσι τῶν ἀθῶων . . . .

Τὰ μάτια μας ἔλαμψαν, τὰ μάγουλά μας ἐφλογίσθηκαν ἀπὸ μίαν αἰφνιδίαν συσσώρευσιν αἵματος, ἐπαναφέραμε εἰς τὴν μνήμη μας τὰς φρικιάσεις, τὰς ἀγωνίας ποῦ περάσαμε. Ἀπεσπάσαμε βιαστικὰ τὶς κορῶνες ποῦ ἐφέραμε εἰς τὸ κεφάλι, πετάξαμε μακρυὰ τοὺς μανδύας καὶ ἀρπάξαμε σπαθιὰ καμωμένα ἀπὸ ξύλο. Τὰ κορίτσια συγκατετέθησαν νὰ παίξουν τὸν ρόλον τῶν *Ρουμί*. Ἐμεῖς θὰ εἴμαστε οἱ Μαροκηνοί· τὰ κυνηγούσαμε, τὰ παρακολουθούσαμε, προσποιούμεθα ὅτι τοὺς κόβουμε τὰ πόδια καὶ τοὺς τρυποῦμε τὸ σῶμα, ἐνῷ ἐκεῖνες τρομαγμένες καὶ γοητευμένες ἀπὸ τὸ παιχνίδι ἔκλαιαν κι' ἐγελοῦσαν μαζί.

Ἐπάνω εἰς αὐτὰ παρουσιάσθη ἡ μητέρα μας εἰς τὴν αὐλή.

— Τί κάνετε, αὐτοῦ, παιδιά μου;

Ἡ ἀδελφοῦλα μου κρεμάσθηκεν ἀπὸ τὸ φόρεμά της καὶ τῆς εἶπε:

— Ὦ μαμᾶ μου, παίζουμε τὴν σφαγή! Τί διασκεδαστικὸ καὶ ὡραῖο παιχνίδι, καλή μου μαμά!

Ἡ μητέρα μου ἤνωσε τὰ χέρια της εἰς σημεῖον ἀπελπισίας. Χωρὶς ἄλλο θὰ ἤθελε νὰ μᾶς ἐπιπλήξῃ, ἀλλὰ τὴν σκέψη της διέκοψε κάτι ποῦ εἶχε ριχθῆ ἐπάνω ἀπὸ τὴν ταράτσα, καὶ ποῦ ἔπεσε, μὲ θόρυβο βαρύ, ἐμπρὸς εἰς τὰ πόδια της. ἀνεπήδησε λιγάκι καὶ κύλισε εἰς ἕνα αὐλάκι ἀπὸ αἷμα ἐπάνω εἰς τὸ πλακόστρωτον τῆς αὐλῆς.

Ἦτο ἡ κεφαλὴ τοῦ πατέρα μου. (Μετάφρασις ἀπὸ τὸ Γαλλικό).

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΤΣΑΛΗ

ἀπόφοιτος τοῦ δραματικοῦ τμήματος τοῦ Ὠιδείου Ἀθηνῶν, ἡ μοναδικὴ τραγῳδὸς μας, βραβευθεῖσα κατὰ τὰς διπλωματικὰς της ἐξετάσεις ὄχι μόνον μὲ χρυσοῦν μετάλλιον, ἀλλὰ καὶ μὲ χρηματικὸν βραβεῖον. Τὰ καφ' αὐτῆς διδαχθέντα ἔργα εἶνε «Μιὰ ἡμέρα ἑορτῆς» τοῦ Faure, «Οἱ Νεόνυμφοι» Bjorson, «Μαρία Στοῦαρτ» Σύλλερ, «Φάουστ» Γκαῖτε καὶ «Μήδεια» Λεγκουβέ.